

การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วิทยานิพนธ์
ของ
กิตติศักดิ์ สินธุโคตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

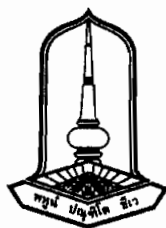
พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วิทยานิพนธ์
ของ
กิตติศักดิ์ สินธุโคตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายกิตติศักดิ์ สีนรุโคตร
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด)

ประธานกรรมการ
(กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล)

กรรมการ
(ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

.....
(อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร)

กรรมการ
(กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

.....
(ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ
(กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

.....
(อาจารย์ ดร.คมศร วงษ์รักษา)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา)

ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน พ.ศ. 2556

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ด้านการปฏิรูปการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.นุชฉนา เหลืองอังกู และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยเหลือ และสละเวลาเพื่อตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด ประธานกรรมการสอบ ดร.คมศร วงษ์รักษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ และให้ความช่วยเหลือในการสอบวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุน ประเภท บัณฑิตศึกษา ด้านการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2554 ที่ให้ทุนในสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา และคณาจารย์พิเศษประจำโครงการดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ช่วยตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจน ถูกต้องตามหลักการประเมิน

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร อาจารย์ ครู และบุคลากร ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมที่ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือ ให้ความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ คณะครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือเป็นกลุ่มทดลองในการวิจัย

ขอขอบคุณนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา รุ่นที่ 1 ทุกท่าน คุณพ่อบัณฑิต สินธุ์โคตร คุณแม่วารุณี สินธุ์โคตรญาติพี่น้องเพื่อนสนิทของผู้วิจัย ที่ให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุน มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กิตติศักดิ์ สินธุ์โคตร

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ผู้วิจัย	นายกิตติศักดิ์ สีนธโคตร
กรรมการควบคุม	อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชวันา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย
ปริญญา	ปร.ด. สาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ให้เหมาะสมกับบริบท และได้มาตรฐานวิธีดำเนินการวิจัยดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนาแบบและคู่มือการใช้การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และระยะที่ 3 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้งนี้วิธีดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในพร้อมผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์การดำเนินงานและรองรับการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แล้วนำผลทั้งหมดมาสร้างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ต่อจากนั้นนำรูปแบบมาทดลองใช้ดำเนินการตามระยะเวลา เป็นเวลา 8 เดือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถาม และ แบบประเมินตามคู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการประเมิน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่รวมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ประชุมชี้แจงคณะกรรมการประเมิน พร้อมมอบคู่มือการประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดทำปฏิทินดำเนินงานประเมิน ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการประเมิน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปรผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้ รายองค์ประกอบ และรายส่วน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และได้ดำเนินการดำเนินการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการในวิทยาลัยโดยภาพรวม ประกอบด้วยการนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของวิทยาลัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายงานองค์ประกอบ และรายส่วน และรายงานผลต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้ใช้รูปแบบ จำนวน 80 คน พบว่า ในด้าน วัตถุประสงค์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง จากผู้บริหารและคณะครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 2 แห่ง ที่ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60

โดยสรุปรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการประเมินผลการจัดการศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของสถาบัน และเป็นแนวทางในการตัดสินใจ วางแผน และปรับปรุงนโยบายการดำเนินงานพร้อมจัดเตรียมข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจสอบคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

TITLE	THE DEVELOPMENT OF EVALUATION MODEL FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM OF DRAMATIC ARTS COLLEGE OF BUNDITPATTANASILPA INSTITUTE		
AUTHOR	Mr. Kittisak Sinthukhot		
ADVISORS	Dr. Yarnapat Sihamonkol Dr. Nuchwana Luanganggoon and Assoc. Prof. Dr.Paisan Suwannoi		
DEGREE	Ph.D.	MAJOR	Educational Research and Evaluation
UNIVERSITY	Maharakham University	DATE	2013

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop the evaluation Model for Internal Quality Assurance System of Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute. Research methodology was research and development method consisted of 3 phases ; 1) developed the evaluation model and the guideline for evaluation internal quality assurance system of Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute. 2) tried out the model evaluate and 3) revised the evaluation model for internal quality assurance system of Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute. The data process was collected by using an interviewing the administrator, the accessory, and the expert of internal quality qssurance system of Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute then analyze and synthesize to be a Tentative Model. The researcher spent eight months to try out this tentative model that focus on four areas; utility, feasibility, propriety, and accuracy was used to evaluate and revise the model. The research instruments consisted of structured interview, questionnaire, and evaluation for internal quality assurance system. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows:

1. The evaluation result as a whole on Utility, Feasibility, Propriety, and Accuracy of the model by eighty users was at highest level (Average Mean = 4.51). The utility was at the highest mean of 4.60.he evaluation model for internal quality assurance system of Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute consisted of 3 steps; the first step was preparation consisted of working group ordination for basic education schools and higher education levels, explanation meeting and guideline receiving, and schedule making. The second step was evaluation procedure consisted of data collection, analyze, interpretation, and analysis result for indicators, factors, and sections to compare with assessment criteria by the average over 3.51. There are 8 parts for operation evaluation ; 1) specification basic education standards

2) making educational quality development plan 3) managing administration and information system 4) following the educational quality development plan 5) keeping and checking educational quality 6) evaluating educational quality 7) reporting the annual educational quality, and 8) maintaining the quality assurance system.

The third step was overall reporting consisted of following the educational quality development plan focus on indicators, factors, and sections.

2. The evaluation result as a whole on utility, feasibility, propriety, and accuracy of the model by eighty users was at highest level (Average Mean = 4.51). The utility was at the highest mean of 4.60.

In conclusion, this Evaluation Model for Internal Quality Assurance System could be used successfully in Dramatic Arts College of Bunditpattanasilpa Institute.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	กรอบแนวความคิด	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	การประกันคุณภาพการศึกษา	10
	ระบบการประกันคุณภาพภายใน	21
	รูปแบบ การพัฒนา และการสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน	24
	การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	39
	แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์	43
	การประเมินรูปแบบการประเมิน	45
	บริบทและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ...	60
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
	งานวิจัยในประเทศ	76
	งานวิจัยต่างประเทศ	83
3	วิธีดำเนินการวิจัย	87
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	89
	การวิจัยระยะที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ สร้างรูปแบบและคู่มือการใช้	
	การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์	
	สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	89
	การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพ	
	ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	97
	การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพ	
	ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	100

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	162
ความมุ่งหมายของการวิจัย	162
วิธีดำเนินการวิจัย	162
สรุปผล	164
อภิปรายผล	167
ข้อเสนอแนะ	170
บรรณานุกรม	171
ภาคผนวก	183
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์	184
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์	186
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	188
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในฯ	214
ภาคผนวก จ หนังสือราชการ	298
ประวัติย่อของผู้วิจัย	311

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	การวิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องคุณลักษณะรูปแบบ	26
2	การวิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ	28
3	การเปรียบเทียบวิธีเชิงระบบและวิธีเชิงธรรมชาติ	49
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไป ปฏิบัติของร่างรูปแบบการประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ	127
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ตัวบ่งชี้การประเมินตามรูปแบบการประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ	132
6	แสดงขั้นตอน วิธีการ ตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน	146
7	แบบสรุปผล ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (สพศ.1) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด .	147
8	แบบสรุปผล ส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (สพศ.2) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	147
9	แบบสรุปผล ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ (สพศ.3) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ..	148
10	แบบสรุปผล ส่วนที่ 4 การประเมินระบบคุณภาพภายใน (สพศ.4) ของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด (โดยภาพรวม)	148
11	แบบสรุปผล ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (สพศ.1) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ..	150
12	แบบสรุปผล ส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (สพศ.2) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์	151
13	แบบสรุปผล ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ (สพศ.3) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ..	151
14	แบบสรุปผล ส่วนที่ 4 การประเมินระบบคุณภาพภายใน (สพศ.4) ของ วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ (โดยภาพรวม)	152
15	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	155
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบฯ จากผู้บริหารและ คณะครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดและวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ จำแนกตามขั้นตอนและโดยภาพรวม	155

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	9
2 วงจรขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	33
3 วงจรการปฏิบัติการ (Action Research spiral)	34
4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	35
5 เส้นทางการใช้ผลการประเมินและผลกระทบของการประเมิน	58
6 แผนผังการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ	68
7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบ	88
8 กระบวนการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	110
9 ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ..	111
10 รำรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	117
11 รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	125
12 กิจกรรมการดำเนินการประชุมชี้แจงขอทดลองการวิจัย	144
13 การประชุมคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามรูปแบบ	145

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญกับทุก ๆ คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในการจัดการศึกษาต้องให้มีคุณภาพ มีกลไกการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเปิดเผยผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าการดำเนินของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น จะให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ตามความใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 บัญญัติว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภายากลำบากต้องได้รับสิทธิ ตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นและในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา 80 ได้บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ ใน มาตรา 80 (3) โดยได้บัญญัติว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับทุกระดับ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทนการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2550 : 23-24)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ชัดเจนในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาโดย จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา มาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในมาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี และความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษา เกิดจากเหตุผลที่สำคัญที่เกิดจากกระแสเรียกร้องของสังคมที่ต้องการให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้ทบทวนระบบการจัดการศึกษาใหม่เพราะที่ผ่านมา นั้นการจัดการศึกษา ของสถานศึกษายังไม่สามารถสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนสังคมและประเทศชาติ ได้จึงตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี นอกจากนี้ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ความเจริญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้มีผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจสังคมได้

คาดหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาต่างกล่าวนั้นเพื่อให้สามารถกลับมาแข่งขันกับนานาชาติได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญา ท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมจัดให้มีมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและการประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนรับผิดชอบของกระทรวง ศึกษาธิการมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ คือคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีเป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ คือ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งดีและมีใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554 : เว็บไซต์)

การประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ เป็นการสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้นซึ่งโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่อคุณภาพของคน

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายนั้น พบว่า ยังมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เป็นต้นว่า จากการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร พบว่าความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังเข้าใจไม่ตรงกันและยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ การฝึกอบรมครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนาระบบคุณภาพภายในและเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอกยังไม่ครอบคลุม การประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงยังไม่เชื่อมโยงเพียงพอ เป็นการประสานงานเพียงเป็นพิธีเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละหน่วยงาน มีปัญหาด้านเอกภาพและเอกลักษณ์ที่ต้องมีการปรับให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกันมากขึ้น และการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปใช้และการเผยแพร่ผลต่อสาธารณชน ยังกระทำจำกัดและไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546) สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 53) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ (2546 : 56) ซึ่งได้ติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครู และบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถานศึกษาส่วนใหญ่จะประเมิน

ตนเองไม่เป็นระบบ และยังไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการบริหาร พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา เท่าที่ควร ครูอาจารย์เห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงานและให้ความร่วมมือไม่เต็มที่

วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถาบันการศึกษาที่ได้แยกการบริหารและจัดการศึกษาออกจากกรมศิลปากร ในปี 2550 และเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม มีความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิตเป็นศิลปินอาชีพ นักวิชาการ ครูศิลปะ นักวิจัย ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม ซึ่งมีพันธกิจ ในการผลิตบัณฑิต ด้านศิลปวัฒนธรรม การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งได้มีการจัดทำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 12 แห่ง ทั้งภายในและภายนอก เป็น 2 ระดับ คือ ระดับขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6) และระดับอุดมศึกษา โดยสถาบันได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพภายใน สำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์ ทุกแห่ง ระดับพื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพ จำนวน 15 มาตรฐาน 71 ตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และ มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับพื้นฐานของ สมศ. และระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา 9 องค์ประกอบ ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสอดคล้องกับมาตรฐานการ ประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.

ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามพันธกิจของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการให้ได้ ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐาน (ที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ) การอุดมศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ องค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.) และเกณฑ์การมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) ซึ่งในนโยบายข้อที่ 1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีแนว ทางการดำเนินงาน คือ มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของหน่วยงานทั้ง ระดับ คณะวิชา วิทยาลัย สำนักงานและระดับสถาบัน มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ กระบวนการ PDCA ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และ การปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย มีกระบวนการบริหารจัดการพัฒนาระบบและ กลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในที่สนับสนุนและส่งเสริมการให้ความรู้และพัฒนาทักษะด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างทั่วถึง มีระบบและกลไกส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สิ่งสำคัญในสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ คือทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องมีระบบและกลไกที่ส่งเสริมให้นักศึกษา นำกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้กับกิจกรรมของนักศึกษา โดยให้เชื่อมโยงกับระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานและสถาบัน (ประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 10 มกราคม 2552)

ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผ่านมา ได้ดำเนินการพัฒนาตามประกาศของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ในการดำเนินงาน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต หรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ การดำเนินงานของสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของระบบและกระบวนการบริหาร การศึกษา ซึ่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ดำเนินการให้วิทยาลัยในสังกัดได้พัฒนาระบบและมาตรฐาน คุณภาพ เพื่อมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน ทั้งระดับบริหาร จนถึงระดับปฏิบัติการและระดับ บุคคลในการร่วมมือกันผลักดันระบบประกันคุณภาพ เพื่อสร้างและผลิตนักเรียน นักศึกษา ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพออกสู่สังคมและเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชาติไทยในเวทีโลกต่อไป

การประเมินคุณภาพภายในตามสภาพการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของวิทยาลัย นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ก็ประสบปัญหา อาทิ จากการติดตามผลการประกัน คุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2552 : 10) พบว่า จากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน (ภาพรวม) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประจำปีการศึกษา 2550 และ 2551 คณะกรรมการประเมินได้สรุปชี้ จุดที่ควรพัฒนา คือ ขาดระบบการติดตามประเมินผล ขาดการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ และการ สร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการประเมินและระบบการบริหารจัดการ จำเป็นต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน ตลอดจนการกำกับติดตาม มีการประเมินระบบกลไกที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทุกมาตรฐาน และ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน (ภาพรวม) ระดับอุดมศึกษา ด้านการประกันคุณภาพจำเป็นต้อง ให้ความสำคัญกับทุกระดับให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพ และมีผู้รับผิดชอบตรวจสอบคุณภาพอย่าง เป็นระบบ และมีความชัดเจน

จากความสำคัญและปัญหาในการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจศึกษาการพัฒนาแบบการประเมินระบบการประกัน คุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการ ประเมินเชิงระบบเพื่อการตัดสินใจ โดยนำเทคนิครูปแบบการประเมินใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น มีลักษณะของ ความร่วมมือกัน เช่น การประเมินแบบมุ่งประโยชน์ (Utilization-focused Approach) การประเมิน เสริมพลัง (Empowerment Evaluation) และการประเมินแบบร่วมมือ (Collaboratory Evaluation) เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการประเมินเหล่านี้ มีความเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ร่วมใน กระบวนการประเมินระบบภายในสถาบันการศึกษา โดยมุ่งเน้นความเป็นอัตลักษณ์ของวิทยาลัย นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทาง ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิต ด้านศิลปวัฒนธรรม การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม เพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้บรรลุเป้าหมายที่ กำหนด

ดังนั้น การประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญของการติดตามระบบ การประเมินผล และ การตรวจสอบคุณภาพ ในการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ผู้วิจัย

ที่เป็นบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพของวิทยาลัย พิจารณาเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ให้มีรูปแบบการประเมินที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศอย่างมีคุณภาพ เกิดประโยชน์ ต่อผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ

คำถามการวิจัย

รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมกับวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และสามารถจัดเตรียมข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจสอบคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกได้ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ให้เหมาะสมกับบริบท และได้มาตรฐาน โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินและคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
3. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญ ดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการประเมินผลการจัดการศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของสถาบัน และเป็นแนวทางในการตัดสินใจ วางแผน และปรับปรุงนโยบายการดำเนินงานพร้อมจัดเตรียมข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจสอบคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ สำหรับการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาระยะยาว ที่มีหลักสูตรทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ซึ่งมีวิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ รวมทั้งเอกสารรายงานการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และต่างประเทศ และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การวิเคราะห์แนวคิดเพื่อเตรียมการวางรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พิจารณาตามแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมินทางการศึกษา (Finn. 1997 ; Mandaus Scriver and Stufflebeam. 1989 ; Stufflebeam and Shinkfield. 1990 ; ศิริชัย กาญจนวาสี. 2537 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2541 ; สุวิมล ร่องวางนิช. 2543) ประกอบด้วยมาตรฐานการประเมิน 4 ด้านคือ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์(Utility standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standards) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy standards)

2. แหล่งข้อมูล ในการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย

2.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์
ทำการสังเคราะห์จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ

2.1.1 ข้อมูลเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้มาตรฐาน 2 ส่วน คือ 1) การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับขั้นพื้นฐาน 2) การศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รวมทั้งปัจจัยในการบริหารระบบวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หรือ ผู้ที่มีหน้าที่บริหารหรือมีประสบการณ์ในการประกันคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 5 คน เกี่ยวกับสภาพการประกันคุณภาพภายใน ปัญหา อุปสรรค และรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่ต้องการ

2.2 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ และคู่มือการใช้

การวิเคราะห์จากฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ของรูปแบบ ตัวบ่งชี้ และให้น้ำหนักของตัวบ่งชี้ โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน จำนวน 10 คน

2.3 ขั้นตอนการทดลองใช้ ทำการเก็บข้อมูลในกระบวนการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน โดยมีผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการ คือ ผู้บริหารวิทยาลัย ครู อาจารย์ นักเรียน และนักศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเลือกเป็นสนามทดลอง จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive sampling)

2.4 ขั้นตอนการประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามความ คิดเห็นต่อรูปแบบการประเมิน ซึ่งตอบโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมินในวิทยาลัยที่เป็นสนามทดลอง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การกำหนด โครงสร้างที่เป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย เป้าหมายของการประเมิน สิ่ง ที่มุ่งประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน ระยะเวลาประเมิน คุณสมบัติของผู้ ประเมิน ผู้รับการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานผลการประเมิน

2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลุ่มของกิจกรรมทางการศึกษาที่ร่วมกันทำ หน้าที่ทั้งที่เกี่ยวเนื่องกันและอิสระต่อกัน อยู่ในลักษณะรวมกันเป็นหน่วยเดียว เพื่อให้ การ จัดการศึกษาจะบรรลุถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องและมีความ ยั่งยืนโดยประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

3. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การปฏิบัติของสถานศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ได้ดำเนินการตามระบบหรือแผนงานที่กำหนดไว้ซึ่งมีความสอดคล้องกับ นโยบายการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และนโยบายการศึกษาของกระทรวงวัฒนธรรม ทั้งนี้ ทำให้เกิดความมั่นใจว่าได้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และพร้อมที่จะรับการประกันคุณภาพจากภายนอก ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าสังเกตได้ ซึ่งได้บ่งบอกสถานภาพหรือ สะท้อนลักษณะของการดำเนินงาน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์

5. เกณฑ์ หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือผล การดำเนินงาน ใช้เป็นตัวตัดสินคุณภาพของการดำเนินงาน

6. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ (Utility) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกัน คุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

7. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในสถานการณ์จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

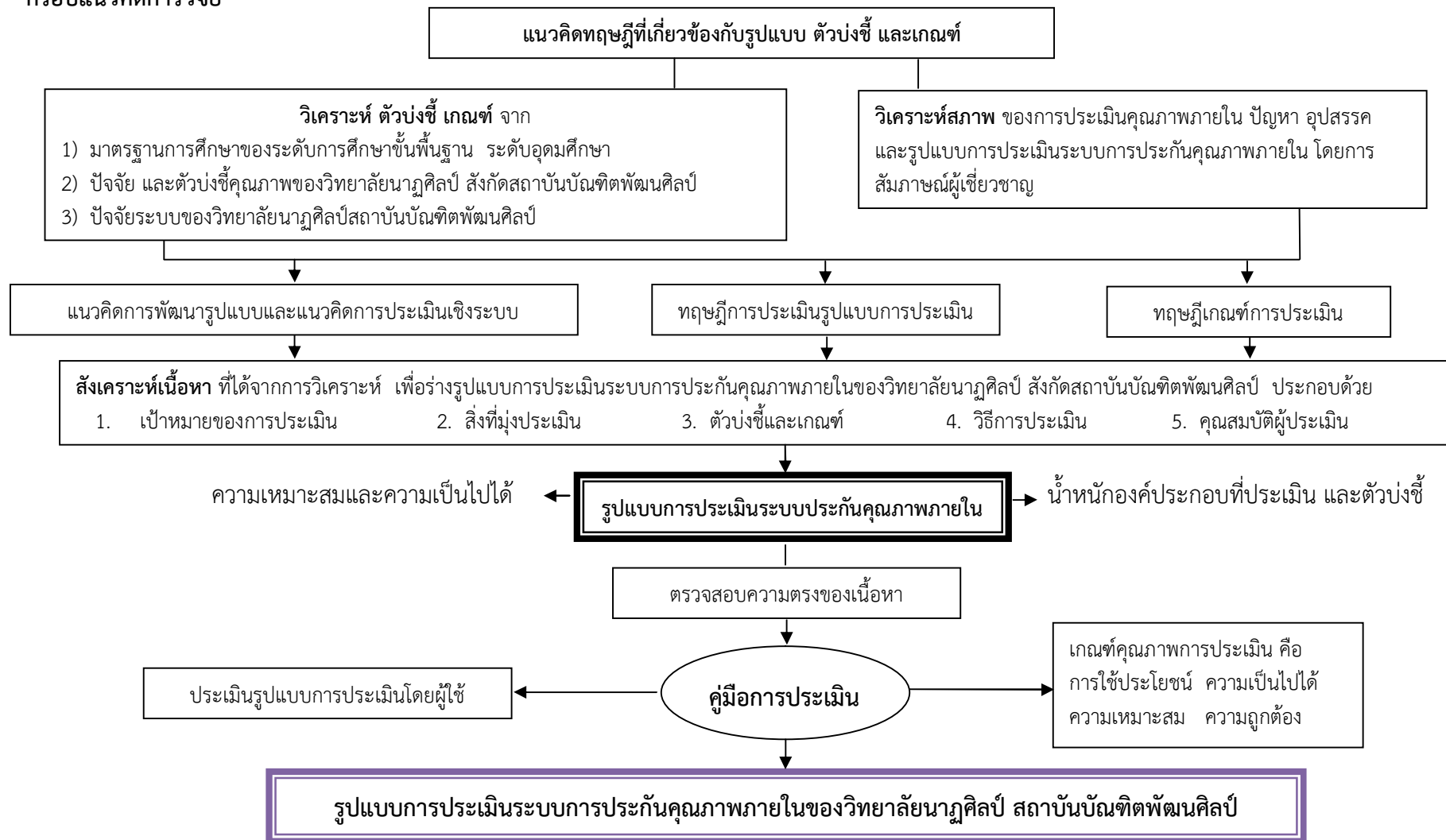
8. ความเหมาะสมของรูปแบบ (Propriety) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาริบทและนโยบายการทำงานและวางแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยให้มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากภายในและภายนอก

9. ความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ (Accuracy) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

10. ความเที่ยงตรงของรูปแบบ (Validity) หมายถึง คุณภาพของรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีคุณภาพสูงกับต่ำได้ อย่างถูกต้อง

11. วิทยาลัยนาฏศิลป์ หมายถึง วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 12 แห่ง สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา
2. ระบบการประกันคุณภาพภายใน
3. รูปแบบ การพัฒนา และการสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
6. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์
7. การประเมินรูปแบบการประเมิน
8. บริบทและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพ

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร Murgatroyd Stephen และ Morgan Colin (พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และสุชาติ กิจพิทักษ์.

2545 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Murgatroyd Stephen and Morgan Colin. 1994)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 7) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 33) ได้ให้ความหมายของ การประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เกิดจากการรวมแนวคิด 2 อย่างเข้าด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งสรุปความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารงานของสถานศึกษาว่าได้มีการวางแผนการทำงานและมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา และตรงตามความต้องการของผู้รับบริการได้ตลอดเวลาสำนักงานคณะกรรมการ การประณศึกษาแห่งชาติ

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา (2543 : 14) ให้ความหมายในแนวเดียวกันว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงการดำเนินการต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจและหลักประกันต่อผู้ปกครองชุมชน สังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการศึกษามีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และเป็นที่ยอมรับของสังคม

วิรุฬห์ แสงงาม (2543 : 14) สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544 : 4) ให้ความหมายว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรม หรือแนวปฏิบัติปฏิบัติที่สถานศึกษาดำเนินการตามกระบวนการที่วางแผนไว้ เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจให้ชุมชนและสังคมว่าผลผลิตของการศึกษา คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามความคาดหวัง

กรมวิชาการ (2544 : 9) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งเน้นไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษามีประสิทธิภาพ

กัญญา บุโรทนันทน์ (2544 : 11) กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547 : 37) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยเน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีความสามารถ (คนเก่ง) และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการบริหารจัดการรวมทั้งการทำงานที่เน้นคุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นระบบครบวงจร (PDCA) จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการของสถานศึกษาว่า การดำเนินงานของสถานศึกษามีคุณภาพและผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังที่กล่าวแล้วว่า การประกันคุณภาพคือ กระบวนการ หรือกลไกในการดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า กระบวนการจัดการศึกษานั้นจะสามารถสร้างผลผลิต (นักเรียน) ได้อย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่คาดหวัง ดังนั้นการประกันคุณภาพจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และ สุชาติ กิจพิทักษ์ (2545 : 2) กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน

2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องจากความหมายที่กล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการช่วยให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดความเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

3. ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นศัพท์ทางวิชาการที่วงการศึกษายืมมาจากวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม และนำเข้ามาใช้เพื่อการบริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษา Dale (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Dale) ได้อธิบายถึงวิวัฒนาการของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพในทางอุตสาหกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบที่เน้นการตรวจจับ (Detection) อันได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Inspection) และการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ทั้งสองกิจกรรมนี้เน้นพัฒนาความแม่นยำของเครื่องมือและประสิทธิภาพของเทคนิคที่ใช้ในการตรวจจับความผิดที่เกิดขึ้น จุดอ่อนของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบนี้คือ เป็นการลงมือกระทำหลังจากข้อผิดพลาดหรือปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว (Retrospective หรือ Reaction) การบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบที่สอง เป็น สิ่งที่จะเกิดขึ้นในสองทศวรรษหลังนี้มีลักษณะที่เน้นการป้องกันก่อนที่ความผิดจะเกิดขึ้น (Preventive หรือ Proactive) แบ่งย่อยออกได้ 2 ประเภทคือ การประกันคุณภาพและการจัดการ เชิงคุณภาพทั่วทั้งระบบ (Total Quality Management หรือ TQM) Dale (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Dale) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพว่า หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิบัติการทั้งหมดที่เป็นระบบและมีการวางแผนล่วงหน้า อันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะสร้างความมั่นใจในระดับหนึ่งได้ว่าสินค้าหรือบริการหนึ่ง ๆ จะมีคุณภาพตามข้อกำหนดที่วางไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 5 – 6) ซึ่งถ้านำหลักการของการประกันคุณภาพมาใช้ในการบริหารของการศึกษาจะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเกิดความมั่นใจในการดำเนินการของสถานศึกษาที่จะพัฒนานักเรียน ซึ่งก็คือ ผลผลิตทางการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 13)

จากความหมายที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ความเป็นมาของการประกันคุณภาพการศึกษามีแนวคิดมาจากวงการอุตสาหกรรม โดยนำระบบควบคุมคุณภาพและระบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรมาใช้ในการบริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินการของสถานศึกษาที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

4. หลักการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีหลักการและแนวทางในการประกันคุณภาพ มีผู้เสนอหลักการการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 14) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ข้อ คือ

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรให้จังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. สถานศึกษาต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครอง มาตรฐานที่กำหนด และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2542 : 3 - 4) มีแนวคิดในเรื่องหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การสร้างความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กร บุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน
5. การดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้
6. การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

อรุณ จันทวานิช (2544 : 128) ได้ให้หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้

ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กร บุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับและทุกขั้นตอน
5. มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน
6. มีการรายงานผลสู่สาธารณชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546 : 15) ได้กล่าวถึงหลักการและเงื่อนไขสำคัญบางประการในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีคือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษาจะพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ต่อเมื่อสถานศึกษาเองต้องมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะคิดและตัดสินใจทั้งด้านการบริหาร วิชาการ และการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาและท้องถิ่นให้มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินและร่วมรับผิดชอบต่อจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. การเสริมสร้างพลัง (Empowerment) โดยสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อพันธภาระ (Accountability) การศึกษาไม่ใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัด

การศึกษาของสถานศึกษานั้น จึงต้องสร้างให้ทุกคนมีสำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อการศึกษา เช่น หน้าที่ของความเป็นพ่อแม่ ครู เป็นต้น นอกจากนี้กระบวนการทำงานและผลงานของสถานศึกษาแห่งนั้นสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อโดยสังคมและประชาชน

5. การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) การตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือให้โทษ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 10) กล่าวถึงหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ระบบประกันคุณภาพไม่ใช่เรื่องของการชี้ถูกชี้ผิด หรือการตรวจสอบ แต่เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ควบคู่กับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา

2. มาตรฐานการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การประกันคุณภาพมีภารกิจหลัก 4 ส่วน ซึ่งต้องแยกบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

3.1 การกำหนดมาตรฐาน หรือหลักเกณฑ์ของระบบประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง

3.2 การประเมินภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประเมินภายในโดยดึงชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

3.3 การประเมินภายนอก ให้องค์กรอิสระในรูปองค์การมหาชน ทำหน้าที่ในการประเมินภายนอก กรณีที่ให้องค์กรอิสระทำหน้าที่นี้เพราะต้องการให้อิสระจากฝ่ายราชการ และต้องทำหน้าที่ประเมินทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

3.4 การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุง เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารการศึกษาจากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักการดำเนินงานการประกันคุณภาพยึดหลักการกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับและทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษาดำเนินงาน

5. แนวทางดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาไทยให้มีมาตรฐานเป็นเลิศ กระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 3) คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัยและกระบวนการ รวมทั้งการดำเนินการจัดทำแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งแผนแม่บท อันได้แก่ ธรรมนูญสถานศึกษา หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนระยะสั้น อันได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปีที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่วางเอาไว้ และการจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการนิเทศ ติดตาม และช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังต้องหามาตรการในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 :

10) กำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐาน เป็นเรื่องของหน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ในระบบ เช่น อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มาจากหลายวงการ มีความเป็นอิสระมีความเข้าใจการศึกษาทั้งภาพรวมและความต้องการของพื้นที่

2. ให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นเอง โดยให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของกระทรวงระบุไว้ในมาตรา 4 วรรค 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

3. การประเมินภายนอก ดำเนินการโดยองค์การมหาชน ซึ่งเป็นองค์กรในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล บริหารงานในรูปองค์คณะบุคคล โดยมีคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ มีสำนักงานขนาดเล็กไม่ใหญ่โตแต่มีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่เฉพาะด้านการประเมินภายนอก ซึ่งอาจทำเองบางส่วนหรืออาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาทำงานเฉพาะกิจ คือ การประเมินคุณภาพ

4. องค์การมหาชนเมื่อประเมินแล้ว ส่งผลการประเมินให้ผู้มีอำนาจใช้ในการตัดสินใจและดำเนินการในเชิงบริหาร เพื่อให้มีการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

5. ในรายงานการประเมินสถานศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเชิงสถิติตัวชี้วัดในด้านคุณภาพ จุดอ่อนของสถานศึกษา จุดแข็งของสถานศึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง (ถ้ามี)

6. องค์การมหาชนที่ทำหน้าที่ประเมินภายนอก ควรมีบทบาทในระบบการประกันคุณภาพด้วย ดังนั้น เมื่อประเมินแล้วให้จัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะ (ในกรณีสถานศึกษาไม่ได้มาตรฐาน ให้มีการปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด) ส่งมายังหน่วยงานที่กำกับสถานศึกษาพิจารณา ดำเนินการตามที่เหมาะสม แต่ถึงกำหนดระยะเวลาแล้วยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไขให้ส่งรายงานและข้อเสนอแนะมายังส่วนกลางเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

7. ให้มีการประเมินผลภายนอกสำหรับสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย

8. ระบบการประเมินระดับอุดมศึกษา ถ้าเป็นไปได้ควรอยู่ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาเดียวกัน เพราะจะต้องประสานงานเชื่อมโยงกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จะต้องคำนึงถึงปรัชญาและภารกิจของระดับอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยจากที่กล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า แนวทางดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการทำให้มองเห็นระบบและขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางครอบคลุม 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา

6. เหตุผลในการประกันคุณภาพการศึกษา

ในระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษามาโดยตลอดแต่จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ ปี 2540 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่น คะแนนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าไม่ถึงร้อยละ 30 แสดงว่านักเรียนทำข้อสอบได้ไม่ถึง 1 ใน 3 ของข้อสอบทั้งหมด นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแล้ว จริยธรรม คุณธรรม และความปลอดภัยของร่างกายและจิตใจของเด็กไทยก็อยู่ในสภาวะเสี่ยงเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างของปัญหาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้น

จากการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกี่ยวกับการทำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลทางการศึกษา พบว่าเด็กไทยทำคะแนนได้ดีสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้ทักษะพื้นฐาน (เช่น การบวก ลบ คูณ หาร) หรือข้อสอบที่ใช้ความจำแต่ไม่สามารถทำข้อสอบที่เป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องคิดวิเคราะห์ หรือต้องเขียนคำตอบอธิบายยาว ๆ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการคิดวิเคราะห์ และการเรียงเรียงความคิดออกมาเป็นคำพูดของเด็กไทย ในขณะที่ความสามารถดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 1 - 2) จากที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการศึกษาว่าจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรม ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทย โดยจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้มีการเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งที่จัดทำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

จากความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาของไทย จึงได้มีสภาระเบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้อง

ดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้หมวด 6 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากที่กล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า เหตุผลสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นความมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจแก่ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าลูกหลานจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

7. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามีความคิดรวบยอดสู่การปฏิบัติที่ต้องรู้ ดังนี้

1) การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้ว จะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนสังคมโดยรวม ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่ริเริ่มจากภายในโรงเรียนเอง หรือจากหน่วยงานภายนอกก็ได้จากความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพดังกล่าว โรงเรียนต้องจัดระบบภายในโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ โดยอาจมีหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาไปสู่มาตรฐานด้านคุณภาพเพื่อการประเมินในการประกาศมาตรฐานคุณภาพต่อสาธารณชน

2) คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผลของการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด และเป็นผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่สำคัญ คือ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามที่หลักสูตรที่ต้นสังกัดและสังคมต้องการ คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเกิดมาจากคุณภาพการศึกษากลางของประเทศ โดยมีจังหวัด หรือต้นสังกัด นำคุณภาพมาดัดแปลงสู่การปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามคุณภาพการศึกษากลางที่กำหนดไว้

3) เกณฑ์ (Criteria) หมายถึง ข้อปฏิบัติหรือหลักการที่ใช้เป็นหลักในการเปรียบเทียบ กำหนดในการดำเนินการอันเป็นเครื่องบ่งชี้โดยตรง หรือโดยอ้อมต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานภายนอกหรือโดยสถานศึกษาเอง การดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษา โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สนองตอบตามเกณฑ์ที่บ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษา ที่เป็นมาตรฐานรวมของประเทศ

4) มาตรฐาน (Standards) ขอบเขตขั้นต่ำของการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้น โรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเพื่อสนองตอบต่อขอบเขต ขั้นต่ำที่กำหนดตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษากลางของประเทศ อันเป็นการบ่งบอกว่าโรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน

5) ความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ (Accountability) หมายถึง ความพร้อมที่จะให้หน่วยงานภายนอกเข้าไปทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานได้ โดยถือเป็นการแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ ที่จะแสดงให้เห็นหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เห็นว่าได้มีการดำเนินงานมาอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ เมื่อสถานศึกษาหรือโรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษาจนได้

มาตรฐานเมื่อมีความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ หน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระจะเข้าไปตรวจสอบโรงเรียนว่าสามารถจัดการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดคุณภาพตามเกณฑ์กลางได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะในกรณีที่จะจัดการศึกษาไม่ถึงมาตรฐาน ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะนำข้อเสนอแนะมาร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาไปสู่ มาตรฐานในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป

6) การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นกลไกภายในสถานศึกษาเองที่จะดูแลและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามที่กำหนดอยู่ตลอดเวลาซึ่งควมมีคุณภาพนี้จะต้องเกิดจากการยอมรับจากคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา การที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาได้รับการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว จำเป็นที่ต้องรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา โดยใช้กระบวนการภายในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการควบคุมคุณภาพ

7) การตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการ (Quality audit or academic audit) เป็นการตรวจสอบจากหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อดูว่าโรงเรียนมีกลไกการควบคุมคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ ที่จะรักษาคุณภาพมาตรฐานได้หรือไม่ การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อคงไว้ซึ่งมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับการประกันในส่วนของการบริหารงานภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ต้องได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานประกันคุณภาพเพื่อความมั่นใจว่ากระบวนการบริหารของโรงเรียนหรือสถานศึกษาสามารถคงไว้ซึ่งมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของตนเอง

8. องค์ประกอบของการประกันคุณภาพ

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

8.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1) การกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิต ปัจจัยและกระบวนการ

2) การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศักยภาพนิเทศก์ และผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

8.2 การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา (Quality Audit and Intervention) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1) การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาและการจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของสถานศึกษา (Internal Audit)

2) การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (External Audit)

3) มาตรการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Quality Intervention)

8.3 การประเมินคุณภาพการศึกษา (Quality Assessment) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดประกอบด้วย

- 1) การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (External School Review)
- 2) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Accreditation)
- 3) การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา (Total Quality Education)

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการ จะมีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกัน กระบวนการตรวจสอบ หรือ แทรกแซงคุณภาพการศึกษา สามารถดำเนินการทั้งในระหว่างกิจกรรมการควบคุมคุณภาพการศึกษา และในกิจกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา

9. รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา รูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษานั้น ได้มีนักวิจัยและหน่วยงานทางการศึกษาได้ทำการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เป็นประโยชน์ดังนี้ อุทุมพร จามรมาน (2543 : 64) ได้ดัดแปลงระบบการประกันคุณภาพที่เป็นสากลจากวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้กับการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ 1) ระบบ ISO 2) ระบบ Total Quality Management (TQM) 3) ระบบ The Malcom Baldrige Nation Quality Award 4) ระบบ CIPP 5) ระบบ Input Process Output Impact สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 54) เสนอแนะให้ใช้ ระบบ AAA ซึ่งเป็นระบบรับรองมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา โดยสมาคมรับรองวิทยฐานะสถาบันการศึกษาของคริสตจักร คณะเซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสท์ (Accrediting Association of Seventh-Day Adventist Schools, Colleges and Universities) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของสถาบันการศึกษาในเครือคริสตจักร เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย 12 เกณฑ์ ได้แก่ 1) ประวัติ ปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ 2) การพัฒนาจิตวิญญาณ การบริการ และการเป็นพยาน 3) การปกครององค์การและการบริหาร 4) การเงิน และโครงสร้างการเงิน และอุตสาหกรรม 5) หลักสูตรที่เปิดสอน 6) คณาจารย์และบุคลากร 7) ห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ 8) นโยบายทางวิชาการและการบันทึก 9) การบริการนักศึกษา 10) อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 11) สิ่งพิมพ์ การผลิตสื่อ และ 12) การคัดเลือกนักศึกษาใหม่และการติดตาม ทบวง มหาวิทยาลัย (2543) ใช้ระบบของทบวงมหาวิทยาลัย ตามองค์ประกอบหลัง 9 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน 2) การเรียนการสอน 3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 4) การวิจัย 5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7) การบริหารและจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ 9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ และวรภัทร์ ภูเจริญ (2541 : 54) ใช้ ระบบการประเมินโดยใช้ดัชนีวัดผล จำรัส นองมาก (2544 : 66) เสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษาจะต้องมีแผนเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากนั้นผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติจัดทำตามภาระหน้าที่ เมื่อทำไปแล้วระยะหนึ่งแล้วก็ต้องประเมินดูว่า ผลการปฏิบัติงานตรงกับสิ่งที่ตั้งความหวังไว้ ไกล่เคียงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เมื่อพบแล้วก็ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าโดยจะต้องทบทวนสิ่งที่กำหนดในแผน ถ้ามีการปรับหรือยังคงไว้ตามแผนเดิมก็นำไปปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขเป็นการเริ่มต้น วงจรใหม่อยู่เช่นนี้ต่อไป สอดคล้องกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 65) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การจัดทำแผนพัฒนา 2) การดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน 3) การตรวจสอบ 4) การประเมินตนเอง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้เสนอรูปแบบของการประกันคุณภาพตามแนวคิด ของ Dr.Edwards Deming คือ วงจร PDCA

ประกอบด้วย Plan-Do-Check-Act สุวิมล ว่องวาณิช (2544) ได้พัฒนาระบบการประเมินภายในขึ้น เรียกว่า ระบบ TEAM-D ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมาตรฐาน IPO ได้แก่ Input Process และ Output ประกอบด้วย

1) ระบบ DDDDD ได้แก่ (1) Design of Operation Plan and Evaluation Frame (2) Database and Information Processing (3) Detection of Evaluation Standards (4) Dissemination of Evaluation Results และ (5) Development for the Achievement of Education Standard โดยผูกติดกับการทำงานปกติตามวงจร PDCA (built-in evaluation system) และ

2) TEAM ซึ่งสถานศึกษาต้องสนับสนุนการทำงานแบบ TEAM ได้แก่ (1) Team-work Z2X Eternity (3) Awareness (4) Monitoring

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545 : 34) เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพที่โรงเรียนนาร่องได้พัฒนามีลักษณะใกล้เคียงกับระบบการประกันคุณภาพตามหลักวิชา ประกอบด้วยระบบคุณภาพ ระบบควบคุมคุณภาพ และระบบประเมินคุณภาพ และได้เสนอรูปแบบประกันคุณภาพ 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการปฏิบัติงานโดยใช้วงจร P-D-C-A 2) รูปแบบการประกันคุณภาพที่บูรณาการกับการปฏิบัติงานของครู และ 3) รูปแบบการแก้ปัญหาเร่งด่วนของโรงเรียน และเห็นว่ารูปแบบที่ 2 มีการผสมผสานงานประกันคุณภาพเป็นเนื้อเดียวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การวิจัยปฏิบัติการ และการพัฒนาบุคลากร วิจารณ์ พานิช และคณะ (2544 : 45) ศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์พบว่าการจัดการศึกษาของประเทศนี้เป็นที่ยอมรับของประเทศอื่นๆ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะให้ความสำคัญกับการประเมิน ในลักษณะที่เป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกัน โดยมีระบบการติดตามประเมินผล เพื่อมุ่งปรับปรุงคุณภาพใน 3 ลักษณะคือ

1) การติดตามการประเมินภายในโดยกระทรวงและสถานศึกษา 2) การติดตามประเมินภายนอกโดย Education Review Office – ERO และ 3) สำนักงานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา New Zealand Quality Authority –ZQA เชาว์ โรจน์แสง และคณะ (2547 : 53) พบว่า สถาบันการศึกษาทางไกลส่วนใหญ่พัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพขึ้นใช้เอง ตามความเหมาะสม มีการพัฒนาดัชนีชี้วัดและกำหนดเกณฑ์โดยคณะกรรมการภายในและภายนอกของสถาบัน อาวุธ ศรีสุกรี (2547) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานคร่าวๆ คือ 1) ประเมินองค์กรตามเกณฑ์ Baldrige เพื่อให้ทราบข้อดี และข้อควรปรับปรุง 2) เปลี่ยน Best Practice และคัดเลือกสถาบันที่โดดเด่น 3) การ Site visit และ ปรับปรุงองค์กร (Action Plan) และ 4) การสัมมนาเผยแพร่โครงการ ผลการดำเนินงานทำให้เกิดทัศนคติที่ดีและการแลกเปลี่ยน Best Practice อย่างเป็นระบบระหว่างหน่วยงาน

จะเห็นได้ว่า รูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษามีแนวความคิดพื้นฐานมาจากวงจรอุตสาหกรรมนักวิชาการได้ประยุกต์หรือพัฒนาขึ้นมาใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของวงการศึกษามีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งทุกรูปแบบล้วนมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยอาศัยวงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) เป็นหลักในการพัฒนาเป็นส่วนใหญ่

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ในที่นี้จะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของระบบการประกันคุณภาพภายใน ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแล สถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 4) เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 43) ได้สรุปว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงระบบการบริหารของโรงเรียน ที่ทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุถึงมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่น ในคุณภาพของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 34) เห็นว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการอยู่ในขณะนี้มีความคิดเพื่อส่งเสริม และเสนอแนวทาง เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545 : 57) ระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ Quality Control, Quality audit และ Quality assessment กรมวิชาการ (2545 : 89) กล่าวว่าระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการผุดงระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา และจรัส นองมาก (2545 : 78) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีความมั่นใจว่าถ้าทำตาม กระบวนการที่กำหนดแล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

2. หลักและกระบวนการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการ ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2543 : 68)

2.1 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี 3 ประการ คือ

- 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2) การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1) ต้องทำให้ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาแผนและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการ พัฒนาคุณภาพการทำงาน และ
- 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงาน

จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

2.2 กระบวนการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของการประกันคุณภาพ มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน 2) การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และ 3) การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระบบกระทรวง

2.3 กระบวนการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของหลักการบริหารที่เป็นกระบวนการครบวงจร (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การร่วมกันวางแผน (Planning) 2) การร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Doing) 3) การร่วมกันตรวจสอบ (Checking) และ 4) การร่วมกันปรับปรุง (Action)

3. ลักษณะสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2545 : 24) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

3.1 เป็นระบบ ซึ่งมีทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ที่คาดหวังมีทั้งระบบการพัฒนาคุณภาพระบบการตรวจติดตามคุณภาพและระบบการประเมินตนเอง

3.2 เป็นระบบที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นโดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการส่งเสริมสนับสนุนจากต้นสังกัดมิใช่การควบคุมสั่งการจากต้นสังกัด

3.3 ระบบประกันคุณภาพภายในต้องผสมผสานกับงานบริหารปกติ กล่าวคือ บูรณาการเชื่อมโยงกับการปฏิบัติการเรียนรู้ การสอน การพัฒนาบุคลากรและการบริหารฐานโรงเรียน

3.4 การประกันคุณภาพภายใน เป็นเรื่องของทุกคนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ภายใต้การนำและมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

3.5 ทำงานทุกภารกิจอย่างครบวงจร ทั้งระดับบุคคลและหน่วยงานมีการวางแผน ดำเนินการประเมินและปรับปรุงงานอย่างสม่ำเสมอ

3.6 การทำงานของทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าการบริหาร การจัดการสอนและการเรียนรู้มุ่งสู่ผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งมีความสุขสนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.7 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ครบวงจร คือ เมื่อถึงปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินตนเอง เพื่อรวมสรุปยอดแล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปี รายงานให้หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณะทราบ

3.8 ผลประเมินจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหาร การเรียนรู้และการสอนโดยถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องกำกับดูแลให้มีการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่องจากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในมีลักษณะเป็นระบบที่มีปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง ผสมผสานอยู่กับงานบริหารปกติ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผน ดำเนินการ ประเมินผล และปรับปรุงงานอย่างสม่ำเสมอ

4. แนวทางและขั้นตอนการของการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 2 - 3) กล่าวถึงกระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้เป็นแนวเดียวกันว่ากระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัยและกระบวนการ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึงการพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่การพัฒนาผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพ คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียนและการจัดทำรายงานของโรงเรียนนำเสนอต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของโรงเรียน

2.2 การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน

3. การประเมินคุณภาพ คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 ค : 7) กำหนดการดำเนินงานการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับ ดูแลในเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอกแต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษาจากความหมายที่กล่าวมาแล้ว

สรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญ 3 ขั้นตอนด้วยกัน ขั้นตอนที่หนึ่ง การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ขั้นตอนที่สอง การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนที่สามการประเมินและรับรองคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของนักวิชาการ นักวิจัยอย่างหลากหลายข้างต้น พอสรุปได้ว่าระบบประกันคุณภาพภายใน เป็นระบบที่ดำเนินการโดยสถานศึกษาเอง และหน่วยงานต้นสังกัด ในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษาแล้วทำการปรับปรุงระบบให้มีความเข้มแข็งขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อรองรับการประกันภายนอกต่อไป โดยมีหลักการสำคัญคือ ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการำทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงานและถือว่าการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ และขั้นจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี องค์ประกอบของระบบส่วนใหญ่ดำเนินการตามประกาศของต้นสังกัด และนักวิชาการได้ออกกิจกรรมสำหรับการดำเนินการประเมินภายใน

รูปแบบ การพัฒนา และการสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน

1. รูปแบบ แนวคิดและหลักการ

รูปแบบ แบบจำลอง หรือ Model มีความหมายหลายประการ ซึ่งโดยทั่วไป หมายถึงวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งก่อสร้าง แบบจำลองการพัฒนาชนบท เป็นต้น

พจนานุกรมการศึกษาซึ่งบรรณาธิการ โดย Carter V.Good (1973 : 370)

ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 4 ความหมาย คือ

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการหรือแนวคิด

แนวคิด

3. เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างการออกเสียง ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น

4. เป็นชุดปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งรวมเป็นตัวประกอบและสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรคณิตศาสตร์หรืออาจจะบรรยายเป็นภาษาก็ได้

จากการความหมายของรูปแบบที่นักวิชาการนำเสนอ ผู้วิจัยสรุปความหมายของรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ คือ โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมเพื่อการปฏิบัติ

2. ความหมายของรูปแบบ

Nadler (1982 : 72-90) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นการนำทฤษฎี แนวทางกรอบแนวคิดมาพัฒนา เพื่อให้สามารถแปลความหมายของปรากฏการณ์ต่างๆได้

Keeves (1988 : 559) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบว่าเป็นการแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ในการศึกษาสัมพันธ์ของตัวแปร

Raj (1996 : 241) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ 2 ความหมาย ดังนี้

1) รูปแบบ คือ รูบย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วยข้อความจำนวน หรือ ภาพ โดยการลดทอนเวลา ความพอเหมาะและกาลเทศะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น

2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ
สุบรรณ พันธวิลาส และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ (2522 : 6) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่าเป็น รูบย่อที่เลียนแบบความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ง่ายขึ้นและเป็นระเบียบ สามารถเข้าใจลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์นั้นได้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547 : 46) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่าอาจเป็นเพียงการจำลองของจริงหรืออาจมีลักษณะเป็นทฤษฎี หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมของการปฏิบัติได้

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง โปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริง ที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลา พิจารณว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทนแนวความคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ

3. ประเภท ลักษณะ และองค์ประกอบของรูปแบบ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบพบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทลักษณะและองค์ประกอบของรูปแบบไว้หลายท่าน เช่น กรรณิกา เจิมเทียนชัย (2539 : 82) Brown และ Moberg (1980 : 16-17) Keeves (1988 : 561-565) ซึ่งแต่ละท่านได้มีการแบ่งประเภท ลักษณะและองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามการศึกษาพบว่าแนวคิดของ สมาน อัสวภูมิ (2537 : 16) Bardo และ Hartman (1982 : 70-71) มีความสอดคล้องกัน คือมีแนวคิดว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวว่า ควรมีรายละเอียดขององค์ประกอบอย่างไรรูปแบบจึงจะเหมาะสมเนื่องจากรายละเอียดและองค์ประกอบที่เหมาะสมของรูปแบบจะขึ้นกับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และวัตถุประสงค์ในการสร้างหรือรูปแบบนั้นๆ อันเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดเชิงระบบ

4. คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ เช่น พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 53) ; ทาดาโอะ มียากาวะ (1986 : 15) และ Keeves (1988 : 560) เมื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องกันในรูปแบบตารางแล้ว สามารถแสดงได้ดังนี้

ตาราง 1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องคุณลักษณะของรูปแบบ

คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี	พลสุข หิงคานนท์	ทาดาโอะ ยากาวะ	Keeves
1. แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปร	✓	✓	✓
2. นำไปสู่การทำนายผลที่จะตามมา โดยสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์	✓	✓	✓
3. อธิบายถึงโครงสร้างหรือกลไกความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาอย่างชัดเจน	✓	✓	✓
4. นำไปสู่การสร้างแนวคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ หรือขยายองค์ความรู้	✓	✓	✓
5. สอดคล้องกับทฤษฎีของเรื่องที่จะใช้รูปแบบ	✓	✓	

คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบตามแนวคิดของพลสุข หิงคานนท์ Keeves และ ทาดาโอะ ยากาวะ มีความสอดคล้องกันอย่างมาก โดยรูปแบบที่ดีควรมีคุณลักษณะ 5 ประการ คือ

- 1) ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบมีโครงสร้าง
 - 2) มีลักษณะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลและสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์
 - 3) มีโครงสร้างหรือกลไกเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในเชิงเหตุผลได้อย่างชัดเจน และ
 - 4) นำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา
- นอกจากนี้ คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่ควรพิจารณาคือความสอดคล้องระหว่างรูปแบบและทฤษฎีของเรื่องหรือปรากฏการณ์ที่จะนำรูปแบบดังกล่าวไปอธิบายด้วย

5. การพัฒนารูปแบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2549 : 2-7) ได้กล่าวว่า การวิจัยโดยใช้รูปแบบจำแนกออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นที่สองเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ คือ

1) การสร้างรูปแบบ

การสร้างหรือพัฒนารูปแบบผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมุติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ (ที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบหรือเรื่องอื่น และผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามักจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อน แล้วปรับปรุง โดยอาศัย

ข้อสนเทศจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือ ทำการศึกษาองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้

2) การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

หลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของผู้อื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ (ในขั้นนี้บางครั้งจึงใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบและอิทธิพลหรือความสำคัญของกลุ่มองค์ประกอบหรือกลุ่มตัวแปรในรูปแบบผู้วิจัยอาจ ปรับปรุงแบบใหม่โดยตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่ามีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจาก รูปแบบของตน ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

การพัฒนารูปแบบจากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบของบุญชม ศรีสะอาด (2533 : 3-5) ; สมาน อัสวภูมิ (2537 : 66) ; อำนาจ บัวศิริ (2539 : 147) ; พูลสุข หิงคานนท์ (2540 : 87) ; Boonprasert U. (1978 : 21-124) และ Willer (1986 : 83) สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการในการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลอง นอกจากนี้ การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนารูปแบบพบว่าไม่สามารถกำหนดแน่นอนตายตัวได้แต่ ขึ้นกับรายละเอียดของปรากฏการณ์หรือสิ่งที่เราจะพัฒนารูปแบบนั้นๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความ สอดคล้องของขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบโดยใช้ตารางประกอบการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบในการ กำหนดขั้นตอนการพัฒนารูปแบบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเกี่ยวกับขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ	บุญชม ศรีสะอาด	สมาน อัครภูมิ	อำนาจ บัวศรี	พุลสุข หิงคานนท์	Boonprasert U.	Willer
1. การพัฒนารูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
• ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการและข้อมูลพื้นฐาน (รวมถึงองค์ประกอบ และสภาพจริง โดยอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ก็ได้) และระบุปัญหาและความต้องการจำเป็น		✓	✓	✓	✓	
• สร้างรูปแบบเบื้องต้น (อาจเป็นลักษณะทางเลือกก็ได้)		✓	✓	✓	✓	
2. การตรวจสอบ/ทดสอบรูปแบบ (ความเหมาะสม ความตรงของรูปแบบ และการยอมรับ)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
• ประมวลผลความคิดเห็นจากการตรวจสอบ (ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ก็ได้) และเปรียบเทียบรูปแบบกับองค์ประกอบและภารกิจจริงหรือทดสอบ		✓	✓	✓	✓	
3. ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สมบูรณ์		✓		✓	✓	

6. การตรวจสอบรูปแบบ

แนวคิดในการตรวจสอบหรือการทดสอบแบบรูปแบบที่สังเคราะห์จาก พุลสุข หิงคานนท์ (2540 : 53-55) ; อุทุมพร จามรมาน (2541 : 23) ; Eisner (1976 : 192-193) และ Keeves (1988 : 589-560) สรุปได้ว่า การทดสอบหรือการตรวจสอบรูปแบบมีเป้าหมายสำคัญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ โดยแบ่งการทดสอบรูปแบบที่สำคัญได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1) การทดสอบโดยการพิสูจน์หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมักจะใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และ

2) การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทดสอบโดยวิธีการทางสถิติ หรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้การพัฒนารูปแบบเป็นวิธีการปรับปรุงหรือพัฒนาภารกิจหรือแนวคิดที่ได้ดำเนินการมาแล้ว โดยรวมมีขั้นตอนการวิจัยที่สามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนารูปแบบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่สนใจได้ 3 ขั้นตอนหลัก คือ

1. ขั้นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบว่าจะเรื่องที่ต้องการพัฒนามีสภาพการดำเนินงานอย่างไรและมีปัญหา อุปสรรคในเรื่องใดบ้าง

2. ขั้นสร้างรูปแบบ โดยนำข้อมูลจากหลายแหล่ง มาสังเคราะห์สร้างรูปแบบตามกรอบแนวความคิด

3. ขั้นประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยนำรูปแบบพัฒนาขึ้นไปทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะของงานที่ศึกษาวิจัยดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนารูปแบบเป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานขององค์การ หน่วยงาน สาระ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษาที่แสดงถึงแนวความคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นด้วยกระบวนการศึกษาหลักการแนวความคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์ การสร้างรูปแบบ การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ หรือการตรวจสอบรูปแบบ และ การนำเสนอรูปแบบ

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมิน จะต้องศึกษาและพัฒนาจากแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประเมินของหน่วยงาน องค์การ โดยสามารถอธิบายหรือทำความเข้าใจเชื่อมโยงจากทฤษฎีสู่รูปธรรมของการปฏิบัติ ที่ได้รับการพัฒนาการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการนำรูปแบบไปใช้ในเกิดประโยชน์สูงสุด

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการวิจัยที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ซึ่งเป็นผู้ใช้ผลการวิจัยเป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัย โดยการมีส่วนร่วมนี้เป็นการทำงานร่วมกันตลอดกระบวนการวิจัย นับแต่การตัดสินใจว่าควรมีการศึกษาวิจัยในพื้นที่นั้นหรือไม่การประมวลเหตุการณ์หลักฐานและข้อมูลเพื่อกำหนดปัญหาการวิจัย การเลือกกระบวนประเด็นปัญหา การสร้างเครื่องมือการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ จนกระทั่งการกระจายความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปสู่การลงมือปฏิบัติ (พันธุพิพย์ รามสูต. 2540 : 31)

Small (รูปทอง กว้างสวัสดิ์. 2540 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Small. 1995 : 941) กล่าวถึงการวิจัยที่เน้นการปฏิบัติ (Action-Oriented Research) เป็น 4 ลักษณะคือ

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)
2. การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research)
3. การวิจัยแบบให้อำนาจ (Empowerment Research)
4. การวิจัยแบบเฟมินิส (Feminist Research)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เกิดขึ้นเมื่อกลางปี ค.ศ. 1970 วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจากแนวความคิดที่ว่าการทำงานวิจัยเป็นกิจกรรมทางสังคมที่ใช้ทรัพยากรของสังคมในการศึกษา จึงเป็นสมบัติของสังคม ซึ่งกระทำโดยมีความมุ่งหมายที่จะรับใช้สังคม ด้วยเหตุนี้จึงควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่สังคมจะได้รับ โดยเฉพาะสังคมที่เป็นหน่วยของการศึกษาวิจัยนั้น ๆ และการที่จะให้ชุมชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการวิจัย ก็ต้องทำให้การวิจัยนั้นเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (research for development) หรือการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยที่การพัฒนาและการเป็นหุ้นส่วนจะต้องเดินทางร่วมกัน เพราะการพัฒนาจะต้องเป็นประโยชน์แก่ทุกคนในสังคม ดังนั้นทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมใน

กระบวนการพัฒนานั้นทุกขั้นตอนอย่างมีเสรี และเป็นประชาธิปไตย ซึ่งในลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ด้วย และจะได้กล่าวถึงต่อไป

1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Small (รูปทอง กว้างสวัสดี. 2540 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Small. 1995 : 941) ได้อธิบายลักษณะวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นการวิจัยที่ผสมผสาน โดยใช้ระเบียบวิจัยหลาย ๆ วิธี เพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในลักษณะนั้นผู้วิจัยอาจออกแบบเครื่องมือ หรือเทคนิคใหม่ ๆ ในการรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่ออยู่กับสภาพปัญหา สิ่งที่ทำให้การวิจัยแตกต่างจากการวิจัยทั่วไป คือ การเน้นการมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีม เคารพความคิดเห็นของผู้ร่วมการวิจัยอาจเป็นผู้ร่วมหรือนักเรียน ซึ่งอาจไม่มีประสบการณ์ในด้านการวิจัยเลย ส่วนการเลือกวิธีการและเครื่องมือจำเป็นต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง และเกิดประโยชน์ในการปฏิบัติให้มากที่สุด

สุนีย์ เหมาะประสิทธิ์ (2540 : 133) ให้ความหมายว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบการวิจัยที่สะท้อนถึงตนหรือการตรวจสอบตนเองเพื่อให้ผู้ร่วมทำการวิจัยได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานประการหนึ่ง และตัดสินใจในการเลือกสภาพการณ์ที่เหมาะสม เพื่อดำเนินการทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประการหนึ่ง ทำให้เข้าใจถึงการปฏิบัติงานของตนเองและทีมงานและองค์กรประการหนึ่งและตัดสินใจในการเลือกสภาพการณ์ที่เหมาะสม เพื่อดำเนินการทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประการหนึ่ง

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2540 : 11) กล่าวว่า การวิจัยลักษณะนี้จะเป็นการวิจัยเพื่อหาทางในการแก้ปัญหาด้านทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ที่เป็นปัญหาเฉพาะด้าน และยังเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาอีกด้านหนึ่งด้วย เพราะว่าการวิจัยในรูปแบบนี้จะสามารถนำไปใช้ในสภาพจริง ๆ ท้นต่อเหตุการณ์ได้ทันทีเลย ซึ่งจะเป็นการวิจัยหารูปแบบใหม่ วิธีการปฏิบัติใหม่หรือเทคนิคใหม่ หรือวิจัยโครงการใหม่ ๆ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอนแบบรูปแบบใหม่ เทคนิคการสอน เป็นต้น

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 13) ได้กล่าวถึงแนวคิดและจุดมุ่งหมาย ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

1. มุ่งหวังในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติประจำให้ดีขึ้น โดยนางานที่ปฏิบัติมาวิเคราะห์หาสาระสำคัญของสาเหตุที่เป็นปัญหา อันเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานนั้น ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และร่วมกันกับการทำงานในการวางแผนดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาย่างมีระเบียบ

2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียน

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์ (2537 : 13) กล่าวได้สรุปของหลักการสำคัญ ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะ ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษาโดยการเปลี่ยนแปลง (Changing) การศึกษานั้นเป็นการเรียงลำดับการเปลี่ยนแปลง โดยการปฏิบัติตามแนวทางกลุ่มกำหนด

2. การวิจัยปฏิบัติการของกลุ่มการทำงานของกลุ่ม (Participatory) และการให้การปรึกษาหารือร่วมมือทำงาน (Collaboration) ให้การเปลี่ยนแปลง โดยการปฏิบัติตามแนวทางกลุ่มกำหนด

3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้การสะท้อนปฏิบัติการ (Reflection) โดยประเมินตรวจสอบในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อปรับปรุงการฝึกหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระเบียบ (Systematic Learning Process) โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องนำความคิดเชิงนามธรรมมาทดลองฝึกปฏิบัติและประเมินผลการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการทดลอง (Test) แนวคิดนั้นถูกต้องหรือผิด

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ (Start Small) อาจเริ่มต้นด้วยบุคคล (ครู/นักวิจัย) คนเดียวพยายามดำเนินการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงบางสิ่งบางอย่างทางการศึกษาให้ดีขึ้น โดยขณะปฏิบัติการต้องปรึกษา / รับฟังข้อคิดเห็นและอาศัยการร่วมปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้อง

6. การวิจัยปฏิบัติ การเป็นการสร้างความรู้ใหม่ ที่ให้แนวทางการปฏิบัติเชิงรูปธรรมจากการบันทึก (Records) พัฒนาการกิจการของการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ขณะเดียวกันสามารถนำปรากฏการณ์ ที่ศึกษาประมวลเป็นข้อมูลเชิงทฤษฎี (Proposition) ได้แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ เมื่อนำมาวิจัยแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้เรียนรู้และวิเคราะห์วิจารณ์จากผลที่ได้จากการปฏิบัติ จะทำให้ได้รูปแบบการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ของชั้นเรียนและระบบของตนเองได้อย่างแท้จริง

คงศักดิ์ ธาตุทอง (2542 : 40-41) กล่าวถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็นการทำวิจัยในงานของผู้วิจัย และงานที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เป็นการทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพัฒนาทั้งงานของผู้ทำวิจัยและงานของผู้ร่วมวิจัยไปพร้อม ๆ กันในการทำงานร่วมกันผู้วิจัยมองว่าผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ที่ชีวิตจิตใจไม่ใช่วัตถุ พร้อมทั้งช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีจุดหมายและช่วยให้ผู้ร่วมงานสร้างประวัติศาสตร์ผลงานด้านตัวของเขาเองมีผู้ให้นิยามการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้หลายท่าน แต่นิยามที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง คือ นิยามของเคมมิส และแม็คแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988) ที่อธิบายว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการในสังคมใดสังคมหนึ่ง เพื่อต้องการที่จะพัฒนาหลักการ เหตุผล และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ประวิต เอรารวรรณ์ (2545 : 45) กล่าวถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าเป็น การวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงานมุ่งศึกษาทำความเข้าใจในงานหรือปัญหาการปฏิบัติงาน เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานหรือการปฏิบัติให้ดีขึ้น ดังนั้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จึงเป็นการวิจัยของครูซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียน หรือเรียกว่า ครูวิจัย (Teacher-Researcher) เพื่อการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหามาตรการจัดการเรียนการสอน หรือการเรียนของผู้เรียน และคิดค้นพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนขึ้นมาในสภาพการณ์หรือบริบทของชั้นเรียน

สมบัติ บุญประคม (2545 : 36) กล่าวถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้กระบวนการ การปฏิบัติอย่างมีระบบ และวิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และวิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติโดยใช้วงจร 4 ขั้นตอนคือการวางแผน การลงมือกระทำจริง การสังเกตและการสะท้อนผลการปฏิบัติการ การดำเนินการจะต้องต่อเนื่อง

เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงแผนเข้าสู่วงจรใหม่ จนกว่าจะได้รับข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือ สภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การแสวงหา ความรู้ความจริง จากสถานการณ์จริงอย่างเป็นระบบตั้งแต่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และ การประเมินผลเพื่อผลประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดีขึ้น ผู้ทำวิจัยคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น คนใดคนหนึ่ง หรือทั้งกลุ่ม

2. จุดประสงค์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Mc Taggart และ Kemmis (ประวิต เอราวรรณ์ 2545 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Mc Taggart and Kemmis. 1986) ได้กล่าวว่าจุดประสงค์ทั่วไปของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ เพื่อแก้ปัญหา (To Solve Problem) และเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานนั้น มีประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น คือ

1. ปรับปรุงการปฏิบัติงาน
 2. ปรับปรุงความเข้าใจในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ
 3. ปรับปรุงสถานการณ์แวดล้อมของปฏิบัติงาน
- ## 3. ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2540 : 93) กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้
Kemmis และ McTaggart ให้ความสำคัญของการวิจัยเป็นทีม สิ่งสำคัญของการ วิจัยเป็นทีมหรือวิจัยแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยจำเป็นจะต้องปฏิบัติก่อนจะลงมือกระทำการวิจัย คือ ผู้วิจัยต้อง ถามความสมัครใจและข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับจริยธรรมในการทำงาน เช่น การเคารพความคิดเห็นของ กันและกัน ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นศรัทธาซึ่งกันและกันถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการวิจัยเชิง ปฏิบัติการในขั้นนี้ Kemmis and McTaggart เรียกว่าขั้น “Gian Entry” คือขั้นการหาผู้ร่วมวิจัย กำหนดข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน หลังจากขั้น “Gian Entry” แล้ว Kemmis และ McTaggart ได้กำหนดขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

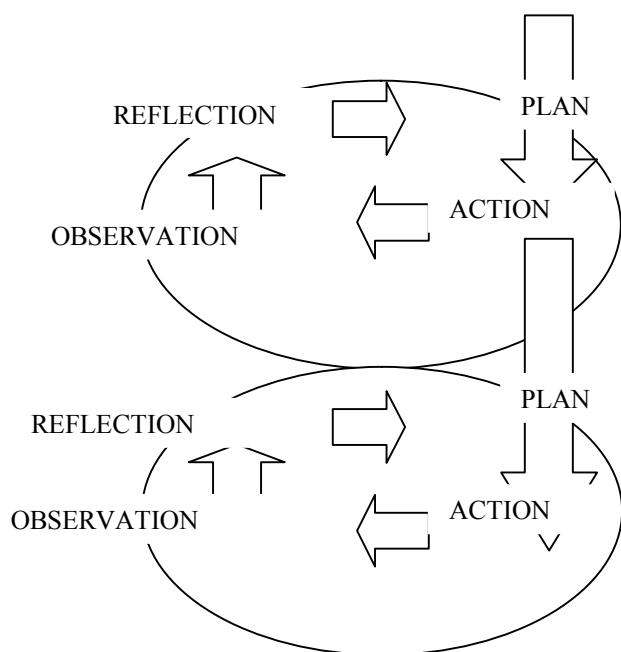
ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติตามแผน (Action)

ขั้นที่ 3 สังเกตการปฏิบัติตามแผน (Observation)

ขั้นที่ 4 สะท้อนสิ่งที่พบว่าเป็นจากการวัดการสังเกต (Reflection)

ทั้ง 4 ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรียกว่า 1 วงจร ดังนั้นข้อสรุป ในขั้นที่ 4 จะเป็นพื้นฐานในการวางแผนสำหรับวงจรต่อไป ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 2 วงจรขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
ที่มา : ธูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2540 : 93)

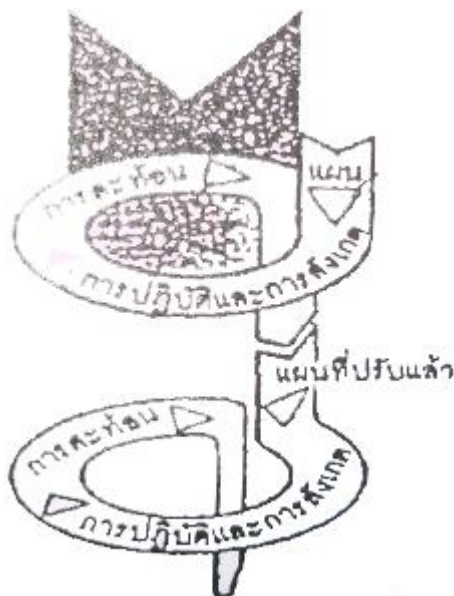
4. ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการทางการศึกษา

4.1 เป็นการวิจัยแบบมีการร่วมมือ (Participation and Collaboration) ใช้การทำงานเป็นกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมสำคัญและมีบทบาทเท่าเทียมกันในทุกกระบวนการของการวิจัย ทั้งการเสนอความคิดเชิงทฤษฎี และการปฏิบัติตลอดจนการวางแผนนโยบายวิจัย

4.2 เน้นการปฏิบัติการ (Action Orientation) การวิจัยชนิดนี้ใช้ในการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและศึกษาผลของการปฏิบัติเพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนา

4.3 ใช้การวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Function) การวิเคราะห์การปฏิบัติการอย่างลึกซึ้งจากสิ่งที่สังเกตได้ จะนำไปสู่การตัดสินใจที่สมเหตุสมผล เพื่อการปรับแผนการปฏิบัติการ

4.4 ในวงจรการปฏิบัติการ (Action research spiral) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart คือการวางแผน(Planning) การปฏิบัติ (action) การสังเกต (observing) และการสะท้อนการปฏิบัติการ (Reflecting) ตลอดจนการปรับปรุงผล เพื่อนำไปปฏิบัติในวงจร (Re – planning) ต่อไปจนกว่าจะได้อารมณ์แบบของการปฏิบัติงานที่เป็นที่น่าพอใจและได้เสนอเชิงทฤษฎีเพื่อเผยแพร่ต่อไป ดังรูปแบบดังต่อไปนี้ Stephen Kemmis และ Robin McTaggart (Kurt Lewin. 1946 ; อ้างอิงมาจาก Stephen Kemmis and Robin McTaggart แปลโดย ส.วาสนา ประवालพฤษ. 2538 : 68)

ภาพประกอบ 3 วงจรกิจัยปฏิบัติการ (Action Research spiral)

ที่มา : ธูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2540 : 93)

5. รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ Carr และ Kemmis (คงศักดิ์ ธาตุทอง, งามนิธย์ ธาตุทองและคณะ. 2547 : 56 ; อ้างอิงมาจาก Carr and Kemmis. 1986) ได้แบ่งรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้ระดับของการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ 3 รูปแบบดังนี้

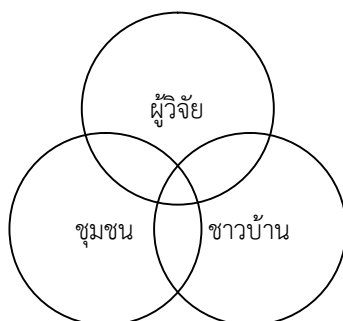
5.1 Technical Action Research มุ่งปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดกิจกรรม ผู้ปฏิบัตินำข้อค้นพบหรือผลของการวิจัยของนักวิจัยภายนอกมาใช้ ภายใต้ความช่วยเหลือ แนะนำของนักวิจัยภายนอก

5.2 Practical Action Research นักวิจัยเป็นคนภายนอก จะทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติการศึกษาสาเหตุและผลของการปฏิบัติโดยสะท้อนผลการปฏิบัติ และคิดวิเคราะห์ตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงการทำงานของตนเอง นักวิจัยอยู่ในทีมการวิจัย

5.3 Emancipatory หรือ Participatory Action Research มุ่งเน้นการเท่าเทียมกันของผู้ร่วมงานในทุก ๆ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานขององค์กร นักวิจัยที่เป็นคนภายนอกจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยการกระตุ้นผู้ปฏิบัติให้สามารถสร้างกลุ่มสะท้อนผลการปฏิบัติและเกิดการพัฒนาความสามารถที่แท้จริง เพราะผู้วิจัยจะเป็นอิสระ และไม่ยึดติดกับความรู้ กฎเกณฑ์ แบบอย่าง ความเคยชิน ประเพณีและระบบความคิด โดยเน้นความเท่าเทียมกัน นักวิจัยเป็นเพียงบุคคลภายนอก ที่มีบทบาทสนับสนุนให้เกิดการวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเพียงเพื่อนร่วมงานไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ

6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชน สมาชิกของชุมชนกับผู้วิจัยปฏิบัติการ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันประเมินปัญหาความต้องการของชุมชน (Need Assessment) ร่วมกับในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันว่าชุมชนมี ปัญหาและข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้างแล้วร่วมกันระบุปัญหา ต่อจากนั้นก็มีการศึกษาแนวทางในการ

แก้ไขปัญหาที่มีการสำรวจทรัพยากรในชุมชน ซึ่งรวมทั้งทรัพยากรมนุษย์ ทั้งภายในชุมชนเองและภายนอกชุมชน ซึ่งรวมทั้งทรัพยากรมนุษย์ ทั้งภายในชุมชน ได้แก่องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มีการวางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการติดตามผลและสุดท้ายคือการประเมินผล (กรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 65) ดังรูปแบบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

สอดคล้องกับ อมรวิรัช นาครทรรพ และดวงแก้ว จันทร์สระแก้ว (2541 : 56) เห็นว่า PAR เป็นการวิจัยที่พยายามศึกษาชุมชนโดยเน้นการวิเคราะห์ปัญหา ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา วางแผนการดำเนินแก้ปัญหาปฏิบัติการตามแผน และติดตามประเมินผล ทั้งนี้ในทุกขั้นตอน ชาวบ้าน หรือสมาชิกของชุมชนนั้น ๆ จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ส่วน พันธุ์ทิพย์ งามสุต (2540 : 46) มองในด้านการเมืองว่า PAR เป็นกระบวนการทางประชาธิปไตยอย่างหนึ่ง ที่ประธานในชุมชนร่วมมือกับนักวิจัยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยซึ่งผสมผสานความรู้ที่เป็นทางแก้และไม่เป็นทางการ และการลงมือปฏิบัติโดยมีเป้าหมายที่จะปรับปรุงแก้ไข

และได้มีนักวิชาการของต่างประเทศได้พูดถึง PAR ในมุมมองต่าง ๆ ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น PAR คือการที่คนส่วนหนึ่งในองค์กรหรือชุมชนที่กำลังศึกษาอยู่มีความร่วมมืออย่างจริงจังกับนักวิจัยมืออาชีพในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นออกแบบงานวิจัยครั้งสุดท้ายและการอภิปรายผลการดำเนินการที่ได้จากการวิจัย Ginns และคณะ (Whyte and others. 1991 ; อ้างอิงมาจาก Ginns and others. 2001) PAR มุ่งไปที่การสร้างบรรยากาศที่ผู้ส่วนรวมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ถูกต้อง มีอิสระในการได้รับข้อมูลและการเลือกดำเนินการรวมทั้งมีสิทธิ์จะมีส่วนร่วมหรือไม่ก็ได้ โดยผู้มีส่วนร่วมกำหนดผลลัพธ์ในการวิจัยร่วมกัน Ginns และคณะ (Argyris and Schon. 1991 ; citing Ginns and others. 2001) PAR เป็นกิจกรรมทางส่วนเสีย ร่วมมือกันในทุกขั้นตอนของการวิจัย ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีบทบาทในกระบวนการวิจัยและให้ความร่วมมือในระดับสูงที่จะนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ (Wargner and Bennete. 2003) ส่วน Hoy และ Miskel (2001) เห็นว่า PAR สร้างความสอดคล้องระหว่างการพัฒนาผู้บริหารให้เป็นนักวิจัยปฏิบัติการและการพัฒนาองค์กร เป็นการสร้างความผสมกลมกลืนระหว่างผู้บริหารและองค์กรในการเรียนรู้

มีนักวิจัยทางการศึกษาหลายท่านที่ใช้กระบวนการของ PAR ในการศึกษาค้นคว้า อาทิเช่น Wargner และ Bennete (2003) ได้ใช้ PAR กับกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กที่มีความบกพร่อง (disabilities) และผู้เกี่ยวข้องเป็นครูใหญ่ ครู ผู้ฝึกอาชีพ ผู้ปกครอง เรื่องที่ทำการวิจัยมี

1. การดูแลเด็กที่มีความบกพร่องในเด็กเล็กภายใต้บริบทตามสภาพจริงของตัวเด็กและครอบครัว

2. การให้เด็กผู้มีความบกพร่องมีส่วนร่วมทางสังคมในโรงเรียนมากขึ้น (social inclusion) และ

3. การช่วยเหลือเด็กผู้มีความบกพร่องเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ได้ข้อสรุปว่าการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร การให้ครูได้สะท้อนความคิด การร่วมและแสดงออก การเปิดโอกาสให้เกิดการร่วมมือแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมกับทุกคนแต่เริ่มกระบวนการ การสร้างความไว้วางใจ(ต้องใช้เวลา) บทบาททุกคนเท่าเทียมกัน ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง พิชัย บุญมาหนองคู (2545 : 45) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในกระบวนการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่าการนำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ จัดกิจกรรมการฝึกอบรมทำให้ อสม. มีความกระตือรือร้น สนุกสนานเพลิดเพลิน มีโอกาสในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ข้อมูลที่ได้จากผู้ร่วมวิจัย ได้สะท้อนให้เห็นข้อดี ข้อบกพร่องระหว่างดำเนินการอบรมทำให้สามารถแก้ไขปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ได้ขณะที่กิจกรรมการอบรมดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และคงศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ (2547 : 58) ได้ทำการศึกษาความร่วมมือระหว่างครูและนักวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของการเป็นสมาชิกกลุ่ม เห็นคุณค่าในตัวเอง เคารพตนเอง มีการสร้างทีมงาน มีการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีทักษะในการทำงานร่วมกันและมีทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและนำเสนอผลงานในที่ประชุมทางวิชาการด้วย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 78) เสนอแนวคิดพื้นฐานของ PAR ว่า

1. เป็นกระบวนการพลวัตและมีชีวิต โดยเริ่มต้นจากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ทำการค้นคว้า ปัญหาคืออะไร มีสาเหตุ มีสาเหตุมาจากอะไร เป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม หรือความเชื่อ ต่อจากนั้นจึงไปยังจุดที่ควรจะเป็นไปได้ในอนาคต ฉะนั้น จึงมีลักษณะยืดหยุ่น ไม่สามารถกำหนดเวลาที่แน่นอนได้ ไม่มีการกำหนดกิจกรรม(โดยเฉพาะปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา)ล่วงหน้า

2. บุคคลที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อว่า ทุกคนมีศักยภาพและความสามารถในการคิด และทำงานร่วมกัน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญเช่นเดียวกับภูมิปัญญาของผู้วิจัย นักวิชาการ หรือนักพัฒนา ทุกสิ่งทุกอย่างในชุมชน ทั้งเรื่องของความรู้ ความชำนาญ ทรัพยากรที่มีอยู่ และที่จะหาได้จากในอนาคต จะต้องได้รับการจัดสรรอย่างเท่าเทียมกัน

3. จะต้องเริ่มจากความรู้สึกของคนที่มีต่อปัญหา หรือความต้องการของชุมชน จากนั้นนำไปสู่การสร้างการเข้าใจและการกระทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทั้งในตนเองและชุมชน ทั้งในด้านมิติแห่งปัญญา จิตใจ และกายภาพ

4. เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และไม่สิ้นสุดในวงจร แต่เป็นการเริ่มไปสู่วงจรใหม่ ซึ่งเป็นวงจรที่ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ การกระทำแนวความเห็นอีกแง่หนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ มาจากการเชื่อมโยงคำทั้งสองคำว่า “การปฏิบัติ” (Action) และการวิจัย (Research) เข้าด้วยกันเป็นการเน้นความหมายที่ว่า จะใช้การวิจัยเพื่อการพัฒนาและเป็นแนวทางใน

การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน และการเรียนรู้ ผลของการพัฒนาอยู่ที่ว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นในชั้นเรียนและโรงเรียนมีการแยกแยะ แจกแจง และพิจารณาในหลักการและเหตุผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างละเอียดและชัดเจน การวิจัยเชิงปฏิบัติการช่วยจัดหาแนวทางการทำงานเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติให้เป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกันจากแนวคิดไปสู่การปฏิบัติการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นแนวคิดที่ใหม่เพียงใด

แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ถือกำเนิดมาจากงานด้านจิตวิทยาสังคมของ Lewin ผู้ซึ่งได้ใช้เวลาหลายปีในการพัฒนาและประยุกต์วิธีการชุดของการทดลองอย่างต่อเนื่องในชุมชนหลังสงครามโลกในอเมริกา วิธีการนี้ได้นำมาทดลองใช้ในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในละแวกเดียวกัน การให้ความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับพิจารณาเข้าทำงานสาเหตุและการเยียวยา (หมายถึงการทำให้สถานการณ์ดีขึ้น) เกี่ยวกับอคติต่อการที่มีเชื้อชาติต่างกัน การปรับตัวให้เข้ากับสังคมของกลุ่มวัยรุ่นช่างถนน และวิธีการที่ดีกว่าในการฝึกความเป็นผู้นำให้คนรุ่นหนุ่มสาว จากงานของ Lewin มีแนวคิดสำคัญอยู่ 2 แนว คือ แนวคิดเกี่ยวกับ

การตัดสินใจของกลุ่มและการยืนหยัดที่จะให้มีการพัฒนาปรับปรุงคุณสมบัติของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่แตกต่างจากการวิจัยแบบอื่น ก็คือการปฏิบัติการณ์นั้นจะเน้นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนอันเนื่องมาจากการวิจัย ซึ่งก็คือเป็นหน้าที่แรกของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในอันที่จะนำไปสู่การปรับปรุง และใช้ในการประเมินผลการกระทำที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงเป็นกิจกรรมของกลุ่ม

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สามารถพิจารณาว่าเป็นวิธีการทำงานสำหรับกลุ่มของผู้ปฏิบัติงานทางการศึกษาของกลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มนักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่มีชีวิตอยู่กับความซับซ้อนของประสบการณ์จริงและในขณะเดียวกันก็มุ่งปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม มันเป็นวิธีการจัดการกับเหตุการณ์ที่ซับซ้อนอย่างมีวิจารณญาณและโดยปฏิบัติจริง วิธีการที่ Lewin พัฒนาขึ้นมานั้นได้ทดลองและปรับปรุงในสถานการณ์ที่มีความยุ่งยาก และมีความขัดแย้งทางสังคมอีกด้วยในการพัฒนารูปแบบการวิจัยนี้ สามารถยืดหยุ่นวิธีการในการปรับปรุงโรงเรียน โดยใช้วิจารณญาณที่จะดำเนินการและสะท้อนผลของการปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่ซับซ้อนมักจะสับสน นอกจากนั้นยังมีปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งเป็นลักษณะของการเรียนสมัยใหม่ การวิจัยแบบนี้จะให้กรอบงานเกี่ยวกับการรับรู้ในความเป็นจริงของโรงเรียน โดยนำแนวคิดนั้นไปปฏิบัติในสภาพการณ์จริง ๆ ด้านหนึ่งและอีกด้านหนึ่ง จะให้วิธีการที่เป็นรูปธรรมที่จะดำเนินการให้เกิดผลทางการปฏิบัติและทำให้กลมกลืนกันระหว่างแนวคิดทางการศึกษา และการปฏิบัติจริงทางการศึกษานั้น

วิธีการวิจัยปฏิบัติของ Lewin

Lewin อธิบายวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วยขั้นตอนของการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัวแบบเกลียวสว่าน ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผลการปฏิบัติการในการดำเนินจริง ๆ นั้น วิธีการวิจัยเริ่มต้นด้วยแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงที่ต้องการตัดสินใจว่าจะเริ่มปรับปรุงที่ไหนอย่างไร โดยคณะผู้ดำเนินการกำหนดขอบเขตของกลุ่มปัญหาสำคัญร่วมกันในการทำงานกลุ่มจะจัดแนวทางแก้ปัญหาคำสำคัญร่วมกันในการทำงานกลุ่มจะจัดแนวทางการแก้ปัญหาในรูปของแนวคิดที่สนใจร่วมกัน (Thematic Concern) กลุ่มตัดสินใจว่าจะเริ่มปฏิบัติการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ณ จุดใด โดยศึกษาจากเหตุการณ์นั้น ๆ

ซึ่งในการสำรวจและกำหนดการเบื้องต้นนี้เป็นความต้องการหรือความประสงค์คณะผู้ปฏิบัติการเองที่มีจุดมุ่งหมายจะปฏิบัติการแก้ไขสภาพงานของตนเองในลักษณะของการปรับปรุงงาน

ในการแบ่งแผนดำเนินงานทั่วไป เป็นขั้นตอนย่อย ๆ ที่สามารถจะดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลลงไปได้ นั้นนักวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการ ขั้นแรกให้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เพียงปรับปรุงงานเท่านั้น แต่จะกำหนดให้มีผลงานที่ดีกว่าเดิมอีกด้วย ก่อนที่จะทำการในขั้นที่หนึ่งนี้ กลุ่มผู้ดำเนินการจะต้องตรวจสอบในทุก ๆ ด้าน อย่างรอบคอบเกี่ยวกับจุดดี จุดด้อยของการดำเนินงาน เป็นการวางแผนกำหนดการกำหนดนำสำคัญของการดำเนินงานในขั้นแรกนี้ และกำหนดยุทธวิธีการดำเนินงานให้อยู่ในแนวทางการปฏิบัติจริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ โดยเน้นสภาพการทำงานในสนามจริงให้มากที่สุดและเมื่อเริ่มปฏิบัติการแล้ว ข้อมูลใหม่ก็จะเริ่มเก็บเข้ามากิจกรรมทั้งสามอย่างก็จะดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน คือ การวางแผน การปฏิบัติการและการประเมินผลการปฏิบัติอย่างเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ แผนการดำเนินงานขั้นที่สองจะต้องกำหนดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลในขั้นแรกพร้อมกับแผนหลักในการดำเนินงานที่เหมาะสม และการดำเนินงานในขั้นตอนที่สองจะต้องกระทำต่อไปโดยมีกิจกรรมหลัก 3 ประการเช่นเดิม คือ ดำเนินงาน ควบคุมการปฏิบัติงาน และประเมินผล ลักษณะการดำเนินงานก็จะดำเนินไปเรื่อย ๆ ในลักษณะการหมุนเป็นเกลียวเจาะลึกลงไปทุกทีคล้ายเกลียวสว่านคือการปฏิบัติงาน โดยมีการควบคุมให้ดำเนินการไปตามที่กำหนดไว้ใน การประเมินและวางแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง

วงจรของวิธีการ Lewin เน้นความจำเป็นของการวางแผนการดำเนินงานที่จะต้องยืดหยุ่นได้ และมีการตอบสนอง วิธีการนี้ยอมรับว่าในสภาพการณ์จริงทางสังคมที่ซับซ้อนนั้น ในทางปฏิบัติ ไม่ว่าใครก็ตามย่อมไม่สามารถที่จะดำเนินการทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นไปตามที่ Lewin เน้นให้มีการเกี่ยวเนื่องกันระหว่าง การปฏิบัติและผลสะท้อนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแผนการดำเนินงาน โดยอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง กล่าวง่าย ๆ ก็คือการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นวิธีการที่กลุ่มคนจัดระบบสถานการณ์จากสิ่งที่เขาเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตัวเอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์เหล่านี้กับบุคคลอื่น ๆ ด้วย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือ การวิจัยแบบเข้าไปมีส่วนร่วมและร่วมมือกันซึ่งตามปกติเกิดจากกลุ่มที่มีความคิดเห็นร่วมกัน บุคคลจะอธิบายส่วนที่ตนสนใจ สืบหาสิ่งที่คนอื่นคิดและหาทางแก้ไขที่เป็นไปได้ในการประชุมอภิปรายเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่กลุ่มจะดำเนินการต่อไป กลุ่มจะต้องกำหนดแนวคิดที่สนใจร่วมกันของการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกัน โดยจะกำหนดขอบเขตการดำเนินการที่กลุ่มต้องการปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงวิธีการ สมาชิกของกลุ่มจะวางแผนร่วมกัน ปฏิบัติและสังเกต เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มรวมและสะท้อน (กลับ) การดำเนินงานร่วมกัน และจัดวางแผนทางใหม่อย่างมีวิจารณ์ญาณโดยอาศัยความเข้าใจและเหตุการณ์ในอดีตเป็นแนวทาง

ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดที่สนใจร่วมกันและวิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์ความสับสน แนวคิดที่สนใจร่วมกันควรจะเกี่ยวกับความพยายามที่หิบบยธรรมชาติของปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้น ซึ่งยอมรับกันไม่ได้ และเสนอว่าจะจัดการให้ดีขึ้นอย่างไร โดยเสนอวิธีการที่ทำให้สภาพการณ์นั้น ๆ ดีขึ้น ขอเสนอตัวอย่างเพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างวิธีการและสาระทางการศึกษาของแนวคิดที่สนใจร่วมกันดังนี้

1. แนวคิดที่สนใจร่วมกัน : พัฒนาให้หลักสูตรและวิธีสอนให้มีความคล่องตัวเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมทางบ้าน วิธีการ : ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วยเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา

2. แนวคิดที่สนใจร่วมกัน : พัฒนาให้นักศึกษาเข้าใจความหมายของการคิดแบบวิธีวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง และนำไปปฏิบัติได้ วิธีการ : เพิ่มการเรียนแบบกิจกรรมในวิชาวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น

3. แนวคิดที่สนใจร่วมกัน : พัฒนาและคงไว้ซึ่งมรดกทางสังคมของเผ่าชนในชุมชน 2 วัฒนธรรม โดยทางการศึกษา วิธีการ : หลักสูตรวัฒนธรรมร่วม 2 วัฒนธรรมร่วม 2 วัฒนธรรมและภาษา 2 ภาษาจากชุมชนที่ประกอบด้วยชน 2 เผ่าพันธุ์หรือ 2 เผ่าพันธุ์หรือ 2 เชื้อชาติจะได้รับการเน้นในกิจกรรมชั่วภาษาและวัฒนธรรมการกำหนดแนวคิดที่สนใจร่วมกันของกลุ่มจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์พื้นฐาน 4 ประการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 4 นี้จะเกี่ยวข้องกัน และพัฒนาต่อเนื่องกันเป็นวงจรและหมุนเป็นวงกลมเจาะลึกเข้าไปแบบสว่าน ในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการกลุ่มและสมาชิกจะต้องปฏิบัติดังนี้

3.1 แผน คือ โครงสร้างกิจกรรมหรือการปฏิบัติ และตามคำจำกัดความแผน คือ แนวทางการปฏิบัติซึ่งจะต้องมองไปในอนาคตข้างหน้า โดยจะต้องระลึกอยู่เสมอว่าเหตุการณ์ทางสังคมนั้นไม่สามารถหรือกำหนดไว้ล่วงหน้าได้ และจะต้องมีการเสี่ยงความไม่แน่นอนอยู่บ้าง การกำหนดแผนทั่วไปจะต้องมีความยืดหยุ่นพอสมควร เพื่อที่จะสามารถปรับให้เข้ากับความเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในสภาพจริง เช่นเดียวกับสภาพการณ์ของสิ่งของต่าง ๆ และการเมืองลักษณะที่สอง กิจกรรมที่ถูกเลือกมากำหนดในแผน จะต้องได้รับเลือกมาจากกิจกรรมนั้นสามารถปฏิบัติได้ดีกว่ากิจกรรมอื่น ๆ สามารถลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ (อย่างน้อยในระดับหนึ่ง) และช่วยให้เกิดพลังในการปฏิบัติที่เหมาะสมกว่า และมีประสิทธิภาพสูงกว่า ในการปฏิบัติการทางการศึกษาในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์นี้ ผู้ร่วมงานจะต้องให้ปฏิบัติมีศักยภาพใหม่ ๆ ในการปฏิบัติทางการศึกษาในแง่ของทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์และปรับปรุงกำหนดแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริงในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

3.2 การปฏิบัติ เป็นการดำเนินการกระทำที่เกิดจากแผน ที่ได้พิจารณาไตร่ตรองแล้วอย่างรอบคอบเป็นการปฏิบัติจากแนวคิดให้เป็นการกระทำและการปฏิบัตินี้เป็นฐานของการพัฒนาการกระทำในขั้นต่อไป ทั้งความละเอียดถี่ถ้วนและความตั้งใจในการกระทำ การปฏิบัติดำเนินตามแนวที่ได้วางแผนไว้อย่างมีเหตุผลและมีความควบคุมอย่างสมบูรณ์ แต่การปฏิบัติจากแนวทางที่วางไว้นี้มีโอกาสของการเสี่ยงอยู่ด้วย เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้นจริงตามเหตุการณ์ทางการเมืองและสภาพการณ์จริง (ซึ่งบางอย่างจะเกิดขึ้นอย่างทันทีทันใด) ดังนั้น แผนที่วางไว้สำหรับการปฏิบัติจะต้องสามารถแก้ไขโดยการกำหนดให้มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ดังนั้นแผนที่วางไว้สำหรับการปฏิบัติจะต้องสามารถแก้ไขโดยการกำหนดให้มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงการให้ข้อมูลจากกิจกรรมก่อนหน้านี้จะต้องต่อเนื่อง และนำมาใช้ในกิจกรรมต่อไป (สิ่งที่เคยทำมาก่อนหรือวิธีการทำงานก่อน ๆ) แต่การทำงานที่ผ่านมาไม่จำเป็นจะต้องนำมาเป็นแนวทางสำหรับปัจจุบันเสมอไป ส่วนการปฏิบัติจะต้องเปลี่ยนรูปแบบหรือปรับปรุงไปได้เรื่อย ๆ ตามผลการกระทำเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น ๆ ส่วนการปฏิบัติไปใช้ตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามคุณลักษณะของสิ่งที่มีอยู่ตามสภาพสังคมและการเมืองโดยเน้นการปรับปรุง การต่อรองและการ

ประนีประนอมเป็นสิ่งที่จะเป็นเมื่อเกิดความเห็นไม่ตรงกันทุกฝ่าย การดำเนินการสายกลางจะช่วยได้มากในกรณีที่มีความขัดแย้งกันขึ้น ถึงแม้ว่าจะไรก็ตามการพิจารณาข้อมูลเพื่อปฏิบัติขึ้นไปจะต้องอยู่บนพื้นฐานของผลการกระทำที่ผ่านมาแล้ว

3.3 การสังเกต ทำหน้าที่เก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลวิฤตจากการปฏิบัติงานการสังเกตช่วยมองไปข้างหน้า โดยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะสะท้อนเหตุการณ์ในอนาคตอันใกล้ ที่ดำเนินการต่อเนื่องและสอดคล้องต่อกัน ไม่แคบจนเกินไป ข้อมูลจากการสังเกตจะต้องเปิดกว้าง คือจะต้องมองหลายแง่หลายมุมในทุก ๆ ด้าน ประเภทของการสังเกต (รวมถึงการวัด) ที่วางแผนไว้ล่วงหน้านั้นไม่เป็นการเพียงพอ ซึ่งนอกจากจะสังเกตข้อมูลตามที่วางแผนไว้แล้วจะต้องมีความยืดหยุ่นที่จะจัดเก็บข้อมูลในลักษณะที่ไม่คาดคิดมาก่อน นักวิจัยเชิงปฏิบัติการจะต้องรายงานผลการสังเกตอย่างครบถ้วน

3.4 การสะท้อนของการกระทำ คือการแสดงออกที่สังเกตได้ ซึ่งจะสะท้อนออกมาในรูปของกระบวนการปัญหาและแนวทางการกระทำ การสะท้อนจะเป็นลักษณะของความ เป็นไปได้ของสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ปฏิบัติลงไป การสะท้อนภาพจะพิจารณาโดยใช้การอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงาน โดยวิธีนี้จะช่วยให้ได้ภาพสะท้อนของกลุ่มที่จะนำไปสู่การประเมินอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ศึกษาปฏิบัติการจะต้องตัดสินใจจากประสบการณ์ของตนว่า ผลของการปฏิบัติ (หรือผลที่เกิดขึ้น) นั้นเป็นสิ่งที่ต้องประสงค์หรือไม่และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติต่อไป นอกจากนั้นการสะท้อนภาพยังหมายถึงการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินการจริงอีกด้วย การสะท้อนข้อมูลนี้จะช่วยในการวางแผนการดำเนินการในขั้นต่อไป ที่จะเป็นไปได้สำหรับกลุ่มและสำหรับแต่ละบุคคลในโครงการ ในการยอมรับจุดมุ่งหมายของการดำเนินการของกลุ่มด้วยสำหรับแต่ละบุคคลในโครงการ ในการยอมรับจุดมุ่งหมายของการดำเนินการของกลุ่มด้วย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการที่เคลื่อนไหวไปในสถานะต่าง ๆ 4 จุด ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจว่าทั้ง 4 จุดนี้ จะมีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง และไม่จบในตัวของมันเองแต่จะอยู่ในสภาพและขณะใดขณะหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่จะมีการเคลื่อนไหวในลักษณะของเกลียวสว่านระหว่างการวางแผนการปฏิบัติชัดเจน แจ่มแจ้ง เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานนั้นจะพัฒนาโดยการทดสอบกับกลุ่มผู้ที่จะปฏิบัติ โดยใช้วิธีการทดสอบระหว่างหลักการพื้นฐานกับแนวปฏิบัติและระหว่างหลักการพื้นฐานด้วยกัน โดยทั่วไป ๆ สิ่งที่เสนอเป็นหลักการพื้นฐานจะพัฒนาโดยอาศัยคำวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับหลักการและการปฏิบัติทางการศึกษาโดยตรง ประกอบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างไร และระบบข่าวสารในโรงเรียน (หลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดความหมายกับผู้เรียนความสำคัญของกลุ่มในการวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่ควรจะถูกกลืนหายไป กิจกรรมใด ๆ ที่กระทำโดยบุคคลเพียงคนเดียวผ่านวงจรของการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อน ไม่ถือว่าเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่ใช่กิจกรรมเอกัตบุคคล การกระทำโดยบุคคลเดียวจะทำลายระบบการเปลี่ยนแปลงของพลังของกลุ่มที่สำคัญยิ่ง ซึ่งเป็นการกระทำที่เสี่ยงมาก การปฏิบัติการด้านศึกษาไม่ดำเนินการโดยคนเดียว แต่ต้องเน้นการปฏิบัติจริงในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้การกระทำใด ๆ มีการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยกลุ่ม)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่ได้เป็นแต่เพียงการวิเคราะห์และปรับปรุงอรรถลักษณะ หรือการพูดบรรยายของแต่ละกลุ่ม หรือกิจกรรมอันหมายถึงการกระทำของงานแต่ละงาน หรือการมีสัมพันธภาพในสังคมจากการมองเพียงด้านเดียวของแต่ละบุคคลเท่านั้น แต่การวิจัยเชิงปฏิบัติการจะมีความหมายกว้างออกไปกว่านี้ กล่าวคือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการจะยึดถือว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีภาษา กิจกรรม และสัมพันธภาพทางสังคมเป็นโครงสร้างในสังคมของตนเอง ดังนั้นในการที่จะกระทำ ความเข้าใจในสังคมนั้น ๆ จะต้องวิเคราะห์ผ่านกระบวนการสังคม ศึกษาประวัติความเป็นมาและระบบทางสังคม ในการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือปรับโครงสร้างจะต้องมีหลักการและการวิจยารณญาณ โดยผ่านการตัดสินใจของกลุ่ม ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะคล้ายกับการจัดการทางการศึกษาที่จะต้องนำ โครงสร้างทางสังคมมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอในการพิจารณาหรือตัดสินใจต่าง ๆ โดยเน้นความร่วมมือและ การตัดสินใจของกลุ่ม

การวิจัยเชิงปฏิบัติการจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อย่างเท่าเทียมคือความเปลี่ยนแปลงในแต่ละบุคคลด้านหนึ่ง และอีกด้านหนึ่งคือความเปลี่ยนแปลงในสังคมของคนเหล่านั้น วัฒนธรรมของกลุ่มสามารถอธิบายได้ในแง่ของคุณลักษณะของปรากฏการณ์และรูปแบบของวัฒนธรรม ที่แสดงออกทางภาษาและกิริยามารยาท กิจกรรมและการปฏิบัติในสังคม ตลอดจนสัมพันธภาพและระบบสังคมที่แสดงออกปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มการวิจัยปฏิบัติการตระหนักดีว่า มนุษย์เราแต่ละคนเป็นสัตว์ สังคมและเป็นสมาชิกของกลุ่มปฏิบัติการในการดำรงชีวิต โดยมีกระบวนการเสริมสร้างทางภาษา ในการติดต่อสื่อสารการปฏิบัติงานและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของกลุ่ม (สมมุติเราไม่มองในระดับกว้าง คือ สถาบันหรือสมาคมในวงกว้าง) เราจะเปลี่ยนแปลงตัวเราเองกับ คนอื่น ๆ

โครงสร้างรูปแบบและการสอนใช้ภาษา การปฏิบัติกิจกรรมและความสัมพันธ์ทาง สังคมในลักษณะของกิจกรรมรวมกัน ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เราเน้นที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และร่วมมือระหว่างบุคคลต่าง ๆ และอาศัยกลุ่มเป็นผู้ตัดสินใจ

การพัฒนาการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะเน้นการวิเคราะห์ และสืบเสาะหาความเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนบุคคลและวัฒนธรรมของกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งหมดกลุ่ม จำทำงานด้วยกันเพื่อเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพในสังคมในลักษณะเฉพาะของกลุ่มของเขา ซึ่งจะเป็นรูปแบบอันจะเป็นแนวโน้มที่นำไปการเปลี่ยนแปลงของปฏิสัมพันธ์ในระบบที่กว้างของสังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้มีคำขวัญที่กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมว่าคิดให้กว้าง ระดับโลก ปฏิบัติแคบระดับท้องถิ่น

ในขั้นแรกการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะหยิบยกประเด็นปัญหาทางการศึกษา นั่นคือ ปัญหาในกิจกรรมที่จะยอมรับว่ามีรูปแบบที่ดีทางการศึกษา ควรจะได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนทั้งใน แง่ทางด้านสังคมและการศึกษา ตัวอย่างปัญหาที่มาจากที่ยอมรับ คำถามสืบค้นนั้นจะต้องพัฒนาขึ้น ด้วยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ โดยการทดลองจริง ๆ สมมุติว่ามีช่องว่างระหว่างแนวคิดและความ เป็นจริงของการสอนสืบเสาะหาความรู้ในชั้นเรียนของข้าพเจ้า ซึ่งช่องว่างนี้กลุ่มผู้ดำเนินการจะช่วย หาทางแก้ไขให้ข้าพเจ้าพัฒนาการปฏิบัติงานการสอนเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นเกิดผลสัมฤทธิ์ให้จงได้ ช่องว่างนี้จะเป็นประหนึ่งข้อสงสัยหรือข้อกังขาในระหว่างสิ่งที่ครูคือตัวข้าพเจ้าดำเนินการกับผลที่เกิด ขึ้นกับผู้เรียน มันหมายถึงความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนวิธีการหรืออาจจะต้องตรวจสอบความเป็นมา เป็นไป ทั้งนี้ควรเริ่มโดยการนิยามแนวคิดที่น่าสนใจร่วมกัน ซึ่งอาจจะพิจารณาบุคลิกภาพของ

ผู้ดำเนินการร่วมเข้าไปด้วย หรืออาจจะเริ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งไม่ว่าจะเริ่มด้วยวิธีใดก็ตามแผนการก็ได้เกิดขึ้นแล้ว และจะต้องใช้เวลาระยะหนึ่งที่จะศึกษาว่าจะทำอะไรบ้างในขณะนี้ควรจะดำเนินการต่อไปอย่างระมัดระวังโดยคิดไตร่ตรองถึงยุทธวิธีอย่างรอบคอบ ศึกษาผลลัพธ์และผลกระทบจากบุคคลต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาโครงการอื่น ๆ ที่คล้ายกันและโครงการที่เกี่ยวข้องกันโดยพยายามแจกแจงแนวความคิดให้เป็นการกระทำในสถานการณ์จริงให้โรงเรียนดังตัวอย่างวงจรของการทำงานของครูคนหนึ่ง ครูจะต้องเข้าร่วมกับการวิจัยในกลุ่ม โดยสภาพการณ์ของตนเองและโดยการรวบรวมการปฏิบัติ เพื่อที่จะพัฒนางานของโรงเรียนตลอดจนระบบและงานของสังคมของโรงเรียน งานของครูจะต้องสัมพันธ์กับการเรียนการสอนของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ตามแนวคิดที่สนใจร่วมกัน

Lewin ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ร่วมงานทุกคน มีความเข้าใจตรงกันและประสานงานกัน สำหรับครูที่ร่วมในการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้น การสื่อสารอย่างเข้าใจกันระหว่างนักวิจัยกับนักปฏิบัติการคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในโครงการเดียวกัน มีความจำเป็นมากเป็นดังเหตุผลต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดความเข้าใจว่า กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้น เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของแต่ละคนกับวัฒนธรรมของกลุ่มซึ่งการศึกษาที่จะวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อที่จะค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างเอกัตบุคคลแต่ละกลุ่มในด้านการติดต่อสื่อสารการใช้ภาษา กิจกรรมและสังคม
2. ช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาวิธีการที่สมเหตุสมผลกำลังดำเนินการอยู่ และเพื่อผลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ช่วยให้เกิดการสืบสวนหาความรู้ โดยความร่วมมือระหว่างกันในการดำเนินการตามโครงการมากกว่าที่จะเป็นกระบวนการส่วนตัวและใช้ความหยิ่งรู้เอาเอง
4. ช่วยให้เกิดความแจ่มแจ้งในผลที่ตามมาและการขยายของข่ายของงาน
5. ช่วยให้การนิยามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากการที่เราอธิบายโครงการให้คนอื่นเข้าใจได้นั้น ตัวเราเองต้องแจ่มแจ้งในแนวคิดของตนเองก่อน
6. ช่วยให้เกิดขวัญในการปฏิบัติงาน และร่วมใจกันสนับสนุนงาน
7. ช่วยให้เกิดความช่วยเหลือและเกิดความคิดถึงส่วนรวมซึ่งเป็นหลักในการที่สร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research หรือ PAR) เป็นกระบวนการร่วมมือกันของทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม ให้เกียรติ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานที่ปฏิบัติในปัจจุบันให้สามารถพบกับความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการวางแผน ปฏิบัติตามแผน สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล สะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงแผนในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอีกครั้ง จนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์

1. ความหมายของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ ตรงกับภาษาอังกฤษ คำว่า indicator พจนานุกรม Oxford อธิบายว่า indicator คือสิ่งที่บอกหรือชี้ให้เห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ค่อนข้างแม่นยำได้บ้างไม่มากก็น้อย (เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสง ปันมณี. 2533 : 1) ในภาษาไทยมีชื่อเรียก indicator อีกหลายคำ เช่น ดัชนี ตัวชี้นำ ตัวชี้วัด เครื่องบ่งชี้ ดัชนีบ่งชี้ เป็นต้น การเลือกใช้แต่ละคำขึ้นอยู่กับมิติของหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูล เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติใช้คำว่า “เครื่องชี้ภาวะ” ในการจัดทำเครื่องชี้ภาวะทางสังคม สำนักงานนโยบายและแผนสาธารณสุขใช้คำว่า “เครื่องชี้วัด” และ “ตัวชี้วัด” การกีฬาแห่งประเทศไทยใช้คำว่าตัวบ่งชี้ ในการศึกษาตัวบ่งชี้การพัฒนาการกีฬาของไทย ศูนย์ประสานงานและปฏิบัติงานของระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ศสข) ที่สร้างตัวบ่งชี้ โดยใช้คำว่า “ดัชนี” และสร้างกรอบดัชนีเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา ส่วนสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้คำว่า “ตัวบ่งชี้” ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ตัวบ่งชี้” เนื่องจากมีความหมายครอบคลุม เป็นกลาง สอดคล้องกับบริบทการศึกษา และนิยมใช้ในการประเมินการดำเนินงานทางการศึกษา

ความหมายของตัวบ่งชี้ มีผู้ศึกษาและให้ความหมายไว้ดังนี้

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสง ปันมณี (2533 : 1) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้เป็นสารสนเทศอย่างหนึ่งได้จากการประมวลผลข้อมูลโดยใช้มาตรการทางสถิติคำนวณขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการบริหารงาน การติดตามผลการดำเนินงานและการจัดลำดับการพัฒนา

นอกจากนี้เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสง ปันมณี (2539 : 2) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้ว่า ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. ต้องกำหนดเป็นปริมาณ หรือคิดเป็นตัวเลขได้ มิใช่เป็นการบรรยายข้อความเพียงอย่างเดียว และในการตีความหมายค่าตัวเลขของตัวบ่งชี้แต่ละตัวต้องนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่จัดทำไว้ มิฉะนั้นไม่สามารถบอกได้ว่าค่าตัวเลขที่ได้นั้นสูงหรือต่ำ เช่น สัดส่วนประชากรที่ไม่รู้หนังสือไม่สามารถชี้ภาวะปัจจุบันของการไม่รู้หนังสือว่ามีความรุนแรงเพียงใด หากไม่มีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2. ค่าของตัวบ่งชี้บ่งบอกความหมายในตัวเอง 2 ประการ คือ (1) ความหมายที่บ่งบอกโดยเงื่อนไขเวลากำกับ คือตัวบ่งชี้บ่งบอกเฉพาะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ขึ้นอยู่กับตัวแปรหรือข้อมูลที่จัดเก็บในช่วงใด อาจมีค่า 3 เดือน รอบปีการศึกษา หรือช่วง 5 ปีก็ได้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 82) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หรือ ตัวชี้วัด หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าสังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ คือ สารสนเทศหรือตัวประกอบที่สามารถบอกเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรากำลังการศึกษา สภาพ หรือผลการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กร ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2. ประโยชน์ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้มีประโยชน์ในการวัดความก้าวหน้า วัดประสิทธิภาพ ประเมินประสิทธิผล และผลกระทบของกระบวนการพัฒนา ซึ่งผู้บริหารทราบว่าได้กำหนดไว้ใกล้จะบรรลุผลแล้วหรือไม่ ในระดับผู้กำหนดนโยบาย ตัวบ่งชี้เป็นเครื่องมือที่ใช้บ่งบอกสถานะผลการดำเนินงาน เพื่อวางแผนพัฒนา ในระดับการดำเนินงานตามแผน ตัวบ่งชี้เป็นเครื่องมือที่ใช้บ่งบอกว่าโครงการเหมาะสมหรือไม่ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสังคมหรือไม่

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสวง ปินมณี (2533 : 1-45) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา ต่อการนำไปใช้ในเรื่องต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการวางแผนหรือสิ่งที่กำหนดอยู่ในแผน คือ ขาดความแน่ชัด โดยมักจะระบุในลักษณะที่กว้าง มากเกินไปจนขาดความแน่ชัดว่าต้องการให้บรรลุผลใด ตัวบ่งชี้จะระบุในลักษณะที่กว้าง มากเกินไปจนขาดความแน่ชัดว่าต้องการให้บรรลุผลใด ตัวบ่งชี้จะช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องการจะบรรลุผลได้ชัดเจนขึ้น การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายที่สามารถนำตัวบ่งชี้มาใช้ในกระบวนการวางแผนได้อย่างชัดเจน กระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายในลักษณะการใช้ข้อความกว้าง ๆ ไว้ก่อน จากนั้นกำหนดตัวบ่งชี้สำหรับวัตถุประสงค์ และนโยบายที่กำหนดไว้

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายในลักษณะที่ระบุตัวบ่งชี้สิ่งที่ต้องการให้บรรลุตามแผนที่วางไว้อย่างชัดเจน

2. การติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา ตรวจสอบได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางที่ต้องการและพึงประสงค์หรือไม่ และมาน้อยเพียงใด การเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาบางครั้งเป็นสิ่งที่ตั้งใจหรือวางแผนไว้ล่วงหน้าและคาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง แต่ในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงไม่ได้เกิดขึ้นจากการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า การกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อตรวจสอบเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา เพื่อวัดความก้าวหน้าหรือการพัฒนาการศึกษานั้น ต้องกำหนดในลักษณะที่สามารถนำไปใช้วัดได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา ใช้ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาเพื่อแทนลักษณะบางประการของระบบการศึกษาในงานวิจัย ปัญหาที่พบมากในงานวิจัย เช่น งานวิจัยที่ต้องการเปรียบเทียบงานการศึกษาทั้งหมดของประเทศ หรือการเปรียบเทียบระหว่างระบบศึกษากับระบบย่อยอื่นๆ ในสังคม หรืองานวิจัยที่ต้องการวัดความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของการศึกษาในประเทศหนึ่ง ๆ การใช้ตัวบ่งชี้และใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ในงานวิจัยจะดีกว่าการใช้ตัวแปร (Variables) หลาย ๆ ตัว หรือการเลือกใช้ตัวแปรเฉพาะบางตัวมาเป็นหน่วยในการวิเคราะห์

4. การจัดลำดับระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ช่วยกระตุ้นการพัฒนา และช่วยจัดลำดับขั้นการพัฒนาของระบบการศึกษาได้อย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การใช้ตัวบ่งชี้เพื่อจัดลำดับขั้นการศึกษา ช่วยให้นักวางแผน ผู้บริหาร และนักการเมืองในประเทศอื่นๆ ที่อยู่ในระดับการพัฒนาเดียวกัน การสร้างตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความผิดพลาดลงได้

3. ประเภทของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

ตัวบ่งชี้ทางการศึกษามีหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์การแบ่ง เช่น

1. การแบ่งประเภทตัวบ่งชี้โดยอาศัยแนวการใช้ตัวแปรที่นำมากำหนดเป็นเครื่องชี้ประกอบด้วย

1.1 ตัวบ่งชี้ตัวแทน (Representative indicator) คือ การเลือกตัวแปรตัวหนึ่งมาเป็นตัวแทน หรือสะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบการศึกษา เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากรในระบบการศึกษา หรือร้อยละของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (GNP) ที่ใช้เพื่อการศึกษา วิธีการเลือกเฉพาะตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาใช้เป็นตัวบ่งชี้เพื่อแสดงความพยายามของการจัดการศึกษา มิได้มีเหตุผลอ้างอิงชัดเจนว่าเหตุใดจึงเลือกตัวแปรนี้โดยไม่เลือกตัวแปรอื่น ทำให้ไม่สามารถสรุปผลทั่วไปได้ หรือไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่คล้ายคลึงกัน หรือเปรียบเทียบระหว่างประเทศได้

1.2 ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Disaggregative indicator) คือ ตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาจำแนกออกเดี่ยว ๆ เป็นแต่ละตัวแทนที่ใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง เพื่ออธิบายเรื่องหนึ่ง ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของแต่ละตัวแปร เพื่ออธิบายแต่ละส่วน หรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษาจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนของแต่ละเรื่องหรือแต่ละองค์ประกอบหรือแต่ละส่วนของการศึกษา แต่ถ้าจะดำเนินการให้ครบถ้วนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากเนื่องจากมีตัวแปรเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ประหยัด และไม่ช่วยอธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

1.3 ตัวบ่งชี้ผสม (Composit indicator) คือ การรวมตัวแปรทางการศึกษาจำนวนหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกัน ค่าที่ได้ของตัวบ่งชี้จะเป็นค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่นำมารวมกัน ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ช่วยอธิบายลักษณะหรือสถานการณ์ของการศึกษาได้ดีกว่าการใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว

2. การแบ่งประเภทตัวบ่งชี้โดยอาศัยฐานของการตีค่าตัวบ่งชี้ ฐานที่ใช้สำหรับตีค่าของระบบการศึกษาประกอบด้วย

2.1 การเปรียบเทียบระบบการศึกษาต่างๆ ในระยะเวลาเดียวกัน หรือเท่ากับเป็นการเปรียบเทียบในลักษณะที่ใช้เป็นหลัก (norm-referenced comparison) หรือการเทียบกับกลุ่ม

2.2 การเปรียบเทียบในระบบการศึกษาเดียวกันแต่ต่างระยะเวลากัน หรือการเปรียบเทียบตนเอง (self-referenced comparison)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ในระบบศึกษามักใช้ทั้ง 3 รูปแบบ แต่การเปรียบเทียบกับกลุ่มหรือสถาบันและการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เป็นที่นิยมมากกว่า สำหรับการที่จะเลือกใช้ฐานใดสำหรับตีค่าตัวบ่งชี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการใช้ตัวบ่งชี้ นั้น ๆ

การประเมินรูปแบบการประเมิน

โมเดลหรือรูปแบบการประเมินเป็นแนวทางรูปธรรมตามสภาพจริงที่ถ่ายโยงระบบความสัมพันธ์มาจากแนวคิดเชิงทฤษฎีการประเมินสู่แผนการปฏิบัติการทางการประเมิน รูปแบบการประเมินแต่ละรูปแบบจึงมีที่มาจากพื้นฐานทางปรัชญาและแนวคิดเชิงทฤษฎีที่แตกต่างกัน นักประเมินจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงรากฐานของแต่ละรูปแบบ เพื่อจะได้เลือกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือทำการพัฒนารูปแบบใหม่ขึ้นมาได้อย่างเหมาะสม

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 95) ได้กล่าวถึงทฤษฎีรูปแบบการประเมินไว้ ดังนี้

ทฤษฎีรูปแบบการประเมิน

นักทฤษฎีการประเมินมีปรัชญาการประเมินที่แตกต่างกัน พื้นฐานความแตกต่างที่สำคัญอยู่ที่ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมิน กับมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ยังผลให้มีการสร้างโมเดล/รูปแบบของการประเมินหรือแนวทางการประเมินในลักษณะที่แตกต่างกันไป

ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ ข้อตกลงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินหรือ “ประเมินทำไม ?” โดยสามารถจัดเป็นแนวคิดที่สำคัญ 2 ข้อ คือ การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation) กับการประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่า (Value Oriented Evaluation) ซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านนิยามของการประเมินบทบาทของนักประเมินและผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจคุณค่า สำหรับมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินที่สำคัญได้แก่ วิธีการประเมิน หรือ “ประเมินอย่างไร?” โดยสามารถจัดเป็นแนวคิดที่สำคัญ 2 ข้อ คือ วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) กับวิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างสำคัญทางด้านที่มาของวิธีการ การมองคุณค่า เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ถ้านักประเมินต้องการเลือกโมเดล/รูปแบบการประเมินไปใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแล้ว นักประเมินจะต้องไม่ยึดติดกับโมเดลใดโมเดลหนึ่ง (Model-Free Approach) โดยนักประเมินจะต้องมีความสามารถในการพัฒนาเกณฑ์การตัดสินใจความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการประเมินกับปรัชญาหรือแนวคิดทางการประเมินของนักทฤษฎีการประเมินที่ใช้ในการสร้างโมเดล/รูปแบบของการประเมินหรือแนวทางการประเมินนั้น ๆ

มิติของรูปแบบการประเมิน

อนุสนธิจากการที่นักทฤษฎีการประเมินมีปรัชญาการประเมินที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีการเสนอโมเดล/รูปแบบ สำหรับการประเมินในลักษณะที่แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาถึงปรัชญาการประเมิน เราสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นักทฤษฎีการประเมินมีพื้นฐานความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างน้อย 2 ประการคือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน และวิธีการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน ความแตกต่างดังกล่าวสามารถนำไปสู่การจำแนกเป็นทวีติของโมเดลการประเมิน คือ มิติวัตถุประสงค์ และ มิติวิธีการ

1) มิติวัตถุประสงค์ : การประเมินที่เน้นการตัดสินใจกับการประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าบนพื้นฐานของปรัชญาประชาธิปไตยเสรี นักทฤษฎีการประเมินยุคใหม่ต่างมีแนวความเชื่อว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์พร้อมกับพยายามเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการนำไปใช้ในการตัดสินใจทางการบริหาร อย่างไรก็ตาม นักทฤษฎีการประเมินยังมีความเชื่อในรายละเอียดของจุดหมายของการประเมินที่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความหมายของการประเมิน บทบาทของนักประเมิน และผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจคุณค่า ซึ่งพอจะจำแนกแนวคิดสำคัญบนตัวแปรต่อเนื่องของวัตถุประสงค์การประเมินออกเป็น 2 ข้อ คือ การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ และ การประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่า

1.1) การประเมินเน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation)

การประเมินที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการบริหาร มีแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการประเมินดังนี้

(1) ความหมายของการประเมิน

การประเมิน เป็นกระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ควรจะเป็น เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือเหตุการณ์นั้น ๆ

นักทฤษฎีการประเมินที่มีความเชื่อในแนวทางที่สำคัญ ได้แก่

Tyler (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Tyler. 1950) กล่าวว่า การประเมินเป็นการเปรียบเทียบระหว่าง “สิ่งที่เป็นจริง” กับ “สิ่งที่ควรเป็น” และการใช้ข้อมูลความไม่สอดคล้องเป็นหลักในการตัดสินใจสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

Provus (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Provus. 1971) กล่าวว่า การประเมินเป็นการเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติตามที่วางแผน กับการปฏิบัติตามที่เป็นจริง และผลลัพธ์ที่คาดหวังตามแผนกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ความสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นแสดงถึงข้อดี/ข้อเสียของโครงการ

Stufflebeam และคณะ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Stufflebeam and others. 1971) กล่าวว่า การประเมินเป็นการกำหนดปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูล และเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

(2) บทบาทของนักประเมิน

บทบาทสำคัญของนักประเมินคือ การตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร โดยขึ้นอยู่กับผู้บริหารในการกำหนดบริบทของการตัดสินใจ และเกณฑ์การตัดสินใจความสำเร็จของโครงการ Stufflebeam และคณะ (1971) และ Stake (1975) ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักประเมินไม่ควรเข้าไปมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจทางการบริหาร เพราะจะทำให้เสียความเป็นกลางในการประเมิน ฉะนั้นผู้ประเมินจึงควรมีบทบาทเพียงเสนอสารสนเทศจากผู้เกี่ยวข้องรอบด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

(3) ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจคุณค่า

ผู้บริหารควรเป็นผู้ตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน โดยอาศัยสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลที่จะต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม จึงควรตัดสินใจคุณค่าของสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง

1.2) การประเมินเน้นการตัดสินใจคุณค่า (Value-Oriented Evaluation)

การประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมินมีแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการประเมินดังนี้

1) ความหมายของการประเมิน

การประเมินเป็นกระบวนการที่นักประเมินตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่มีความเชื่อตามแนวทางแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ Scriven (1967) , Worthen and Sanders (1973), House (1978), Guba and Lincoln (1981) เป็นต้น

2) บทบาทของนักประเมิน

Scriven (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 108 ; อ้างอิงมาจาก Scriven. 1977) กล่าวว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดของนักประเมินคือการตัดสินใจคุณค่า

ถ้านักประเมินไม่ได้มีส่วนในกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ถือว่ายังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ Scriven ยังเห็นว่า ต้องตัดสินคุณค่าที่แท้จริงทั้งหมด ไม่เพียงแต่คุณค่าของผลที่คาดหวังไว้เท่านั้น แต่จะต้องครอบคลุมถึงคุณค่าของผลที่มีได้คาดหวังด้วย

(3) ผู้รับผิดชอบในการตัดสินคุณค่า

Scriven (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 109 ; อ้างอิงมาจาก Scriven. 1977) เสนอแนวคิดที่ไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่านักบริหารมีความสามารถเหนือกว่านักประเมินในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยให้เหตุผลว่า การตัดสินใจของนักบริหารในทางปฏิบัติทั่ว ๆ ไป มักจะมีแรงกดดันทั้งจากภายนอกและภายใน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จึงอาจจะเลยประเด็นสำคัญของการประเมินในบางประเด็นได้ ดังนั้นถ้าปล่อยให้ผู้บริหารใช้อำนาจในการประเมินและสั่งการ อาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดี นอกจากนี้ House (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 109 ; อ้างอิงมาจาก House. 1978) ได้วิจารณ์ว่า แนวทางของการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ เป็นความคิดของพวกอนุรักษนิยมที่พยายามรักษาสภาวะการเพิ่มมากกว่าที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ จึงทำให้การประเมินสนองตอบตามความต้องการของผู้บริหาร แต่ไม่สนองต่อความต้องการที่แท้จริงของสังคม

2) มิติวิธีการ : วิธีการเชิงระบบกับวิธีการเชิงธรรมชาติ

ถึงแม้ว่านักทฤษฎีการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการประเมินควรเป็นผลที่ได้จากการใช้วิธีการที่น่าเชื่อถือและมีหลักฐานอ้างอิงได้ แต่รายละเอียดของวิธีการเข้าถึงคุณค่า ยังมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนักทฤษฎีการประเมินมีปรัชญาความเชื่อเกี่ยวกับมาตรการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์การตัดสินคุณค่าอย่างไร ? ซึ่งพอจะจำแนกแนวคิดสำคัญบนตัวแปรต่อเนื่องของวิธีการประเมินออกเป็น 2 ขั้ว คือ วิธีการเชิงระบบและวิธีการเชิงธรรมชาติ

2.1) วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach)

นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาปรนัยนิยม (Objectivism) จะมีความเชื่อว่าวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินในกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบ การประเมินที่แสดงถึงการวางแผนการดำเนินงาน และวิธีดำเนินงานอย่างชัดเจน รัดกุม และเป็นระบบ สนับสนุนการใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูล พยายามควบคุมสถานการณ์และตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการประเมินทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแผนการที่กำหนด และสรุปผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานที่ประกาศไว้ล่วงหน้า

2.2) วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach)

นักทฤษฎีการประเมินที่ยึดมาตรการเข้าถึงคุณค่าและเกณฑ์ตัดสินคุณค่าตามแนวคิดปรัชญาอัตนัยนิยม (Subjectivism) จะมีความเชื่อว่า วิธีเชิงธรรมชาติเป็นวิธีที่เหมาะสมในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินในกลุ่มนี้พยายามเสนอโมเดล/รูปแบบการประเมินที่มีลักษณะการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติ โดยเน้นการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง พยายามวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยหลักการเชื่อมโยงเหตุผลการสังเกตและการวิเคราะห์เบื้องต้นจะนำไปสู่การสังเกตและวิเคราะห์ในขั้นลึกถัดไป จนได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมินโดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นเกณฑ์สำคัญในการสรุปผล

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการประเมินด้วยวิธีเชิงระบบ และวิธีเชิงธรรมชาติ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบวิธีเชิงระบบและวิธีเชิงธรรมชาติ

รายการ	วิธีเชิงระบบ	วิธีเชิงธรรมชาติ
1. ที่มาของวิธีการ	วิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยาเชิงทดลอง	ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วารสารศาสตร์
2. รูปแบบ	เป็นทางการ	ไม่เป็นทางการ
3. การจัดและทำ	สูง	ต่ำ
4. การมองคุณค่า	คุณค่าเชิงเดียว	คุณค่าเชิงพหุ
5. วิธีการ	ปรนัย	อัตนัย
6. เครื่องมือที่นิยมใช้	เครื่องมือมาตรฐาน	การสังเกต/สัมภาษณ์
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล	อาศัยความร่วมมือจาก กลุ่มตัวอย่าง	การจดบันทึกเหตุการณ์ ตามธรรมชาติ
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	การวิเคราะห์ทางสถิติ	การเชื่อมโยงเหตุผล
9. ผู้ใช้ผลการประเมิน	นักวิชาการ	บุคคลทั่ว ๆ ไป

ประเภทของการประเมิน

จากมิติของรูปแบบการประเมิน เราสามารถจำแนกกลุ่มการประเมินออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 112)

1) การประเมินที่เน้นวิธีเชิงระบบและเพื่อการตัดสินใจ Systematic Decision-Oriented Evaluation (SD Models)

การประเมินประเภทนี้เน้นการใช้วิธีเชิงระบบเพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร

2) การประเมินที่เน้นวิธีเชิงธรรมชาติและเพื่อการตัดสินใจ Naturalistic Decision-Oriented Evaluation (ND Models)

การประเมินประเภทนี้เน้นการใช้วิธีธรรมชาติเพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร

3) การประเมินที่เน้นวิธีเชิงระบบและเพื่อการตัดสินใจคุณค่า Systematic Value-Oriented Evaluation (SV Models)

การประเมินประเภทนี้เน้นการใช้วิธีเชิงระบบเพื่อให้นักประเมินทำการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

4) การประเมินที่เน้นวิธีเชิงธรรมชาติและเพื่อการตัดสินใจคุณค่า Naturalistic Value-Oriented Evaluation (NV Models)

การประเมินประเภทนี้เน้นการใช้วิธีเชิงธรรมชาติเพื่อให้นักประเมินทำการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

สมมติฐาน

จากทฤษฎีและโมเดลรูปแบบการประเมิน สามารถนำมาสร้างเป็นสมมติฐานต่าง ๆ เพื่อทำการทดสอบได้ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 128-129)

- 1) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ น่าจะสนับสนุนหลักการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ได้ดีกว่ารูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่า
- 2) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจน่าจะเหมาะสำหรับใช้กับผู้บริหารหรือผู้ให้ผลการประเมินที่มีความสามารถในเชิงวิชาการสูง เนื่องจากผู้ให้ผลการประเมินจะต้องเป็นผู้วินิจฉัยคุณค่าด้วยตนเองอย่างถูกต้องเสียก่อนจึงจะนำผลการประเมินไปใช้อย่างถูกต้อง
- 3) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจค่านั้นน่าจะเหมาะสำหรับใช้กับนักประเมินที่มีความสามารถเชิงวิชาการสูงและเป็นผู้เชี่ยวชาญเพราะสามารถจะวินิจฉัยคุณค่าได้อย่างถูกต้องกว่า ผู้ให้ผลการประเมิน แต่อาจมีปัญหาระหว่างการยอมรับและการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์จากผู้ให้ผลการประเมินหรือผู้บริหาร
- 4) การประเมินด้วยวิธีธรรมชาติ น่าจะสนองความต้องการสารสนเทศได้ดี แต่อาจมีปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน ในขณะที่การประเมินด้วยวิธีเชิงระบบน่าจะให้ผลการประเมินที่น่าเชื่อถือ แต่อาจจะไม่ไวต่อการสนองความต้องการสารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง
- 5) สถานการณ์ของการประเมินจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการประเมินที่เหมาะสม โดยจะต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านผู้ให้ผลการประเมินผู้ประเมิน สิ่งที่ต้องการประเมินและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎีการประเมินงานประเมิน (A Theory of Meta-Evaluation)

ผลงานการประเมินจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบอย่างเป็นธรรม การประเมินงานประเมินจึงเป็นกลไกแห่งการติดตามกำกับ ตรวจสอบ เสนอแนะ รับรอง ดีคุณค่าประโยชน์ของการประเมิน หรือประกันคุณภาพของการประเมิน อันเป็นพลังของการสร้างสรรค์และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพทางการประเมิน ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 171-181) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการประเมินงานประเมินไว้ดังนี้

ทฤษฎีการประเมินงานประเมิน

การประเมินงานประเมินเป็นการตัดสินใจคุณภาพของการประเมิน ถ้าการประเมินใดมีคุณภาพ การประเมินนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณภาพของ “การกำหนดคำถามของการประเมิน” “วิธีการประเมิน” และ “ผลการประเมิน” การประเมินงานประเมินจึงอาจใช้เป็นกลไกของการควบคุมคุณภาพของการประเมิน โดยสามารถกระทำได้ด้วยการติดตามตรวจสอบการประเมิน การวิพากษ์วิจารณ์ การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของปฏิบัติการทางการประเมินหรือโดยการประเมินซ้ำ

การตัดสินใจคุณค่าของการประเมินจำเป็นต้องตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามของการประเมินด้านการเป็นไปตามความต้องการจำเป็น และการสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศ จำเป็นต้องตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการประเมินทั้งมิติวัตถุประสงค์และมิติวิธีการที่มีความ

สอดคล้องกับรูปแบบการประเมิน รวมทั้งต้องมีการตัดสินคุณค่าของผลการประเมินครอบคลุมด้าน ความเป็นประโยชน์ ความยุติธรรม และความน่าเชื่อถือ

การตัดสินคุณภาพของการประเมินจะมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือถ้ากระทำ โดย (ทีม) นักประเมินจากภายนอกที่เป็นอิสระจากสิ่งที่ประเมิน โดย (ทีม) นักประเมินนั้นจะต้องมี ความเชี่ยวชาญในวิธีการประเมิน มีประสบการณ์ในเรื่องเรื่องที่ประเมิน และมีจรรยาบรรณ

ความหมายของการประเมินงานประเมิน

มีผู้ให้ความหมายของการประเมินงานประเมินไว้ดังนี้

Scriven (1969 : 36) ได้นิยามว่า การประเมินงานประเมินเป็นการประเมิน งานประเมินหรือผู้ประเมิน (Evaluation of Evaluations or Evaluators) หรือเป็นการประเมิน ซ้อนประเมิน (Second-Order Evaluation)

Cook และ Gruder (1978 : 5-51) ได้นิยามว่า การประเมินงานประเมินเป็น การประเมินของการประเมินผลสรุปรวม (Evaluation of Summative Evaluation) ที่มีการ ออกแบบการประเมินอย่างเป็นระบบ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรม

Stufflebeam (1981 : 150 ; 2001 : 185-186) ได้นิยามว่า การประเมินงานประเมินหมายถึง การกำหนดคุณค่าและคุณประโยชน์ให้การประเมิน ต่อมาได้ ขยายความหมายเชิงปฏิบัติการ โดยอาศัยแนวคิดมาตรฐานสำหรับนักประเมินที่กำหนดขึ้นโดย คณะกรรมการมาตรฐานสำหรับการประเมิน (The Joint Committee on Standards Educational Evaluation) เป็นเกณฑ์ขยายความ ว่าการประเมินงานประเมินหมายถึง กระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเชิงบรรยายและเชิงตัดสินใจเกี่ยวกับการมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความ เหมาะสม และความถูกต้องแม่นยำ ของการประเมิน ตลอดจนสารสนเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประเมินอย่างเป็นระบบ ความซื่อสัตย์ การยอมรับ และความรับผิดชอบในการดำเนินงานประเมินที่มี ต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานประเมิน รวมทั้งชี้แนะจุดอ่อนและจุดแข็ง ของรายงานการประเมิน

รัตน์ บัสนธ์ (2545 : 1-4) กล่าวว่า การประเมินงานประเมินหรือการ ประเมิน อภิธาน หมายถึง การประเมินชิ้นงานประเมินโครงการ บุคคลหรือทีมประเมินหนึ่ง ที่ ดำเนินการโดย นักประเมินอภิธานอีกบุคคลหรือทีมหนึ่ง ซึ่งเป็นอิสระหรือไม่ใช่กลุ่มนักประเมินเดิม

จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการประเมินงานประเมินมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

Smith (1979 : 5-12) ได้กล่าวว่า การประเมินงานประเมินเป็นกลไกอย่างหนึ่ง ในการควบคุมคุณภาพของการประเมินอันอาจนำไปสู่การพัฒนาทฤษฎี และวิธีปฏิบัติทางการประเมิน การประเมินงานประเมินอาจนำไปใช้โดยมีจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเมินคุณภาพ ผลกระทบ หรือการใช้ผลการประเมิน
2. ตรวจสอบและรับรองรายงานการประเมิน
3. ควบคุม หรือสะท้อนอคติในการประเมิน
4. ตีคุณค่าหรือประโยชน์ของวิธีการประเมินใหม่ ๆ

Stufflebeam (1981 : 151) กล่าวว่า การประเมินงานประเมินหรือการประเมินอภิมานมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกเพื่อชี้แนะแนวทางการประเมินและประการที่สองเพื่อจัดทำรายงานสู่สาธารณะเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนของการประเมิน

รัตน์ บัสน์ (2545 : 4) กล่าวว่า การประเมินงานประเมินหรือการประเมินอภิมานมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การช่วยชี้แนะ ปรับแก้การดำเนินงานประเมินให้กับนักประเมินและช่วยชี้แนะการตัดสินใจและให้ความยุติธรรมต่อรายงานการประเมินโครงการให้กับสาธารณชนเพื่อไม่ก่อให้เกิดการตัดสินใจหรือความเข้าใจผิด ๆ ต่อรายงานการประเมินโครงการที่ผิดหรือลำเอียงนั้น ๆ โดยการจัดทำรายงานจุดอ่อน จุดแข็งของการประเมินโครงการให้รับรู้

รูปแบบการประเมิน

ในการประเมินงานประเมินอาจพิจารณาใช้รูปแบบการประเมินต่อไปนี้
(ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 174-175)

1. การติดตามตรวจสอบปฏิบัติการประเมิน
2. การวิพากษ์วิจารณ์
 - 2.1) การวิพากษ์วิจารณ์อย่างเป็นทางการ เช่น รูปแบบ การวิจารณ์ทางปรัชญา ศิลปะ บันเทิง เป็นต้น
 - 2.2) การอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญ
 - 2.3) การสืบสวนทบทวนโดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
3. การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน
4. การประเมินซ้ำ
 - 4.1) การวิเคราะห์และตีความหมายใหม่
 - 4.2) การศึกษาเปรียบเทียบกับผลการประเมินอื่น

เกณฑ์การประเมินงานประเมิน

มีผู้เสนอเกณฑ์ในการประเมินงานประเมินไว้ดังนี้

Scriven (1969 : 36-38) ได้ให้แนวทางว่า การประเมินคุณภาพของการประเมินควรพิจารณาประเมินเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ ในการประเมินเชิงทฤษฎี ควรมองในแง่ของการประเมิน บทบาท ของการประเมินนั้น เช่น ความเหมาะสมของการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน วิธีการและการออกแบบที่ให้ผลการประเมิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ผลผลิตของโครงการ ส่วนการประเมินเชิงปฏิบัติ ควรพิจารณาประเมินเกณฑ์ ที่ใช้ในการตัดสินใจว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ในแง่ของความสมเหตุสมผล และการยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

House (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 177 ; อ้างอิงมาจาก House. 1980) ได้เสนอว่า การพิจารณาตัดสินคุณค่าของการประเมินใด ๆ ควรใช้ตัวบ่งชี้ดังนี้ ได้แก่

1. ความจริง (Truth) การประเมินที่มีคุณภาพจะต้องเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน
2. ความงาม (Beauty) การประเมินทั้งจะต้องมีความงดงามในแง่การเสนอผลการประเมินที่สอดคล้องและเป็นที่ยอมรับของผู้ต้องการใช้ข้อมูล
3. ความยุติธรรม (Justices) การประเมินนั้นจะต้องมีความยุติธรรมในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 175-177) กล่าวว่า หลักในการพิจารณาการประเมินที่มีคุณภาพนั้นสามารถตัดสินใจจากคุณค่าของการประเมินอย่างน้อย 3 ด้าน คือ คำถามการประเมิน วิธีการประเมิน และผลการประเมิน ดังนี้

1. คำถามการประเมิน เกณฑ์สำคัญที่ควรใช้ตัดสินคุณภาพของการกำหนดคำถามการประเมิน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องการใช้สารสนเทศ กล่าวคือ คำถามการประเมินควรตรงประเด็นกับความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของการจัดกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางสู่การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นที่แท้จริงตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมหรือโครงการ ในขณะเดียวกัน คำถามการประเมินควรสนองความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาสังคมต่อไปในอนาคต ดังนั้นการวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็นที่แท้จริง และการมีส่วนร่วมในการกำหนดคำถามการประเมินของผู้ต้องการใช้สารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อคุณภาพของคำถามการประเมิน

2. วิธีการประเมิน เกณฑ์สำคัญที่ควรใช้ตัดสินคุณภาพของวิธีการประเมิน ได้แก่ การมีวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการประเมินที่ชัดเจน มีความสอดคล้องกับประสบการณ์ค่านิยมของผู้เกี่ยวข้องและสภาพแวดล้อมของการประเมิน กล่าวคือ วิธีการประเมินควรเป็นกระบวนการที่ตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของการประเมิน สามารถจัดกระทำให้บรรลุผล การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ มุ่งประเมินได้อย่างถูกต้องหรือเหมาะสม เนื่องจากคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินขึ้นอยู่กับบริบท วิธีการประเมินจึงควรมีลักษณะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท ตลอดจนเป็นที่เข้าใจและยอมรับได้ของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่การเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินที่ชัดเจน สภาพแวดล้อมของการประเมินประสบการณ์/ค่านิยมของนักประเมินและผู้เกี่ยวข้อง

3. ผลการประเมิน เกณฑ์สำคัญที่ควรใช้ตัดสินคุณภาพของผลการประเมิน ได้แก่ สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักประเมินกับผู้ต้องการให้ผลการประเมิน ความสมเหตุสมผลของเกณฑ์ และการยอมรับเกณฑ์ของผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนนักประเมินจะต้องมีความเชี่ยวชาญในวิธีการประเมิน เนื้อเรื่องของสิ่งที่ประเมินและมีจรรยาบรรณ กล่าวคือ ผลการประเมินควรมีคุณลักษณะสำคัญที่สุดคือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง ส่วนจะเป็นประโยชน์ต่อใครบ้าง ถือว่าเป็นหน้าที่ของนักประเมินที่จะต้องสามารถระบุตั้งแต่เริ่มทำการประเมินว่าใครบ้างที่อยู่ในข่ายจะเป็นผู้ใช้ผลการประเมิน เพื่อนักประเมินจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลเหล่านั้น จะได้ทราบว่าเขาต้องการข้อมูลอะไรบ้าง และเป็นแนวทางสู่ความร่วมมือด้านต่าง ๆ การให้ความสนใจ การยอมรับผลการประเมิน และการใช้ผลการประเมินให้เป็นประโยชน์

ผลการประเมินควรมีความยุติธรรมในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินโดยจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน และจากผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย มีการใช้เกณฑ์การตัดสินที่สมเหตุสมผลและยอมรับได้ พร้อมทั้งการเชื่อมโยงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินภายใต้บริบทนั้น สู่คุณค่าของสิ่งนั้นในสายตาของสาธารณชน

นอกจากความเป็นประโยชน์และความยุติธรรมแล้ว ผลการประเมินควรมีความน่าเชื่อถือ คือ สามารถเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมินได้ ตัวบ่งชี้สำคัญ

ที่บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือของผลการประเมินอาจพิจารณาได้จากความน่าเชื่อถือของ “นักประเมิน” ในแง่ความเชี่ยวชาญในระเบียบวิธีการประเมิน เนื้อหา และจรรยาบรรณ ความสมเหตุสมผลของการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน มีการออกแบบและใช้วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้

มาตรฐานของการประเมิน

Stufflebeam และ Shinkfield (2007 : 87-89) และศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 178-180) ได้กล่าวถึงมาตรฐานของการประเมินไว้ 30 ประการเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน ซึ่งสามารถจัดได้เป็น 4 หมวด ดังนี้

A. มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมินในการตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้ มาตรฐานการใช้ประโยชน์นี้ประกอบด้วยเกณฑ์ A1-A8 มีคุณลักษณะดังนี้

- A1. การระบุผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการใช้สารสนเทศ
- A2. ความเป็นที่เชื่อถือของผู้ประเมิน
- A3. การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศ

ของผู้เกี่ยวข้อง

- A4. การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน
- A5. รายงานการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน
- A6. การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- A7. รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์
- A8. การประเมินส่งผลกระทบในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินต่อไป

อย่างต่อเนื่อง

B. มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสถานการณ์ ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ประหยัดและคุ้มค่า มาตรฐานความเป็นไปได้ ประกอบด้วยเกณฑ์ B1-B3 มีคุณลักษณะดังนี้

- B1. วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- B2. การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง
- B3. ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

C. มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินได้ทำอย่างเหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบจรรยาบรรณ มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน มาตรฐานความเหมาะสมประกอบด้วยเกณฑ์ C1-C8 มีคุณลักษณะดังนี้

- C1. การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ
- C2. การแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส
- C3. รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยและคำนึงถึงข้อจำกัด

ของการประเมิน

- C4. การให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ

- C5. การคำนึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- C6. การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง
- C7. รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและ

จุดด้อยของสิ่งที่ประเมิน

- C8. ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

D. มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อค้นพบ และสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มาตรฐานความถูกต้องประกอบด้วยเกณฑ์ D1 – D11 มีคุณลักษณะดังนี้

- D1. การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
- D2. การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
- D3. การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
- D4. การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน
- D5. การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความตรง
- D6. การพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง
- D7. การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และรายงาน
- D8. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- D9. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- D10. การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน
- D11. การเขียนรายงานมีความเป็นปรนัย

ข้อเสนอและสมมุติฐาน

จากทฤษฎีการประเมินคุณภาพของการประเมินสามารถสร้างเป็นสมมุติฐานสำหรับการทดสอบได้ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 181)

- 1) องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของคุณภาพของการประเมิน คือ คุณภาพของนักประเมิน
- 2) ผลการประเมินที่มีคุณค่า ควรเป็นผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหารได้ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการดำเนินงานต่อไปในอนาคต
- 3) การประเมินที่มีความตรงภายในและความตรงภายนอกตามเกณฑ์ของการวิจัยที่ดีอาจลดความเป็นประโยชน์ของผลการประเมิน ส่วนการประเมินที่เน้นความเป็นประโยชน์เพียงอย่างเดียว อาจขาดความน่าเชื่อถือ
- 4) ปัจจัยสำคัญของผลการประเมินที่ยุติธรรมคือ นักประเมินควรเป็นผู้ที่มาจากภายนอกและเป็นอิสระจากสิ่งที่ประเมิน
- 5) การประเมินโดยทีมผู้ประเมินน่าจะมีความเหมาะสมและมีมาตรฐานมากกว่าการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียว

ทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (A Theory of Evaluation Utilization)

เป้าหมายสำคัญของการประเมิน คือ การได้สารสนเทศสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน การนำสารสนเทศจากการประเมินไปใช้ประโยชน์มีได้หลายรูปแบบ ดังเช่น ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ประเมิน นำไปใช้สนับสนุนยืนยันการตัดสินใจการนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติการ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการนำผลไปใช้ได้แก่ การประเมินที่สามารถสนองตอบความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง นักประเมินจำเป็นต้องแสดงบทบาทการประเมินและบทบาทการศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจการประเมิน ผลการประเมินและประสานการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 151)

ทฤษฎีกระบวนการประเมิน

ทฤษฎีกระบวนการประเมิน ประกอบด้วย การวางแผน ดำเนินการ จัดทำรายงาน และเผยแพร่สารสนเทศของการประเมิน การประเมินมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การดำเนินการให้ได้ผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ผลการประเมิน จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมิน และก่อให้เกิดผลกระทบที่ตามมา

การเผยแพร่สารสนเทศของการประเมิน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร นักประเมินจึงจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถวางกลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อหาช่องทาง การแพร่กระจายสารสนเทศ ไปสู่ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินด้วยการคัดเลือกประเภท รูปแบบ และการนำเสนอรายงานการประเมินที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์มีได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual) ผลการประเมินอาจช่วยจุดประกายความคิดของผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ประเมินมากขึ้น การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเหตุผลสนับสนุนหรือยืนยันผลการตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทำให้แนวทางนโยบายที่เลือกใช้มีน้ำหนักและความชอบธรรมยิ่งขึ้น และการใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเครื่องช่วยติดตามกำกับ หรือควบคุมการประเมินว่าได้มีการทำตามแนวทาง ระเบียบ ขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อให้งานประเมินนั้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้น และการใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) ผลการประเมินอาจถูกนำไปใช้โดยตรงในทางปฏิบัติ เป็นเครื่องมือ ในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามมา การใช้ผลการประเมิน สามารถส่งผลกระทบต่อการกระทำหรือการดำเนินงานทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร โดยอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร วิธีการดำเนินงาน ระเบียบข้อบังคับขององค์กร โครงสร้างขององค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการใช้ผลการประเมิน และผลกระทบของการประเมินการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการวางแผน ดำเนินงาน จัดทำรายงาน เผยแพร่สารสนเทศทางการประเมิน และการใช้ผลการประเมิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบตามมาจากหลังจากการใช้ผลการประเมิน

กระบวนการประเมินมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวางแผนและเจรจา เพื่อกำหนดคำถามการประเมินและวิธีการประเมิน การดำเนินงานประเมินด้วยการสร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานเพื่อเผยแพร่ผลการประเมิน และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

การเผยแพร่สารสนเทศจากการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีกลยุทธ์ โดยการระบุความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง สร้างการมีส่วนร่วมในการประเมิน เน้นการเผยแพร่สารสนเทศที่สนองความต้องการของผู้ใช้ และมีเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสม

ผลการประเมิน อาจนำไปสู่การใช้ผล หรือไม่ใช้ผลการประเมินก็ได้ ในกรณีที่มีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์สามารถเกิดการใช้ได้ 2 ระดับ ที่มีความสัมพันธ์กันคือ การใช้ในระยะแรกเป็นการใช้ในเชิงแนวคิด ทำให้เกิดความกระฉับ ความเข้าใจ และการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน การใช้ในระยะต่อมาเป็นการใช้ในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือส่วนผสมของ 3 รูปแบบ ได้แก่ การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน การใช้ในเชิงสัญลักษณ์และการใช้ในเชิงปฏิบัติ อันทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่ตามมา

ผลกระทบของการประเมิน สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับบุคคลและระดับองค์การ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีดำเนินงานและพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การ

ผลกระทบของการประเมิน

ความสำคัญของการประเมินอยู่ที่การนำผลไปใช้ จุดหมายของการนำผลการประเมินไปใช้คือเกิดการปฏิบัติ (effects on action) อันจะทำให้เกิดผลกระทบ (impact) ต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ซึ่งผลกระทบนี้สามารถเกิดขึ้นได้ต่อการกระทำทั้งระดับบุคคล และระดับองค์การ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 165)

1) พฤติกรรมของสมาชิก

การใช้ผลการประเมินอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การ เพื่อให้พฤติกรรมการดำเนินงานสอดคล้องกับปรัชญา เป้าหมายขององค์การมากยิ่งขึ้น เช่น จากผลการประเมินโครงการฝึกอบรม อาจทำให้ฝ่ายบริหารใช้ผลเพื่อทบทวนและสนับสนุนฝ่ายฝึกอบรมให้จัดทำโครงการฝึกอบรมพนักงานสายงานต่างๆ ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายความสำเร็จขององค์การได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

2) ระเบียบข้อบังคับขององค์การ

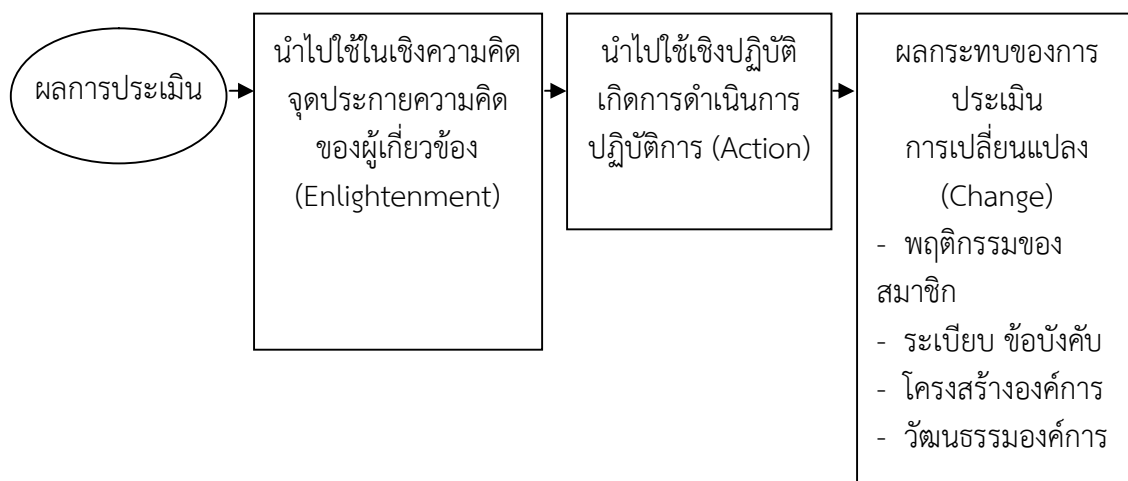
การใช้ผลการประเมินอาจทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับในการดำเนินงานขององค์การ เช่น การปรับเปลี่ยนระเบียบที่ใช้กับพนักงาน สำหรับปฏิบัติงานด้านการผลิต หรือการให้บริการ อันเป็นผลมาจากการประเมิน เป็นต้น

3) โครงสร้างขององค์การ

การใช้ผลการประเมินอาจนำไปสู่การปรับโครงสร้างภายในขององค์การ เช่น การปรับเปลี่ยนสายการบังคับบัญชาของงาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ระบบการสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับสาขา เป็นต้น

4) วัฒนธรรมองค์กร

การใช้ผลการประเมินอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับคุณค่า เป้าหมายขององค์การเช่น ผลการประเมินเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างองค์การอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ความเชื่อเกี่ยวกับความมีชื่อเสียง เกียรติภูมิขององค์การ เป็นต้น

ภาพประกอบ 5 เส้นทางการใช้ผลการประเมิณและผลกระทบของการประเมิณ

ที่มา : ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 167

ความหมายและรูปแบบการใช้ผลการประเมิณรูปแบบของการใช้ผลการประเมิณ

ความหมายและรูปแบบการใช้ผลการประเมิณรูปแบบของการใช้ผลการประเมิณ คือ การนำสารสนเทศจากการประเมิณไปใช้ประโยชน์ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าการประเมิณจะสูญเปล่าถ้าหากไม่มีการใช้ผลการประเมิณ ดังนั้น เมื่อมีการประเมิณเกิดขึ้นควรจะได้นำผลการประเมิณนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวและสิ้นเปลืองทรัพยากรต่างๆ ผู้ประเมิณควรเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้สำหรับการบริหารและการตัดสินใจ การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน โดยรูปแบบการใช้ผลการประเมิณจะมีความแตกต่างกันไป (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550 : 158) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ (Leviton and Hughes. 1981)

การใช้ในเชิงเครื่องมือ (Instrumental use) เป็นการใช้ผลการประเมิณโดยอาศัยข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการประเมิณเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหาโดยตรงและมีหลักฐานสำหรับการอ้างอิง

การใช้ในเชิงแนวคิด (Conceptual use) เป็นการใช้ผลการประเมิณโดยอาศัยข้อมูลหรือข้อค้นพบจากการประเมิณประกอบแนวคิด เป็นการใช้ที่สอดแทรกอยู่ในความคิดของนักนโยบายหรือผู้บริหาร โดยที่ไม่มีหลักฐานอ้างอิง เป็นการใช้ทางอ้อม แต่ส่วนใหญ่การใช้ในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะสามารถนำผลมาใช้สอดแทรกอยู่ในแนวคิดได้ตลอดเวลาโดยไม่จำเป็นต้องมีเอกสารอ้างอิง

การใช้ในเชิงชวนเชื่อ (Persuasive use หรือ Symbolic use) เป็นการใช้ผลการประเมิณเป็นหลักฐานสนับสนุนหรือเสริมนโยบายการบริหารงานของหน่วยงาน เพื่อโน้มน้าวชวนเชื่อให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อถือและคล้อยตามให้การสนับสนุนความคิดของตน ถือว่าเป็นการใช้ผลแบบการเมือง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2550 : 158) ได้กล่าวว่า ผลการประเมิณอาจนำไปสู่การใช้ผลหรือไม่ใช้ผลการประเมิณก็ได้ ในกรณีที่มีการใช้ผลการประเมิณ สามารถเกิดการใช้ได้ 2 ระดับที่มีความสัมพันธ์กัน คือ การใช้ในระยะแรกเป็นการใช้ในเชิงความคิด ทำให้เกิดความกระจ่าย ความเข้าใจ และการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิณ การใช้ในระยะต่อมาเป็นการใช้ในเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

การใช้ในเชิงความคิด (Conceptual use) เป็นการใช้ในขั้นแรกที่ผลการประเมินให้ข้อมูล ข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจโดยตรงต่อแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น ทำให้ผู้บริหารรับรู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน รู้สภาพปัญหาทำให้เข้าใจในสิ่งที่ประเมิน ซึ่งสามารถสะสมสำหรับนำไปใช้ในการตัดสินใจนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ผลการประเมินจึงสามารถทำให้เกิดผลในเชิงความคิด สร้างความคิดใหม่ เมื่อสะสมมากๆ เข้าอาจนำไปสู่ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental impact) เกี่ยวกับ แผนงาน/โครงการ/งาน อันอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบาย การจัดลำดับความสำคัญใหม่ การประเมินโครงการทางสังคมสามารถช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจปรากฏทางสังคมดีขึ้น การใช้สารสนเทศจากการประเมินให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมดีขึ้น การใช้สารสนเทศจากการประเมินในลักษณะนี้ ทำให้เกิดความกระจำ ความเข้าใจและการเรียนรู้จึงไม่ควรถูกมองข้าม

การใช้ในเชิงปฏิบัติการ ในระยะเริ่มแรก การนำผลการประเมินไปใช้ หมายความว่าถึงการใช้เป็นรูปธรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นโดยตรงทันทีที่ทราบผล การประเมิน สารสนเทศจากการประเมินเสมือนเป็นเครื่องมือการเปลี่ยนแปลง (Instrumental use) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ/งานที่จะทำต่อไป เช่น ผลการประเมิน ทำให้เกิดการตัดสินใจ เปลี่ยนแปลงนโยบาย ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการ ยุติ/เลิกโครงการ พัฒนาโครงการขึ้นใหม่ตามข้อเสนอแนะ เป็นต้น หลักฐานที่แสดงถึงการใช้ผลการประเมินในลักษณะนี้สามารถสังเกตได้จากรายงานผลการตัดสินใจ และการสั่งการให้ดำเนินการอันเป็นผลมาจากการประเมิน โดยการใช้ผลการประเมินในเชิงปฏิบัติจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศจากการประเมินไปยังสถานการณ์จริงของแผนงาน/โครงการ/งาน ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ 3 รูปแบบ คือ

การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (Legitimate use) เป็นการใช้ผลการประเมินเพื่อเป็นเหตุสนับสนุนหรือยืนยันการตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ผลการประเมินที่ได้เป็นการสืบค้น เพื่อนำผลมาใช้ยืนยันผลการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้วางนโยบาย

การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) เป็นการใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับ หรือควบคุมการประเมิน เพื่อแสดงว่าการดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทางและระเบียบขั้นตอนที่เหมาะสม การใช้ในลักษณะนี้จึงไม่ได้สนใจการนำผลไปใช้ปฏิบัติโดยตรงเป็น การควบคุมคุณภาพของการประเมิน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงการดำเนินแผนงาน/โครงการ/งาน เช่น การใช้สารสนเทศของการประเมินโดยผู้ตรวจสอบหรือคณะกรรมการกำกับ การประเมิน เป็นต้น

การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) เป็นการใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยในการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปได้หลายลักษณะ เช่น เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ ออกแบบโครงการ ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ยุติ/ปรับเปลี่ยน/ขยายโครงการ เป็นต้น การใช้ลักษณะนี้อาจจะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงปรัชญา วิสัยทัศน์ขององค์กร หลักการ/ทฤษฎีของโครงการ ทรัพยากร การดำเนินงานและอนาคตของแผนงาน/โครงการ/งาน

จากแนวคิดข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอกใน 4 รูปแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การใช้ในแนวคิด (Conceptual use) เป็นการใช้ผลการประเมินทางอ้อมเพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจสภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหาร

ช่วยให้เกิดความกระจ่าง โดยผลการประเมินมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารรับรู้ข้อมูลการปฏิบัติงาน รู้สภาพปัญหา และเข้าใจในสิ่งที่ประเมินแต่ไม่ได้นำไปสู่การตัดสินใจ และปฏิบัติโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร

2) การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (legitimate use) เป็นการใช้ผลการประเมินเพื่อเป็นเหตุสนับสนุนหรือยืนยันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารที่กระทำก่อนหน้า เพื่อยืนยันผลการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา

3) การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic use) เป็นการใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องช่วยติดตาม กำกับ หรือควบคุมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหาร เพื่อแสดงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหาร เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมและมุ่งพัฒนาผู้เรียน การใช้ลักษณะนี้จึงไม่ได้สนใจการนำไปใช้ปฏิบัติโดยตรง เป็นการใช้ในการควบคุมคุณภาพของการประเมิน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลง การดำเนินแผนงาน/โครงการ/งาน

4) การใช้ในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) เป็นการใช้ผลประเมินในการลงมือปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหาร การใช้ลักษณะนี้อาจจะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลง ปรัชญา วิสัยทัศน์ขององค์กร หลักการ/ทฤษฎีของโครงการการดำเนินงานและ อนาคตของแผนงาน /โครงการ/งาน

โดยผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้สอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัย ซึ่งมุ่งเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และประเมินตามมาตรฐานการประเมิน คือ มาตรฐานการใช้ประโยชน์ มาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานเหมาะสม และมาตรฐานความถูกต้อง โดยยึดหลักทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด

บริบทและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประวัติความเป็นมาและการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์

วิทยาลัยนาฏศิลป์ (วิทยาลัยนาฏศิลป์. 2539 : 15) “โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์” เปิดสอนเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2477 นับเป็นสถาบันการศึกษาของชาติแห่งแรก ที่ให้การศึกษาด้านวิชาสามัญและวิชาศิลป สังกัดกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนนี้ คือ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากร ต่อมาใน ปี พ.ศ.2478 ทางราชการมีความประสงค์ที่จะให้วิชาศิลปะทางโขน ละคร และดนตรีมารวมอยู่ในสังกัดเดียวกัน จึงได้โอนครูอาจารย์ทางสายศิลปะและดุริยางคศิลป์ประจำราชสำนักของพระมหากษัตริย์รวมทั้งเครื่องดนตรี เครื่องโขน เครื่องละครของหลวงบางส่วนจากกระทรวงวังให้มาอยู่ในสังกัดกรมศิลปากร กรมศิลปากรจึงแก้ไขปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2478 พระสารสาสน์ประพันธ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้มีคำสั่งตั้งโรงเรียนศิลปากรสอนวิชาช่างปั้น ช่างเขียน และช่างรักขึ้นอยู่กับ กรมศิลปากร เรียกชื่อเฉพาะแผนกนี้ว่า “โรงเรียนศิลปากรแผนกนาฏดุริยางค์” ให้การศึกษาด้านวิชาศิลปะทางดนตรี ปีพาทย์ และละคร ระบุว่า แต่ยังไม่ มีโขนต่อมาวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2485 มีประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดแบ่งส่วนราชการในกรมศิลปากรใหม่ ให้ยุบกองโรงเรียนและให้ “แผนกช่าง” ของโรงเรียนศิลปากรไปขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ตั้งขึ้นใหม่และโอนกรมศิลปากรไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2485 กรมศิลปากรจึงปรับปรุงกิจการดุริยางคศิลป์ เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น กองการสังคีต และโอนแผนกนาฏดุริยางค์จากโรงเรียนศิลปากรมาขึ้นอยู่กับกองการสังคีตเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนศิลปากร” มาขึ้นอยู่กับกองการสังคีตเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “โรงเรียนสังคีตศิลป์” ขึ้นอยู่กับ แผนกนาฏศิลป์

แต่เนื่องจากอุปสรรคบางประการและภัยจากมหาสงครามโลกครั้งที่ 2 รวมทั้งราชการได้ ยืมสถานที่ไปใช้ราชการอย่างอื่นระหว่าง พ.ศ. 2485 – 2487 การศึกษาของโรงเรียนสังคีตศิลป์จึง หยุดชะงักไปชั่วระยะเวลาหนึ่งในปี พ.ศ. 2488 ภายหลังสิ้นสุดมหาสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว นายกรัฐมนตรี (จอมพล ป. พิบูลสงคราม) ได้มีบัญชาให้แก้ไขปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียนสังคีตศิลป์ ขึ้นใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนนาฏศิลป์” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นสถานศึกษานาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ของทางราชการ
2. เพื่อบำรุงรักษาและเผยแพร่นาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ประจำชาติไทย
3. เพื่อให้ศิลปะทางดนตรี โขนและละคร ภายในประเทศมีฐานะเป็นที่ยกย่อง และ

นานาชาติ

เมื่อเปิดโรงเรียนนาฏศิลป์ ในปี พ.ศ. 2488 มีนักเรียนเก่าเหลืออยู่ในโรงเรียนสังคีตศิลป์ 33 คน เป็นนักเรียนหญิงทั้งสิ้น จึงได้เปิดรับสมัครเด็กชายเข้าฝึกหัดโขน ในครั้งแรกมีจำนวนประมาณ 60 คน และนับตั้งแต่นั้นมาจำนวนนักเรียนก็เพิ่มขึ้นทุกปีและขยายการศึกษาเพิ่มขึ้นทั้งนาฏดุริยางคศิลป์ ไทยและสากล

ต่อมาวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2504 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการในกรม ศิลปากรออกเป็นกองต่างๆ และมีกองศิลปศึกษาเพิ่มขึ้น โรงเรียนนาฏศิลป์จึงโอนจากกองการสังคีตมา ขึ้นกับกองศิลปศึกษาและได้รับการยกฐานะให้เป็น “วิทยาลัยนาฏศิลป์” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2515 และในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรม ศิลปากรใหม่ โดยส่วนหนึ่งได้มีการยุบกองศิลปศึกษาและกองการสังคีตและรวมสองกองเข้าด้วยกัน เรียกชื่อใหม่ว่าสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์

ปีการศึกษา 2542 กรมศิลปากรได้ก่อตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อทำการสอนใน ระดับปริญญาตรี โดยมีนโยบายรับเฉพาะนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ ขึ้นสูงจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ สังกัดกรมศิลปากรเท่านั้น

วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการให้ การศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะ เดิมมีอยู่แห่งเดียว คือ ที่กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ถนนราชินี เจริญ สพานพระปิ่นเกล้า ใกล้โรงละครแห่งชาติ แต่เนื่องจากสถานที่คับแคบและไม่อาจจะขยายได้ อีกทั้ง ที่ตั้งของวิทยาลัยอยู่ในทำเลของเกาะรัตนโกสินทร์ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงให้เป็นแหล่ง โบราณสถาน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับที่ 8 กรมศิลปากรจึงมีนโยบายให้ย้ายวิทยาลัย นาฏศิลป์ไปอยู่ที่ อ.ศาลายา จ.นครปฐม ต่อไป

ปัจจุบันนี้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ได้ขยายการสอนไปสู่ภูมิภาคในจังหวัดต่างๆ รวมทั้งสิ้น 12 แห่งคือ

1. วิทยาลัยนาฏศิลป์ ตั้งอยู่ที่ 119 หมู่ 3 ตำบลศาลายา อ.พุทธมณฑล จังหวัด นครปฐม เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477

2. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ตั้งอยู่ที่ ถนนสุริวงค์ ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514

3. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ที่ ถนนหัวไทร ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521

4. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ตั้งอยู่ที่ 28 ถนนอยุธยา - อ่างทอง ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521

5. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ที่ ถนนกองพลสิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522

6. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ตั้งอยู่ที่ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522

7. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ที่ 13 ถนนสนามบิน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525

8. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ตั้งอยู่ที่ ถนนรามเดโช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526

9. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ตั้งอยู่ที่ ถนนชวนะอุทิศ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527

10. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ตั้งอยู่ที่ 150 หมู่ 1 ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527

11. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536

12. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา ตั้งอยู่ที่ 444 ถนนมิตรภาพ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537

วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่งนี้ มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรมทั้งวิชาสามัญ วิชาการศึกษา และวิชาชีพพิเศษทางด้านนาฏศิลป์ ดนตรี รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าวิจัยศิลปะพื้นเมืองของแต่ละภาค แต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวิทยาการ และวัฒนธรรมของชาติโดยมี จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะ สามารถนำความรู้ไปประกอบ อาชีพหรือศึกษาต่อ โดยมุ่งหมายให้ผู้เรียนฝึกทักษะ ความถนัดและพัฒนาความสามารถ ความสนใจ เพื่อให้เกิดความชำนาญอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเองและสังคม

2. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียภาพและจินตนาการ ตลอดจนรู้คุณค่าของ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติ

3. เพื่อให้การศึกษาและฝึกอบรมทักษะฝีมือ ส่งเสริมให้ใส่ใจศึกษาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถรวมทั้งเป็นการธำรงรักษาสืบทอดงานศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติสามารถ ให้บริการสังคมและประเทศชาติได้

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์จัดอยู่ในระบบการศึกษาวิชาชีพพิเศษ ซึ่งเป็นการ จัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือพัฒนาทักษะวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ ดนตรีให้มีความชำนาญ

เป็นพิเศษตั้งแต่เยาว์วัยและต้องได้รับการฝึกฝนเป็นระยะเวลานาน ดังนั้นการจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ จึงเป็นการรวมทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาในสถาบันเดียวกัน ดังนี้
(กองศิลปศึกษา. 2538 : 25-34)

1. ระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้ระยะเวลาเรียน 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปีการศึกษา มีหน่วยการเรียนรวมทั้งสิ้น 108 หน่วยการเรียน เรียนวิชาสามัญและวิชาศิลป ตามหลักสูตร ดังนี้

วิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปศึกษา

วิชาศิลป แบ่งเป็น 4 สาขาวิชา ได้แก่

1.1 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ประกอบด้วย โขน ละคร

1.2 สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ประกอบด้วย ปี่พาทย์ เครื่องสายไทย คีตศิลป์ไทย

1.3 สาขาวิชานาฏศิลป์สากล

1.4 สาขาวิชาดุริยางค์สากล ประกอบด้วย ดุริยางค์สากล คีตศิลป์สากล

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น จะได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ขั้นต้น (วุฒิ ปนต.)

2. ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ขั้นต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียน 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปีการศึกษา ศึกษาต่อเนื่องจากระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น มีหน่วยการเรียนรวมทั้งสิ้น 110 หน่วยการเรียน เรียนวิชาสามัญ และวิชาศิลป 4 สาขาวิชา เช่นเดียวกับนาฏศิลป์ขั้นต้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง (วุฒิ ปนก.)

3. ระดับนาฏศิลป์ขั้นสูง รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง ใช้ระยะเวลาเรียน 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปีการศึกษา ศึกษาต่อเนื่องจากระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางเรียนไม่ต่ำกว่า 85 หน่วยกิต หลักสูตรการเรียน ประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชา คือ วิชาพื้นฐาน วิชาการศึกษา วิชาชีพและวิชาเลือกเสรี ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ขั้นสูงได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ขั้นสูง (วุฒิ ปนส.) เทียบเท่าระดับอนุปริญญา

เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรดังกล่าวข้างต้นแล้ว จัดเป็นทรัพยากรบุคคลในระดับผู้ปฏิบัติเท่านั้น ยังไม่สามารถรองรับงานด้านการสืบสาน สืบทอด และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางค์ศิลป์ คีตศิลป์ และช่างศิลป์ ให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ ทั้งนี้ เนื่องจากงานดังกล่าวต้องใช้ผู้มีความรู้ความสามารถในระดับปริญญาซึ่งขณะนี้ที่เห็นได้ชัด อาทิ การขาดแคลนผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญทางด้านศิลปไทย สถาปัตยกรรมไทย

ดังนั้น กรมศิลปากรได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการขยายการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางค์ศิลป์ และช่างศิลป์ ให้ถึงระดับปริญญาตรี เพื่อสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในการคิด การประยุกต์ และสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ วิจัยได้อย่างเป็นระบบถึงขั้นนำเอาผลงานวิจัยไปใช้ในการดำเนินงานได้ รวมทั้ง การผลิตบุคลากรเพื่อเป็นนักวิชาการ ศิลปินด้านนาฏศิลป์ ดุริยางค์ศิลป์ และช่างศิลป์ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดผลิตโดยตรง

1. ประวัติความเป็นมาและการระดับปริญญาตรีของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การยกย่องและเสนอกฎหมายว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบัน บัณฑิต พัฒนศิลป์นี้ได้เริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ. 2535 กว่่าที่จะออกมามีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541) รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 7 ปี กล่าวคือ ผ่านรัฐบาลถึง 3 สมัย ข้าราชการซึ่งได้รับมอบหมายให้ไป ชี้แจงในเรื่องนี้ ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งถึงเสร็จสิ้น 39 ครั้ง วัตถุประสงค์และความมุ่งหมายแรกใน การจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น เพื่อต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร (ป.นส. หรือ ศ.ปวส.) จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ สามารถเรียนต่อได้ถึงระดับปริญญาตรี เนื่องจากการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และช่างศิลป์นั้น เป็นวิชาชีพพิเศษเฉพาะทางที่ ต้องการศึกษาล่าเรียนกันมาตั้งแต่อายุน้อย

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นส่วนหนึ่งในสังกัดกรมศิลปากร ตามพระราช กฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการในกรมศิลปากร ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2541 สำหรับนามของสถาบันนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานนามสถาบันว่า “สถาบันบัณฑิตพัฒน ศิลป์” โดยสถาบันนี้มีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ทั้ง ไทยและสากล และด้านศิลปวัฒนธรรม ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน เรียกว่า “อธิการ” (ไม่มีคำว่า “บดี” เนื่องจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นส่วนราชการ ในสังกัด กรมศิลปากร มิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล)

ในส่วนของอาจารย์ผู้สอนในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น ระยะเวลาเริ่มแรก กรม ศิลปากรได้คัดเลือกและเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์ ที่มี วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท / ปริญญาตรี ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี นอกจากนี้ ได้เกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการพลเรือนอีกจำนวน 5 อัตรา ลูกจ้างประจำ 2 อัตรา และ ลูกจ้างชั่วคราว 1 อัตรา

สำหรับสถานที่เรียนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น จะใช้อาคารสถานที่ของกรม ศิลปากรที่มีอยู่ในส่วนของงบประมาณ ซึ่งปีงบประมาณ 2542 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้รับการ จัดสรรจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 438,000 บาท ซึ่งงบประมาณจำนวนนี้คงไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม กรมศิลปากรได้จัดหางบประมาณเพิ่มเติม สำหรับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และใน ปีงบประมาณ 2543 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะเสนอตั้งงบประมาณในวงเงินประมาณ 41,881,600 บาท

กรมศิลปากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในอนาคต บัณฑิตจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จะเป็นบัณฑิตที่เป็นครู นักวิชาการ นักวิเคราะห์วิจัยทางศิลปะ ศิลปิน ช่างศิลปกรรม / ศิลป์ไทย ที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในวิชาชีพอย่างแท้จริง ที่สามารถรับงานด้านอนุรักษ์ พัฒนา สืบทอด สืบสานงานด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ช่างศิลป์ และศิลปวัฒนธรรม ให้คงอยู่เป็นมรดก สืบต่อไป

กรมศิลปากร “ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมศิลปากร,” ใน 88 ปีแห่งการ สถาปนากรมศิลปากร (กรมศิลปากร. 2542 : 120)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แยกการบริหารและจัดการศึกษา ออกจากกรมศิลปากร ในปี 2550 และเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม มีความเป็นเลิศ

ในการผลิตบัณฑิตเป็นศิลปินอาชีพ นักวิชาการ ครูศิลปะ นักวิจัย ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้เป็นประจักษ์แก่สังคม ซึ่งมีพันธกิจ ในการผลิตบัณฑิตด้านศิลปวัฒนธรรม การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งได้มีการจัดทำมาตรฐาน ตัวชี้วัด การประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้งภายในและภายนอก เป็น 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6) และระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมทั้งนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันกำหนด ในการนี้วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ดังนี้

นโยบายข้อ 1 เร่งรัดให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการส่งเสริมการควบคุมการตรวจสอบและการประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหาร และการจัดการ

แนวทางการดำเนินการ

1. ให้มีการกำหนดความรู้พื้นฐานและคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นของนักศึกษา โดยเฉพาะด้านภาษา ความถนัดในสาขาวิชา คุณธรรมและจริยธรรม
2. ให้มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการค้นหาความรู้ การคิด การวิเคราะห์การปฏิบัติการภาคสนามเพิ่มเติมจากความรู้พื้นฐานในทุกสาขาวิชา
3. ให้มีการกำหนดมาตรฐานภารกิจของอาจารย์ตามพันธกิจ ของคณะวิชา
4. ให้มีการกำหนดกิจกรรมและเกณฑ์การพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรของคณะวิชา อย่างต่อเนื่อง
5. ให้มีการกำหนดเกณฑ์การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา การบริหาร และการจัดการ
6. ให้มีการกำหนดเกณฑ์พื้นฐานเกี่ยวกับห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ตำราเรียนสื่อการเรียน ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์สำหรับแต่ละภาควิชา
7. ให้พัฒนาระบบข้อมูลการศึกษาในคณะวิชา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการศึกษา การบริหาร การจัดการ การวิจัย และการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนให้มีการพัฒนาตัวชี้วัดในการประเมินภาควิชา หน่วยงานและการประเมินคณะวิชา
8. ให้มีวิธีส่งเสริม ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการ
9. ให้คณะวิชารายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสถาบันทุกสิ้นปีการศึกษา

นโยบายข้อ 2 เร่งรัดให้มีกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ

แนวทางดำเนินการ

1. ให้คณะวิชาแต่งตั้งกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ดำเนินการตามกรอบนโยบายหลักการและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่คณะวิชากำหนด

2. ให้มีการประเมินการทำงานของอาจารย์ตามมาตรฐานภารกิจ
3. ให้มีการประเมินคณะวิชา หน่วยงาน และภาควิชาอย่างต่อเนื่อง
4. ให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการติดตามประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. นำข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของภาควิชาไปใช้ในการพิจารณาให้ การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ แก่คณะวิชา
6. ให้มีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา

นโยบายข้อ 3 เร่งดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาโดยระยะเริ่มแรกให้ มุ่งเน้นคุณภาพบัณฑิต การบริหารและการจัดการ

แนวทางดำเนินการ

1. ให้มีกระบวนการติดตามผลสำเร็จการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
2. ให้มีการตรวจสอบคุณภาพบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา
3. ให้กำหนดแนวทางช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน เศรษฐกิจและการปรับตัว
4. ให้ปลูกฝังวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ และนักศึกษาในกิจกรรม วิชาการและการบริหารของคณะวิชา
5. ให้มีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างคณะศิลปนาฏดุริยางค์กับคณะวิชาอื่น
6. ให้มีการกำหนดปรัชญา เป้าหมายและวัตถุประสงค์ตลอดถึงตัวชี้วัดพฤติกรรมในการ พัฒนา การบริหารและการจัดการ
7. พัฒนาระบบการวางแผน และการจัดสรรงบประมาณ ในรูปแบบแผนงานให้ชัดเจน
8. พัฒนาระบบเครือข่าย และระบบข้อมูลในการบริหารที่มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
9. ให้มีกำหนดมาตรฐานอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจ
10. ปรับปรุงระบบการเข้าสู่ตำแหน่งบริหารในระดับต่างๆให้เอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

นโยบายข้อ 4 เร่งรัดให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างคณะวิชากับบุคคล องค์กร และ หน่วยงานภายนอก รวมทั้งการผลิตผลงานทางวิชาการ

แนวทางดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้มีสมาคมหรือชมรมวิชาการของโปรแกรมวิชา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในคณะวิชา รวมทั้งการผลิตผลงานทางวิชาการ
2. ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำภาควิชา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลทั้งภายในและภายนอกคณะวิชา เพื่อให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในภาควิชา

3. ให้มีคณะกรรมการการประเมินคุณภาพระดับคณะวิชา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลทั้งภายในและภายนอกคณะวิชา เพื่อตรวจสอบ กำกับดูแล พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแก่คณะวิชาในการดำเนินการกิจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา

4. ให้มีคณะกรรมการตรวจเยี่ยมและประเมินผลระบบ และกลไกการประกันคุณภาพในสถาบัน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกคณะวิชา อาทิ ผู้ใช้ผลผลิต เอกชน สมาคมวิชาการ และสมาคมวิชาชีพ

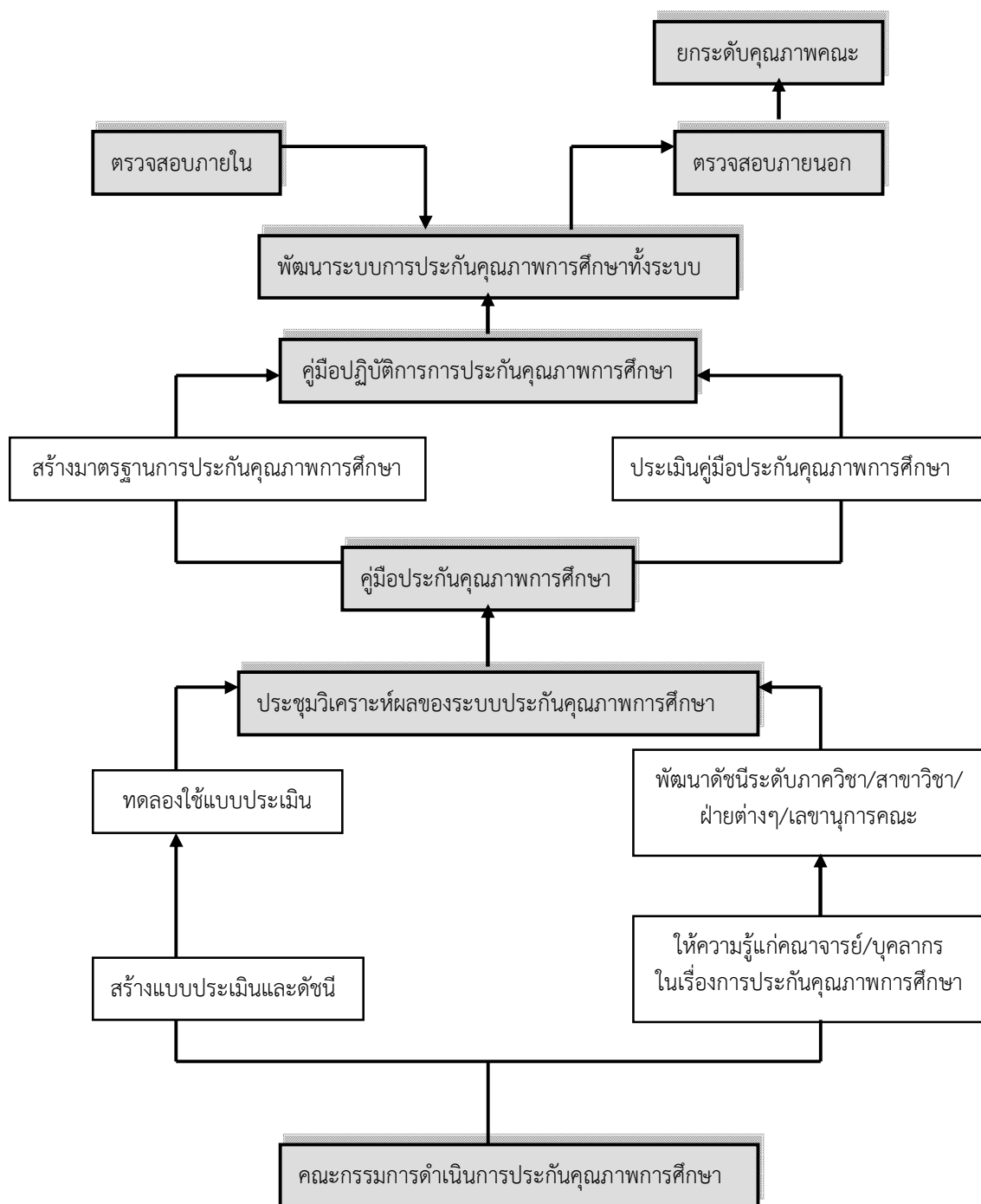
5. ให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาอื่นทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา

นโยบายข้อ 5 ส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลข่าวสารและผลจากกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอก

แนวทางดำเนินการ

1. จัดทำข้อมูลเผยแพร่ข่าวสาร และผลงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของแต่ละคณะวิชาในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ แผ่นพับ เอกสาร นิทรรศการ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงมาตรฐานการศึกษาของแต่ละคณะวิชา

2. จัดทำข้อมูลข่าวสารและผลงาน เพื่อเผยแพร่ให้นักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองในท้องถิ่นใช้ประกอบการพิจารณาศึกษาต่อของคณะศิลปนาฏดุริยางค์ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก นักศึกษา ผู้ปกครอง และท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคณะวิชา

ภาพประกอบ 6 แผนผังการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับ วิทยาลัยนาฏศิลป์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของ
ชาติ และตามมาตรฐานการศึกษาของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตามลำดับดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานของชาติเป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษา
ได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 3-7) ดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทย ที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองไทย
และพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นคนเก่ง
คนดีและมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคอนตามธรรมชาติและเต็มตาม
ศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ
คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้

- 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์
- 1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและพอเพียงในการดำรงชีวิตและ
การพัฒนาสังคม
- 1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
- 1.4 ทักษะทางสังคม
- 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและ
พลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี
ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการและมีความสุขในการ
เรียนรู้ ครู – คณาจารย์รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากล
กับ ภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ
พัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้

- 2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้
พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การสร้าง
วิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคมจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศรวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

- 3.1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้
- 3.2 การศึกษา วิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้
- 3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับ ทุกมิติของสังคม

2. มาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมและมัธยมศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ. 2549 - 2553)
(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 24-45) มีดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มี 6 ตัวบ่งชี้ คือ

- 1.1 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
- 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที
- 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ

ไม่เห็นแก่ตัว

- 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- 1.7 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มี

5 ตัวบ่งชี้

- 2.1 ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัย และออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 2.2 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 2.3 ผู้เรียนไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา หลีกเลียงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย และอุบัติเหตุ รวมทั้งปัญหาทางเพศ

- 2.4 ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น
- 2.5 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 3.1 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ

3.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรี/นาฏศิลป์
โดยไม่ขัดหลักศาสนา

3.3 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา/นันทนาการ

3.4 ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และประเพณี
ที่ดั่งามของท้องถิ่นและของไทย

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์
มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็น
ระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

4.2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง

4.3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มี 8 ตัวบ่งชี้
คือ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบรายย่อยระดับชาติในระดับดี (ถ้าไม่มีผลระดับชาติให้ใช้
ผลการทดสอบระดับเขตพื้นที่ หรือผลการเรียนระดับสถานศึกษาตามลำดับ)

ใน 8 กลุ่มสาระ ในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้
และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้

6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว

6.2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

6.3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุด ใช้แหล่งความรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้งภายใน
และนอกสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มี 3 ตัวบ่งชี้

7.1 ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

7.2 ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีมได้

7.3 ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
ที่ตนสนใจ

มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ มี 5 ตัวบ่งชี้

- 8.1 ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสม
- 8.2 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
- 8.3 ครูที่สอนตรง ตามวิชาเอก/โท หรือความถนัด
- 8.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสากำหนด
- 8.5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้ คือ

- 9.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9.8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านผู้บริหารมี 5 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 10.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน
- 10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์
- 10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 10.4 ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้าง และการบริหารงาน
อย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

- 11.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบ
การบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
- 11.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์
- 11.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และ
มีการตรวจสอบ ถ่วงดุล
- 11.4 สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตาม
กฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดย
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ

- 12.1 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน
พัฒนาตามธรรมชาติเต็ม ศักยภาพ
- 12.2 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 12.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้

- 13.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ระดับสากล
ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของผู้เรียน
และท้องถิ่น
- 13.2 สถานศึกษา มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน
ในการพัฒนาการศึกษา มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

- 14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความ
ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
- 14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ
ชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการอนุรักษ์ เผยแพร่ วัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรม
อย่างยั่งยืน มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

- 15.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการเผยแพร่ วัฒนธรรม
ศิลปวัฒนธรรม
- 15.2 สถานศึกษามีกิจกรรมอนุรักษ์ เผยแพร่ วัฒนธรรมศิลปวัฒนธรรม

จึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาโดยมี
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ที่เป็นสิ่งแสดงแนวทางการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งในมาตรฐานการศึกษาของ
ชาติ มี 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ มุ่งเน้นให้จัดการศึกษาให้คน เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข
ในส่วนของการประเมินในรอบสอง ของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับขั้นพื้นฐานมีมาตรฐานด้าน

ผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร รวมทั้งสิ้น 14 มาตรฐาน 61 ตัวบ่งชี้ และเพิ่มอัตลักษณ์ของสถาบัน จำนวน 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ เป็น 15 มาตรฐาน 71 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
7 องค์ประกอบ 39 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานตลอดจนกระบวนการพัฒนากลยุทธ์
แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบ
ทุกภารกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 : ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่
กำหนด

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : มีระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน
การสอนซึ่งบุคคลองค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 : สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญา
เอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
คณาจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 : มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อ
พัฒนาการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบ
อาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี

ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตาม
เกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 : ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 : ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ
5 ปี ที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา
สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ในระดับชาติ หรือนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับ
คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 : เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 : ร้อยละของงานวิจัยและ/หรืองานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือนุสิทธิบัตร หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 : มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 : ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นที่ปรึกษาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 : ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 : ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 : คณะกรรมการคณะใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ และสามารถผลักดันสถาบันให้แข่งขันได้ในระดับสากล

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 : มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 : มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนา และธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 : ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 : ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 : ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติ หรือนานาชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 : มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหาร การศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.9 : ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวบ่งชี้และเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 : มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 : มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 : มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 : มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 : ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

จึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทั้งสิ้น 9 องค์ประกอบ 39 ตัวบ่งชี้ โดยดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานของสถาบันที่เปิดในระดับอุดมศึกษาทุกประการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ธนรัฐ สุวะใจ (2541 : 166) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสำหรับกระบวนการผลิตรายการวิทยุ : กรณีศึกษา สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพกระบวนการผลิตที่เหมาะสมแก่สถานีวิทยุตัวอย่างโดยมุ่งเน้นให้ระบบสามารถลดปริมาณเหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นในปริมาณสูงจากการดำเนินงานของสถานีวิทยุตัวอย่างได้ พร้อมทั้งให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบคุณภาพ ISO9002 จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพของสถานีวิทยุตัวอย่าง โดยการใช้ผังแสดงเหตุและผล ทำให้สามารถทราบปัจจัยสำคัญที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพซึ่งได้แก่ การทบทวนโครงสร้างองค์กร และรายละเอียดของงาน การจัดเก็บข้อมูลการผลิต การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งมอบจากลูกค้า การจัดเก็บวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ การวัดประสิทธิภาพการผลิต การตรวจสอบวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ที่ส่งมอบลูกค้า การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด การชี้แจงและสอบถาม การสอบเทียบอุปกรณ์ และเครื่องวัด การบำรุงรักษาการตรวจติดตามคุณภาพภายใน การจัดการคำร้องเรียนของลูกค้า การแก้ไข และป้องกัน เมื่อมีการศึกษา และปรับปรุงปัจจัยต่าง ๆ แล้วจึงนำมาสร้างเป็นระบบประกันคุณภาพที่สมบูรณ์ โดยการโยงความสัมพันธ์ของหน้าที่ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เข้าด้วยกัน เมื่อทดลองนำระบบประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการดำเนินงานจริง พบว่าระบบสามารถลดปริมาณเหตุขัดข้องที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของระบบจัดการคำร้องเรียนของลูกค้าและสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบคุณภาพตามข้อกำหนดของระบบคุณภาพ ISO 9002

สุวิมล ราชธนบริบาล (2541 : 178) ได้ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจรูปแบบกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหารและอาจารย์ต่อกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยรวบรวม ข้อมูลจากเอกสารแบบสำรวจจาก 11 สถาบัน แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร 16 สถาบันและแบบสอบถาม ผู้บริหารและอาจารย์ 6 สถาบัน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งได้มีการเผยแพร่หลักการ และนโยบายเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเห็น ความสำคัญของการประกันคุณภาพ ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของ ทบวงมหาวิทยาลัย มีรูปแบบกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา 3 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 ประกอบด้วย ระบบกำกับและระบบตรวจสอบ รูปแบบที่ 2 มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับรูปแบบที่ 1 มีการเน้นที่การพัฒนาบุคลากรภายในสถาบันเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประกันคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ รูปแบบที่ 3 มีการกำหนดกรอบแนวคิดเป็นขั้นตอน แบ่งกระบวนการออกเป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรของสถาบัน ระยะที่ 2 จัดตั้งสภาวิชาการขึ้นเป็นองค์กรหลักที่ดูแล เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และมีการตั้งคณะกรรมการอำนวยการการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานนโยบายและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือคู่มือสำหรับให้คณะวิชาถือ เป็นแนวปฏิบัติ ระยะที่ 3 การนำนโยบายสู่แนวปฏิบัติและมีการออกเยี่ยมชมหน่วยงานเพื่อดูความ คืบหน้าของแต่ละคณะและหน่วยงานระยะที่ 4 การปรับปรุงระบบ ระยะที่ 5 การดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาทั้งระบบ นอกจากนี้พบว่า สถาบันมีวิธีดำเนินงานในการจัดประชุมชี้แจงนโยบายและ แนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบัน จัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพของสถาบัน จัดตั้งหน่วยงาน /คณะ/และผู้รับผิดชอบ จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพ กำหนดนโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษาและนำนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับภาควิชา และกำหนดดัชนีบ่งชี้คุณภาพของ มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อวิธีการดำเนินการควบคุมคุณภาพใน หน่วยงานพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อวิธีการดำเนินงานด้านหลักสูตรมากที่สุด ส่วนอีก 4 ด้าน ได้แก่ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านการวิจัย และด้านบริการวิชาการ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก

อมรวิรัช นาคทรพรพ (2543 : 96) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบนทางสู่คุณภาพ : การติดตามผล การประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยงานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้าและศึกษาปัญหาอุปสรรค ของสถาบันอุดมศึกษา ในการเตรียมการรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ 2542 ซึ่งกำหนดให้มีทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการประเมินและให้การรับรองมาตรฐานโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา อันเป็นหน่วยงานอิสระที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและ การวิจัยเชิงกรณีศึกษา เพื่อศึกษาเจาะลึกให้เห็นถึงสถานภาพความพร้อมและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ใน การประกันคุณภาพโดยมีกลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษา 655 แห่งที่กระจายสังกัด อยู่ใน 9 กระทรวงและ 1 หน่วยงานอิสระ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มุ่งการศึกษาการดำเนิน มาตรการการการประกันคุณภาพและการใช้ประโยชน์ข้อมูลบ่งชี้คุณภาพ ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด ต่างๆ โดยครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษารวม 8 ด้าน อีกทั้งยังได้ทำการขอข้อมูล

เอกสารจากหน่วยงานต่างๆ อีกจำนวนหนึ่งเพื่อประกอบการทำกรณีศึกษาอีกด้วย ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมสถาบันอุดมศึกษามีความตื่นตัวและเริ่มดำเนินการพัฒนาระบบและกลไกประกันคุณภาพไปบ้างพอสมควร โดยมีข้อแตกต่างระหว่างสถาบันระดับปริญญาและความก้าวหน้าไปกว่าสถาบันระดับต่ำกว่าปริญญา ส่วนในแง่การดำเนินมาตรการประกันคุณภาพและการใช้ประโยชน์ข้อมูลบ่งชี้คุณภาพพบว่า สถาบันโดยรวมมีการดำเนินมาตรการประกันคุณภาพไปในระดับปานกลางถึงมากเป็นส่วนใหญ่ โดยด้านที่ย่อยหย่อน ได้แก่ ด้านวิจัย ด้านกิจกรรมและบริการนักศึกษา ด้านห้องสมุดและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นต้น ส่วนในด้านการใช้ประโยชน์ตัวบ่งชี้คุณภาพนั้น พบว่ามีการใช้ประโยชน์ระดับปานกลางถึงมากเช่นกัน โดยจุดที่ย่อยหย่อนคือ ตัวบ่งชี้เชิงผลลัพธ์ (Output และ Outcome) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับบัณฑิตศึกษา ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับความพอใจของนักศึกษาในการรับบริการด้านต่าง ๆ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผลผลิตและความสำเร็จด้านวิจัย ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการให้บริการวิชาการของอาจารย์ เป็นต้น ทั้งนี้โดยส่วนรวมกล่าวได้ว่า ข้อย่อยหย่อนเมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้วพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการใช้ประโยชน์ตัวบ่งชี้ มากกว่าเรื่องการดำเนินมาตรการประกันคุณภาพ เนื่องจากสถาบันส่วนใหญ่มีฐานะเป็นส่วนราชการจึงมีความกดดันในการออกกฎระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นมาตรการพื้นฐานของการประกันคุณภาพข้อมูลจากกรณีศึกษาพบว่า ข้อมูลจากการสำรวจจะเป็นการประเมินตนเองที่สูงกว่าความเป็นจริง (Over estimation) ของสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากกรณีศึกษาชี้ชัดว่านอกจากโครงการนำร่องของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและโครงการนำร่องเรื่องการใช้ระบบ ISO 9002 ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดอื่น ๆ เพียงบางแห่งแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีแผนนโยบายและมาตรการที่ยังขาดแรงกระตุ้นและการผลักดันไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้กระแสการประกันคุณภาพในระดับสถาบันยังไม่มีความพร้อมเพรียงกัน อีกทั้งยังส่งผลต่อแผนการประเมินและรับรองมาตรฐานจากภายนอก ที่สถาบันทั้งหมดจะต้องทยอยรับการประเมินจากภายนอกให้แล้วเสร็จภายในปี 2548 ด้วย ตลอดจนการที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีแนวทางการประกันคุณภาพที่คล้ายคลึงกันอีกทั้งยังมีสถาบันบางแห่งที่ริเริ่มนวัตกรรมในการประกันคุณภาพด้วยตนเองจึงน่าจะเป็นโอกาสและข้อได้เปรียบที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้เป็นปัจจัยผลักดันการดำเนินงานในเรื่องนี้ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และมีผลที่เป็นรูปธรรม

แก้วเวียง วิโรจน์รัตน์ (2544 : 115 - 164) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ข้าราชการครูโดยรวมในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง เห็นว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน่าพอใจ ยกเว้นด้านการกำหนดเป้าหมาย อยู่ในระดับดี ส่วนข้าราชการครูโรงเรียนขนาดใหญ่ เห็นว่าอยู่ในระดับดี 5 ด้าน ยกเว้นการจัดทำมาตรฐานโรงเรียนอยู่ในระดับน่าพอใจ
2. ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่าการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก
3. ปัญหาที่พบ ได้แก่ การได้รับความร่วมมือน้อย การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและการกำหนดเป้าหมายไม่ชัดเจน การจัดทำแผนผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมน้อย มาสามารถนำแผนมาปฏิบัติได้จริงจึง การรายงานความก้าวหน้าต่อสาธารณชนมีน้อย

สุคนธ์ สากลวารี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย
2. ด้านการจัดธรรมนูญโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความร่วมมือของชุมชนของท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย
3. ด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกิจกรรมด้านปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับน้อย
4. ปัญหาที่พบใน 3 ด้าน คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานน้อย ชุมชนท้องถิ่น ไม่มีเวลาให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน ขาดข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน ทำให้ไม่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย ที่กำหนดไว้

กิงกาญจน์ ยศปัญญา และคณะ (2545 : 178) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษา พบว่า

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย อยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 2. ผลการเปรียบเทียบในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
- เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2547 : 117-121) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และหัวหน้าระดับชั้น รวม 1,098 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการวางแผน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวางแผน ได้แก่ เตรียมความพร้อม จัดทำระบบสารสนเทศ การจัดทำมาตรฐาน การจัดทำแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
2. ด้านการดำเนินการ สถานศึกษามีการดำเนินการทุกเรื่อง ได้แก่ จัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ดำเนินการตามแผน และนิเทศติดตามการทำงาน
3. ด้านการตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการทุกเรื่อง ได้แก่ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งนำผลการประเมินผลมาใช้เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
4. ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ และด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก

5. ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านบุคลากร ส่วนด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านสภาพทางกายภาพ และด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยส่งเสริมอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งด้านสังคม และด้านการเมือง เป็นปัจจัยส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย

วิเชียร โทธิง (2549 : 131) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า

สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไป หาดำ 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบ บริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

คม แคนสุข (2550 : 221) ได้ศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สรุปได้ว่า ธรรมนูญโรงเรียนและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือว่าเป็นกรอบแนวทาง ที่สำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุผลผู้บริหารต้อง กำกับติดตามการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เป็นระบบ และต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนาครูให้เข้าใจระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียน

สามารถ โสภะเวทย์ (2549 : 143) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 พบว่า

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนะต่อระดับการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการดำเนินงานจากสูงไปหาดำได้ดังนี้ คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผดุงระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

บุคลากรภายใน มีทัศนะต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ด้านที่มีการ ดำเนินงานจากสูงไปหาดำ ได้ดังนี้ คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมิน คุณภาพการศึกษา และด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย

บุคลากรภายนอก มีทัศนะต่อระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการ ดำเนินงานจากสูงไปหาดำ ได้ดังนี้ คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมิน คุณภาพการศึกษาและด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

เจตสิทธิ์ นาคเสน (2550 : 187) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายข้อ ตามตัวแปรตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนพบว่าการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาทุกด้าน และกิจกรรมรายข้อทุกข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน แสดงว่า ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่าข้าราชการตำแหน่งต่างกัน และอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

แววดาว พานดวงแก้ว (2551 : 98 – 99) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาหลังการประเมินภายนอกรอบแรกของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นปีที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า

1. ระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาหลังการประเมินภายนอกรอบแรกของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 โดยรวมมีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าที่ตั้งสมมติฐานไว้ เมื่อพิจารณาตามการพัฒนาคุณภาพเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานรายด้าน พบว่ามีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับการพัฒนาคุณภาพพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามมาตรฐานรายด้าน พบว่ามาตรฐานรายด้านผู้บริหารและมาตรฐานด้านครู มีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนมาตรฐานด้านผู้เรียนมีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาหลังการประเมินภายนอกแรกของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีระดับการพัฒนาโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีระดับการพัฒนาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่มากับโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการพัฒนาที่ไม่แตกต่างกัน และมาตรฐานด้านครูมีระดับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมี

ระดับการพัฒนาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการพัฒนาที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. มาตรฐานผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับ นักเรียนขาดความรับผิดชอบมากที่สุด มาตรฐานด้านผู้บริหารมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการมากที่สุดและมาตรฐานด้านครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาในหน้าที่มากที่สุด

อุดม ศิริม (2551 : 84) ได้วิจัยสภาพการปฏิบัติและความต้องการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โรงเรียนในเขตอำเภอ เชียงยืน และกิ่งอำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. สภาพการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

2. ความต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

อินทนิล ขำขันมาลี (2551 : 130 – 132) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า

1. การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการเรียนการสอนมาตรฐานด้าน การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

2. ระดับความต้องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือมาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนเมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

3. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัย

3.1 การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม พบว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานสูงกว่าครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานสูงกว่าครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนมาตรฐานด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ สูงกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติสูงกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความต้องการการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมเป็นรายด้าน พบว่า

4.1 ความต้องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม และรายด้าน พบว่า ผู้บริหารครูผู้สอนมีความต้องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานไม่แตกต่างกัน

4.2 ความต้องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อำนวย สุทธิคุณ (2544 : 89) ได้ศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนมปีการศึกษา 2542 ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏ ดังนี้ บุคลากรโดยรวมเห็นว่า ปัจจัยในการดำเนินการของโรงเรียนประถมศึกษาที่เพียงพอ ได้แก่ จำนวนนักการภารโรง เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เครื่องโทรทัศน์ ที่ไม่เพียงพอ ได้แก่ งบประมาณหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ที่ไม่มี ได้แก่ จอรับภาพ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และห้องโสตทัศนูปกรณ์ ด้านผลผลิตมีคุณภาพระดับดี ด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใช้

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Lim (1999 : 379 – 390) ได้ศึกษา การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา โดยมุ่งศึกษาประเด็นของคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดบริการสื่อ/อุปกรณ์ในการเสริมทักษะการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ รวมทั้งกระบวนการทางเทคนิคที่อำนวยความสะดวกในการพัฒนางานวิจัย ตลอดจนความต้องการในเรื่องของระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมในแต่ละสถาบัน

Newton (1999 : 215 – 235) ได้ศึกษา การประเมินผลกระทบในการตรวจสอบคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 1993 ถึง 1998 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบจากการใช้รูปแบบของการตรวจสอบภายนอกการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลการวิจัยพบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่ได้จากการวัดการปฏิบัติหรือการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการตรวจสอบและการประเมินของ Scottish Higher Education Funding council (SHEFC) และ (Higher Education Quality council (HEQC) การตรวจสอบและประเมินภายใน โดยคณะกรรมการตามการรับรู้และประสบการณ์ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพและวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินชี้ให้เห็นว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องมีการตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การตรวจสอบและประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ (Accountability)

2.การปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากร มีขอบเขตที่กว้าง ดังนั้นจึงไม่สามารถแยกส่วนของการปรับปรุงให้เป็นอิสระออกจากระบบประกันคุณภาพได้ การปรับปรุงคุณภาพสำหรับนักศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร เนื่องจากเป็นผลผลิตของสถาบัน

3.ควรมีการเพิ่มหรือขยายการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพออกไปอย่างกว้างขวางเพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น

Bugg (2000 : 4330-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพและแผนพัฒนาในสถาบันชั้นสูงของรัฐอิลินอย ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการรับรองคุณภาพและแผนพัฒนาของสภาการศึกษาในรัฐอิลินอย ซึ่งเป็นผลจากการเลือกของสองสถาบันที่มีเกณฑ์บรรทัดฐานในการรวมการศึกษา ในส่วนที่หนึ่ง ในการร่วมกับผู้วิจัยให้ความสนใจสูงสุดต่อพื้นฐานแต่ละสถาบัน ส่วนที่สอง ผู้วิจัยแยกเอกสารในการร่วมมือของแต่ละสถาบันในขั้นตอนการรับรองคุณภาพ ซึ่งรวมถึงรายงานการทบทวนทั้งภายในและภายนอก ในส่วนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูส่วนประกอบอื่นๆ เกี่ยวกับเอกสารที่ได้รับ เช่น การปรับปรุงสถาบันการประชุมของคณะกรรมการและระเบียบวาระการประชุม เอกสารที่ถูกทฤษฎี การได้คุณภาพซึ่งมีผลในหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า การแนะนำ นักวิชาการในการรับรองสถาบันการศึกษาชั้นสูง เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของสถาบัน สถาบันในเมืองที่ประสบผลสำเร็จด้านการดำเนินงาน ผลกระทบในการรับรองคุณภาพของกลยุทธ์การสอนที่หลากหลายของสถาบัน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมประกอบด้วย ปัจจัยสำคัญ คือ ผู้บริหาร ครู ชุมชน และแหล่งเงินทุนต่าง ๆ

Patricia (2000 : 4314-A) ได้ศึกษาการประเมินความก้าวหน้า ไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา และการควบคุมการปฏิบัติงานในองค์กรประเทศสวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบประกันคุณภาพการศึกษานั้น กลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากประเทศพัฒนาแล้วไปยังประเทศอื่นๆ การประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมต้องมีการควบคุมและประเมินผล ที่สำคัญครูต้องรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ต้องดำเนินการอย่างมีเหตุผล และมีกระบวนการที่ชัดเจน โดย

1. ในประเทศสวีเดน มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนในการประเมินผล การเรียนการสอนของครู

2. ในประเทศฝรั่งเศส มีการดำเนินการตรวจสอบภายนอกจากโรงเรียนและการควบคุมคุณภาพจากส่วนกลาง

3. ในประเทศนิวซีแลนด์ ดำเนินการโดยให้มีการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และนำระบบการเรียนการสอนตามมาตรฐานกลางไปสู่การปฏิบัติในแต่ละสถานศึกษา

4. ในประเทศออสเตรเลีย มีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน มีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนไปสู่การควบคุมคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษา

Sheahan (2001 : 5819-A) ได้ศึกษา กระบวนการเพิ่มความเชื่อถือและคำจำกัดความคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสาธารณชนและหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อความต้องการในการสร้างเอกภาพ และมาตรฐานการวัดคุณภาพการศึกษาในระดับสูง การสร้างคุณภาพ

กระบวนการบริหารและการสอนของครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามมา มีการวัดผล ประเมินผลของผู้เรียนให้มากขึ้นในฐานะที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนมากที่สุด ชุมชนต้องให้ความสนใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดคุณภาพของสถานศึกษา และคุณภาพ การศึกษาระดับสูง เป็นแนวคิดที่ยากที่จะให้ความหมายหรือมีขอบเขตกว้างและลึกในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับคุณภาพด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

Fuinlong (2001 : 4691-A) ได้ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ในปัจจุบันในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของไทย ศึกษาความสอดคล้องของการปฏิบัติการประกัน คุณภาพของสถาบันเหล่านี้กับเกณฑ์บังคับของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งประโยชน์และความยุ่งยากที่ สัมพันธ์กับปฏิบัติการประกันคุณภาพ และได้ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ในอนาคตตามการรับรู้ของอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นทางไปรษณีย์ เพื่อรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการอุดมศึกษา ภาคเอกชน และภาครัฐภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบสำหรับการปฏิบัติการ ประกันคุณภาพของสถาบัน ใน มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยทุกแห่งของไทย นอกจากนี้ 10 สถาบันใน ทั้งหมด 52 สถาบัน ใช้รูปแบบ ISO 9000 ในระดับโรงเรียนและ/หรือระดับภาควิชา 1 สถาบันใช้ระดับโรงเรียน และระดับภาควิชา สถาบัน 8 แห่ง แสดงความสนใจในการปรับใช้ การปฏิบัติที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ 5 ส การศึกษาครั้งนี้ แสดงว่าการปฏิบัติการประกันคุณภาพของ สถาบันที่ตอบสนองเป็นไปตามระดับต่างๆ ขององค์ประกอบคุณภาพสำคัญ 9 ของทบวงมหาวิทยาลัย ประโยชน์และความยุ่งยากของ ทบวงมหาวิทยาลัย และรูปแบบ ISO 9000

Stevens (2004 : 2737-A) ได้ศึกษาการรับรู้เกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศ ทางการศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาการรับรู้ของผู้ที่ มีส่วนได้เสียในระดับต่าง ๆ ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศ ทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีการศึกษาได้ทำการสำรวจผู้ที่มีส่วนได้เสีย 810 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียน และการบริหาร ผู้มีส่วนได้เสียได้ โดยมีเครื่องมือ คือ แบบสำรวจเรื่องการรับรู้เกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียใน ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนหนึ่งในเขตชานเมือง แบบสำรวจมีคำถาม 74 ข้อ ผลการศึกษา พบว่า การใช้เกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่มีต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียในระดับ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องการการทำงานมากขึ้น และความชัดเจนมากขึ้นในความพึงพอใจของผู้ ที่มีส่วนได้เสีย บุคลากรในโรงเรียนในฐานะผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้ระบุความต้องการมากที่สุด คือ การปรับปรุงการใช้ระบบและความมุ่งหมายของระบบในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ปกครอง และการบริการได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น ในการรับรู้เกี่ยวกับวิธีการตามเกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อโรงเรียน อย่างไรก็ตามผู้ปกครองได้ระบุถึงความ ต้องการปรับปรุงหลายด้าน ด้านที่สำคัญที่ได้รับการปรับปรุงจากการศึกษาครั้งนี้มี 4 ด้าน คือ การสื่อสารหลักสูตร การวางแผนปรับปรุงโรงเรียน และการจัดระบบในแต่ละด้านที่สนับสนุนเกณฑ์ของ Badrige เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ แสดงให้เห็นบทบาทที่วิกฤตในกระบวนการสร้างปรัวรรตที่ ประสบความสำเร็จขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งแต่การศึกษาและเตรียมการ การวางแผนการประกันคุณภาพ

การศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาดังกล่าวมาพิจารณาวิเคราะห์สังเคราะห์ ว่าการประเมินระบบประกันคุณภาพจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการสร้างรูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้ตรงกับบริบทของวิทยาลัยและสอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน รวมทั้งวิทยาลัยสามารถนำเอารูปแบบที่สร้างขึ้นไปใช้ในการตรวจสอบระบบประกันคุณภาพของวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินและใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การดำเนินการวิจัยแสดงเป็นลำดับการวิจัยตามระยะ ดังภาพประกอบ 7

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

1.1 การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ รูปแบบ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดำเนินการเป็นขั้นตอน คือ

1.1.1 วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ปัญหา อุปสรรคและรูปแบบประเมินระบบที่ต้องการ

1.1.3 สังเคราะห์ เนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อร่างรูปแบบการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ที่ใช้ในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดยมุ่งเน้นร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย

1. เป้าหมายของการประเมิน
2. สิ่งที่มีประเมิน
3. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์
4. วิธีการประเมิน

1.1.4 ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนสร้างรูปแบบโดยเน้นหลักการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการประเมินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และให้น้ำหนักองค์ประกอบที่จะประเมิน และตัวบ่งชี้ โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายใน คือ ผู้เชี่ยวชาญที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หรือ ผู้ที่มีทำหน้าที่บริหารหรือมีประสบการณ์ในการประกันคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ดร.กษมา ประสงค์เจริญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
2. นางอัญญา วิริยะประสิทธิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
3. นายจิรพจน์ จีงบรรเจิดศักดิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
4. นางเพ็ญจันทร์ เต๋นยุกต์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง

5. ดร.ธีรรัตน์ ลีลาเลิศสุระกุล รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสร้างรูปแบบเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งมีคุณสมบัติ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการประเมิน การประกันคุณภาพการศึกษา และ/หรือ ประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารจัดการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย

1. นางสาวนันทวัน พนมเขต	วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด
2. นางสาวหฤทัย นัยโมกษ์	วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา
3. นางปทุมทิพย์ กาวิล	วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี
4. นายธนพจน์ โพสมักร	วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา
5. นายจรรุชา จันทสิโร	วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง
6. นางสุพินดา ชัยวิทย์	วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่
7. นางมนทกานต์ ประสารฉ่ำ	วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์
8. นางพรปวีณ์ ขุฑทะกะพันธ์	วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช
9. นายปรเมศร์ โพธิ์คล้าย	วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อการประเมินคุณภาพการศึกษา สภาพการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปัญหา และอุปสรรคของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และความต้องการรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อนำมาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเอกสาร

1.3.2 ลักษณะของเครื่องมือข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 1 ฉบับ 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นจากการสังเคราะห์รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในระยะที่ 1 ประกอบด้วยด้าน 4 ด้าน คือ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ 4) วิธีการประเมิน โดยนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งช่องแสดงความคิดเห็นเป็น 2 ช่อง คือ 1) ความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบ 2) ความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบของรูปแบบ

ตอนที่ 2 การพิจารณาน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้การประเมิน และน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ย่อย โดยสร้างเป็นแบบปลายปิด มีเกณฑ์การให้คะแนน 1- 5 คะแนน

คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญมากที่สุด

คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญมาก

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญปานกลาง
 คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญน้อย
 คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญน้อยที่สุด

2. แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิต พัฒนาศิลป์

3. แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.4 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.4.1 การพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และระบบการประกัน คุณภาพภายในเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาถึงความเห็นใน เรื่อง รูปแบบการประเมินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด

1.4.4.2 นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4.4.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญโดย การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์หรือข้อมูล ที่ต้องการ ในขั้นตอนนี้ได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของ Rovinelli และ Hambleton (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2551 : 50) ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านดังนี้

1) อ.ดร.วราภรณ์ พูลผลอำนวย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2) อ.ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์ ข้าราชการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาการประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการ ประกันคุณภาพการศึกษา

3) อ.ดร.จำเริญรัตน์ จิตจิรจรรย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ ชวลิตกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

4) ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนะการ อาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5) อ.ดร.ชนัย วรรณลี ผู้ช่วยอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

1.4.4.4 นำสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4.4.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งหมด 3 ชนิด ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาดังต่อไปนี้

1.4.2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการประเมิน

2) ดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบ องค์ประกอบประเด็นแต่ละรายการของรูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอก ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากระยะที่ 1 มาเป็นสารสนเทศในการสร้างแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบด้วยช่องสำหรับแสดงความคิดเห็น 2 หัวข้อหลัก คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามร่างรูปแบบโดยมีรายละเอียดในการแปลความหมายในการตอบของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

2.1) ช่องความเหมาะสมของรายการของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ในช่องความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบ ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุดในการประเมิน

4 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมมากในการประเมิน

3 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมพอสมควรในการประเมิน

2 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อยในการประเมิน

1 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุดในการประเมิน

2.2) ช่องความเป็นไปได้ในการนำผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในช่องความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบของรูปแบบ
มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเป็นไปได้มากที่สุด ในการเก็บข้อมูลเชิง
ประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 4 หมายถึง มีความเป็นไปได้มาก ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์
ตามองค์ประกอบ
- 3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ปานกลาง ในการเก็บข้อมูลเชิง
ประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 2 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อย ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์
ตามองค์ประกอบ
- 1 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด ในการเก็บข้อมูลเชิง
ประจักษ์ตามองค์ประกอบ

3) นำเสนอร่างแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ
ประเมินผลและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุม
ของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) จัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.4.2.2 แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นแบบ
บันทึกข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างรูปแบบการประเมิน
ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้
ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับแบบบันทึกการประชุม และเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในการบันทึกการประชุมอภิปรายหาข้อสรุปความสอดคล้อง
- 2) สร้างแบบบันทึกการประชุมตามรูปแบบที่กำหนด
- 3) นำเสนอร่างแบบบันทึกการประชุมให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการประชุมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- 4) จัดพิมพ์แบบบันทึกการประชุม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลต่อไป

1.4.2.3 แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการ
ประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการประเมิน และศึกษาวิธีการสร้าง
แบบประเมินที่ใช้รูปแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า
- 2) ดำเนินการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ตามกรอบมาตรฐานด้านความเป็นไปได้และความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการประเมิน
- 3) นำเสนอร่างแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินที่สร้างขึ้นให้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) จัดพิมพ์แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 วิเคราะห์เอกสารและตำรา

1.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1.5.2 นัดหมายและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

1.5.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวิจัยระยะต่อไป

ช่วงที่ 2 พัฒนารูปแบบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

1. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ

1) ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์โดยใช้วิธีการประสานด้วยการติดต่อทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการเข้าพบด้วยตนเอง

2) เมื่อผู้เชี่ยวชาญตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ

3) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือ ร่างรูปแบบและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ถึงผู้เชี่ยวชาญวุฒิปริญญาโท ไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญดำเนินการพิจารณาตัดสินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบก่อนดำเนินการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อหาความสอดคล้อง

4) ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญ โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน ที่ได้รับการเข้าร่วมอบรมตามกำหนดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่กำหนดการอบรมของสถาบัน เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายใน ในสังกัดสถาบันบัณฑิต ระหว่างวันที่ 22-23 กุมภาพันธ์ 2555 ณ โรงแรมรอยัล คลิฟ บีชพัตยา จังหวัดชลบุรี

5) ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อหาข้อสรุปความสอดคล้อง ในวันที่ 22-23 กุมภาพันธ์ 2555 โดยได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบัน ให้เวลาในช่วงหลังเลิกประชุม ในเวลา 15.00 – 17.00 น. จำนวน 2 วัน

6) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกการประชุม การบันทึกวิดีโอ การบันทึกเสียง และรวบรวมผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำไปวิเคราะห์

7) แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

7.1) ทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

7.2) ส่งหนังสือขอความร่วมมือ ส่งคู่มือการใช้รูปแบบการประเมิน และแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมิน คู่มือการใช้รูปแบบการประเมิน

7.3) ประสานผู้เชี่ยวชาญทางโทรศัพท์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อขอข้อมูลในโดยได้รับข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญครบทั้ง 5 ท่าน

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็น กรอบในการสร้างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ระดับความเหมาะสม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ ค่ามัธยฐาน จากสูตร (Glass and Hopkins. 1996 : 52) ดังนี้

$$Mdn = L_o + w \left[\frac{\frac{n}{2} - f_{cum}}{f} \right]$$

เมื่อ Mdn แทน ค่ามัธยฐาน

L_o แทน ค่าขีดจำกัดล่าง (Lower limit) ที่แท้จริงของชั้นคะแนน ที่มีมัธยฐานอยู่

W แทน ความกว้างของอันตรภาคชั้น

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐานอยู่

f_{cum} แทน ความถี่สะสมในชั้นที่อยู่ต่ำกว่าชั้นที่มีมัธยฐานอยู่

นำผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐานมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อแปลความหมาย โดยประยุกต์มาจาก บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.51-5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีความ เหมาะสมในการประเมินระบบ การประกันคุณภาพภายในและ มีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.51-4.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมใน การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน และมีความเป็นไปได้มาก

ค่ามัธยฐาน	2.51-3.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในและมีความเป็นไปได้ปานกลาง
ค่ามัธยฐาน	1.51-2.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยว่าองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในและมีความเป็นไปได้น้อย
ค่ามัธยฐาน	1.00-1.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

2) การพิจารณาข้อมูลเพื่อหาฉันทามติ หรือความสอดคล้องของผลการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range : IQR) จากสูตร (Glass and Hopkins. 1996 : 67) ดังนี้

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IQR แทน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

Q_3 แทน ค่าควอไทล์ที่ 3

Q_1 แทน ค่าควอไทล์ที่ 1

โดย

$$Q_3 = L_o + w \left[\frac{\frac{3n}{4} - f_{cum}}{f} \right]$$

$$Q_1 = L_o + w \left[\frac{\frac{n}{4} - f_{cum}}{f} \right]$$

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบ ต้องมีค่ามัธยฐาน (Mdn) ตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ไม่เกิน 1.5 จากผลการพิจารณาในรอบที่สอง ทั้งในมิติความเหมาะสมและมิติความเป็นไปได้ โดยใน

3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมอภิปรายหาความสอดคล้อง สำหรับ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบ ประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป นำผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย โดยประยุกต์มาจาก บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ การประเมินมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ การประเมินมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ การประเมินมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ การประเมินมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.50	หมายถึง	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ การประเมินมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้น้อยที่สุด

การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 คัดเลือกสภามหาวิทยาลัยจากวิทยาลัย 2 แห่ง เป็นกรณีศึกษา คือ วิทยาลัยนาฏ ศิลปร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยเป็นวิทยาลัยที่มีความเต็มใจในการดำเนินการวิจัย

2.1.2 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือถึงอธิการบดี

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ได้ให้ความร่วมมือในการเป็นพื้นที่ทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1.3 ผู้วิจัยนำส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นของการวิจัย ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

2.1.4 ผู้วิจัยจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในและคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินให้ครบถ้วน

2.1.5 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบ เกณฑ์ และวิธีการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พร้อมมากที่สุด

2.1.6 ผู้วิจัยและวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ร่วมกันกำหนดปฏิทินในการดำเนินการทั้ง 2 แห่ง ในการนำรูปแบบการประเมินมาประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง

2.1.7 ผู้วิจัยทดลองตามปฏิทินที่กำหนด และวิเคราะห์ผลการใช้ และสรุปผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยรายงานสารสนเทศที่ได้รายงานต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกวิทยาลัยที่เต็มใจให้ความร่วมมือในการทดลองจำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นตัวแทนในการทดลองรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้มีส่วนร่วมในการทดลองประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครู-อาจารย์ 3) ผู้เรียน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้เครื่องมือในการทดลอง โดยกำหนดหลักฐานประกอบการใช้รูปแบบ จำนวน 5 รายการ ดังนี้

2.3.1 แบบรายงานการประเมินตนเองของบุคลากรภาควิชา และฝ่ายงานต่าง ๆ

2.3.2 แบบประเมินผลงานและคุณลักษณะ/พฤติกรรมการทำงาน ที่ประเมินโดยหัวหน้างาน

2.3.3 แบบนิเทศการสอน ที่ประเมินโดยผู้นิเทศการสอน

2.3.4 แบบประเมินการสอน ที่ประเมินโดยผู้เรียน

2.3.5 แบบรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาสนับสนุนในเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างที่มีการรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยจากการทดลองเสร็จสิ้น เครื่องมือดังกล่าวประกอบด้วยแบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการประเมิน ดังนี้

2.4.1 แบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.4.1.1 การพัฒนาแบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.4.1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาถึงความเห็นในเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด

2.4.1.3 นำแบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังรายชื่อในระยที่ 1

2.4.1.4 แก้ไขปรับปรุงแบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้างตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้แบบสัมภาษณ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4.1.5 จัดพิมพ์แบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดลองรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีปฏิทินปฏิบัติงาน ใช้ระยะเวลา 8 เดือน (พฤษภาคม 2555 – ธันวาคม 2555)

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอโดยการบรรยาย ในส่วนการเก็บข้อมูลจากการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาด้านความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทั้ง 2 แห่ง

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินรูปแบบการประเมิน เป็นขั้นตอนของการประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หลังจากนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ทั้ง 2 แห่ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินการใช้ผลการประเมินภายนอก
- 2) พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินรูปแบบการประเมิน โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard)
- 3) ดำเนินการประเมินรูปแบบการประเมิน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินรูปแบบเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการประเมิน
- 4) วิเคราะห์ผลการประเมิน
- 5) นำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการประเมินให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ คือ ผู้ทดลองใช้รูปแบบในการประเมิน ประกอบด้วยฝ่ายบริหาร คณะครู อาจารย์ ของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประยุกต์มาจากมาตรฐาน การประเมินโครงการ (Standards for Program Evaluation) ที่พัฒนาโดยคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. 1994 ; Cite in Stufflebeam and Shinkfield. 87-92) คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอเกณฑ์เพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน ซึ่งจัดเป็น 4 หมวด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) ผลการประเมินต้องเป็นประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้
2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) การประเมินสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสถานการณ์ ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) การประเมินความเหมาะสมตามกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ คำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมินกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส รายงานผลอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย นึกถึงข้อจำกัดของการประเมิน ให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน สิทธิส่วนบุคคล และประเมินอย่างยุติธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคม

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) การประเมินต้องใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อสนเทศที่เพียงพอต่อการตัดคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.4 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 ศึกษาแนวทางในการประเมินรูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้สร้างแบบประเมินการประเมิน

3.4.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของข้อคำถามแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4.4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence) ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความชัดเจนของภาษา ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังรายชื่อในระยະที่ 1

3.4.5 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) และ แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้แบบสัมภาษณ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารวิทยาลัย 3 คน ครู อาจารย์ 15 คน จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามความเข้าใจของคำชี้แจงและความชัดเจนของข้อประเมินแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แสดงความคิดเห็นต่อการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ภายหลังเสร็จสิ้นการประเมิน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมิน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยประยุกต์มาจาก บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีลักษณะที่ประเมินในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีลักษณะที่ประเมินในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีลักษณะที่ประเมินในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีลักษณะที่ประเมินในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีลักษณะที่ประเมินในระดับน้อยที่สุด
สถิติที่ใช้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้ข้อมูลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 101)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

1.3 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนในกลุ่ม

และวิเคราะห์คำตอบที่ได้จากส่วนที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ปัญหา ผลกระทบ ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

นำผลสรุปจากการประชุม และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบ การประเมิน มาใช้ปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ในขั้นสุดท้าย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยนำเสนอตามขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ซึ่งในแต่ละระยะดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้แสดงผลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนารูปแบบ โดยดำเนินการศึกษาเอกสาร เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความสอดคล้องกับรูปแบบที่จะพัฒนาขึ้น และศึกษาถึงระบบการประกันคุณภาพที่มีของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และนำมาประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของสภาพ ปัญหา และความต้องการ เพื่อเป็นที่ยืนยันกับเอกสารที่ได้ศึกษา และได้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการร่างรูปแบบให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งมีผลดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์เอกสาร

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การพัฒนารูปแบบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เอกสารได้ดังนี้

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้กำหนดนโยบายเพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพันธกิจของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการให้ได้ ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ องค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาตรฐานการประกันคุณภาพระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และเหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา มาตรฐานการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาทุกระดับ และหน่วยงานสนับสนุนในสังกัดของสถาบัน ต้องประกอบด้วย

- 1) การประเมินคุณภาพภายใน
- 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- 1) การประเมินคุณภาพภายนอก
- 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อที่ 2 หลักการการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1) สถานศึกษา และหน่วยงานทุกระดับ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามภาระงานหลัก และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาและหน่วยงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน นักเรียนนักศึกษาและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) สถานศึกษาและหน่วยงานทุกระดับดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในที่ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ครอบคลุมวงจรคุณภาพ และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา และ 3 ปีงบประมาณ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และการประเมินคุณภาพภายนอก

3) สถานศึกษาและหน่วยงานจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการคณะ หรือคณะกรรมการวิทยาลัย และเสนอต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตามลำดับ และรายงานยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่กำหนดและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

4) สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงาน โดยมีการดำเนินงานตามแผนและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงพัฒนาและรายงานต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อที่ 3 วิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานสนับสนุนต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทุกหน่วยงานได้แก่ “คณะวิชา วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง สำนักงานกอง/ฝ่าย งาน และหน่วยงานในสังกัดที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น” จัดโครงสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ทุกหน่วยงานฯ จัดให้มีกลไกการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่

2.1 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/
สถานศึกษาโดยคณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

2.1.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษาครบวงจรคุณภาพสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1.2 มีการกำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา

2.1.3 ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน/สถานศึกษา ในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำเครื่องมือ กลไก การควบคุม ตรวจสอบ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามระบบทูลวงจรคุณภาพ ภายในได้ คำแนะนำและการกำกับของคณะกรรมการข้อ 2.1 และดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา และนำเสนอต่อคณะกรรมการหน่วยงาน/สถานศึกษา และสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ตามลำดับ

2.2.1 ทุกหน่วยงานฯ จัดระบบสารสนเทศสำหรับการประกัน คุณภาพการศึกษาที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการ ตรวจสอบคุณภาพ โดยสถาบันและหน่วยงานภายนอกโดยต้องรายงานผลย้อนหลังได้อย่างน้อย 3 ปี การศึกษาและ 3 ปีงบประมาณ

2.2.2 หน่วยงานฯ สามารถกำหนดตัวบ่งชี้ระดับหน่วยงาน/ สถานศึกษาเพิ่มเติมจากตัวบ่งชี้มาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงาน สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ตามบริบท ของหน่วยงาน/สถานศึกษาและท้องถิ่น โดยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และ มาตรฐานการศึกษาตามระดับที่จัดการศึกษา และสอดคล้องกับมาตรฐานและวิธีการประเมินคุณภาพ สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์

2.2.3 ทุกหน่วยงานฯ ดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในตาม โครงสร้างการทำงาน โดยให้ทุกหน่วยงานภายในดำเนินการประกันคุณภาพในการงานที่ตนเองรับผิดชอบ กล่าวคือปฏิบัติงานคุณภาพตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาในการงานปกติของแต่ละหน่วยงานนั้นๆ ภายในได้มีการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน ซึ่งคณะกรรมการที่รับผิดชอบต้องถ่ายทอดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ คุณภาพมาตรฐานลงสู่ระดับหน่วยงานตามสายงานที่สอดคล้องกับเกณฑ์และความรับผิดชอบ ลงจนถึงระดับ บุคคล

2.2.4 ทุกหน่วยงานฯ จัดทำรายงานคุณภาพประจำปี (Self Assessment Report) โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา และเป้าหมายกลางที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนดพร้อมหลักฐานข้อมูลและการประเมิน สัมฤทธิ์ผล เสนอต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

2.2.5 ทุกหน่วยงานฯ ตรวจสอบการดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามระดับการจัดการศึกษา โดยต้องประเมินคุณภาพ ภายในอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา และรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยต้นสังกัด คือสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์อย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา

2.2.6 ทุกหน่วยงานฯ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Improvement Plan) ของหน่วยงาน/สถานศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพภายใน (ที่สถานศึกษา ดำเนินการ) และการประเมินคุณภาพภายในโดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และการประเมินคุณภาพ ภายนอก (กรณีทีในปีนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานรับการประเมินคุณภาพภายนอก) และรายงานต่อ สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1) เป็นแผนซึ่งใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา และ ความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนงานรองรับ
- 2) กำหนดภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการ พัฒนาอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักการหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาทั้งด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริม การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 4) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของหน่วยงาน/ สถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดบทบาทและแนวทางให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 5) กำหนดกรอบการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.7 ทุกหน่วยงานฯ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ และจัดทำรายงานสรุปผลการปรับปรุงพัฒนาตามแผนพัฒนาของสถานศึกษาและ หน่วยงาน

2.2.8 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดำเนินการ กำกับติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน และทบทวนระบบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและร่วมดำเนินงานตามระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน หน่วยงานและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน มาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) พัฒนากลไกการดำเนินงานและมาตรฐานคุณภาพ เพื่อ เป็นกรอบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันและหน่วยงาน/สถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ และให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย
- 3) จัดทำแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา กรอบ และเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาวสำหรับทั้งสถาบัน หน่วยงาน/สถานศึกษา
- 4) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการ ดำเนินงานของหน่วยงาน/สถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา และรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบต่อสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 5) ดำเนินการและสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร นักเรียนนักศึกษา ให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินการพัฒนา ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- 6) วิเคราะห์ วิจัย ทบทวนและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับ รูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7) กำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผดุง
ประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อที่ 4 กลไกการควบคุมคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา

1) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หน่วยงาน
ระดับอุดมศึกษา โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการ เพื่อให้มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

2) ระบบการประกันคุณภาพภายในของคณะวิชาและวิทยาลัยที่จัด
การศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการ
และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ประกาศกำหนด

3) คณะวิชาและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบ
และกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังต่อไปนี้

- (1) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ
- (2) คณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์
- (3) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน
- (4) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น
- (5) อุปกรณ์การศึกษา
- (6) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา
- (7) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา
- (8) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร

ข้อที่ 5 กลไกการควบคุมคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งต้องสอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และ
ท้องถิ่น

วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งต้องจัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยให้
ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา 2) กำหนด
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม 3) กำหนดวิธี
ดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและ
ประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
4) กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากร
ของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) กำหนด
บทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 7) กำหนดการใช้งบประมาณและ
ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

จากการดำเนินการของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

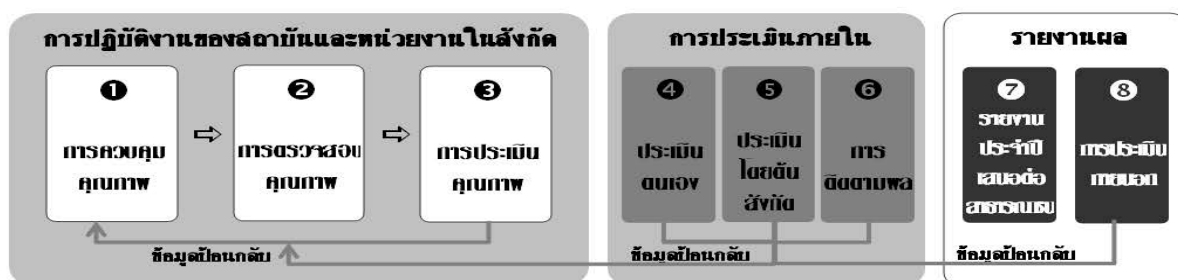
1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูล ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลงข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

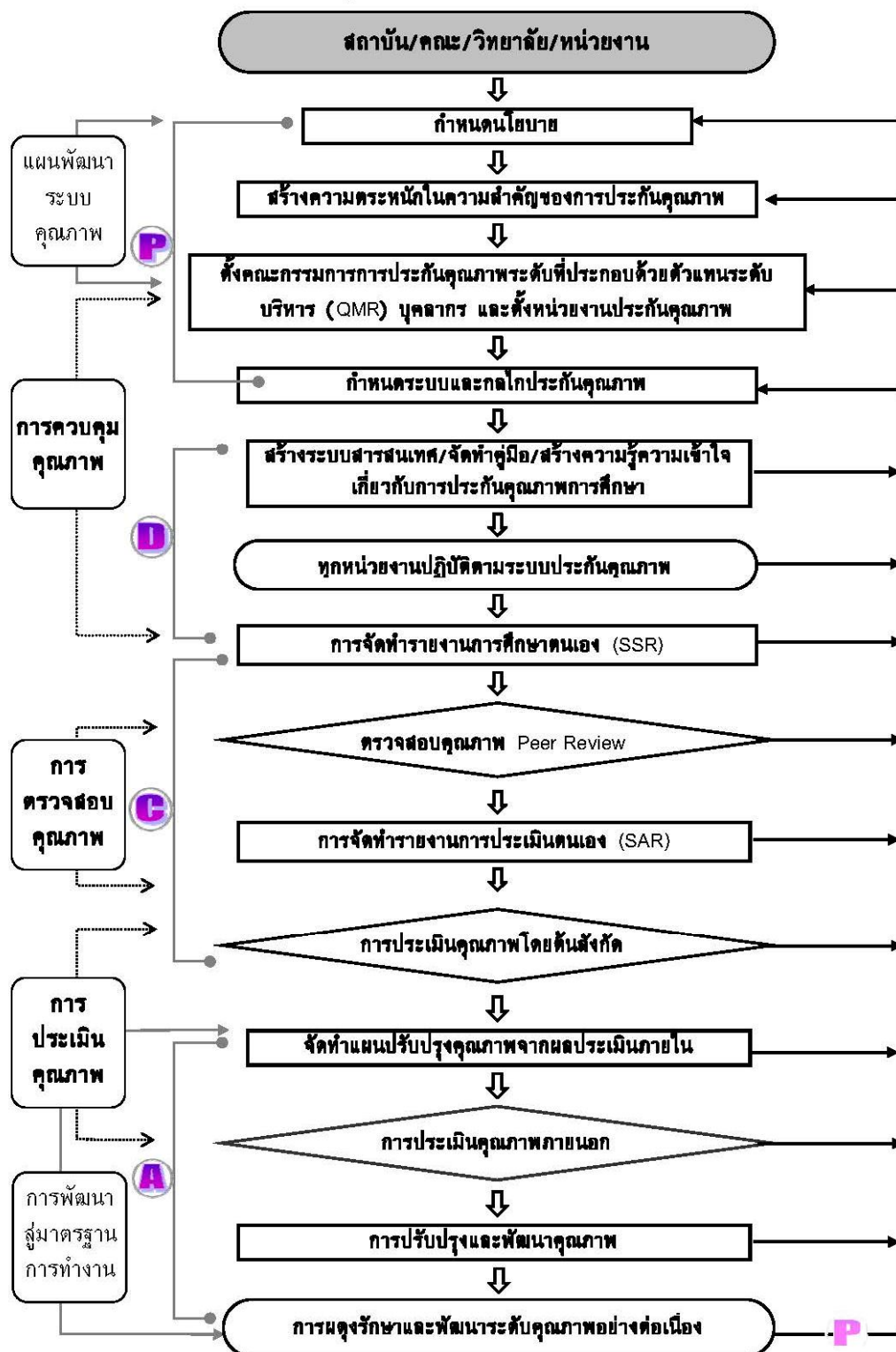
ซึ่งสามารถสรุปกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 กระบวนการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ซึ่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังภาพประกอบ 9

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภาพประกอบ 9 ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ผลการสัมภาษณ์นั้นเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน และรูปแบบประเมินระบบที่ต้องการ โดยมุ่งเน้นที่จะได้ร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์วิธีการประเมิน โดยนำผลการสัมภาษณ์มาสนับสนุนร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยนำเอาทฤษฎีการประเมิน การศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดในส่วนต่างๆ กำหนดในแต่ละขั้นของรูปแบบ

ผลการสัมภาษณ์ นำเสนอประกอบคำให้สัมภาษณ์ ยกเว้นประเด็นของสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานของการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งนำเสนอสรุปโดยภาพรวม ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ รูปแบบประเมินระบบที่ต้องการของการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ดังนี้

1) การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ โดยบางวิทยาลัยจะกำหนดให้เป็นศูนย์ประกันคุณภาพ ขึ้นตรงกับผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือบางวิทยาลัยก็กำหนดให้เป็นงานประกันคุณภาพ ขึ้นตรงกับรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายอุดมศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทและการบริหารของวิทยาลัยแต่ละวิทยาลัย แต่อาจเรียกชื่อหน่วยงานแตกต่างกันไปบ้าง เช่น งานประกันคุณภาพการศึกษา ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้วิทยาลัยแต่ละวิทยาลัยได้กำหนดให้มีหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโดยตรง โดยบางวิทยาลัยอาจแบ่งหัวหน้าผู้รับผิดชอบเป็น 2 ระดับ คือ หัวหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหัวหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพส่วนใหญ่จะดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ

2) การกำหนดนโยบาย แผนงานในการปฏิบัติงานในการดำเนินการ โดยวิทยาลัยได้ยึดประกาศของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นหลัก ตามประกาศ ณ วันที่ 10 มกราคม 2552 โดยส่วนใหญ่วิทยาลัยมิได้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพิ่มเติม โดยยึดหลักนโยบาย 5 ข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ดำเนินการระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ข้อ 2 ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 3 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ภายใน ข้อ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ข้อ 5 ด้านทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยวิทยาลัยส่วนใหญ่จะดำเนินการตามรูปแบบหรือแนวทางของงานประกันคุณภาพ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นผู้กำหนดทิศทาง รูปแบบของการประกันคุณภาพภายใน

3) การจัดตั้งศูนย์/งานประกันคุณภาพที่ชัดเจนสำหรับการ ประสานงานการดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน โดยวิทยาลัยมีการดำเนินการจัดห้องหรือ ศูนย์ของ แต่ละวิทยาลัย มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนทั้ง 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระดับอุดมศึกษา โดยส่วนใหญ่อยู่รวมกันแต่มอบหมายเป็นส่วนๆ ของการมอบหมาย รวมทั้งการจัดเก็บ เอกสารหรือ การดำเนินการส่วนต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจน วิทยาลัยมอบตัวบ่งชี้ มาตรฐาน องค์ประกอบให้รับผิดชอบในแต่ละบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อการประสานงาน ที่สัมฤทธิ์ผลรวมทั้งสามารถรองรับการประเมินการประกันคุณภาพภายในได้ตามกำหนดการประเมิน ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4) การจัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทุกฝ่าย เพื่อสร้าง เสริมความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิทยาลัยส่วนใหญ่ จะเป็นการเตรียมความ พร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ซึ่งในส่วนของวิทยาลัยเป็นการทำความเข้าใจ ในส่วนของมาตรฐาน องค์ประกอบ และรายละเอียดหลักฐานเพื่อประกอบและจัดทำข้อมูลในรายงาน ประเมินตนเอง SAR ซึ่งจะจัดทำก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 และเปิดภาคเรียนที่ 1 เพื่อเตรียมการประเมิน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะได้รับการประเมินในภาคเรียนที่ 1 ในระหว่างเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม จึงถือ ได้ว่าวิทยาลัยดำเนินการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ผลการดำเนินงานครูโดยส่วนใหญ่ยังขาด ความตระหนัก หรือความเข้าใจในส่วนของการประเมินว่า จำเป็นอย่างไร และมีหลักฐานหรือ การดำเนินการใดบ้างที่เป็นหลักฐานเพื่อรองรับการประเมินได้ สำหรับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้ดำเนินการให้ประชุมสัมมนาตามแผน โครงการ โดยการพัฒนาตัวบ่งชี้ พัฒนาเกณฑ์ และให้ความรู้ใน ส่วนต่าง ๆ รวมทั้งโครงการพัฒนาผู้นำเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพภายในอย่างสม่ำเสมอ

5) การสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยได้ดำเนินการในรูปแบบของการอบรม ให้ความรู้ เบื้องต้น เช่น อยู่ในกิจกรรมค่ายนักเรียนใหม่ ค่ายสัมพันธ์ หรือการปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษาใหม่ ให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่ วิทยาลัยจะให้แบบสอดแทรกในกิจกรรมหลัก และไม่ได้ จัดในรูปแบบการสร้างความรู้เรื่องประกันคุณภาพที่ชัดเจนหรือเข้าใจทั้งหมด เป็นการสร้างผู้นำบางส่วน ซึ่งจะเป็ภาคเรียนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย โดยสลับกลุ่มเป้าหมายไปเรื่อย ๆ ตามความเหมาะสม ผลการดำเนินการ นักเรียน นักศึกษา ที่มีบทบาทในสถานักเรียน หรือสโมสรนักศึกษาจะเข้าใจเรื่อง ประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า นักเรียน นักศึกษาโดยทั่วไป โครงการบางโครงการก็มียกลุ่มเป้าหมาย ไม่ทั่วถึงนักเรียน นักศึกษาทั้งหมด ทำให้การสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักยังไม่ต่อเนื่องหรือ ครอบคลุมเป้าหมายทั้งหมดได้

6) การจัดทำคู่มือเอกสารเกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่าย มีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและมีการควบคุมคุณภาพ บางวิทยาลัย ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือเพิ่มเติมจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่มีให้ บางวิทยาลัยใช้คู่มือของสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีวิธีการคือให้ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา/งานประกันคุณภาพการศึกษา

เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำคู่มือของวิทยาลัย แต่จากการสัมภาษณ์จะเป็นการนำเอาคู่มือของสถาบันเป็นหลัก เพิ่มเติมเฉพาะคำสั่งหรือหน้าที่ที่มอบหมายในแต่ละส่วนไว้ในภาคผนวกของคู่มือ โดยศึกษาจากคู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ และคู่มือการประกันคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อประกอบการจัดทำคู่มือของวิทยาลัย

7) ระบบการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 เพื่อการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ ยังไม่มีระบบการทำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครอบคลุมในทุกมาตรฐานและองค์ประกอบ แต่มีการดำเนินการในบางส่วนของแต่ละงานแต่ละฝ่าย ซึ่งยังไม่ถือว่าเป็นฐานข้อมูลที่เป็นระบบ เช่น ข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจ เช่น ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา งบประมาณ อาคารเรียนที่จะต้องมีการปรับปรุงที่มีความชัดเจน ถูกต้อง และเป็นความลับในแต่ละประเภทของข้อมูล โดยวิทยาลัยอ้างถึงระบบที่สถาบันกำลังดำเนินการอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการให้ผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ดำเนินการให้บริษัทจัดทำโปรแกรมที่ครอบคลุมทุกส่วน ทั้งงานแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายวิชาการ งานทะเบียน วัสดุ งานจัดตารางสอน งานบุคลากร เป็นต้น

8) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและติดตามการประเมินคุณภาพ
 การดำเนินงานประกันคุณภาพในวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยได้ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และศูนย์ประกันคุณภาพ/งานประกันคุณภาพรับผิดชอบ โดยการติดตามโดยคณะผู้บริหารของแต่ละวิทยาลัย ซึ่งการดำเนินการส่วนใหญ่ยังไม่ชัดเจน เพียงแต่เป็นการตรวจสอบหรือติดตามเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพเพียงเท่านั้น แต่ยังไม่ต่อเนื่องและเป็นระบบ รวมทั้งการดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยผู้อำนวยการวิทยาลัยและรองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่จะดำเนินการโดยไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน

9) การสะท้อนผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและติดตามการประเมินคุณภาพภายในเพื่อนำมาปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัย โดยส่วนใหญ่เป็นการนำข้อมูลเข้ามาในที่ประชุมของวิทยาลัย เพื่อรายงานผล และเป็นการแสดงผลการดำเนินงานของศูนย์ประกันคุณภาพ/งานประกันคุณภาพว่าดำเนินการอย่างไร และมีข้อควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง แต่ยังไม่ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพและการติดตามที่มีระบบชัดเจน หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในบางแต่ยังไม่ต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ เป็นการดำเนินการเป็นบางหัวงของระยะเวลาเพียงเท่านั้น

10) การตรวจสอบ ทบทวน การประเมินประกันคุณภาพภายใน
 โดยส่วนใหญ่ เป็นการตรวจสอบ ทบทวน ในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประเมินตนเองเพียงเท่านั้น และการทบทวนการประเมินประกันคุณภาพภายในยังไม่มีระบบที่ชัดเจน หรือการดำเนินการไม่มีความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอ ซึ่งเกิดจากการเข้าใจว่าการดำเนินการนี้ดำเนินการในส่วน of ศูนย์ประกันคุณภาพ/งานประกันคุณภาพ ที่จะเตรียมจัดเอกสารเพื่อรายงานการประเมินตนเอง

11) การตรวจสอบรายงานการประเมินตนเอง (SAR) กับสภาพจริง
 ของวิทยาลัยที่ได้ดำเนินการปฏิบัติ ได้ดำเนินการเพียงบางส่วนของตรวจสอบ ด้วยระยะเวลาของการทำงานหรือการดำเนินการทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) จะต้องทำค่อนข้างมีเวลาน้อยและ

รายละเอียดบางอย่างมีการปรับตามทำงานประกันคุณภาพของสถาบันเป็นผู้กำหนด จึงมีการปรับเปลี่ยนและดำเนินการตรวจสอบกับสภาพจริงได้เพียงบางส่วน หรือบางครั้งข้อมูลไม่ตรงกับการที่ต้องการประเมินหรือดำเนินการ เนื่องจากเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือข้อมูลที่มีแต่ไม่สมบูรณ์ จึงทำให้การดำเนินการตรวจสอบรายงานเป็นไปอย่างไม่มีระบบ และไม่มีคำตอบเนื่องที่ชัดเจน

2. ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ รูปแบบประเมินระบบที่ต้องการของการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพภายใน มีอยู่ในทุกวิทยาลัยซึ่งสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1.1 ขาดความเข้าใจในบทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยที่คิดว่าการดำเนินการประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นเพียงความรับผิดชอบของศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา/งานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก และขาดความเข้าใจในการมาตรฐาน องค์กรประกอบ ทั้ง 2 ระดับ จะต้องดำเนินการอย่างไรและสิ่งใดคือหลักฐานประกอบการประเมินที่ชัดเจน

1.2 ขาดความตระหนักของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยที่โดยส่วนใหญ่มองเป็นภาระที่นอกเหนือจากการสอน และไม่เห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมิน ขาดการเอาใจใส่ในรายละเอียดที่ตนเองมีส่วนในการดำเนินการหรือรับผิดชอบ และมีมุมมองเกี่ยวกับการประเมินในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ยาก และไม่พร้อมเนื่องเพราะโดยบริบทแล้วนั้น เป็นวิทยาลัยมีบุคลากรเป็นครูซึ่งไม่มีตำแหน่งอาจารย์ จะมีบางวิทยาลัยที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ แต่มีจำนวนน้อยและไม่เพียงพอในการประเมิน

1.3 ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา/งานประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่วนใหญ่ไม่มีใครอยากทำคิดว่าเป็นงานที่สร้างภาระ และไม่มีใครให้ความร่วมมือ ส่งผลต่อการบริหารจัดการดำเนินการต่อเนื่อง เพราะบางวิทยาลัยเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ ทุกปีการศึกษา หรือเปลี่ยนผู้รับผิดชอบในมาตรฐาน องค์กรประกอบ เพราะว่าเปลี่ยนบทบาท หรือ บางวิทยาลัยเปลี่ยนคณะผู้บริหาร ทำให้เปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพที่ขาดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ PDCA ซึ่งเป็นระบบที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้กำหนดในส่วนของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งบางครั้งขาดการวางแผนที่เป็นระบบ มีโครงการ กิจกรรม แต่ไม่มีการประชุมวางแผน บางครั้งขาดการประเมิน ติดตามผล กิจกรรม โครงการให้เป็นไปตามระบบ ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการดำเนินการให้ครบวงจร PDCA ทำให้หลักฐานหรือตัวชี้วัดบางตัวขาดไม่ครบ ส่งผลต่อคะแนนการประเมิน

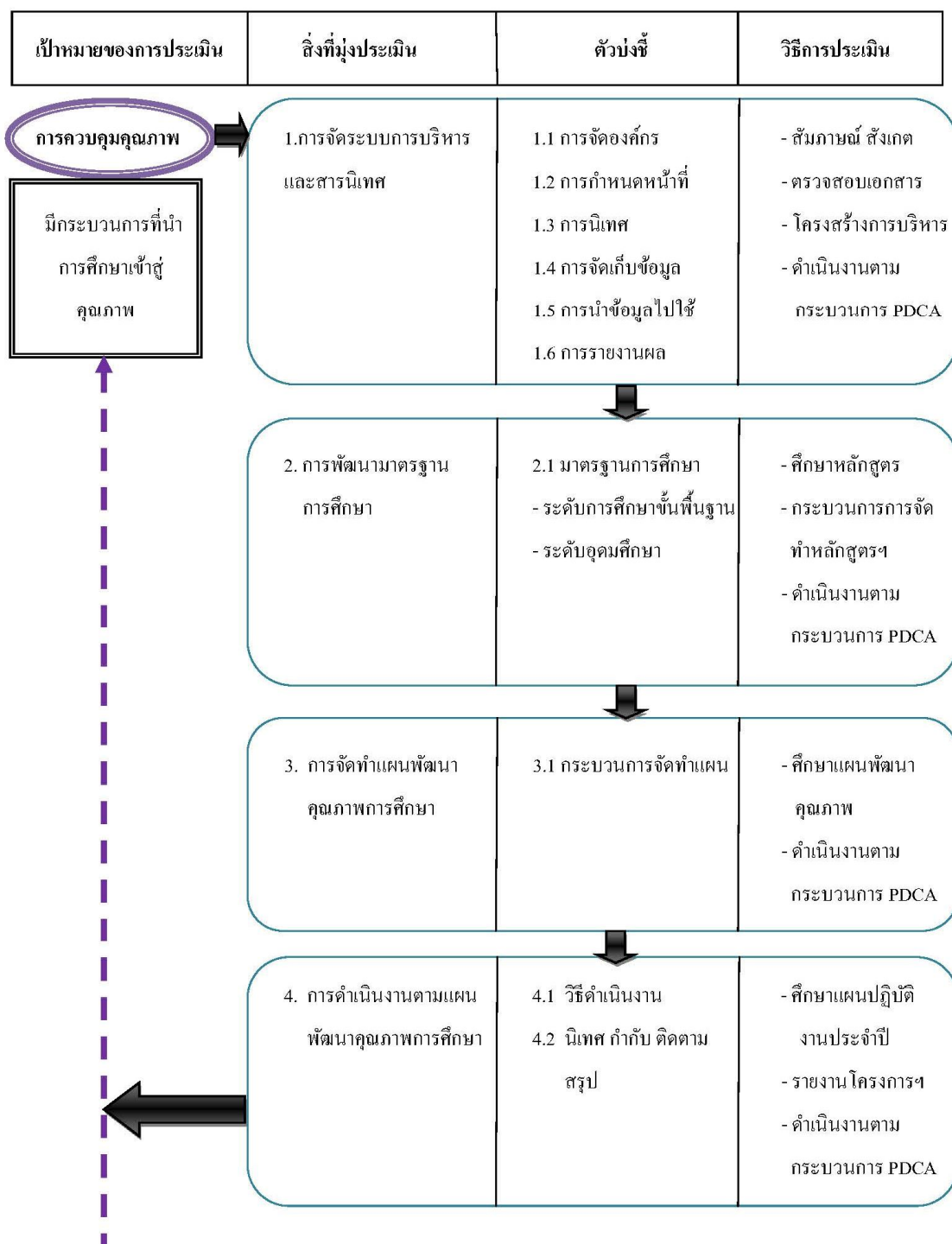
1.5 การสื่อสารหรือทำความเข้าใจกับงานประกันคุณภาพของสถาบัน ที่บางครั้งคลาดเคลื่อน หรือมีการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการของสถาบันหรืองานประกันคุณภาพของสถาบันส่งผลต่อการดำเนินงานรองรับการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งมีบุคลากรของสถาบันที่ค่อนข้างจำกัดที่รับผิดชอบ การดำเนินการบางอย่างจึงล่าช้า และขาดความต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

รวมทั้งรูปแบบ คู่มือการประกันคุณภาพบางส่วนไม่ตรงกับการประเมิน หรือคำชี้แจงไม่ชัดเจน แนวปฏิบัติที่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร รวมทั้งวิธีการประเมิน

2) การดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยส่วนใหญ่ดำเนินการโดยได้รับคำชี้แจงจากงานประกันคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และมีการอบรมชี้แจง และพัฒนาบุคลากรในเรื่องการประกันคุณภาพโดยสถาบัน และทางวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนัก แต่จากการสัมภาษณ์พบว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากขาดความตระหนักของผู้ที่เกี่ยวข้อง

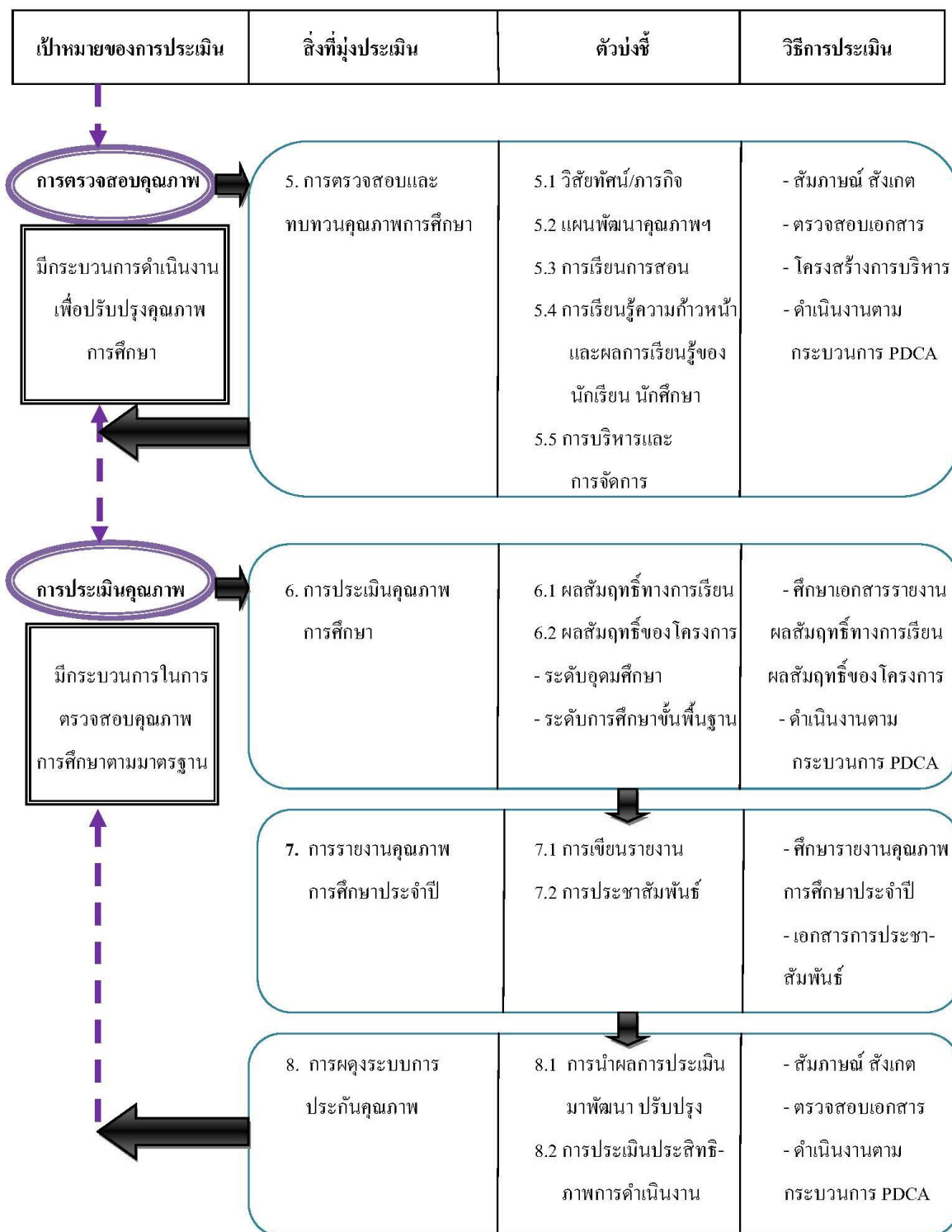
3) ความต้องการให้วิทยาลัยมีระบบประกันคุณภาพตามแนวทางของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนด คือ มีการดำเนินการให้ครบดังนี้ มีการกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครอบคลุมวงจรคุณภาพ PDCA มีการกำกับติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา มีการดำเนินงานตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย และในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในของวิทยาลัย โดยใช้วิธีหลากหลายและเหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องการให้มีรูปแบบการประเมิน ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถดำเนินการได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ทุกตัวบ่งชี้ ทุกมาตรฐาน ทุกองค์ประกอบ ว่ามีระบบหรือไม่ และสอดคล้องกับแนวทางของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน ทั้งนี้ รูปแบบการประเมินจะต้องชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทขององค์กรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากเอกสารที่ศึกษาและจากการสัมภาษณ์สภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน นำมาจัดเป็นร่างรูปแบบการประเมินระบบในหัวข้อประเด็นขั้นตอนของรูปแบบ และรายละเอียดของการดำเนินงานตามรูปแบบ ดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 รำรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภาพประกอบ 10 (ต่อ)

ร่างดำเนินการของรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

1. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
2. มีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
3. มีการกำหนดปฏิทินการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
4. มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียด ในคู่มือการประเมินระบบการประกัน

คุณภาพภายใน

5. มีการดำเนินการ ตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประกันคุณภาพภายใน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร เพื่อดำเนินการ จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มย่อย เพื่อพิจารณาการสร้างรูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในต่อไป

3. ผลการสังเคราะห์จากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) การพิจารณาสร้างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

ผลการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เป็นการนำร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อภิปรายในหัวข้อสำคัญ ได้แก่ ประเด็นขั้นตอนของรูปแบบ และรายละเอียดของการดำเนินงานตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มย่อยเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัย ทั้ง 4 ภูมิภาค และเป็นผู้ผ่านการอบรมการประเมินการประกันคุณภาพภายในในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 9 คน จากการประชุมสนทนากลุ่มย่อยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสรุปที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อยมาสนับสนุนร่างรูปแบบฯ และเติมเต็มในรายละเอียดปลีกย่อย ของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของทุกส่วน ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มย่อย นำเสนอเป็นภาพรวม สรุปได้ดังนี้

1) ความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ดังนี้

1.1 วิทยาลัยดำเนินตามระบบการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้แต่ยังไม่ชัดเจนว่าเป็นไปตามระบบหรือไม่

1.2 วิทยาลัยมีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในในระดับหนึ่ง หรือในบางส่วน เนื่องจากการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินการของวิทยาลัย

1.3 วิทยาลัยมีการดำเนินการตามระบบ PDCA บ้างในบางส่วนแต่ไม่ครอบคลุมในทุกมาตรฐาน หรือทุกองค์ประกอบ โดยส่วนใหญ่ทำ แต่ไม่ครบวงจร หรือดำเนินการไม่มีการติดตาม ตรวจสอบ

1.4 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในวิทยาลัย เกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษายังมีน้อย เพราะส่วนใหญ่ครูเห็นว่ามิใช่เป็นภารกิจหลักของตนเอง ซึ่งมี งานสอนและงานที่ได้รับมอบหมายอื่นๆ

1.5 การวางแผนหรือกำหนดกระบวนการประเมินระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของวิทยาลัย ยังไม่ชัดเจน และครอบคลุม และมีการดำเนินการในระดับน้อย เฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

1.6 การประชุมสัมมนา หรืออบรมประกันคุณภาพการศึกษา ที่ไม่ต่อเนื่อง ทั้งเนื้อหาการประชุมสัมมนา หรือบุคคลที่เข้าร่วม ทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความตระหนักของครูและบุคลากรไม่ทั่วถึงและไม่ครอบคลุม

1.7 การประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างวิทยาลัยกับสถาบัน ยังไม่มีความชัดเจนหรือคล่องตัวมากนัก และมีการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและการดำเนินการค่อนข้างอยู่ในระดับน้อย

1.8 วิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการตรวจสอบติดตามที่ชัดเจน และไม่เป็นระบบ และข้อมูลที่ได้ยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขพัฒนาให้เป็นระบบได้ ซึ่งจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพโดยตรง

1.9 วิทยาลัยโดยส่วนใหญ่มอบหมายงานให้งานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของการประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน วิเคราะห์ สรุปและรายงานผล โดยส่วนใหญ่ เป็นไปตามข้อจำกัดของวิทยาลัย

1.10 การแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัย พบว่า เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน จะให้ผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาต่างๆ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป

1.11 การปรับปรุงพัฒนากระบวนการประเมินระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของวิทยาลัย พบว่ามีการสร้างและปรับปรุงแบบประเมินโดยผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีข้อจำกัดและมี ปัญหาจากความไม่ชัดเจนของโครงการ

2) ความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับกรอบแนวคิด ของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ สังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

ควรมีการนำนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ของ สถาบัน รวมทั้งของวิทยาลัยและต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของชาติ ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของวิทยาลัย

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยควรมีรายละเอียดตัวชี้วัดและ รายละเอียดของกิจกรรมอย่างชัดเจน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย รวมทั้งนำ หลักการวิจัย ทฤษฎีมารองรับในแผนพัฒนา พร้อมทั้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษา

3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การบริหารจัดการจัดทำโครงสร้างและระบบการบริหารงาน มีความเหมาะสม และมีการกระจายอำนาจผู้รับผิดชอบในการบริหาร และจัดข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระบบครอบคลุม สืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

การวางแผนในการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วม และมีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีความชัดเจนสามารถนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป

5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การเตรียมความพร้อมและวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา โดยวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการติดตาม มีการรายงานพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐาน

การเตรียมความพร้อมและวางแผน มีการกำหนดกรอบ เกณฑ์ และวิธีการ ประเมินที่ชัดเจน มีเครื่องมือที่ประเมินที่มีคุณภาพ และมีกาประเมินอย่างต่อเนื่อง

7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การวางแผนในการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ และนำเสนอต่อผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน

8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มีการวิเคราะห์ผลการประเมินภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพและผลการ ประเมินอื่นๆ ผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนา

จากข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาใช้ในปรับปรุง การออกแบบรูปแบบการประเมินประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์โดยกำหนดลักษณะของการประเมิน คือ เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ วิธีการประเมิน พร้อมทั้งเครื่องมือประเมิน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้รูปแบบการประเมินที่ สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย ดังนี้

สาระการประเมิน

การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัด สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์การประเมิน

การดำเนินการประเมินในแต่องค์ประกอบ ตามรูปแบบการประเมินระบบ
การประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ใช้เกณฑ์การประเมิน
ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุดหรือไม่
เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย
หรือยังไม่น่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร
มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี
มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี
กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินแต่ละรายการและแต่ละองค์ประกอบตาม
เครื่องมือการประเมินในรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) ขึ้นไป

วิธีการและขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบ

การดำเนินงานประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น เป็นการดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบและรายส่วนของ
การประเมินระบบทั้ง 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน ดำเนินการโดยคณะทำงานประเมิน
ประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย หรือจากการแต่งตั้งของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีวิธีการคือ
สนทนากลุ่มหรือสัมภาษณ์บุคลากรในวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละส่วน สังเกตการณ์ดำเนินงานของ
บุคลากรหรือผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกัน
คุณภาพภายใน โดยแบ่งเป็น 15 มาตรฐานของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 10 องค์ประกอบของ
ระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวม ทั้งระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับภาควิชา ระดับฝ่าย และระดับบุคคล
ผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาตอบแบบประเมินแต่ละรายการ ตามเครื่องมือการ
ประเมินในรูปแบบที่กำหนดไว้

2. วิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน
ดำเนินการโดยนำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน จากคณะทำงานประเมินคุณภาพภายในของ
วิทยาลัย หรือจากการแต่งตั้งของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทุกคน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามกำหนด โดยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการในแบบประเมิน รายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบและรายส่วน ของ การประเมินระบบทั้ง 8 องค์ประกอบ โดยสรุปเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 องค์ประกอบที่ 1 – 4 การควบคุมคุณภาพ
- ส่วนที่ 2 องค์ประกอบที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพ
- ส่วนที่ 3 องค์ประกอบที่ 6 – 8 การประเมินคุณภาพ
- ส่วนที่ 4 องค์ประกอบที่ 1 – 8 ระบบการประกันคุณภาพภายใน

3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้

องค์ประกอบ และ รายส่วน กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เพื่อสรุปผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบ และ รายส่วน ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และดำเนินการ ปรับปรุงและ ประเมินซ้ำในกรณีผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ซึ่งวิธีการประเมิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดในแต่ละองค์ประกอบซึ่ง ปรากฏรายละเอียดใน ในภาคผนวก ง โดยเป็นคู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

ในคู่มือแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 บทนำ
- ส่วนที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย

นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ส่วนที่ 3 มาตรฐาน องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพ

ภายใน

ส่วนที่ 4 การใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพ

ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดยในรายละเอียดของการวิธีการประเมินใน 8 องค์ประกอบที่

ได้กำหนดไว้ คือ

1. จุดประสงค์การประเมิน
2. ตัวบ่งชี้การประเมิน
3. วิธีการประเมิน
4. แหล่งข้อมูล
5. ผู้ประเมิน
6. เครื่องมือการประเมิน
7. เกณฑ์การประเมิน
8. ขั้นตอนการประเมิน

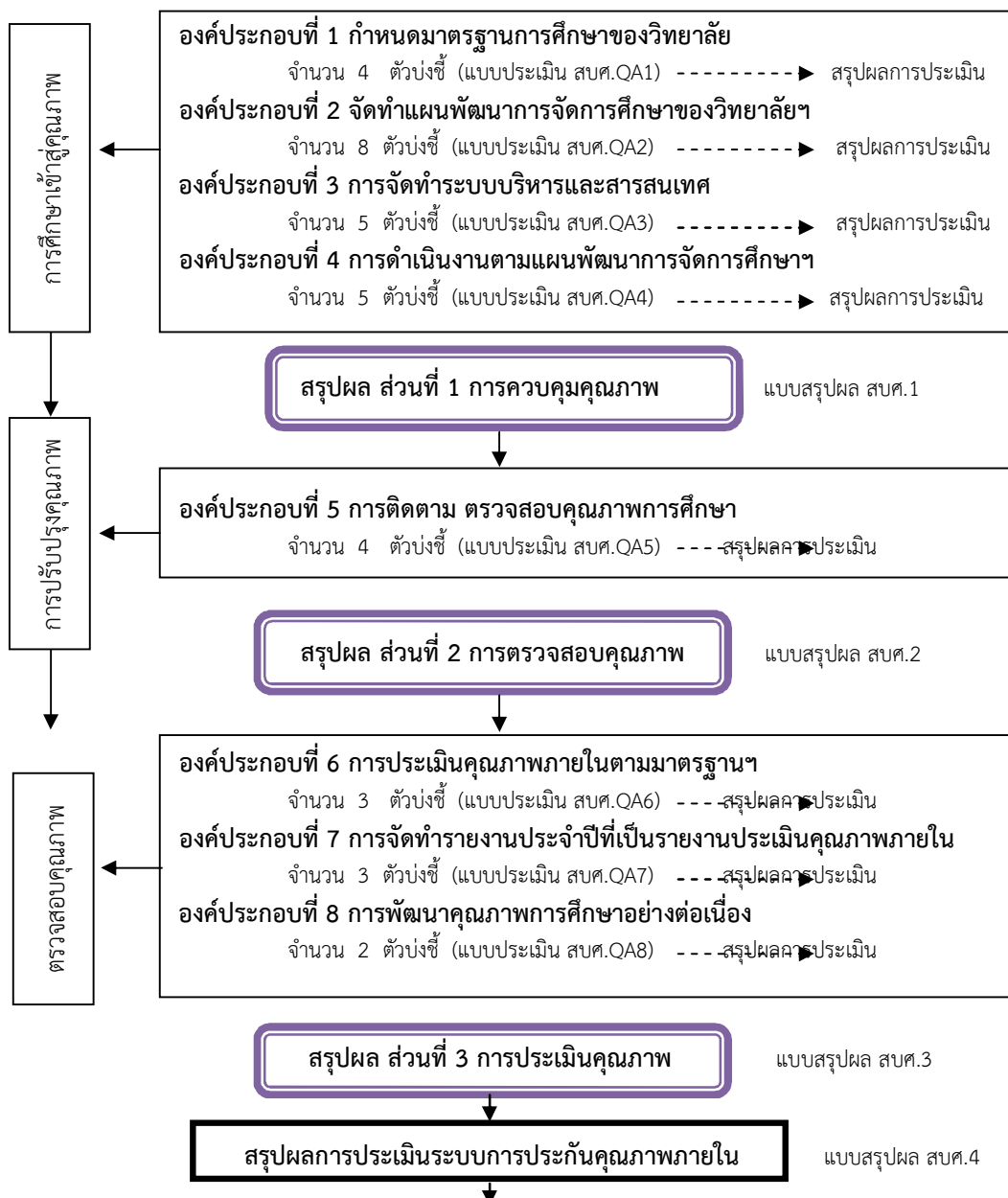
และได้กำหนดเครื่องมือการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินระบบฯ วิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบการประเมินระบบการประกัน
คุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยได้รับการตรวจสอบจากการ
สนทนากลุ่มย่อย รวมทั้งการส่งเอกสารเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้ตรวจสอบ ดังภาพประกอบ 11

ขั้นที่ 1 เตรียมการประเมิน

1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน จำนวนไม่เกิน 5 คน
2. ประชุมชี้แจง คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน พร้อมมอบคู่มือการประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำปฏิทินการดำเนินงานประเมิน

ขั้นที่ 2 ดำเนินการประเมิน : เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปรผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน

ขั้นที่ 3 รายงานผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม : นำเสนอเป็นผลการดำเนินงาน เป็นรายตัวบ่งชี้ รายองค์กรประกอบ และรายส่วน ในลักษณะตารางประกอบความเรียงและรายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ 11 รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จากภาพประกอบ 11 รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการประเมิน ประกอบด้วย การแต่งตั้ง

คณะกรรมการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประชุมชี้แจงคณะทำงานประเมิน พร้อมมอบคู่มือการประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดทำปฏิทินดำเนินงานประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการประเมิน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แผลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้ รายงานประกอบ และรายงานเพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และได้ดำเนินการดังนี้

การประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA1) 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA2) 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (แบบประเมิน สบศ.QA3) 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA4) 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (แบบประเมิน สบศ.QA5) 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA6) 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (แบบประเมิน สบศ.QA7) 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง(แบบประเมิน สบศ.QA8)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการในวิทยาลัย โดยภาพรวม ประกอบด้วยการนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของวิทยาลัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบ และรายงาน ส่วน ในลักษณะตารางประกอบความเรียง และรายงานผลต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จากผลการพัฒนารูปแบบดังกล่าว การประเมินระบบประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบและเครื่องมือการประเมิน ดังนี้

4. ผลการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
ของร่างรูปแบบการประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. หลักการและเหตุผลของ รูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
2. จุดมุ่งหมายการประเมินตาม รูปแบบ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
3. สารการประเมินตามรูปแบบ	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
4. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ การประเมินระบบการประกัน คุณภาพภายใน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
5. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในด้านจุดมุ่งหมายของการ ประเมิน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
6. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในองค์ประกอบที่ศึกษา	4.56	0.73	มากที่สุด	4.33	0.87	มาก
7. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในด้านแหล่งข้อมูลการประเมิน	4.44	0.53	มาก	4.11	0.93	มาก
8. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล	4.44	0.53	มาก	4.11	0.93	มาก
9. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในการวิเคราะห์ข้อมูล	4.44	0.53	มาก	4.11	0.93	มาก

ตาราง 4 ต่อ

รายการประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
10. การวางแผนและกำหนด กรอบการประเมินตามรูปแบบ ในด้านเกณฑ์การประเมิน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
11. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและรายงานผล องค์ประกอบที่ 1 การกำหนด มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย	4.44	0.53	มาก	4.11	0.93	มาก
12. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและรายงานผล องค์ประกอบที่ 2 จัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ วิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย	4.11	0.93	มาก	4.11	0.93	มาก
12. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและรายงานผล องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบ บริหารและสารสนเทศ	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
13. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและรายงานผล องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษาของ วิทยาลัย	4.44	0.53	มาก	4.11	0.93	มาก

ตาราง 4 ต่อ

รายการประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
14. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผล องค์ประกอบที่ 5 จัดให้มีการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
15. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผล องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการ ประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
15. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผล องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
16. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผล องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.33	0.87	มาก	4.11	0.93	มาก

ตาราง 4 ต่อ

รายการประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
17. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผลส่วน ที่ 1 การควบคุมคุณภาพ จัดให้ มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
18. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผลส่วน ที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
19. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผลส่วน ที่ 3 การประเมินคุณภาพ	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
20. วิธีการประเมิน การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุปและรายงานผลส่วน ที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพ ภายใน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
21. การกำหนดวิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ในด้าน ขั้นตอนการดำเนินงาน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
22. การกำหนดวิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ในด้าน วิธีการดำเนินงาน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด

ตาราง 4 ต่อ

รายการประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
23. การกำหนดวิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ในด้าน เครื่องมือการประเมิน	4.78	0.44	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
24. การกำหนดวิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ในด้าน ผลที่ได้รับ	4.56	0.53	มากที่สุด	4.44	0.53	มาก
25. การกำหนดวิธีการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ในด้าน ระยะเวลาที่ดำเนินงาน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย ให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ พบว่า มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.11 – 5.00 และด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.11 – 4.78 และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับร่างรูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. มีการใช้ระบบ PDCA เป็นหลักในการพัฒนา
 2. มีการประชุมคณะประเมินที่มีความชัดเจนและครอบคลุมรายละเอียดทุกองค์ประกอบ
 3. มีการกำหนดระยะเวลา ปฏิทินในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
 4. เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร
 5. เน้นการนำผลการประเมินไปพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
5. ผลการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับตัวบ่งชี้การประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับตัวบ่งชี้
การประเมินตามรูปแบบการประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
<u>กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ วิทยาลัย</u>						
1. กำหนดมาตรฐาน และระบุ ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของ มาตรฐานอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของ วิทยาลัย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ตาม โครงสร้าง วิสัยทัศน์ ปรัชญา ปณิธานของวิทยาลัยโดย คำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน สังคม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัด การศึกษาของวิทยาลัยมีส่วน ร่วมในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของวิทยาลัย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>จัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของวิทยาลัย</u>						
5. ศึกษาสภาพปัญหา และความ ต้องการที่จำเป็นของวิทยาลัย อย่างเป็นระบบ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด

ตาราง 5 ต่อ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
6. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
7. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงให้ครอบคลุมในการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัย ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
8. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
9. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของวิทยาลัยและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
10. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งองค์กร หน่วยงาน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
11. กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
12. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 5 ต่อ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
<u>การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ</u>						
13. วิทยาลัยมีระบบบริหารโดย ใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือ ผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสม กับบริบทของวิทยาลัย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
14. มีการบริหารจัดการโดยเน้น การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
15. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มี ความคล่องตัวสูง และ ปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตาม สถานการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
16. มีการกระจายอำนาจ โดย กำหนดผู้รับผิดชอบงาน พร้อม ทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
17. มีการจัดการข้อมูล สารสนเทศเป็นหมวดหมู่ อย่าง เป็นระบบครอบคลุม เพียงพอ ต่อการนำไปใช้ และเป็นปัจจุบัน สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของวิทยาลัย</u>						
18. มีการวางแผนในการ ดำเนินงานตามแผนโดยยึด หลักการมีส่วนร่วม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 5 ต่อ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
19. มีการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาอย่างเป็นระบบตามที่ กำหนดไว้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
20. มีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
21. มีการประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงการ ดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
22. มีการวิเคราะห์ และมี รายงานผลการดำเนินงานที่ ชัดเจน พร้อมทั้งนำผลไปใช้ใน การวางแผนพัฒนาต่อไป	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</u>						
23. มีการเตรียมความพร้อม และวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
24. มีการติดตาม ตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
25. บุคลากรของวิทยาลัยมีส่วน ในการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 5 ต่อ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
26. มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรฐานการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
27. มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรฐานการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย</u>						
28. มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการประเมินคุณภาพภายใน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
29. มีการกำหนดกรอบ เกณฑ์ และวิธีการประเมินที่ชัดเจน และครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
30. มีการประเมินคุณภาพโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน</u>						
31. มีการวางแผนในการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 5 ต่อ

ตัวบ่งชี้การประเมิน	ความเหมาะสมกับบริบท ของวิทยาลัย			ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
32. มีการจัดทำรายงาน นำเสนอ และเผยแพร่ทุกปี	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
33. มีการนำเสนอข้อมูล และผล การประเมินอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
<u>การพัฒนาคุณภาพการศึกษา</u> <u>อย่างต่อเนื่อง</u>						
34. มีการวิเคราะห์ผลการ ประเมินภายใน ผลการ ตรวจสอบคุณภาพและผลการ ประเมินอื่นๆ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
35. มีการนำผลการวิเคราะห์ผล การประเมินภายใน ผลการ ตรวจสอบคุณภาพและผลการ ประเมินอื่น ๆ ไปใช้ในการ วางแผนพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ตัวบ่งชี้การประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกัน
คุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร
การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย ให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้การ
ประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ อยู่ในระดับ
มากที่สุด ทุกรายการ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับตัวบ่งชี้การประเมินระบบการประกัน
คุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. เครื่องมือประเมินให้มีวิธีหรือแนวประเมินไปในทิศทางเดียวกัน
2. เครื่องมือประเมินมีการสรุปเป็นส่วนๆ เพื่อความเข้าใจตามระบบการ
ประกันคุณภาพ
3. ระดับความเหมาะสมในแบบประเมินควรกำหนดเป็นตัวเลข เพื่อความ
สะดวกในการกรอกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
4. เครื่องมือการประเมินต้องครอบคลุมกับบริบทของวิทยาลัยในทั้ง 2 ระดับ
คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

จากข้อมูลการวิจารณ์และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงรูปแบบและเครื่องมือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้ข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นระยะเวลา 8 เดือน (พฤษภาคม 2555 – ธันวาคม 2555) ซึ่งทดลองอยู่ 2 วิทยาลัย คือวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าสนามการวิจัยด้านความรู้ ผู้วิจัยทำการศึกษา

1.1 เอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประเมินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่สร้างขึ้นในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่มือการประกันคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทั้ง 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา เอกสารความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินเป็นต้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการสร้างสัมพันธภาพอันดีกับผู้บริหาร คณะครูทั้ง 2 ทั้ง 2 วิทยาลัยไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่นและพร้อมให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์

1.2 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งเทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก และมีผู้ช่วยวิจัยได้มีส่วนในการจัดเตรียมและช่วยบันทึกภาพในระหว่างดำเนินการ

1.3 ด้านการเตรียมสถานที่หรือการประเมิน ผู้วิจัยดำเนินการประสานโดยในส่วน of วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ผู้วิจัยดำเนินการในฐานะเป็นหัวหน้าศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งในโครงสร้างการบริหารขึ้นตรงกับผู้อำนวยการ ได้ให้ความสะดวกในการจัดเตรียมสถานที่และประเมิน และของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ผู้วิจัยดำเนินการประสานกับรองผู้อำนวยการอุดมศึกษา เป็นหลัก เนื่องจากเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นผู้ดูแลเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเดินทางไปกลับ สำหรับการเตรียมสถานที่และการประเมินในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ซึ่งมีระยะทางห่างจากวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ประมาณระยะทาง 40 กิโลเมตร

1.4 ระยะเวลาในการเข้าสนามการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการกิจกรรมโดยเตรียมการและดำเนินการเป็นระยะเวลา 8 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2555 – ธันวาคม 2555 โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงดังนี้ 1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจคณะผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจผู้ร่วมประเมิน 3. ดำเนินการประเมินตามรูปแบบ 4. รายงานผลการประเมินและประเมินการใช้รูปแบบ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเข้าไปสังเกตการณ์และทำการทดลองทั้งอยู่ในช่วงของการประชุมประจำเดือน หรือการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน โดยได้สัมภาษณ์ พุดคุย และประสานงานกับคณะผู้บริหารและดำเนินการในส่วนต่างๆ อย่างชัดเจน

1.5 การสร้างสัมพันธภาพกับผู้บริหาร และคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียน นักศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่เป็น

หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การดำเนินการในส่วนการ
สร้างสัมพันธภาพเป็นไปอย่างราบรื่น ส่วนวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ซึ่งเปรียบเป็นวิทยาลัยที่ก่อตั้งก่อน
เปรียบเสมือนพี่ โดยมีครูและมีกิจกรรมการเข้าอบรมสัมมนา อยู่บ่อยครั้ง จึงไม่มีปัญหาในการสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะผู้บริหารและคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. บริบทของวิทยาลัยทดลอง จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และ
วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลพื้นฐานของทั้ง 2 วิทยาลัย เพื่อประกอบในการ
พิจารณาในการประเมินระบบประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ตั้งอยู่ที่เลขที่ 25 ถนนกองพลสิบ ตำบลใน
เมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043-511244 โทรสาร 043-
511244 สังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรมเปิดทำการสอนตั้งแต่ ระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดเป็นวิทยาลัยสังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร
แห่งที่ 3 ในจำนวนวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคทั้งหมด 9 แห่งซึ่งการจัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
ได้เริ่มจากการสำรวจพื้นที่ที่จะ จัดตั้งวิทยาลัย กล่าวคือเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2522 ฯพณฯ รัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ พร้อมคณะได้ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะจัดตั้ง
วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เพื่อขยายการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมให้แพร่หลายในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือโดยมี ผู้ร่วมชี้สถานที่หลายท่าน อาทิเช่น นายเดโช สวานานนท์ อดีตอธิบดีกรม
ศิลปกร นายศักดิ์ ออพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ในขณะนั้น รวมทั้งบุคคลสำคัญอีกหลายท่าน
และได้ตกลงที่จะใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ คือ บริเวณสระหาง และสระแก้ว รวมทั้งราชพัสดุบริเวณ
คูเมืองเป็นสถานที่ก่อสร้างวิทยาลัยฯ โดยใช้บริเวณสระหางเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียน และใช้
บริเวณสระแก้วเป็นที่ก่อสร้างบ้านพักข้าราชการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายสิปนนท์ เกตุทัตต์ ได้ลงนาม
ประกาศจัดตั้งวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2522 โดยให้สังกัดกองศิลปศึกษา
กรมศิลปากรกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนถึงชั้นประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง ตั้งแต่วันที่ 20
พฤษภาคม พ.ศ.2522 โดยอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนสตรีศึกษา 1 หลัง เป็นที่เรียนชั่วคราวมี
นักเรียนระดับนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 1 จำนวน 80 คน และดับนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 1 จำนวน 80 คน
ครูผู้สอนได้รับการ สนับสนุนจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนกลางในชั้นแรก จำนวน 50 คน และมีครูช่วย
ราชการจากจังหวัดร้อยเอ็ด 4 คน โดยมีนายล้วน เจริญใจ อาจารย์ 2 วิทยาลัยช่างศิลป์ รักษาการใน
ตำแหน่งผู้อำนวยการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2523 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ได้รับ
งบประมาณ จำนวน 5,650,000 บาท เป็นค่าก่อสร้างอาคารเรียน 3 ชั้น 18 ห้องเรียน 1 หลัง โรง
อาหาร 1 หลัง บ้านพักยาม 1 หลังและรั้วลวดหนามรอบบริเวณ การก่อสร้างได้ดำเนินการสร้างแล้ว
เสร็จในเดือน ธันวาคม 2524 และในงบประมาณ 2524 ได้ รับงบประมาณปรับปรุงพื้นที่มีวงเงินเพียง
756,329 บาท ซึ่งในเนื้อที่เกือบ 20 ไร่ และบางแห่งลึกถึง 2 เมตรเศษ ราคาที่ดินจึง ๆ จะต้องใช้เงินไม่ต่ำ
กว่า 2,000,000บาท แต่วิทยาลัยได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการให้ จน

เสร็จในเดือน มีนาคม 2522 เปิดให้เรียน 20 พฤษภาคม 2525 และทำพิธีเปิดอาคารใหม่ของวิทยาลัย ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2525 โดยท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดร้อยเอ็ด นายธวัชชัย สมสมาน

ปัจจุบันวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาชีพนาฏศิลป์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรปริญญาตรี 2 คณะ คือ คณะศิลปศึกษา และคณะศิลปะนาฏดุริยางค์ โดยเปิดทำการสอน ใน 3 ภาควิชาหลัก ได้แก่

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ชื่อ –สกุลผู้บริหาร นายจิรพจน์ จิงบรรเจิดศักดิ์

วุฒิการศึกษาสูงสุด ป.บัณฑิตการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2553 จนถึงปัจจุบัน

2. คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย

2.1 นายนิเทศ จันโทมุข รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ

นักเรียน –นักศึกษา

2.2 นายอุกฤษณ์ พานิชกิจ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

2.3 นางธัญญลักษณ์ อุบลเลิศ รองผู้อำนวยการฝ่าย

ศิลปวัฒนธรรม

2.4 นายปรเมศวร์ โพธิ์คล้าย รองผู้อำนวยการฝ่าย

อุดมศึกษา

2.5 นายพัลลภ เพียรชนะ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

2.6 นายพงษ์ศักดิ์ ฉายแสง หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ

2.7 นายศุภวัฒน์ ยามสุข หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์

2.8 นายณัฐวุฒิ ภูมิพันธ์ หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป

2.9 นายยุทธนา ธนาการ หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์

ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2555

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ วิทยาลัยนาฏศิลป์

ร้อยเอ็ด

1. ปรัชญา

“สาธุโฆ สัปกัง นามอาปี ยาทิสกัทิสัง”

“ขึ้นชื่อว่าศิลปะแม้เช่นใดเช่นหนึ่งก็ยิ่งประโยชน์ให้สำเร็จได้”

2. วิสัยทัศน์

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพเฉพาะที่มีมาตรฐาน และส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ให้เป็นที่ยอมรับในสังคมระดับชาติ

3. ปณิธาน

มุ่งมั่นศึกษา สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่

ศิลปวัฒนธรรม

4. พันธกิจ

4.1 จัดการศึกษาเพื่อวางรากฐานด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในสังคมระดับชาติ

4.2 ส่งเสริมการวิจัย สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้ อย่างมีคุณค่าแก่สังคม

4.3 เป็นแหล่งเรียนรู้ และบริการทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม

4.4 ส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม

4.5 บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

5. วัตถุประสงค์

5.1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ถึงระดับปริญญาตรี

5.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพเฉพาะที่มี มาตรฐาน

5.3 สร้างสรรค์งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ บริการวิชาการแก่ สังคม

5.4 ส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม

6. อัตลักษณ์

งามกิริยา รักษาวัฒนธรรมไทย

7. เอกลักษณ์

อนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

8. เป้าหมายความสำเร็จ

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในสังคมระดับชาติ

2.2 วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ถนนสนามบิน ตำบล กาฬสินธุ์ อำเภอ เมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000 สังกัด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2524 โดยให้สังกัด กองศิลปศึกษา (ปัจจุบันกองศิลปศึกษาได้ปรับเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบัน นาฏดุริยางคศิลป์) กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดทำการสอนนักเรียน ตั้งแต่ระดับนาฏศิลป์ ขั้นต้น จนถึงระดับนาฏศิลป์ขั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะ 4 - 5 ในด้านการศึกษาที่จะต้องพัฒนา และขยายการศึกษาด้านนาฏศิลป์ และดุริยางค์ไทย ไปสู่ ส่วนภูมิภาคให้เพียงพอ ด้วยจุดประสงค์ในการก่อตั้ง คือ

1. ให้การศึกษอบรมทั้งวิชาสามัญและศิลปะ เพื่อผลิตครูและศิลปิน ทางด้านนาฏศิลป์

2. ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์

3. ให้มีการพัฒนาทางวิชาการ และจัดการแสดงเผยแพร่ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์แก่ชุมชน และหน่วยงาน ทั้งของรัฐบาลและเอกชน

คณะรัฐมนตรีมีมติให้เปิดดำเนินการได้ในปีการศึกษา 2525 กรมศิลปากร อนุมัติเงิน 6,000,000 บาท ก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 18 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง ในเนื้อที่ของ ราชพัสดุแปลงที่ 14633 บริเวณสนามบินเก่ากองทัพบก ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ จำนวน 50 ไร่ ห่างจาก ตัวจังหวัดกาฬสินธุ์ไปตามเส้นทางกาฬสินธุ์-ร้อยเอ็ด (กิโลเมตรที่ 1+ 600 ซ้ายทาง) ถนนสนามบิน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000 โทรศัพท์ 0-4381-1317 โทรสาร 0-4382-1075 โดยรับผิดชอบแนะแนวการศึกษาในเขตพื้นที่อีสานเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม สกลนคร มุกดาหาร หนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น เลย และ หนองบัวลำภู

ปัจจุบันนี้ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ได้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร งานใหม่ตามนโยบายรัฐบาลให้อยู่ในกำกับดูแลของ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม พ.ศ. 2545 และตามประกาศกรมศิลปากร เรื่อง การ แบ่งส่วนราชการหน่วยงานและสถานศึกษาของกรมศิลปากร ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549

“สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” เป็นชื่อที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม ราชกุมารี องค์อุปถัมภ์กรมศิลปากร พระราชทาน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2540 นับเป็นสิริมงคลสูงสุด แก่กรมศิลปากร สถาบัน บุคลากร และนักศึกษา ที่จะทำหน้าที่อนุรักษ์ สืบทอด ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกและเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติ

เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม ราชกุมารี ได้เสด็จเป็นประธานในพิธีเปิดงานศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร ณ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ในโอกาสนี้พระองค์ท่านได้ทรงร่วมบรรเลง ดนตรีโปงลาง “ลายเต้ยโขง” และ “ลายลมพัดพร้าว” ที่พลีหวานจับใจยังความปราบปลื้มในพระกรุณาธิคุณแก่พสกนิกรชาวกาฬสินธุ์ อย่างหาที่สุ่มมิได้ จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงกำหนดให้วันที่ 26 กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นวันเริ่มงานเทศกาล มหกรรมโปงลางแพรวา และงานกาชาดประจำปี ของจังหวัดกาฬสินธุ์นับแต่นั้นมา

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งอบรม ส่งสอนให้ความรู้ ด้านดนตรีนาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมสำคัญของชาติ แก่กุลบุตรกุลธิดาของ ประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดใกล้เคียงพื้นที่บริการ โดยเฉพาะอีสานตอนบน เน้นและ ส่งเสริมในเรื่องการเรียนการสอน การอนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานจนเป็นที่รู้จักกันดี แก่สาธารณชนทั่วไป ให้การยอมรับว่า วงดนตรีโปงลางวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ถือเป็นตัวแทน และเป็นศักดิ์ศรีของจังหวัดกาฬสินธุ์ จะเห็นได้จากการที่มีบุคคลสำคัญมาเยือนจังหวัดกาฬสินธุ์ ทาง ราชการจะจัดให้มีการแสดงดนตรีโปงลางของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นการต้อนรับแขกบ้าน แขกเมืองให้คณะผู้มาเยือนได้ชม สามารถสร้างความประทับใจให้แขกผู้มาเยือนอยู่เสมอ นอกจากนี้ วงดนตรีโปงลางดังกล่าวยังได้เป็นตัวแทนของจังหวัดกาฬสินธุ์ และของประเทศไทยไปแสดงเผยแพร่ใน ต่างประเทศ

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ชื่อ –สกุลผู้บริหาร นายชิน เจริญสุข วุฒิศึกษาสูงสุด ภาษาไทย
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน

2. คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย

2.1 นายทรงศักดิ์ คลังบุญครอง รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียน –นักศึกษา

2.2 นางจุฑาภรณ์ สุวรรณราช รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

2.3 นางศิริวรรณ แก้วเพ็ชรกร รองผู้อำนวยการฝ่าย

ศิลปวัฒนธรรม

2.4 นายธีรรัตน์ ลีลาเลิศสุระกุล รองผู้อำนวยการ

2.5 นายจำเริญ แก้วเพ็ชรกร รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

2.6 นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร หัวหน้างานประกันคุณภาพ

การศึกษา

2.7 นายอิสริย์ ฉายแผ้ว หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์

2.8 นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป

2.9 นางดารณี จันทมิไชย หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์

ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2555

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

1. ปรัชญา “สาธุโฆ สิปปกํ นาม อปิ ยาทสกี ทิสํ”

ขึ้นชื่อว่าศิลปะ แม้นเช่นใดเช่นหนึ่งก็ยังประโยชน์ให้สำเร็จได้

2. ยุทธศาสตร์

จัดการการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม

3. วิสัยทัศน์

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นศูนย์กลาง
องค์ความรู้ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ

4. พันธกิจ

พันธกิจ (ภารกิจ) วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

1. ผลิตบัณฑิตด้านศิลปวัฒนธรรม

2. การวิจัยและงานสร้างสรรค์

3. การบริการวิชาการแก่สังคม

4. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

5. วัตถุประสงค์

5.1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ จัดการศึกษาตั้งแต่

ระดับพื้นฐานถึงระดับปริญญาตรี

5.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพเฉพาะที่มี

มาตรฐาน

5.3 สร้างสรรค์งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ บริการวิชาการแก่สังคม

5.4 ส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม

6. อัตลักษณ์

มารยาทงาม รักความเป็นไทย

7. เอกลักษณ์

โปงลางเลิศล้ำ

8. เป้าหมายความสำเร็จ

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และ คีตศิลป์ ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในสังคมระดับชาติ

3. การวางแผนการดำเนินการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยได้ดำเนินการตามวัน เวลา ดังต่อไปนี้

3.1 การประชุมชี้แจงขอทดลองการวิจัย

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้บริหารเข้าประชุมชี้แจงขอดำเนินการทดลองการวิจัย ในวิทยาลัยทั้ง 2 วิทยาลัยดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ วันที่ 13 พฤษภาคม 2555 ชี้แจงตามภาควิชา 3 ภาควิชา ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1/2555

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด วันที่ 15 พฤษภาคม 2555 ชี้แจงในที่ประชุม ประจำวิทยาลัย ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1/2555

ภาพประกอบ 12 กิจกรรมการดำเนินการประชุมชี้แจงขอทดลองการวิจัย

3.2 การประชุมชี้แจงคณะกรรมการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกผู้ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินตามรูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผ่าน การอบรมผู้ประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1. นายปรเมศวร์ โพธิ์คล้าย รองผู้อำนวยการอุดมศึกษา วิทยาลัยนาฏ ศิลปร้อยเอ็ด
2. นางสาวนันทวัน พนมเขต หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด
3. ดร.ธีรรัตน์ ลีลาเลิศสุระกุล รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยนาฏศิลป ภาพสินธุ์
4. นางมนทกานต์ ประสารฉ่ำ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสินธุ์
5. นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป/หัวหน้างาน ประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสินธุ์

โดยได้ดำเนินการประชุมศึกษารายละเอียดเบื้องต้นครั้งแรกไปพร้อมกับ ผู้เชี่ยวชาญ ในการประชุมรูปแบบและคู่มือการประเมินการระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัย นาฏศิลป์ สังกัดบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยขออนุญาตร่วมในการประชุมดังกล่าว ในการอบรมของ สถาบัน เรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายใน ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่าง วันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2555 ณ พัทธยาชลบุรี เป็นครั้งที่ 1 และประชุมเพื่อปรึกษาคณะกรรมการ ประเมิน ณ วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสินธุ์ ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2555 เป็นครั้งที่ 2

ภาพประกอบ 13 การประชุมคณะกรรมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามรูปแบบฯ

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดและดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้เกิดการประเมินที่ ประสิทธิภาพพร้อมดำเนินการตามคู่มือดังนี้

รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตาราง 6 แสดงขั้นตอน วิธีการ ตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินงาน
1. วางแผนและการเตรียมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1.1 แต่งตั้งและประชุมชี้แจงคณะทำงานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.2 ทบทวนระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.3 ทบทวนรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเครื่องมือการประเมินที่กำหนดให้ 1.4 วางแผนการประเมินและกำหนดปฏิทินงานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.5 เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ดำเนินการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามขั้นตอนและวิธีการประเมินในรูปแบบการประเมินที่กำหนดและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน	2.1 ประสานงานกับคณะทำงานประเมินและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานประเมิน 2.2 ประเมินตามองค์ประกอบ ดังนี้ 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย 5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
3. วิเคราะห์ แปรผลสรุปผลและรายงานผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.1 ดำเนินการวิเคราะห์ แปรผลข้อมูลการประเมิน 3.2 ดำเนินการสรุปผลการประเมินรายด้าน 3.3 ดำเนินการรายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดยมีระยะเวลาในแต่ละขั้นดังนี้

1. ขั้นวางแผนและเตรียมการ เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน 2555
2. ขั้นดำเนินงาน เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2555
3. ขั้นวิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2555

4. ผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยขอเสนอผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยคณะกรรมการประเมิน 5 ท่าน ที่ได้ดำเนินการตามระยะเวลา โดยเรียงผลการประเมิน ตามแบบสรุป สบศ.1-4 โดยนำเสนอข้อมูลจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ตามลำดับ

4.1 ผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

ตาราง 7 แบบสรุปผล ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (สบศ.1) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1	4.78	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA2	4.44	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA3	4.48	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA4	4.48	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	4.55	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด โดยแยกเป็นองค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย 4.78 มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย 4.44 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 3 การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาฯ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 และค่าเฉลี่ยของการประเมินการควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ของระบบมีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55

ตาราง 8 แบบสรุปผล ส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (สบศ.2) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA5	4.39	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การตรวจสอบคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ตามองค์ประกอบ ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.39

ตาราง 9 แบบสรุปผล ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ (สพศ.3) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA6	4.56	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA7	4.53	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA8	4.25	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	4.45	มาก

จากตาราง 9 พบว่า จากตาราง พบว่า การควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด โดยแยกเป็นองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 4.56 มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ย 4.53 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.25 และค่าเฉลี่ยของการประเมินของการประเมินคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ของระบบมีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45

ตาราง 10 แบบสรุปผล ส่วนที่ 4 การประเมินระบบคุณภาพภายใน (สพศ.4) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด (โดยภาพรวม)

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1	4.78	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA2	4.44	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA3	4.48	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA4	4.48	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA5	4.39	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA6	4.56	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA7	4.53	มากที่สุด
แบบประเมิน สบศ.QA8	4.25	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	4.49	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย นาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีผลดังนี้ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด มีอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.53 – 4.78 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีอยู่ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนพัฒนาการจัด

การศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบ ที่ 5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.25 - 4.48

สรุปผลการประเมินโดยภาพรวม ของระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ร้อยเอ็ด ตามรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.49 โดยมีข้อเสนอแนะและจุดที่ควรพัฒนา ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีช่องทางการสื่อสาร หลากหลายและข้อมูลเป็นปัจจุบัน ในทุกส่วนของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีข้อมูลในการพัฒนาและการตัดสินใจ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือบล็อกข้อความต่างๆ
2. ควรกำหนดอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ที่มีความชัดเจน และสามารถดำเนินการได้ อย่างเป็นระบบและรูปธรรม ที่เด่นชัดของวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมกีฬามารยาท นาฏศิลป์ ดนตรี เป็นต้น
3. ควรจัดทำทะเบียน เอกสารในด้านวิชาการ ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นระบบ มี ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพิ่มขึ้น
4. ทุกโครงการทุกกิจกรรม ควรมีการดำเนินการให้ครบวงจร PDCA เพื่อเป็นการ กำกับติดตามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการหาแนวทางในการปรับปรุงต่อไป เช่น อยู่ในวาระ การประชุม ประจำเดือน หรือการประชุมของภาควิชา
5. การตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประเมิน ควรมีการสร้างตระหนักและ เข้าใจทั้งผู้ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม รวมทั้งผู้รับการประเมิน เช่นการอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้ครบในทุกส่วนมาตรฐานตัวชี้วัด
6. ควรมีการวิเคราะห์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีการ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทั้ง 2 ระดับ เช่น การนำผลไปพัฒนาปรับแผนปฏิบัติงานของวิทยาลัย จุดที่ควรพัฒนา

1. ความชัดเจนของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพันธกิจ วิทยาลัย สถาบัน โดยเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาทั้ง 2 ระดับ
2. การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการจัดใน ด้านข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และตรงตามตัวชี้วัดของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
3. การกำกับติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ตามวงจร PDCA และให้ผู้มีส่วนได้ส่วนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งจากการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สอดคล้องข้อเสนอแนะและผลการ ประเมินคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2554 โดยทำการประเมินใน วันที่ 3-4 เดือน กันยายน พ.ศ. 2555 โดยมีผลการประเมินดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 15 มาตรฐาน คือ 5.00 อยู่ใน ระดับดีมาก

ระดับอุดมศึกษา ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 9 องค์ประกอบ คือ 3.62 อยู่ในระดับดี โดยมีข้อเสนอแนะโดยภาพรวมทั้ง 2 ระดับ โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้

จุดที่ควรพัฒนา

1. ควรกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษาที่เด่นชัดโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการวิทยาลัย
2. ควรประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้เหมาะสมตามสภาพจริง
3. ควรมีระบบกลไกการประกันคุณภาพภายใน โครงสร้างการบริหารควรใส่ชื่อผู้รับผิดชอบ ทุกฝ่าย ทุกภาควิชา
4. ควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการปรับปรุงพัฒนา

1. ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน โครงการ กิจกรรม และดำเนินการครบวงจรคุณภาพ PDCA และพัฒนาคุณภาพภายในครบ 8 องค์ประกอบ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. กำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้ชัดเจนในมาตรฐานที่ 14 และกำหนดโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อย 2 โครงการและปฏิบัติให้ครบวงจรคุณภาพ PDCA

ซึ่งจะเห็นได้ว่า จากการประเมินตามรูปแบบ และประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มีจุดสำคัญที่เหมือนกันคือ ปฏิบัติให้ครบวงจรคุณภาพ PDCA ในทุกมาตรฐานการศึกษา

4.2 ผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

ตาราง 11 แบบสรุปผล ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (สพศ.1) ของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1	4.48	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA2	3.87	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA3	3.95	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA4	4.00	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	4.08	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยแยกเป็นองค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย 4.48 มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย 3.87 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 3 การจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 องค์ประกอบที่

4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาฯ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 และค่าเฉลี่ยของการประเมินการควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ของระบบมีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.08

ตาราง 12 แบบสรุปผล ส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (สพศ.2) ของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สพศ.QA5	3.95	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การตรวจสอบคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ตามองค์ประกอบ ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95

ตาราง 13 แบบสรุปผล ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ (สพศ.3) ของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สพศ.QA6	4.15	มาก
แบบประเมิน สพศ.QA7	4.00	มาก
แบบประเมิน สพศ.QA8	3.52	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	3.89	มาก

จากตาราง 13 พบว่า จากตาราง พบว่า การควบคุมคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์โดยแยกเป็นองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย 4.15 มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ย 4.00 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 และค่าเฉลี่ยของการประเมินของการประเมินคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ของระบบมีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89

ตาราง 14 แบบสรุปผล ส่วนที่ 4 การประเมินระบบคุณภาพภายใน (สบศ.4) ของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ (โดยภาพรวม)

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1	4.48	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA2	3.87	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA3	3.95	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA4	4.00	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA5	3.95	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA6	4.15	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA7	4.00	มาก
แบบประเมิน สบศ.QA8	3.52	มาก
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน	3.99	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย นาฏศิลปกาฬสินธุ์ มีผลดังนี้ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 – 4.48

สรุปผลการประเมินโดยภาพรวม ของระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99

โดยมีข้อเสนอแนะและจุดที่ควรพัฒนา ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการประจำวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งนำข้อเสนอมากำหนดลงในแผนยุทธศาสตร์ของวิทยาลัย
2. ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะต้องนำข้อมูลของการประกันคุณภาพที่ได้รับการเสนอแนะจากคณะกรรมการ นำมาพัฒนาปรับโครงสร้าง รูปแบบ กิจกรรม
3. คณะผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญและกระตุ้นหรือมอบบทบาทให้บุคลากรได้ตรงกับความรูความสามารถรวมทั้งสร้างความตระหนักให้กับทุกคน เช่น รองผู้อำนวยการแต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบและกำกับติดตาม อย่างสม่ำเสมอ
4. ควรมีช่องทางการสื่อสาร หลากหลายและข้อมูลเป็นปัจจุบัน ในทุกส่วนของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีข้อมูลในการพัฒนาและการตัดสินใจ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือบล็อกข้อความต่างๆ
5. ควรกำหนดอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ที่มีความชัดเจน และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและรูปธรรม ที่เด่นชัดของวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมกีฬามารยาท นาฏศิลป์ ดนตรี เป็นต้น

6. ควรจัดทำทะเบียน เอกสารในด้านวิชาการ ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพิ่มขึ้น

7. ทุกโครงการทุกกิจกรรม ควรมีการดำเนินการให้ครบวงจร PDCA เพื่อเป็นการกำกับติดตามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการหาแนวทางในการปรับปรุงต่อไป เช่น อยู่ในวาระการประชุม ประจำเดือน หรือการประชุมของภาควิชา

8. การตรวจสอบ กำกับ ติดตามการประเมิน ควรมีการสร้างความตระหนัก และเข้าใจทั้งผู้ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม รวมทั้งผู้รับการประเมิน เช่น การอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้ครบในทุกส่วนมาตรฐานตัวชี้วัด

9. ควรมีการวิเคราะห์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทั้ง 2 ระดับ เช่น การนำผลไปพัฒนาปรับแผนปฏิบัติงานของวิทยาลัย จุดที่ควรพัฒนา

1. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพันธกิจ วิทยาลัย สถาบัน โดยเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาทั้ง 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา

2. หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดจำแนก เป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน และเป็นระบบ สามารถดำเนินการตรวจสอบได้ และตรงกับสิ่งที่ต้องการประเมิน

การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการจัดในด้านข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และตรงตามตัวชี้วัดของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

3. การกำกับติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ตามวงจร PDCA และให้ผู้มีส่วนได้ส่วนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมอบหมายหน้าที่จะต้องดำเนินการชัดเจน และครอบคลุมในทุกด้าน ทุกองค์ประกอบ เน้นการมีส่วนร่วม

ซึ่งจากการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สอดคล้องข้อเสนอแนะและผลการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ประจำปีการศึกษา 2554 โดยทำการประเมินในวันที่ 30 -31 สิงหาคม พ.ศ.2555 โดยมีผลการประเมินดังนี้

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 15 มาตรฐาน คือ 4.00 อยู่ในระดับดี

ระดับอุดมศึกษา ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 9 องค์ประกอบ คือ 2.87 อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีข้อเสนอแนะโดยภาพรวมทั้ง 2 ระดับ โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้

จุดที่ควรพัฒนา

1. ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของผู้เรียน
2. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวงกำหนด
3. พัฒนาให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4. พัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา
5. จัดกิจกรรมตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น

แนวทางการปรับปรุงพัฒนา

1. จัดระบบประกันคุณภาพภายในให้ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ
2. จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ครอบคลุม PDCA ประเมินผลและสรุปรายงาน
3. กำหนดอัตลักษณ์ตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ดำเนินโครงการ กิจกรรมอย่างน้อย 2 โครงการ ตามมาตรฐานการศึกษา
4. จัดทำโครงการสนับสนุนนโยบายปฏิรูปการศึกษา
5. จัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกมาตรฐานทุกตัวบ่งชี้

ซึ่งจะเห็นได้ว่า จากการประเมินตามรูปแบบ และประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มีจุดสำคัญที่เหมือนกันคือ ปฏิบัติให้ครบวงจรคุณภาพ PDCA ในทุกมาตรฐานการศึกษา

ผู้วิจัยได้รายงานผลการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยดำเนินการแจ้งในที่ประชุมประจำเดือนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ เพื่อรับทราบข้อมูลพร้อมทั้งทำเอกสารรายงานบันทึกให้ผู้บริหารทั้ง 2 วิทยาลัยได้รับทราบข้อมูลและเป็นหลักฐาน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ในการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยให้บริหารและคณะครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 2 แห่ง ที่ทำการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยแยกเป็น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จำนวน 36 คน วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ จำนวน 44 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ มีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังรายละเอียดตาราง

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	22	27.50
หญิง	58	72.50
รวม	80	100.00
2. ตำแหน่ง		
คณะผู้บริหาร	10	12.50
ครู/อาจารย์	70	87.50
รวม	80	100.00
3. วิทยาลัยนาฏศิลป์		
ร้อยเอ็ด	36	44.00
กาฬสินธุ์	44	55.00
รวม	80	100.00

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ร่วมการประเมินการใช้รูปแบบทั้งหมด 80 คน ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.50 ตำแหน่งครู/อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 87.50

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบฯ จากผู้บริหารและคณะครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดและวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ จำแนกตามขั้นตอนและโดยภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น (N=80)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านอรรถประโยชน์			
1. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของวิทยาลัย	4.73	0.44	มากที่สุด
2. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัยให้มีคุณภาพได้ดีขึ้น	4.54	0.56	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (N=80)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
3. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ซึ่งให้เห็นถึงกระบวนการประกันคุณภาพทั้ง 3 ส่วน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพได้อย่างชัดเจน	4.51	0.67	มากที่สุด
4. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถเพิ่มศักยภาพและกลไกการประกันคุณภาพของวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ	4.56	0.58	มากที่สุด
รวมด้านอรรถประโยชน์	4.60	0.67	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้			
5. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถนำไปใช้ในวิทยาลัยนาฏศิลป์สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้	4.80	0.40	มากที่สุด
6. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเป็นไปได้ ที่ทุกวิทยาลัยจะนำไปใช้ประเมินระบบของตนเอง	4.45	0.83	มาก
7. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเป็นไปได้ ที่จะสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในหน่วยงานสถานศึกษาอื่น	4.02	0.62	มาก
8. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเหมาะสม ไม่ซับซ้อน และสามารถทำให้หน่วยงานในวิทยาลัยนำไปใช้ได้อย่างดี	4.57	0.78	มากที่สุด
รวมด้านความเป็นไปได้	4.45	0.67	มาก
ด้านความเหมาะสม			
9. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความสอดคล้องกับนโยบาย เกณฑ์มาตรฐานของสถาบัน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ	4.78	0.42	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น (N=80)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
10. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานการประเมินที่เหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
11. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความชัดเจนของรูปแบบ และรายละเอียดในการประเมินเหมาะสม	4.52	0.44	มากที่สุด
12. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	4.27	0.78	มาก
รวมด้านความเหมาะสม	4.56	0.57	มากที่สุด
ด้านความถูกต้อง			
13. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ได้แบ่งออก เป็น 3 ส่วน 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีลักษณะรูปแบบการประเมินที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ ถูกต้อง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.39	0.45	มาก
14. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ใช้เทคนิค เกณฑ์ในการประเมิน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และหลากหลาย	4.34	0.67	มาก
15. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถดำเนินการประเมินด้วยตนเองของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	4.23	0.67	มาก
16. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความถูกต้อง ในผลการประเมินตามสภาพการปฏิบัติของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	4.51	0.78	มากที่สุด
รวมด้านความเป็นไปได้	4.38	0.66	มาก
รวมทุกด้าน	4.51	0.78	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า โดยรวมผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบ การประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอรรถประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60

ปัญหาอุปสรรคของกระบวนการดำเนินงานการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบ การประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จากการให้ผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ จำนวน 80 คน จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ได้สะท้อนผลการประเมินตามกระบวนการประเมิน สรุปได้ดังนี้

1. การตระหนักและเห็นความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในวิทยาลัย
2. ปัญหาที่บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือ ไม่มีความเข้าใจ ในการประเมินระบบ ขาดความกระตือรือร้น และคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน
3. ในส่วนของการดำเนินการจะต้องมีความยุติธรรมและมีคณะกรรมการที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประเมิน มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินอย่างแท้จริง
4. หลักฐานในการประกอบการประเมิน จะต้องมีการชี้แจงหรือทำความเข้าใจ กับผู้ที่รับผิดชอบเพื่อให้การตรวจสอบครบสมบูรณ์ในการประเมิน
5. ระยะเวลาและการดำเนินการจะต้องมีความชัดเจน เพื่อการเตรียมความพร้อมและจัดเตรียมเอกสาร บุคลากรได้อย่างเหมาะสม
6. แบบสรุปรวมของคณะกรรมการเพื่อความชัดเจน

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวในการดำเนินงานประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้นำมา ปรับปรุงรายละเอียดเพิ่มเติมในคู่มือและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

คู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ได้ปรับปรุงดังนี้

1. เพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถาบัน ในส่วนของสิ่งที่วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยเน้นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้ง งานวิจัยสร้างสรรค์ ที่เน้นในส่วนของความร่วมมือ การบูรณาการ
2. เพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดของมาตรฐานและองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การ ประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามการประชุมและ พัฒนาการอบรมตัวชี้วัดของสถาบัน ประจำปีการศึกษา 2555 และปรับปรุงเพื่อรองรับการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบ 3
3. เพิ่มเติมรายละเอียดของคำชี้แจงของการใช้รูปแบบการประเมินระบบการ ประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยอธิบายรายละเอียด เพิ่มเติมในการให้เกณฑ์การแปลความหมายของความเหมาะสมในระบบ ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

โดยทำความตกลงและสร้างในเกณฑ์ในกรณีที่ประเมินจะต้องผ่านทุกรายการในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) ขึ้นไป โดยปรับปรุงให้พิจารณาเป็นรายการ และนำมาทบทวนปรับปรุงให้เข้าสู่ระบบในกรณีที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดังกล่าว

4. เพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดเกณฑ์การประเมินในทุกองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการศึกษาและแบ่งหน้าที่ในการประเมิน ดังนี้

จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

5. เพิ่มเติมข้อมูลคำอธิบายองค์ประกอบให้ชัดเจน โดยอธิบายทุกตัวบ่งชี้ รวมทั้งรายละเอียดของการประเมินในระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

ทั้งนี้การปรับปรุงคู่มือการประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงเบื้องต้น เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของผู้ประเมิน คุณสมบัติของผู้ประเมิน และวิธีการประเมินอย่างละเอียด โดยมีข้อเพิ่มเติมดังนี้

คุณสมบัติของผู้ประเมิน

การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างสร้างสรรค์เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ หรือคุณวุฒิ พร้อมทั้งบุคลิกภาพแลเจตคติที่เหมาะสมของผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงกำหนดคุณสมบัติผู้ประเมินภายนอก ดังนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ เป็นข้าราชการในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และมีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมาย หลักการ แนวทางการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายในของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

3. มีความรู้และทักษะด้านการประเมิน (การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปและให้ข้อเสนอแนะ และการเขียนรายงาน) ตลอดจนมีทักษะในการสื่อสารด้วยวาจา และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ รอบคอบและสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. มีบุคลิกภาพสุภาพเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา เป็น

กัลยาณมิตร มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความสามารถในการประสานงาน

5. มีความรู้ความเข้าใจในบริบทวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และเข้าใจการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ในภาควิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชานาฏศิลป์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ รวมทั้งโครงสร้างหลักสูตรของการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา

คุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะของผู้ประเมินสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกับผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน ตลอดจนผู้บริหาร ต่างมีความมุ่งหวัง ให้การจัดการศึกษามีระบบการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้มีตระหนักรู้ว่า “ ผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ” ที่ต้องอาศัยบุคลากรมืออาชีพที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ ทำงานอย่างทุ่มเท เสียสละ อุทิศตนเพื่อการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน อย่างเต็มที่ จึงกำหนดคุณสมบัติของผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังต่อไปนี้

1. มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในคู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเบื้องต้น
2. ผ่านการอบรมการประเมินคุณภาพภายใน ระดับขั้นพื้นฐาน หรือระดับอุดมศึกษา จากสถาบันหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรอง
3. มีผู้รับรองที่เป็นผู้ประเมินเป็นยอมรับของสถาบัน หรือของวิทยาลัย
4. มีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของครู นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมทั้งบริบทและสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทั้งการสอนในรายวิชาพื้นฐาน และวิชาเพิ่มเติม
5. มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานขององค์กร และสามารถสื่อหรือโน้มน้าว ให้บุคลากรในองค์กร สามารถดำเนินการพัฒนาตนเองตามคำชี้แนะ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. ไม่มีประวัติละทิ้งหน้าที่ /ละทิ้งความรับผิดชอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
7. สามารถประเมินคุณภาพในทุกด้านและมีความเชี่ยวชาญชำนาญในการประเมินอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ
8. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง พร้อมจะปฏิบัติหน้าที่การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้อย่างเต็มความสามารถ
9. มีจริยธรรม คุณธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประเมิน ผู้ประเมินควรมีความเป็นกลางไม่ลำเอียง และมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีการรายงานผลการประเมินตามความเป็นจริง และไม่ยอมให้มีอิทธิพลใดเบี่ยงเบนผลการประเมินให้ผิดไปจากความจริง

ซึ่งผู้วิจัยนำผลการประเมินความพึงพอใจของการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยได้นำเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก คือ คณะผู้บริหาร คณะกรรมการประจำวิทยาลัย รวมทั้งศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา

ของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ได้รับทราบข้อปรับปรุงและแนวทางการพัฒนาให้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพให้เกิดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปผลการวิจัยนำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ให้เหมาะสมกับบริบท และได้มาตรฐาน โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินและคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ปัญหาอุปสรรค และรูปแบบประเมินระบบที่ต้องการ

3. สังเคราะห์ เนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อร่างรูปแบบการประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ที่ใช้ในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดยมุ่งเน้นร่างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย

3.1 เป้าหมายของการประเมิน

3.2 สิ่งที่มุ่งประเมิน

3.3 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

3.4 วิธีการประเมิน

4. ผู้วิจัยดำเนินการขั้นตอนสร้างรูปแบบโดยเน้นหลักการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบการประเมินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และให้น้ำหนักองค์ประกอบที่จะประเมิน และตัวบ่งชี้ โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์คัดเลือกสถานีวิจัยจากวิทยาลัย 2 แห่ง เป็นกรณีศึกษา คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ โดยเป็นวิทยาลัยที่มีความสนใจในการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยขอผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือถึงอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ได้ให้ความร่วมมือในการเป็นพื้นที่ทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นของการวิจัย ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

3. ผู้วิจัยจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ในรูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอกและคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินให้ครบถ้วน

4. ผู้วิจัยดำเนินการประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ เกณฑ์ และวิธีการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พร้อมมากที่สุด

5. ผู้วิจัยและวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ร่วมกันกำหนดปฏิทินในการดำเนินการทั้ง 2 แห่ง ในการนำรูปแบบการประเมินมาประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง

6. ผู้วิจัยทดลองตามปฏิทินที่กำหนด และวิเคราะห์ผลการใช้ผล และสรุปผลการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยรายงานสารสนเทศที่ได้รายงานต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง

การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินการใช้ผลการประเมินภายนอก
2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินรูปแบบการประเมิน โดยยึดเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard)
3. ดำเนินการประเมินรูปแบบการประเมิน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินรูปแบบเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการประเมิน
4. วิเคราะห์ผลการประเมิน
5. นำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการประเมินให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผล

นำเสนอเป็น 3 ตอนตามความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้กำหนดนโยบายเพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพันธกิจของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการให้ได้ ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ องค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาตรฐานการประกันคุณภาพระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และเหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 1. การประเมินคุณภาพภายใน 2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ 3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพปัญหาและความต้องการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ ดำเนินการสอน 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้บริหารและครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาเป็นชุดเดียวกัน การดำเนินการดำเนินการตามระบบที่สถาบันได้กำหนดไว้ แต่ส่วนใหญ่ดำเนินการไม่ครบวงจร PDCA ขาดการกำกับติดตามตรวจสอบที่ชัดเจน รวมทั้งการประเมินที่มีความเที่ยงตรง และขาดความตระหนัก และเข้าใจในมาตรฐานการศึกษาของทั้ง 2 ระดับ ความต้องการให้วิทยาลัยมีระบบประกันคุณภาพตามแนวทางของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนด คือ มีการดำเนินการให้ครบดังนี้ มีการกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ครอบคลุมวงจรคุณภาพ PDCA มีการกำกับติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา มีการดำเนินงานตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย และในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในของวิทยาลัย โดยใช้วิธีหลากหลายและเหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยต้องการให้มีรูปแบบการประเมิน ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถดำเนินการได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ทุกตัวบ่งชี้ ทุกมาตรฐาน ทุกองค์ประกอบ ว่ามีระบบหรือไม่ และสอดคล้องกับแนวทางของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน

รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการประเมิน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน รูปแบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประชุมชี้แจง คณะทำงานประเมิน พร้อมมอบคู่มือการประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดทำปฏิทินดำเนินงานประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการประเมิน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้ รายองค์ประกอบ และรายส่วน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และได้ดำเนินการดังนี้

การประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA1) 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA2) 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (แบบประเมิน สบศ.QA3) 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA4) 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (แบบประเมิน สบศ.QA5) 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA6) 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (แบบประเมิน สบศ.QA7) 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (แบบประเมิน สบศ.QA8)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการในวิทยาลัยโดยภาพรวม ประกอบด้วยการนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของวิทยาลัยเป็นรายตัวบ่งชี้ราย องค์ประกอบ และรายส่วน ในลักษณะตารางประกอบความเรียง และรายงานผลต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ในการทดลองใช้รูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็น ระยะเวลา 8 เดือน (พฤษภาคม 2555 – ธันวาคม 2555) 2 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัย นาฏศิลป์กาฬสินธุ์ซึ่งผลการทดลองใช้รูปแบบมีดังต่อไปนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ร้อยเอ็ด มีผลดังนี้ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด มีอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการประเมิน คุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.53 – 4.78 ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ ในระดับมาก มีอยู่ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 2 การจัดแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ วิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและ สารสนเทศ องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย องค์ประกอบที่ 5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.25 - 4.48

สรุปผลการประเมินโดยภาพรวม ของระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย นาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ตามรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.49 ซึ่งจากการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สอดคล้องข้อเสนอแนะและผลการประเมินคุณภาพ ภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2554 โดยทำการประเมินในวันที่ 3-4 เดือน กันยายน พ.ศ. 2555 โดยมีผลการประเมินดังนี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 15 มาตรฐาน คือ 5.00 อยู่ในระดับดีมาก ระดับอุดมศึกษา ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 9 องค์ประกอบ คือ 3.62 อยู่ในระดับดี

วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ กาฬสินธุ์ มีผลดังนี้ ความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.52 – 4.48

สรุปผลการประเมินโดยภาพรวม ของระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย นาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ตามรูปแบบการประเมิน มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 การประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัย นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สอดคล้องข้อเสนอแนะและผลการประเมินคุณภาพภายในของ

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ประจำปีการศึกษา 2554 โดยทำการประเมินในวันที่ 30 -31 สิงหาคม พ.ศ. 2555 โดยมีผลการประเมินดังนี้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 15 มาตรฐาน คือ 4.00 อยู่ในระดับดี ระดับอุดมศึกษา ค่าเฉลี่ยคุณภาพ 9 องค์ประกอบ คือ 2.87 อยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในด้านอรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง จากผู้บริหารและคณะครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 2 แห่งที่ดำเนินการทดลอง ใช้รูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 80 คน โดยรวมอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอรรถประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60 และได้มีการนำปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าว ในการดำเนินงานประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงรายละเอียดเพิ่มเติมในคู่มือและการใช้ รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำหนดเพิ่มเติมในส่วน อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของวิทยาลัย รวมทั้งคำชี้แจง เกณฑ์ คำอธิบาย รวมทั้ง คุณสมบัติของผู้ประเมินอย่างชัดเจน และเป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบในการอภิปรายผลโดยนำเสนอ 3 ประเด็น คือ 1) ด้านการพัฒนา รูปแบบการประเมิน 2) ด้านเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลและการ วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล มีข้ออภิปราย ดังนี้

1. ด้านการพัฒนา รูปแบบการประเมิน

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนา รูปแบบการประเมิน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญวิจารณ์และให้ ข้อเสนอแนะ และทดลองใช้เครื่องมือการประเมินตามรูปแบบการประเมิน การนำรูปแบบการประเมิน ที่สร้างขึ้นไปใช้ประเมินจริงในวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 2 แห่ง คือวิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด และวิทยาลัย นาฏศิลปกาฬสินธุ์ เพื่อรายงานผล และประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น จากขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบ ดังกล่าวนี้นี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระวัฒน์ เยี่ยมแสง (2550 : 180) ที่มีการพัฒนารูปแบบ โดยการศึกษาสภาพการจัดการความรู้ก่อนการพัฒนา รูปแบบการพัฒนารูปแบบชั่วคราว นำรูปแบบไป ทดลองใช้และการปรับปรุงรูปแบบ นอกจากนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชนกนารถ ชื่นชัย (2550 : 179-190) ที่มีการพัฒนารูปแบบโดยการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบ ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ งานวิจัยของปิยพงษ์ ไสยโสภณ (2550 : 153-154) ที่มีการพัฒนารูปแบบโดยการตรวจสอบรูปแบบ การทดลองรูปแบบ หาประสิทธิภาพของรูปแบบ และปรับปรุงรูปแบบ งานวิจัยของสราพร สาธุการ (2550 : 187 – 188) ที่มีการพัฒนารูปแบบโดยการหาประสิทธิภาพของรูปแบบ และศึกษา ประสิทธิภาพก่อนและหลังการใช้รูปแบบ งานวิจัยของอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2549 : 160-166)

ที่มีการพัฒนารูปแบบการประเมินโดยการหาคุณภาพของรูปแบบโดยใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม และงานวิจัยของทิพย์ฉมพร เกษโกมล (2545 : 159-160) ที่มีการพัฒนารูปแบบการประเมินโดยการทดลองใช้และตรวจสอบระบบ

จากรูปแบบการประเมินดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ผลได้จากทั้ง 2 วิทยาลัยที่ได้รับการทดลองใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ในแต่ละองค์ประกอบ คือ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับ การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของ กุศล เทพศิริ (2548 : 61) และการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ของ วิรัช หาญกล้า (2549 : 69) รวมทั้งการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ของ ญัฐพล เพ็งเมือง (2550 : 59) โดยผู้วิจัยได้เพียงเพียงลักษณะ คล้ายคลึงกันอาจเนื่องมาจาก 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย มีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารและให้บุคลากรภายในหล่อหลอมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนาคุณภาพด้านต่างๆ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย อาจเป็น เพราะว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การตรวจสอบ การประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งขั้นตอนแรกที่สำคัญคือ การวางแผนซึ่งเป็น การจัดเตรียมการไว้ล่วงหน้าให้มีประสิทธิภาพ 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ เนื่องมาจากการที่วิทยาลัยได้วางแผนปฏิบัติการประจำปี และได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ มีการส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้มีจัดการบริหารตามแผน รวมทั้งการจัดการสารสนเทศให้มีระบบ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย มีการดำเนินการตามแผนแต่อาจจะไม่ครบตามกระบวนการ 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แสดงให้เห็นถึงควรเพิ่มระดับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาในรายงานผลการประเมิน เพื่อปรับปรุงพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพราะการตรวจสอบและทบทวนเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจน 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้บริหารได้รับการพัฒนาสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งยังขาดการนำผลการประกันคุณภาพไปใช้และเผยแพร่ผล ไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน อาจมีสาเหตุจากบุคลากรในสถานศึกษาขาดทักษะในการเขียนรายงาน หรือคำชี้แจงในการเขียนรายงานยังไม่ชัดเจน รวมทั้งควรมีมาตรการและแผนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสาธารณชนได้เข้าใจเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญเพื่อการ ตรวจสอบ วิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินที่สร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การวัดผลประเมินผล โดยมีเหตุผลคือ ต้องการได้ข้อมูลสำหรับการ ปรับปรุงรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมีความเป็นไปได้การนำไปใช้จริง ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงเครื่องมือดังกล่าวให้มีการใช้รูปแบบ จากข้อมูลการประเมินรูปแบบที่ พัฒนาขึ้น ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ เอกสาร สอบถามและสัมภาษณ์ ตามกระบวนการวิจัยดังกล่าว เป็น การปรับปรุงและพัฒนาการประเมินอย่างมีระบบ และเป็นผลในการสนับสนุนความเหมาะสมและความ สมบูรณ์ของรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นได้เป็นอย่างดี

2. ด้านเครื่องมือการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน การวิเคราะห์ สรุป และรายงานผลการประเมิน

ในการดำเนินการตามขั้นตอน ผู้วิจัยมีการทบทวนวิธีการและขั้นตอนการประเมิน ตามรูปแบบการประเมินที่ออกแบบขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนา เครื่องมือประเมิน ซึ่งลักษณะเครื่องมือมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Gulicson (2008 : 19) ที่อธิบายว่า มาตรฐานการประเมินประกอบด้วยมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และ เกณฑ์การประเมิน ของ Davies (ผดุงชัย ภูพัฒน์. 2548 : 170 ; อ้างอิงมาจาก Davies. 1972) และเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็นเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ เกณฑ์การปฏิบัติและเกณฑ์ทางคุณค่า ส่วนวิธีการประเมินตามรูปแบบที่สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดโดยมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Worthen และ Sander (1978 : 60-61) ที่อธิบายวิธีการประเมิน 6 วิธี คือ 1) วิธีการประเมิน ตามวัตถุประสงค์ 2) วิธีการประเมินเพื่อการจัดการ 3) วิธีการประเมินผู้บริโภคร 4) วิธีการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5) วิธีการประเมินโดยพิจารณาข้อโต้แย้ง และ 6) วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและมี การมีส่วนร่วม

ลักษณะของเครื่องมือที่สร้างขึ้น สำหรับการประเมินตามรูปแบบการประเมิน มีความ สอดคล้องกับแนวคิด ของ Popham (1999 : 47-62) ที่ว่า เครื่องมือการประเมินต้องมีความตรง (Validity) มีความเที่ยง (Reliability) มีอำนาจจำแนก (Discrimination) มีความเป็นปรนัย (Objectivity) มีความพอเหมาะ (Difficulty) มีความยั่วยุ (Exemplary) มีความลึก (Searching) มีความรับผิดชอบ (Fairness) และมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ส่วนขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือการ ประเมินตามรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ มณีเล็ก (2545 : 32-33) ที่อธิบายการ พัฒนาเครื่องมือการประเมิน สรุปได้ว่ามีขั้นตอนคือ 1) กำหนดขั้นตอนในการวัด 2) นิยามสิ่งที่ต้องการ วัด 3) เลือกชนิดเครื่องมือ 4) สร้างเครื่องมือ 5) ทดลองใช้เครื่องมือ 6) วิเคราะห์หาคุณภาพของ เครื่องมือ 7) ปรับปรุงเครื่องมือ และ 8) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตาม รูปแบบการประเมินแผนงานและโครงการ มีการพัฒนาโดยมีขั้นตอนที่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎี ดังกล่าวข้างต้น ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผลและสรุปข้อมูลการประเมิน

ตามรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินงานโดยสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน ของ กาญจนา วัฒนสุนทร (2546 : 151 – 154) ศิริเดช สุชีวะ (2548 : 185) บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 99, 103-106, 112) และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน (2551 : 67-69, 104-106)

ผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากส่วนใหญ่ และสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน เนื่องจากว่าวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ ยังขาดการดำเนินการตามวงจร PDCA และขาดการติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ขาดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง โดยใช้รูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น และรายงานผลการประเมินประจำปีการศึกษา

1.2 การนำรูปแบบไปใช้ สามารถใช้ประเมินและสรุปรายงานผลการประเมินทั้งในระดับสถานศึกษาโดยภาพรวม ระดับฝ่ายงาน ระดับผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อเป็นสารสนเทศจากการประเมินสำหรับปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในระดับดังกล่าว

1.3 ควรมีการจัดอบรมสัมมนาบุคลากรผู้รับผิดชอบในการประเมินและผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน เกี่ยวกับความรู้และทักษะการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการประเมิน เพื่อรองรับการประเมินแผนงานและโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างกว้างขวาง เพราะจะทำให้ผลการประเมินมีคุณภาพเชื่อถือได้ และมีผลต่อการยอมรับผลการประเมิน ตลอดจนถึงการนำผลการประเมินไปใช้

1.5 สถานศึกษาควรกำหนดภารกิจด้านการประเมินแผนงานและโครงการในสถานศึกษา เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความตระหนักแก่บุคลากร เกี่ยวกับการนำผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพไปใช้สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงรูปแบบและการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในวิทยาลัยอื่น สถานศึกษาอื่น เพื่อการปรับปรุงพัฒนารูปแบบดังกล่าวให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคและแนวทางในการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อตรวจสอบระบบที่มีของวิทยาลัยในการพัฒนาปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบัน และให้มีคู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในมีความเหมาะสมกับบริบทอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. ชุดวิชาเล่มที่ 7
วิจัยทางการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538.
- กรมวิชาการ. การประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการจัดทำระบบ
สารสนเทศสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544 ก.
- _____. การประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหารจัดการ
คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544 ข.
- _____. การประกันคุณภาพการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544 ค.
- _____. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กรอบและแนวคิดการดำเนินการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544 ง.
- _____. การประกันคุณภาพของสถานศึกษา ในการประกันคุณภาพทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544 จ.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- _____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. “นวัตกรรมการด้านการเรียนรู้” สารพัฒนาหลักสูตร. 15(12) :
2 – 22 ; มกราคม – มีนาคม, 2541.
- ก้องเกียรติ บุตรดาเจริญ. การศึกษาการดำเนินการนิเทศโรงเรียนเอกชนที่ได้รับ
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.
- กาญจนา วัฒนสุนทร. “การกำหนดจุดมุ่งหมาย ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน
หลักสูตร หน่วยที่ 7,” ใน ประมวลสาระชุดวิชา การประเมินหลักสูตรและการเรียน
การสอน. หน้า 102 – 106. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
- กึ่งกาญจน์ ยศปัญญา และคณะ. การศึกษาปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545.
- แก้วเวียง วิโรจนรัตน์. การดำเนินงานประกันคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยสารคาม, 2544.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ
ดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

- คม แคนสุข. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนาข้าววิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- คมศักดิ์ ธาตุทอง. การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research). เอกสาร
ประกอบการฝึกอบรม เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.
- คมศักดิ์ ธาตุทอง และคณะ. รายงานการทำวิจัย เรื่อง ความร่วมมือระหว่างครูและนักวิจัยทาง
การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้หลักการของ
วิจัยเชิงปฏิบัติการ. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- จำรัส นองมาก. การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข. กรุงเทพฯ :
ฟิลิกส์เซนเตอร์, 2545.
- จุมพร ทองใหม่. “พัฒนางานทั้งหมดทั้งมีส่วนร่วม,” รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย.
5(17) : 22 ; มกราคม, 2545.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และแสวง ปิ่นมณี. การวิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการประเมินตัวบ่งชี้
มาตรฐานการศึกษาในการประเมินผลภายในของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., 2533.
- ดำรง ทวีแสงสกุลไทย. เทคนิคการควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2545.
- ชนกนารถ ชื่นเชย. รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
ปริญญาณินท์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- ชูศักดิ์ ดินอาสา. การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อระดับการ
ปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบัน
ราชภัฏมหาสารคาม, 2547.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และเชาวลิช เลิศไพบาร. การพัฒนองค์การ เทคนิคการบริหารการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา, 2541.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กาฬสินธุ์ :
ประสานการพิมพ์, 2551.
- ทิพย์ฉมพร เกษโกมล. การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษา
พยาบาลตามแนวคิดการประเมินแบบร่วมมือร่วมพลัง. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545.
- ธีรวัฒน์ เยี่ยมแสง. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2550.
- ธูปทอง กว้างสวัสดิ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.

- นคร ผ่านแสนสาร์. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- บุญชม ศรีสะอาด. “การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ,” Doctor of Education. 9 มกราคม
2549. <[http://www.edu.msu.ac.th/ead/Dr_Boonchom/](http://www.edu.msu.ac.th/ead/Dr_Boonchom/websiteboonchom1/publications/08.pdf)
[websiteboonchom1/publications/08.pdf](http://www.edu.msu.ac.th/ead/Dr_Boonchom/websiteboonchom1/publications/08.pdf)> 19 มกราคม 2533.
- _____. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประทีน จำปาเงิน. ความพร้อมเพื่อการประเมินประกันคุณภาพภายนอกแรกด้าน
กระบวนการของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- ประวิต เอราวรรณ์. การวิจัยปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2545.
- ประสิทธิ์ ดวงมา. “โรงเรียนเทศบาลทำอิฐอุดรติดกับความพร้อมเพื่อการประกัน
คุณภาพการศึกษา,” รายงานการปฏิบัติการศึกษาไทย. 15(17) : 22 ; มกราคม, 2545.
- ปิยะพงษ์ ไสโสภณ. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับ
นักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนในทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง. ปริญญาโท กศ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- พงษ์สิน พลเรือง. การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของรัฐ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2547.
- พูลสุข หิงคานนท์. การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- กานวรัตน์ ภักดีวงศ์. “แนวคิดในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด,” วารสารวิชาการ. 11(26) : 23 ; มกราคม, 2542.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์,
2545.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research),” วารสารศึกษาศาสตร์
17 : 11-15, 2537.
- ยุภากรณ์ ภิญโญเจริญ. การดำเนินงานตามปัจจัยหลัก เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. “แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมิน
ทางการศึกษา หน่วยที่ 1” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการ
ประเมินทางการศึกษา หน่วยที่ 1-5. หน้า 17 นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราชา, 2545.
- รัตนะ บัวสนธ์. ปรัชญาการวิจัย. กรุงเทพฯ : เอเชียแบริฟคอปริงติ้ง. 2545.

- รัตน ธีรธรรม. การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- เริงชัย จงพิพัฒน์สุข. คู่มือผู้ปกครองและครู : การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2543.
- วิเชียร ไทอึ้ง. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2549.
- วิทยา คูวิรัตน์. บนเส้นทางพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.
- วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์. ย้อนอดีตนาฏศิลป์กาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : กาฬสินธุ์การพิมพ์, 2539.
- แววดาว พานดวงแก้ว. การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาหลังการประเมินภายนอกรอบแรกของโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นปีที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2551.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สงบ ลักษณะ. ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเอกสารประชุมทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา, 2539.
- สมชาย เทพแสง. การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- สมบัติ บุญประดม. ความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ผ่านการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- สมาน อัสวภูมิ. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. การนำแนวคิด TQM มาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา. วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน. 7(64) : 56-61, 2539.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. “การศึกษาสู่ยุค 2000,” วารสารข้าราชการครู. 19(6) : 6-10 ; สิงหาคม – กันยายน, 2542.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชย์. “การคิดในการพัฒนาคนและกระบวนการเรียนรู้,” วารสารข้าราชการครู, 19(6) : 6 – 10 ; สิงหาคม – กันยายน, 2539.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การประชุมสัมมนาทางวิชาการรวมพลังเพื่อปฏิรูปการศึกษา วันที่ 22-24 มีนาคม 2545 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สวาท สารกาญจน์. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- สวัสดี สุวรรณอักษร. บนเส้นทางการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- สถาพร สาธุการ. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม สำหรับนักศึกษาทุนนอก ในระดับอุดมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. รายงานการประกันคุณภาพภายใน ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2552 ก.
- _____. รายงานการประเมินคุณภาพภายใน ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 2551. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2552 ข.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. “แนวทางพัฒนาโรงเรียนเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 4(45) : 34 ; ตุลาคม, 2544.
- สามัญศึกษา, กรม. แนวทางปฏิบัติและการประเมินผลแนวทางการเรียนทางการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.
- สามารถ โสภานนท์. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2549.
- สุคนธ์ สากลวารี. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. การวิจัยแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. “วิกฤติเศรษฐกิจไทยกับการสอนเกษตรทฤษฎีใหม่ในโรงเรียน,” สารศิริราช. 51(9) : 5-30 ; กันยายน, 2543.
- สุภาติร คงอินทร์. การศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์ : สถาบันราชภัฏสุรินทร์, 2547.
- สุรัตน์ ศิลปะอนันต์. “แนวทางปฏิรูปการศึกษา,” วิทยจารย์. 98(2) : 14 – 15 ; พฤษภาคม, 2539.
- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543 ก.
- _____. การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น, 2543 ข.

- สตีเฟน เคมมิส และโรบิน แมกแทกกาต. นักวางแผนวิจัยปฏิบัติการ (The action research planner). ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, ผู้แปล กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2538.
- สิตาพร สายแสงจันทร์. การศึกษาปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TOM) ในองค์กรที่ได้รับรางวัลจากโครงการรางวัลคุณภาพแห่งชาติของไทย (Thailand Quality Award). วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- สุนทร พูนพิพัฒน์. “รูปแบบและการประยุกต์ใช้ TQM สำหรับสถานศึกษา,” For Quality. 5(30) : 132-135. ; มีนาคม – เมษายน, 2542.
- สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. แนวทางการประกันคุณภาพภายในเพื่อพร้อมรับการประเมินผลภายนอก. ชัยภูมิ : สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดชัยภูมิ, 2543.
- สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2543 การประกันโอกาส ประกันคุณภาพ ประกันประสิทธิภาพและประกันความปลอดภัย. นครราชสีมา : สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการประเมินศึกษาแห่งชาติ. การเตรียมตัวของโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก เล่ม 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2543.
- _____. การประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542 ก.
- _____. การประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประเมินศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541 ก.
- _____. แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและรองรับมาตรฐานเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2541 ข.
- _____. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2537.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : พรึกหวานกราฟฟิค, 2542 ข.
- _____. มาตรฐานการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บางกอกบลูค, 2540 ก.
- _____. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540 ข.
- _____. สรุปผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประเมินศึกษา ปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2541.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). กรอบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). บันทึกสมศ. 2549. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีด, 2547 ก.
- _____. ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีด, 2546.
- _____. รายงานประจำปี 2547. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547 ข.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ และ ดวงแก้ว จันทรสระแก้ว. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม : ข้อคิดแนวทางและประสบการณ์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิศรา ชูชาติ,” บทความประกอบการประชุมปฏิบัติการเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2541.
- อรรถาวดี สวัสดิ์สุข. การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2549.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. “ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา : ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานงานเก่าที่จัดระบบใหม่.” วารสารวิชาการ. 3(12) : 8-12 ; ธันวาคม, 2540.
- อาวุธ เคนแสนโคตร. การศึกษาปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- อำนาจ สุทธิคุณ. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2542. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : วิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- อำนาจ บัวศิริ. การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยสงฆ์นานาชาติในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อำไพ จิตเมตตา. “ประกันคุณภาพโรงเรียนรุ่งเรืองอุปถัมภ์เริ่มต้นสร้างความตระหนักให้ ครูในโรงเรียน,” รายงานปฏิบัติการศึกษาไทย. 15(22) : 22-33 ; มกราคม, 2545.
- อำรุง จันทวานิช. “การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา,” วารสารข้าราชการครู. 19(6) : 5 – 9, 2544.
- _____. “แนวความคิดการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของ กระทรวงศึกษาธิการ,” วารสารข้าราชการครู. 19(3) : 5-9 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม, 2542.
- อินทนิล ขำขันมาลี. การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2551.

- อุดม ศิริโม. สภาพการปฏิบัติและความต้องการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โรงเรียนในเขตอำเภอเพ็ญ และกิ่งอำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2549.
- อุทุมพร จามรมาน. การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- _____. ระเบียบวิธีวิจัยในพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- _____. เอกสารประกอบการบรรยายการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา (พปค), 2543.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการสู่การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- Anne Gold and Jennifer Evans. Reflecting on School Management Philadelphia. USA : Falmer Press, 1998.
- Basden, Linda loy. illinois “Quality Assurance and Improvement Planning Process : Examining the Relationship Between External Review Visit and Internal Review and Planning Process,” Dissertation Abstract International. 61(15) : 1684-A ; November, 2000.
- Banghart, P.G. Assessing Quality of Community College : Dimension, Criteria and Indicators. Ph.D. Dissertation New York : Cornell University, 1969.
- Bedien, Sm. Reengineering Information Technology Success Through Empowerment. USA : Prentice Hall International Limited. 1994, 1993.
- Biggs and others. “The Use of Quality Assurance Model in Thai Collage and Universities,” Dissertation Abstract International. 61(12) : 469-A ; jume, 1980.
- Bugg.G. “Quality Assurance and Improvement Planing in Illinois High School.” Dissertation Abstracts International. 61(11) : 4330-A ; October, 2000.
- Cook, T. D., Gruder, C. L., Hennigan, K. M., & Flay, B. R., “History of the Sleeper Effect: Some Logical Pitfalls in Accepting the Null Hypothesis,” Psychological Bulletin. 86(4) : 662-679 ; July, 1978.
- Dheeraj Mehrotra. Applying Total Quality Management In Academics. 2007. <<http://www.isixsigma.com/library/content/c020626a.asp#about>> 2013.
- Lim, D. “Quality Assurance in Higher Education in Developing Countries. Assessment and Evaluation,” Higher Education. 24(4) : 379-390, 1999
- Edward Sallis. Total Quality Management in Education. 3rd ed. Kogan Page : London, 1985.

- FitzGerald, F.G. "The Use of Quality Assurance Model in Thai College and Universities," Dissertation Abstract International. 61(12) : 469(A) ; june, 1 987.
- Gullickson, Arlen. "The Student Evaluation Students," National Conference on Evaluation Naresuan University. 5(7) : 32 ; May, 2008.
- Kemen, Harry john. A Study of The Impact of The Curriculum Audit Process in the School Systems (Strategic Management Quality Assurance). Cincinnati : University of Cincinnati, 1993.
- Kemmis, S., and R. McTaggart. The action research planner. Victoria : Deakin University, 1988.
- Kendall, k. Quality Assurance : the Route to Efficiency and competitiveness. 3rd ed West Sussex : Ellis Horwood, 1988.
- Kates, R. J. Educational Research, Methodology, and Measurement : An International Handbook. Oxford : Pergamon Press, 1985.
- Keeves, P. J. Educational Research, Methodology, and Measurement : An International Handbook. Oxford : Pergamon Press, 1988.
- Koontz, J.A. "Toward a taxonomy of essential evaluator competencies," The American Journal of Evaluation. 22 : 229-247, 1978.
- Kuo, tsuang Yi h. Smart. Q : A Knowledge – Based Quality Assurance System Based Quality Assurance System. Cincinnati : University of Cincinnati, 1993.
- Mosia, Norman tehmba. "the Impact of transformed Institutional Governance Structures on Quality assurance mechanisms in Higher Education in South Africa," Dissertation Abstract International. 63(10) : 3493 – A ; April, 2003.
- J. Newton. "An Evaluation of the impact of External Quality Monitoring on a Higher Education college (1993-1998)," Assessment & Evaluation in Higher Education. 24(2) : 215-235 ; July, 2006.
- Patricia, G.B. "Approch to Quality Assurance and Control in other Country," Dissertation Abstract International. 63(8) : 4314 – A ; November, 2000.
- Pobinson, Bryanr Jr. Goals of Education Reform in Massachusatts Urban Education. MA : University of Massachusatts, 1997.
- Popham, W. James. Modern Education Measurement. Englewood Cliffs, New Jersey : Pretice-Hall, 1999.
- Scriven, M. "The Methodology of Evaluation," AERA Monograph Series in Curriculum Evaluation. Chicago : Rand McNally, 1969.

- Scriven, M. "The Logic Judgment in Evaluation and the Law: Making Hard Decisions with Soft Data," in Proceeding of the ETS Invitational Conference Educational Measurement and the Law. p 85-87. New Jersey : Educational Testing Service, 1977.
- Sheahan, Patrick M. "Curriculum and Teachers Attitude : The Impact of the Change Process in Special Education," Dissertation Abstract International. 62(93) : 5819 – A ; May, 2001.
- Smith, N.L. "Requirements of a Discipline of Evaluation," Studies in Educational Evaluation. 5 : 5-12, 1978.
- Stebbing, L. Quality Assurance : the Route to Efficiency and Competitiveness. 3rd ed. West Sussex : Ellis Horwood, 1993.
- Stufflebeam, D.L. and others. Educational Evaluation and Decision Making. Itasca, Illinois : Peacock Publishing, 1971.
- . "Meta Evaluation: Concepts, Standard, and Users," in Education Evaluation Methodology: The State of the Art. p. 2-7 Baltimore : The Johns Hopkins University Press, 1981.
- Stufflebeam, D.L. and A.J. Shinkfield. Evaluation Theory, Models and Applications. San Francisco : Jossey-Bass, 2007.
- Von Bartalanffy. Quality Assurance : the Route to Efficiency and Competitiveness. 3rd ed West Sussex : Ellis Horwood, 1963.
- Warger, C. and J. Burnette. "Applications of Participatory Action Research with student who have disabilities. of B. E. 2542 : Policy Maker and Local Stakeholder Perspectives," Dissertation Abstract International. 63(11) : 3813 – A ; May, 2003.
- Walsh, Susan F. "Modifying Risk Perceptions of Japanese University Students using a Culturally Compatible of Instruction," Dissertation Abstracts International. 60(6) : 1896 ; December, 1999.
- Whatmough, R. "The listening school : Sixth formers and staff as customers of each other. In C.Parsons (ed.)," Quality Improvement in Education : Case Studies in Schools, Colleges And Universities. p. 19-103. London : David Fulton, 1994.
- Wiboonupattum, Rangsun. "Educational Quality assurance in the Thai Educational Act of B. E. 2542 : Policy Maker and Local Stakeholder Perspectives," Dissertation Abstract International. 63(11) : 3813 – A ; May, 2003.
- Willer, D. Scientific Sociology : Theory and Method. Engwood Cliff, NJ : Prentice-Hall Inc, 1986.

- Worthen, B.R., and J.R. Sanders. Educational Evaluation: Theory and Practice. Ohio : Charles A. Jones Publishing Company, 1973.
- Worthen, B.R. and Sanders, Jody L. Fitzpatrick. Program Evaluation Alternative Approaches and Practical Guidelines. New York : Longman, 1997.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค
และความต้องการ รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค

และความต้องการ รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. ดร.กษมา ประสงค์เจริญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
2. นางอัญชนา วิริยะประสิทธิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
3. นายจิรพจน์ จิงบรรเจิดศักดิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
4. นางเพ็ญจันทร์ เด่นยุกต์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
5. ดร.ธีรารัตน์ ลีลาเลิศสุระกุล รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในการสนทนากลุ่มย่อย
รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในการสนทนากลุ่มย่อย

รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เป็นผู้รับผิดชอบและผ่านการอบรมการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

1. นางสาวนันทวัน พนมเขต	วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
2. นางสาวหฤทัย นัยโมกษ์	วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
3. นางปทุมทิพย์ กาวิล	วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
4. นายธนพจน์ โพสมัศ	วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
5. นายจรรุชา จันทสิโร	วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
6. นางสาวพนิดา ชัยวิทย์	วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
7. นางมนทกานต์ ประสารฉ่ำ	วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์
8. นางพรปวีณ์ ชุฑ์ทะกะพันธ์	วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช
9. นายปรเมศร์ โพธิ์คล้าย	วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์สภาพการประกันคุณภาพภายใน

ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์สภาพการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคของการประกันคุณภาพภายใน และความต้องการรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และความต้องการรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกประเด็นตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะไม่ส่งผลกระทบ/เสียหายต่อท่าน หรือหน่วยงานที่ท่านสังกัด ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ – สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์
 2. ตำแหน่ง.....
 3. สังกัด วิทยาลัยนาฏศิลป์.....
 4. ในหน่วยงานของท่าน งานประกันคุณภาพ อยู่ในโครงสร้างการบริหารอย่างไร ใคร
รับผิดชอบ.....
-
5. ท่านรับผิดชอบงานประกันคุณภาพในระดับใด
 - ☐ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ☐ ระดับอุดมศึกษา
 6. ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพหรือไม่
 - ☐ เคย จำนวน.....ครั้ง ☐ ไม่เคย
 7. ท่านเป็นกรรมการประเมินคุณภาพภายในหรือไม่
 - ☐ เป็น ☐ ไม่เป็น

ตอนที่ 2 สภาพการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. วิทยาลัยของท่านมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในหรือไม่
 - ☐ มี ☐ ไม่มี
2. วิทยาลัยของท่านมีการกำหนดนโยบาย แผนงานให้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในหรือไม่ มีวิธีการอย่างไร
 - ☐ มี โดยมีวิธีการ.....
 - ☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

3. วิทยาลัยของท่านมีการจัดตั้งศูนย์/งานประกันคุณภาพที่ชัดเจนสำหรับการประสานงานการ

ดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหรือไม่ โดยมีหัวหน้างานรับผิดชอบอย่างไร

- ☐ มี
โดยมี หัวหน้ารับผิดชอบ ☐ รวมทั้ง 2 ระดับ (ระดับพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา)
☐ แยก 2 ระดับ (ระดับพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา)
☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

4. วิทยาลัยมีการจัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร คณาครู บุคลากรทุกฝ่าย เพื่อสร้างเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

- ☐ มี โดยวิธีการ.....
.....
.....

- และดำเนินการ ☐ เดือนละครั้ง
☐ ภาคเรียนละครั้ง
☐ มากกว่า 1 ครั้งต่อภาคเรียน

ผลจากการดำเนินการ.....
.....
.....
☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....
.....

5. วิทยาลัยของท่านมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพ

การศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษาหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

.....

และดำเนินการ ☐ เดือนละครั้ง

☐ ภาคเรียนละครั้ง

☐ มากกว่า 1 ครั้งต่อภาคเรียน

ผลจากการดำเนินการ.....

.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

6. วิทยาลัยมีการจัดทำคู่มือเอกสารเกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่าย มีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและมีการควบคุมคุณภาพหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

7. วิทยาลัยมีระบบการจัดข้อมูลสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดทำ

ฐานข้อมูลสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

8. วิทยาลัยมีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและติดตามการประเมินคุณภาพการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพในวิทยาลัยหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

9. วิทยาลัยมีการสะท้อนผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและติดตามการประเมินคุณภาพ
ภายในเพื่อนำมาปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

10. วิทยาลัยมีการตรวจสอบ ทบทวน การประเมินการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ โดยมีวิธีการ

อย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

11. วิทยาลัยมีการตรวจสอบรายงานการประเมินตนเอง (SAR) กับสภาพจริงของวิทยาลัยที่ได้
ดำเนินการปฏิบัติหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

☐ มี โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และความต้องการรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

1. วิทยาลัยของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ อย่างไร

☐ มี คือ.....

.....

.....

.....

☐ ไม่มี เพราะเหตุใด.....

.....

2. เมื่อมีปัญหาวิทยาลัยของท่านดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ โดยมีวิธีการอย่างไร

มี.....โดยมีวิธีการ.....

.....

.....

☐ ไม่ใช่ เพราะเหตุใด.....

.....

3. ท่านต้องการให้วิทยาลัยของท่านมีระบบประกันคุณภาพอย่างไร และควรมีวิธีการประเมินอย่างไร

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
ผู้วิจัย

แบบประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

2. แบบประเมินฯ นี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เพียงช่องละ 1 ระดับความคิดเห็น ในแต่ละข้อความให้ครบทุกประเด็น เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ในช่องความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบ ได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุดในการประเมิน
- 4 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมมากในการประเมิน
- 3 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมพอสมควรในการประเมิน
- 2 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อยในการประเมิน
- 1 หมายถึง องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุดในการประเมิน

ในช่องความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลตามองค์ประกอบของรูปแบบ มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเป็นไปได้มากที่สุด ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 4 หมายถึง มีความเป็นไปได้มาก ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ปานกลาง ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 2 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อย ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบ
- 1 หมายถึง มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบ

ตัวอย่าง

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0. ลำดับขั้นตอนของรูปแบบฯ	✓						✓			

การแปลความหมาย

เมื่อท่านพิจารณารูปแบบฯ แล้ว ท่านเห็น ว่าลำดับขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบในระดับมาก

โดยองค์ประกอบที่ผู้วิจัยกำหนดในรูปแบบการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็น 8 องค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบที่ 1 การจัดระบบการบริหารและสารนิเทศ
- องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- องค์ประกอบที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- องค์ประกอบที่ 5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพการศึกษา
- องค์ประกอบที่ 7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- องค์ประกอบที่ 8 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	องค์ประกอบของรูปแบบประเมินที่ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา										
2	เป้าหมายของ องค์ประกอบที่ 1-4										
3	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 1										
4	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 1										
5	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 1										
6	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 2										
7	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2										
8	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 2										

-4-

ข้อ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

9	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 3										
10	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3										
11	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 3										
12	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 4										
13	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4										
14	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 4										
15	เป้าหมายของ องค์ประกอบที่ 5										
16	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 5										
17	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 5										
18	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 5										
19	เป้าหมายของ องค์ประกอบที่ 6-8										
20	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 6										
21	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 6										
22	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 6										
23	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 7										
24	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 7										
25	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 7										

-5-

ข้อ	ประเด็นที่พิจารณา	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

26	สิ่งที่มุ่งประเมิน ขององค์ประกอบที่ 8										
27	การกำหนดประเด็น ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 8										
28	วิธีการประเมิน ขององค์ประกอบที่ 8										

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
ผู้วิจัย

แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านความเหมาะสมของการใช้คู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขคู่มือฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

2. แบบประเมินฯ นี้มีแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ในแต่ละข้อความให้ครบทุกประเด็นเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ

นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	คู่มือฯ อธิบายหลักการและเหตุผลของการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้อย่างเข้าใจ					
2	คู่มือฯ อธิบายข้อมูลพื้นฐานของระบบการประกันคุณภาพได้อย่างเข้าใจ					
3	คู่มือฯ อธิบายวัตถุประสงค์ของการรูปแบบได้ชัดเจน					
4	คู่มือฯ นิยามศัพท์เฉพาะได้อย่างเข้าใจ					
5	คู่มือฯ อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบฯได้อย่างเข้าใจ					
6	คู่มือฯ อธิบายวิธีการดำเนินการของรูปแบบฯได้อย่างเข้าใจ					
7	คู่มือฯ อธิบายวิธีการประเมินในแต่ละองค์ประกอบได้อย่างละเอียดและเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้					
8	คู่มือฯ มีเนื้อหาเหมาะสมและชัดเจน					
9	คู่มือฯ เรียงลำดับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม					
10	คู่มือฯ ใช้ภาษาเหมาะสมและเข้าใจง่าย					
11	คู่มือฯ มีตัวอักษร การจัดหน้า รูปแบบเหมาะสมชัดเจน					
12	โดยภาพรวม คู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความเหมาะสม					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

1. แบบพิจารณาน้ำหนักคะแนนตัวบ่งชี้ฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้การประเมิน และน้ำหนักคะแนนความสำคัญของตัวบ่งชี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง
2. แบบพิจารณาน้ำหนักตัวบ่งชี้ฯ นี้ มีเกณฑ์การให้คะแนน 1-5 คะแนน โดยแบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 การพิจารณาตัวบ่งชี้และกำหนดน้ำหนักคะแนนการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นในการพิจารณาตัวบ่งชี้และกำหนดน้ำหนักคะแนนการประเมิน เพียงช่องละ 1 ระดับการพิจารณา ในแต่ละข้อความให้ครบทุกประเด็นเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 1- 5 คะแนน โดยมีความหมายดังนี้

- คะแนน 5 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญมากที่สุด
- คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญมาก
- คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญปานกลาง
- คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญน้อย
- คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ตัวบ่งชี้ หรือตัวบ่งชี้ย่อยนั้นสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การพิจารณาตัวบ่งชี้และกำหนดน้ำหนักคะแนนการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ	ตัวบ่งชี้/ตัวบ่งชี้ย่อย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	การจัดระบบการบริหารและสารนิเทศ 1.1 การจัดองค์กร					
2	1.1.1 จัดองค์กรโครงสร้างของการบริหารงาน มีข้อบ่งชี้ภาระงานชัดเจน					
3	1.2 การกำหนดหน้าที่					
4	1.2.1 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
5	1.3 การนิเทศ					
6	1.3.1 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
7	1.4 การจัดเก็บข้อมูล					
8	1.4.1 จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศครอบคลุมเพียงพอเป็นปัจจุบัน					
9	1.5 การนำข้อมูลไปใช้					
10	1.5.1 ดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานที่กำหนด					
11	1.5.2 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนด้านการบริหารจัดการ					
12	1.6 การรายงานผล					
13	1.6.1 รายงานผลการปฏิบัติงานและนำผลไปปรับปรุง พัฒนางานอย่างเป็นระบบ					

ข้อ		ระดับคะแนน

	ตัวบ่งชี้/ตัวบ่งชี้ย่อย	5	4	3	2	1
14	การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2.1 มาตรฐานการศึกษา					
15	2.1.1 มีประกาศแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูล ทบทวนมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนความต้องการของวิทยาลัยและชุมชน สังคม					
16	2.1.2 นำข้อมูลจากการศึกษา วิเคราะห์ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษา					
17	2.1.3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตร แนวทางการจัดการศึกษาของวิทยาลัย					
18	2.1.4 ดำเนินการเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการประจำวิทยาลัย					
19	2.1.5 ประกาศใช้และเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
20	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3.1 กระบวนการจัดทำแผน					
21	3.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาความจำเป็นอย่างเป็นระบบ					
22	3.1.2 มีการทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง					
23	3.1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องชัดเจนและเป็นรูปธรรม					
24	3.1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรทุกคนรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจนและเข้าใจตรงกัน					

-4-

ข้อ	ตัวบ่งชี้/ตัวบ่งชี้ย่อย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1

25	3.1.5 กำหนดการจัดสรรงบประมาณและ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
26	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4.1 วิธีดำเนินงาน					
27	4.1.1 กำหนดขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานอย่าง ชัดเจน					
28	4.1.2 แบ่งงาน มอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ อย่างชัดเจน					
29	4.1.3 ปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีการที่ กำหนด					
30	4.1.4 สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ แก่ผู้ปฏิบัติงาน					
31	4.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม สรุป					
32	4.2.1 นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ รายงานผลการปฏิบัติทุกระยะตามที่กำหนด					
33	4.2.2 ประเมินผล สรุปรายงานผลการ ปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ					
34	การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 5.1 วิสัยทัศน์/ภารกิจ					
35	5.1.1 ติดตาม ตรวจสอบ จัดเก็บข้อมูลผลการ ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ และภารกิจของวิทยาลัย					
36	5.2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
37	5.2.1 ติดตาม ตรวจสอบ จัดเก็บข้อมูลผลการ ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด					
38	5.3 การเรียนการสอน					
39	5.3.1 ติดตาม ตรวจสอบ จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่กำหนด					
40	5.4 การเรียนรู้ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ ของนักเรียน นักศึกษา					
41	5.4.1 ติดตาม ตรวจสอบ จัดเก็บข้อมูล การ จัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานโครงการ และการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน นัก					

-5-

ข้อ	ตัวบ่งชี้/ตัวบ่งชี้ย่อย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1

42	5.5 การบริหารและการจัดการ					
43	5.5.1 ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการดำเนินงานตามการบริหารและการจัดการ					
44	5.5.2 นำเสนอผลการตรวจสอบ ทบทวน ผลการตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการที่เกี่ยวข้อง					
45	การประเมินคุณภาพการศึกษา 6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
46	6.1.1 กำหนดเป้าหมาย ขั้นตอน วิธีการเครื่องมือ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน					
47	6.1.2 ประเมินสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
48	6.1.3 มีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผล การประเมิน					
49	6.1.4 นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
50	6.2 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ					
51	6.2.1 กำหนดเป้าหมาย ขั้นตอน วิธีการเครื่องมือ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน					
52	6.2.2 ประเมินสอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนงาน					
53	6.2.3 มีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผล การประเมิน					
54	6.2.4 นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
55	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 7.1 การเขียนรายงาน					
56	7.1.1 การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ที่ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
57	7.1.2 มีคณะกรรมการสรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา -6-					
ข้อ	ตัวบ่งชี้/ตัวบ่งชี้ย่อย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1

58	7.1.3 บุคลากรในวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
59	7.2 การประชาสัมพันธ์					
60	7.2.1 เผยแพร่และรายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
61	การผดุงระบบประกันคุณภาพ 8.1 การนำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุง					
62	8.1.1 การติดตามความเห็น ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา					
63	8.1.2 การวางแผนการประกันคุณภาพภายในอย่างครอบคลุม					
64	8.1.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน					
65	8.1.4 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ ปรับปรุง พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
66	8.2 การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน					
67	8.2.1 ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
ผู้วิจัย

แบบประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฯ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง ภายหลังจากที่ท่านได้ทดลองใช้รูปแบบมาแล้ว ผลการวิเคราะห์ในการตอบแบบประเมินนี้จะไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงรูปแบบฯ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริงต่อไป

2. แบบประเมินฯ นี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เพียงช่องละ 1 ระดับความคิดเห็น ในแต่ละข้อความให้ครบทุกประเด็น เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านอรรถประโยชน์					
1	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของวิทยาลัย					
2	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัยให้มีคุณภาพได้ดีขึ้น					
3	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการประกันคุณภาพ ทั้ง 3 ส่วน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพได้อย่างชัดเจน					
4	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถเพิ่มศักยภาพและกลไกการประกันคุณภาพของวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ					
	ด้านความเป็นไปได้					
5	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถนำไปใช้ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้					
6	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเป็นไปได้ ที่ทุกวิทยาลัยจะนำไปใช้ประเมินระบบของตนเอง					
	-3-					
ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย

		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
7	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเป็นไปได้ ที่จะสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในหน่วยงานสถานศึกษาอื่น					
8	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเหมาะสม ไม่ซับซ้อน และสามารถทำให้หน่วยงานในวิทยาลัยนำไปใช้ได้อย่างดี					
	ด้านความเหมาะสม					
9	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความสอดคล้องกับนโยบาย เกณฑ์มาตรฐานของสถาบัน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ					
10	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีขั้นตอนการดำเนินการประเมินที่เหมาะสม					
11	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความชัดเจนของรูปแบบ และรายละเอียดในการประเมินเหมาะสม					
12	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์					
	ด้านความถูกต้อง					
13	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ได้แบ่งออก เป็น 3 ส่วน 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีลักษณะรูปแบบการประเมินที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ ถูกต้อง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา -4-					
ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย

		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
14	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ ใช้เทคนิค เกณฑ์ในการประเมิน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และหลากหลาย					
15	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ สามารถดำเนินการประเมินด้วยตนเองของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน					
16	รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ฯ มีความถูกต้อง ในผลการประเมินตามสภาพการปฏิบัติของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์					

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือ
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง
คู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คู่มือ

การใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล
อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย

โดย
นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย ในการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งจะสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการประเมินผลการจัดการศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของสถาบันและเป็นแนวทางในการตัดสินใจวางแผน และปรับปรุงนโยบายการดำเนินงานพร้อมจัดเตรียมข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการประเมิน และการสร้างรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในและคู่มือการใช้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากเอกสาร งานวิจัย และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพการประเมินประกันคุณภาพภายใน เพื่อจัดทำคู่มือให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

หวังอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นแนวปฏิบัติในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่จะส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองต่อสังคมและประเทศชาติตามเป้าหมายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อไป

นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สารบัญ

ส่วนที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
2	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	6
3	มาตรฐาน องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน.....	18
4	การใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	27
	สาระการประเมิน.....	28
	วิธีการและขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบ การประกันคุณภาพภายใน.....	32
	เครื่องมือการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน.....	49
	คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินระบบฯ.....	81
	วิธีการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน.....	89
	เอกสารอ้างอิง.....	91

ส่วนที่ 1

หลักการและเหตุผล

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษา**สร้างความมั่นใจ** (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง ดังที่กล่าวแล้ว

ดังนั้นการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึดหลักการ 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหาร และตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนท่าบทบาหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะทำงานในส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้น จึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมี การวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้ม ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูล ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลงข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจากระบบและโครงสร้างการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมายซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้น ในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น

การมีคู่มือประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จะสามารถชี้ให้เห็นถึงการติดตามระบบ การประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบ ของการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งจะสามารถส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศอย่างมีคุณภาพ เกิดประโยชน์ ต่อผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อให้องค์กรรู้หลักการในดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในให้ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญ และสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินของการประกันคุณภาพภายใน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างที่เป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน ระยะเวลาประเมิน คุณสมบัติของผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานผลการประเมิน
2. ระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลุ่มของกิจกรรมทางการศึกษาที่ร่วมกันทำหน้าที่ทั้งที่เกี่ยวเนื่องกันและอิสระต่อกัน อยู่ในลักษณะรวมกันเป็นหน่วยเดียว เพื่อให้ การจัดการศึกษาจะบรรลุถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนโดยประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก
3. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การปฏิบัติของสถานศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ได้ดำเนินการตามระบบหรือแผนงานที่กำหนดไว้ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และนโยบายการศึกษาของกระทรวงวัฒนธรรม ทั้งนี้ทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และพร้อมที่จะรับการประกันคุณภาพจากภายนอกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
4. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าสังเกตได้ ซึ่งได้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของการดำเนินงาน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
5. เกณฑ์ หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน ใช้เป็นตัวตัดสินคุณภาพของการดำเนินงาน
6. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ (Utility) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
7. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในสถานการณ์จริง

อย่างมีประสิทธิภาพ

8. ความเหมาะสมของรูปแบบ (Propriety) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาริบทและนโยบายการทำงานและวางแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยให้มี คุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากภายในและภายนอก

9. ความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ (Accuracy) หมายถึง รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

10. ความตรงของรูปแบบ (Validity) หมายถึง คุณภาพของรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีคุณภาพสูงกับต่ำได้ อย่างถูกต้อง

11. วิทยาลัยนาฏศิลป์ หมายถึง วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 12 แห่ง สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

ส่วนที่ 2

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้มีการประกันคุณภาพอยู่ 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา โดยมีหลักการดังนี้

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา “สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ดังนั้นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้งในฐานะสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งจึงมีหน้าที่ในการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแก่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่มีกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและเหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยกำหนดให้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และเป็นระบบประกันคุณภาพเน้นกระบวนการทำงานที่ครบทุกวงจรคุณภาพ ซึ่งเริ่มต้นจากการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน การวางแผนงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา โดยมุ่งสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานคุณภาพจากภาระหน้าที่ตามปกติเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพ

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการกิจของสถาบันบรรลุเป้าประสงค์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องภายใต้การร่วมมือของบุคลากรทุกคนและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เพื่อเป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจว่าสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์สามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งการประเมินคุณภาพและการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

วัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีวัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) เพื่อเป็นกลไกการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และสถานศึกษาในสังกัดในภาพรวม ทั้งด้านการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ

2) เพื่อให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และสถานศึกษาในสังกัดรับทราบถึงข้อดี ข้อที่ควรพัฒนา และสถานภาพการดำเนินงาน อันจะเป็นข้อมูลที่มีค่าในการนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานไปสู่สู่เป้าหมายและเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

3) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคม ซึ่งจะทำให้มั่นใจได้ว่าสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และหน่วยงานในสังกัดสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

4) เพื่อให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาของทั้งสถาบันและหน่วยงานในสังกัดได้อย่างเหมาะสม

5) เพื่อให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทั้งการประเมินคุณภาพภายนอก และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบและเกณฑ์ประเมินคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้พัฒนามาตรฐานคุณภาพ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งประกอบด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับพื้นฐานวิชาชีพ ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานแก่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และสถานศึกษาในสังกัด โดยมีหลักสำคัญคือหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ปรับปรุง (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ และอุดมการณ์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา(วิทยาลัยช่างศิลป์) และระดับอุดมศึกษา

โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และมาตรฐานคุณภาพระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม การตรวจสอบ การประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 มาตรฐานโดยพัฒนาตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์และบริบทของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่ตัวบ่งชี้การดำเนินงานที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบันใน สำหรับการดำเนินการระบบประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานในสังกัดที่จัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพ ที่มีความสอดคล้องตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และมาตรฐานการจัดการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของอุดมศึกษาได้ยึดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้ง 9 ด้าน คือ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ

(9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ โดยพัฒนาตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์และบริบทของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่ตัวบ่งชี้การดำเนินงานที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบันในองค์ประกอบที่ (10) สำหรับการดำเนินการระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันและหน่วยงานในสังกัดที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีความสอดคล้องตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และมาตรฐานการจัดการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้นกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงให้ความสำคัญกับทั้งกระบวนการคุณภาพที่ครอบคลุมวงจรคุณภาพและครอบคลุมการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของระบบและกระบวนการบริหารการศึกษา

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และนโยบายด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาล¹ ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติเพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

(คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข) มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์
- 1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม
- 1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
- 1.4 ทักษะทางสังคม

¹ ได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 และให้หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

- 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
- มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา**
(จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน) มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
- 2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
 - 2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
 - 2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
- มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้**
(การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง) มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
- 3.1 การบริการวิชาการและการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้
 - 3.3 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้
 - 3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

องค์ประกอบและเกณฑ์ประเมินคุณภาพที่เป็นอัตลักษณ์และจุดเน้นของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เพื่อให้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งดำเนินการตามตัวบ่งชี้ระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีความครอบคลุมคุณลักษณะเฉพาะของสถาบันฯ สามารถประเมินคุณลักษณะเฉพาะหรือจุดเน้นของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และหน่วยงานสถานศึกษาในสังกัด ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานเพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของของสถาบันฯ โดยคำนึงถึงสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐาน และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัวบ่งชี้ที่เพิ่มเติมขึ้นสามารถวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์ ดังนั้นตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของสถาบันฯจึงเป็นเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติที่ดีที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ สามารถวัดระดับคุณภาพตามเป้าหมายของตัวบ่งชี้ อีกทั้งเป็นเกณฑ์การประเมินผลที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคลากรของสถาบันฯทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารสถาบันทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ในการกำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นจุดเน้น และจุดเด่น หรืออัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจทั้งในระดับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง

กลไกการประกันคุณภาพ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับนโยบายที่ประกอบด้วยผู้บริหารสูงสุดของสถาบันที่ให้ความสำคัญและกำหนดนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับ ทั้งนี้ได้มอบหมายให้หน่วยงานได้แก่ ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และคณะกรรมการที่รับผิดชอบในแต่ละระดับ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบ ของวงจรแห่งคุณภาพ

โดยที่คณะกรรมการอำนวยการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้จัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับ สถาบัน ที่สามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาสาขาวิชา ระดับ คณะ วิทยาลัย สำนักงานไปจนถึงระดับสถาบัน และผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ และได้มอบหมายให้ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา สบศ. จัดทำคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงานของสถาบันและหน่วยงาน/สถานศึกษาใน สังเกต ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานและการมีส่วนร่วม ของบุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคเครือข่าย

หลักเกณฑ์วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และได้กำหนดให้ คณะวิชา สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานสนับสนุนทุกสังกัดต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมและให้ถือว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในร่วมกับภาระงานหลัก และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาและ หน่วยงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน และให้ความสำคัญที่ผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

2. ให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในที่ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ครบทุกวงจรคุณภาพ และพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา และ 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายในเสนอต่อคณะกรรมการคณะ หรือคณะกรรมการวิทยาลัย และเสนอต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นต้นสังกัดตามลำดับ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่กำหนดและเปิดเผย รายงานนั้นต่อสาธารณชน

4. ให้งานและสถานศึกษาทุกระดับต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานตามแผนและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงพัฒนา

หลักและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานสนับสนุนทุกสังกัดต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมและให้ถือว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทุกหน่วยงานซึ่งได้แก่ ภาควิชา คณะวิชา วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง สำนักงานและกอง/ฝ่าย จัดโครงสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ทุกหน่วยงานฯ จัดให้มีกลไกการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่
 - 2.1 คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้
 - 1) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา ครอบคลุมวงจรคุณภาพสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 - 2) มีการกำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา
 - 3) ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน/สถานศึกษา ในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำเครื่องมือ กลไกการควบคุม ตรวจสอบ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามระบบวงจรคุณภาพ ภายในได้คำแนะนำและการกำกับของคณะกรรมการข้อ 2.1 และดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา และนำเสนอต่อคณะกรรมการหน่วยงาน/สถานศึกษา และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตามลำดับ
3. ทุกหน่วยงานฯ จัดระบบสารสนเทศสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการตรวจสอบคุณภาพโดยสถาบันและหน่วยงานภายนอกโดยต้องรายงานผลย้อนหลังได้อย่างน้อย 3 ปีการศึกษาและ 3 ปีงบประมาณ
4. หน่วยงานฯ สามารถกำหนดตัวบ่งชี้ระดับหน่วยงาน/สถานศึกษาเพิ่มเติมจากตัวบ่งชี้มาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงาน สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ตามบริบทของหน่วยงาน/สถานศึกษาท้องถิ่น โดยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับมาตรฐานและวิธีการประเมินคุณภาพสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

5. ทุกหน่วยงานฯ ดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในตามโครงสร้างการทำงาน โดยให้ ทุกหน่วยงานภายในดำเนินการประกันคุณภาพในการงานที่ตนเองรับผิดชอบ กล่าวคือปฏิบัติงานคุณภาพตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาตามภาระงานปกติของแต่ละหน่วยงานนั้นๆ จนถึงระดับบุคคล ภายใต้การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน ซึ่งคณะกรรมการที่รับผิดชอบต้องถ่ายทอดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานลงสู่ระดับหน่วยงานตามสายงานที่สอดคล้องกับเกณฑ์และความรับผิดชอบ ลงจนถึงระดับบุคคล
6. ทุกหน่วยงานฯ จัดทำรายงานคุณภาพประจำปี (Self Assessment Report) โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเป้าหมายกลางที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนดพร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน
7. ทุกหน่วยงานฯ ตรวจสอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามระดับการจัดการศึกษา โดยการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา และรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ต้นสังกัด) อย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา
8. เมื่อหน่วยงานฯ ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาแล้วต้องจัดทำแผนปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินคุณภาพ (Improvement Plan) โดยใช้ผลการประเมินคุณภาพทั้งที่สถานศึกษาดำเนินการและการประเมินคุณภาพภายในโดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ต้นสังกัด) และการประเมินคุณภาพภายนอก (กรณีในปีนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานรับการประเมินคุณภาพภายนอก) โดยครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้
 1. เป็นแผนซึ่งใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนงานรองรับ
 2. กำหนดภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม
 3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักการหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาทั้งด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
 4. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของหน่วยงานฯ ทุกคนร่วมรับผิดชอบ และดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดแนวทางให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
 5. กำหนดกรอบการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
9. ทุกหน่วยงานฯ ดำเนินงานตามแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และจัดทำรายงานสรุปผลการปรับปรุงพัฒนาตามแผนรายงานต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
10. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ดำเนินการ กำกับติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนและทบทวนระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้
 1. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน หน่วยงานฯ ให้มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ปรับปรุง (ฉบับที่

- 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนากลไกการดำเนินงานและมาตรฐานคุณภาพ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันและหน่วยงาน/สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย
3. จัดทำแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา กรอบและเป้าหมายการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาวสำหรับทั้งสถาบัน หน่วยงาน/สถานศึกษา
4. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบปีการศึกษา และรายงานผลการติดตามตรวจสอบต่อสภาสถาบันฯ
5. ดำเนินการและสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร นักเรียนนักศึกษา ให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินการพัฒนา ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. วิเคราะห์ วิจัย ทบทวนและเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
7. กำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผดุงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

หลักการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการของการปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาเพื่อให้สามารถเชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับของสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ดำเนินการตามหลักการของประกันคุณภาพภายในที่เน้นการทำงานคุณภาพตามภาระงานและโครงสร้างการทำงานโดยยึดหลักวงจรคุณภาพและการประเมินคุณภาพ ดังนี้

หลักการควบคุมคุณภาพ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการที่จะก่อให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษารวมถึงขั้นตอนการตรวจสอบและการประเมินทั้งภายในและภายนอก สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ดำเนินการวางแผนการควบคุมคุณภาพภายในทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่ครอบคลุมตามภารกิจหลักทั้ง 4 ด้านได้แก่ด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป้าหมายการปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

หลักการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพระหว่างการทำงาน ซึ่งเมื่อแต่ละหน่วยงานดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้แล้ว ในระหว่างนั้นสถาบันกำหนดให้มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะเพื่อนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ดังนั้นเมื่อมีการตรวจสอบแล้วหน่วยงานจะต้องมีการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนากระบวนการทำงานสู่การปฏิบัติที่ดีเลิศและปรับปรุงสู่มาตรฐานคุณภาพต่อไป

หลักการประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานตามรอบปีการศึกษาและปีงบประมาณทั้งในด้านระบบการบริหารจัดการและการจัดการศึกษา โดยคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินโดยสถานศึกษานำผลจากการประเมินคุณภาพมาจัดทำแผนพัฒนาหน่วยงานเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางการพัฒนางานในปีต่อไป

หลักการพัฒนาการปฏิบัติงานสู่ระบบมาตรฐาน เป็นการสร้างมาตรฐานการทำงานที่มีคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ผลของการประเมินคุณภาพเป็นมาตรฐานการทำงานที่มีคุณภาพและพัฒนากระบวนการทำงานสู่การปฏิบัติงานที่ดีเลิศ

สรุปขั้นตอนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประชุมคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา เป้าหมายการดำเนินงาน และกำหนดจุดมุ่งหมายการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในรอบที่ผ่านมา เสนอต่อสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และประกาศนโยบายการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา จุดเน้นและแนวทางการดำเนินงานในรอบปีการศึกษาทั้งในระดับสถาบันและหน่วยงานในสังกัด
2. หน่วยงานและสถานศึกษาทุกหน่วย/แห่ง ดำเนินการกำหนดนโยบายภายในหน่วยงาน สถานศึกษาตามกรอบนโยบายของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กำหนดกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่ **เน้นการปฏิบัติงานคุณภาพตามโครงสร้างการบริหารปกติ คือทุกหน่วยงานและผู้รับผิดชอบภายในต้องได้รับการถ่ายทอดตัวบ่งชี้ ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตามภาระงานที่ตนรับผิดชอบซึ่งนับเป็นหัวใจของการดำเนินงานระบบคุณภาพ** โดยพิจารณาพร้อมกับแผนการพัฒนาคูณภาพจากการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา โดยกระบวนการขั้นตอนการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผล ตามระยะเวลาที่กำหนด และรายงานผลมายังสถาบัน
3. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หน่วยงานและสถานศึกษาทุกหน่วย/แห่ง รณรงค์สร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ ตลอดจนจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทุกหน่วยงาน และการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประเมินและผู้ประเมินอภิมานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
4. ทุกหน่วยงานรวมทั้งสถาบันดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด
5. ทุกหน่วยงานรวมทั้งสถาบันดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) โดยหน่วยงานทั้งส่วนกลางและภูมิภาค จัดส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) รายงานยังสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตามระยะเวลาที่กำหนด แต่งตั้งคณะกรรมการและดำเนินการประเมินคุณภาพภายในหน่วยงาน สถานศึกษา และเตรียมรับการประเมินคุณภาพจากต้นสังกัด คือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหน่วยงาน (การประเมินโดยต้นสังกัด) เพื่อประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามระดับการจัดการศึกษาในพื้นที่สถานศึกษาทุกแห่ง และสถาบันจัดส่งรายงานผลการประเมินคุณภาพที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการประเมินอภิมานแล้วยังสถานศึกษาและหน่วยงานทุกแห่ง
7. สำนักงาน กอง ฝ่ายและงาน ภายในสำนักอธิการบดี และคณะวิชา สรุปผลการดำเนินงานที่ได้รับการประเมินภายในเรียบร้อยแล้วในภาพรวมรวมถึงฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา สบศ. เพื่อจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกประเมินคุณภาพภายในระดับสถาบัน
8. สถาบัน หน่วยงานและสถานศึกษาทุกหน่วย/แห่ง ต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายใน (ทุกปีการศึกษา) และผลการประเมินคุณภาพภายนอก (กรณีทีในปีการศึกษานั้นรับการประเมินภายนอก) ไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคูณภาพ (Improvement Plan) จากผลการประเมิน

และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและแผนพัฒนาต่อสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จนครบรอบปี การศึกษาทุกหน่วยงานต้องรายงานผลการดำเนินงานปรับปรุงตามแผนการพัฒนาคุณภาพจากผลการ ประเมินในรอบปีที่ผ่านมาควบคู่กับการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามรอบปีปกติ

9. สถาบัน หน่วยงานและสถานศึกษาทุกหน่วย/แห่ง เผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและได้พัฒนา ระบบและมาตรฐานคุณภาพ ที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับแผนการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา และสอดคล้องกับองค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมาตรฐาน คุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และอัตลักษณ์ของสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนามาตรฐานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตลอดจนผดุง รักษาระดับของคุณภาพและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบัน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ บุคลากรทุกคนในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพและยกระดับการปฏิบัติงานประจำเข้าสู่ระบบงาน มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก ใน การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบัณฑิตทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพออกสู่สังคมและ เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชาติไทยในเวทีโลกต่อไป

ส่วนที่ 3

มาตรฐานและองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	
มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
1.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
1.2	มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 เกณฑ์ข้อ 1.1)
1.3	ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 เกณฑ์ข้อ 1.2)
1.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
1.5	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
1.6	สร้างผลงานจากเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ ตามจินตนาการ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 1.2)
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
2.1	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3)
2.2	เอื้ออาทรผู้อื่น กตัญญูต่อเวทีต่อพ่อแม่ผู้ปกครองและผู้มีพระคุณ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 และ 2.2)
2.3	ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ข้อ เกณฑ์ 2 ข้อ 2.3)
2.4	ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ข้อ เกณฑ์ 2 ข้อ 2.6)
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ไฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
3.1	มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ รอบตัว (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 3.1)
3.2	มีทักษะในการอ่าน การฟัง การดู การพูด การเขียน และการตั้งคำถาม เพื่อใช้ในการค้นคว้าหา ความรู้ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 3.1)
3.3	เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกันทั้งใน และนอกสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 3.2)
3.4	ค้นคว้าหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำเสนอผลงาน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 3.1)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	
4.1	สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : สมรรถนะด้านการคิด)
4.2	นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : สมรรถนะด้านการคิด)
4.3	กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : สมรรถนะด้านการแก้ปัญหา)
4.4	มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : สมรรถนะด้านการคิด)
4.5	มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 4.2)
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
5.1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป
5.2	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
5.3	ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์
5.4	ผลการทดสอบระดับชาติเฉลี่ยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่าเดิม (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 – 5.8)
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
6.1	วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ
6.2	ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง
6.3	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
6.4	มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ
มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา	
มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	
7.1	ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.1)
7.2	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.2)
7.3	ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.3 และ 6.2.4)
7.4	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.5)
7.5	ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.6)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	
7.6	ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพ ชีวิตด้วยความเสมอภาค (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.4)
7.7	ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.8)
7.8	ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา
7.9	ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ
7.10	ประสิทธิผลของการดำเนินงานของสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.1)
มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	
8.1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทในภาพรวมของข้อที่ 1)
8.2	ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ
8.3	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทในภาพรวมของข้อที่ 1)
8.4	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทในภาพรวมของข้อที่ 1 ด้านที่ 3 ข้อ 20)
8.5	นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทในภาพรวมของข้อที่ 1)
8.6	ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา
8.7	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 7) เฉพาะด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป
มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา (คณะกรรมการวิทยาลัย) และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	
9.1	คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 2.1 - 2.4 และ 2.7 - 2.9 และ 2.11 - 2.14)
9.2	คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 2.5)
9.3	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 2.10)
มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน	
10.1	หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 1 และข้อที่ 4)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	
10.2	จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 3 และข้อที่ 5)
10.3	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 10)
10.4	สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู)
10.5	นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 9) (และ สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 6.2. ข้อมูลประกอบการพิจารณา)
10.6	จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 6.2.4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู)
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ	
11.1	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ข้อที่ 1 ด้านความสะอาดถูกสุขลักษณะ)
11.2	จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ข้อที่ 1 ด้านความสะอาดถูกสุขลักษณะ)
11.3	จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 17)
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในตามที่กฎกระทรวงกำหนด	
12.1	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 1)
12.2	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
12.3	จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 2 และ เกณฑ์ข้อ 4)
12.4	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 3)
12.5	ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 5 และ เกณฑ์ข้อ 6)
12.6	นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 8)
12.7	จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 8 เกณฑ์ข้อ 7)
มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	
13.1	มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 8)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	
13.2	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 7 บทบาทข้อ 1 ด้านวิชาการ ข้อที่ 14)
มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	
มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนด	
14.1	มีระบบและการวางแผนที่มีส่วนร่วมและจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตาม เป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และ จุดเน้นของสถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 9 เกณฑ์ข้อที่ 1 - 3)
14.2	ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของ สถานศึกษา (สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 9 เกณฑ์ ข้อ 3 - 5) และ สมศ. ตัวบ่งชี้ที่ 10 เกณฑ์ ข้อ 1 - 5)
มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม	
มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	
15.1	จัดโครงการกิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
15.2	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและพัฒนาดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้
องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ
1.1 กระบวนการพัฒนาแผน
องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน
2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
2.4 ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน
2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน
2.7 ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต
2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนิสิต
2.9.1 (สมศ.1) บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี
2.10.2 (สมศ.2) คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2.11.3 (สมศ.3) ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต
3.1 ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร
3.2 ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนิสิต
องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย
4.1 ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
4.2 ระบบและกลไกจัดการความรู้จากงานวิจัยหรือ งานสร้างสรรค์
4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย
4.4.1 (สมศ.5) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่
4.5.2 (สมศ.6) งานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
4.6.3 (สมศ.7) ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ
องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม
5.1 ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม
5.2 กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
5.3.1 (สมศ.8) ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย
5.4.2 (สมศ.9) ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก
5.5.3 (สถาบันฯ) การให้บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม
องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
6.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
6.2.1 (สมศ.10) การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม
6.3.2 (สมศ.11) การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
6.4.1 (สถาบัน 1) ส่งเสริมสนับสนุน ด้านศิลปวัฒนธรรม ให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ
6.5.2 (สถาบัน 2) ผลสำเร็จของการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ
7.1 ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน
7.2 การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้
7.3 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ
7.4 ระบบบริหารความเสี่ยง
7.5.1 (สมศ.12) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสภาสถาบัน (ประเมินเฉพาะระดับสถาบัน)
7.6.2 (สมศ.13) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน
องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ
8.1 ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้
องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ
9.1 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
9.2.1 (สมศ.15) ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน รับรองโดยต้นสังกัด
องค์ประกอบที่ 10 อัตลักษณ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
10.1.1 (สมศ.16.1) ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์ (ประเมินเฉพาะระดับสถาบัน)
10.2.2 (สมศ.16.2) ผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์
10.3.3 (สมศ.17) ผลการพัฒนาตามจุดเน้น และจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน
10.4.4 (สมศ.18.1) ผลการชี้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นที่ 1 ภายในสถาบัน
10.5.5 (สมศ.18.2) ผลการชี้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นที่ 1 ภายนอกสถาบัน

ส่วนที่ 4

การใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง

ในการนำรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ควรศึกษาและทำความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานโดยละเอียดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยและสถาบัน

สาระการประเมิน

การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน

การดำเนินการประเมินในแต่ละองค์ประกอบ ตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุดหรือไม่เหมาะสม
น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อยหรือยังไม่น่าพอใจ
ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร
มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี
มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในกรณี

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินแต่ละรายการและแต่ละองค์ประกอบตามเครื่องมือการประเมินในรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) ขึ้นไป

วิธีการและขั้นตอนการประเมินตามรูปแบบ

การดำเนินงานประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น เป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การ

วิเคราะห์ แผลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบและรายละเอียดของการประเมินระบบทั้ง 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน ดำเนินการโดยคณะทำงานประเมินประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย หรือจากการแต่งตั้งของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีวิธีการคือ สันทนาซักถามหรือสัมภาษณ์บุคลากรในวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละส่วน สังเกตการณ์ดำเนินงานของบุคลากรหรือผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายใน โดยแบ่งเป็น 15 มาตรฐานของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 10 องค์ประกอบของระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวม ทั้งระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับภาควิชา ระดับฝ่าย และระดับบุคคลผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาตอบแบบประเมินแต่ละรายการ ตามเครื่องมือการประเมินในรูปแบบที่กำหนดไว้

2. วิเคราะห์ แผลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน ดำเนินการโดยนำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน จากคณะทำงานประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัย หรือจากการแต่งตั้งของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทุกคน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามกำหนด โดยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการในแบบประเมิน รายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบและรายละเอียด ของการประเมินระบบทั้ง 8 องค์ประกอบ โดยสรุปเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบที่ 1 – 4 การควบคุมคุณภาพ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพ

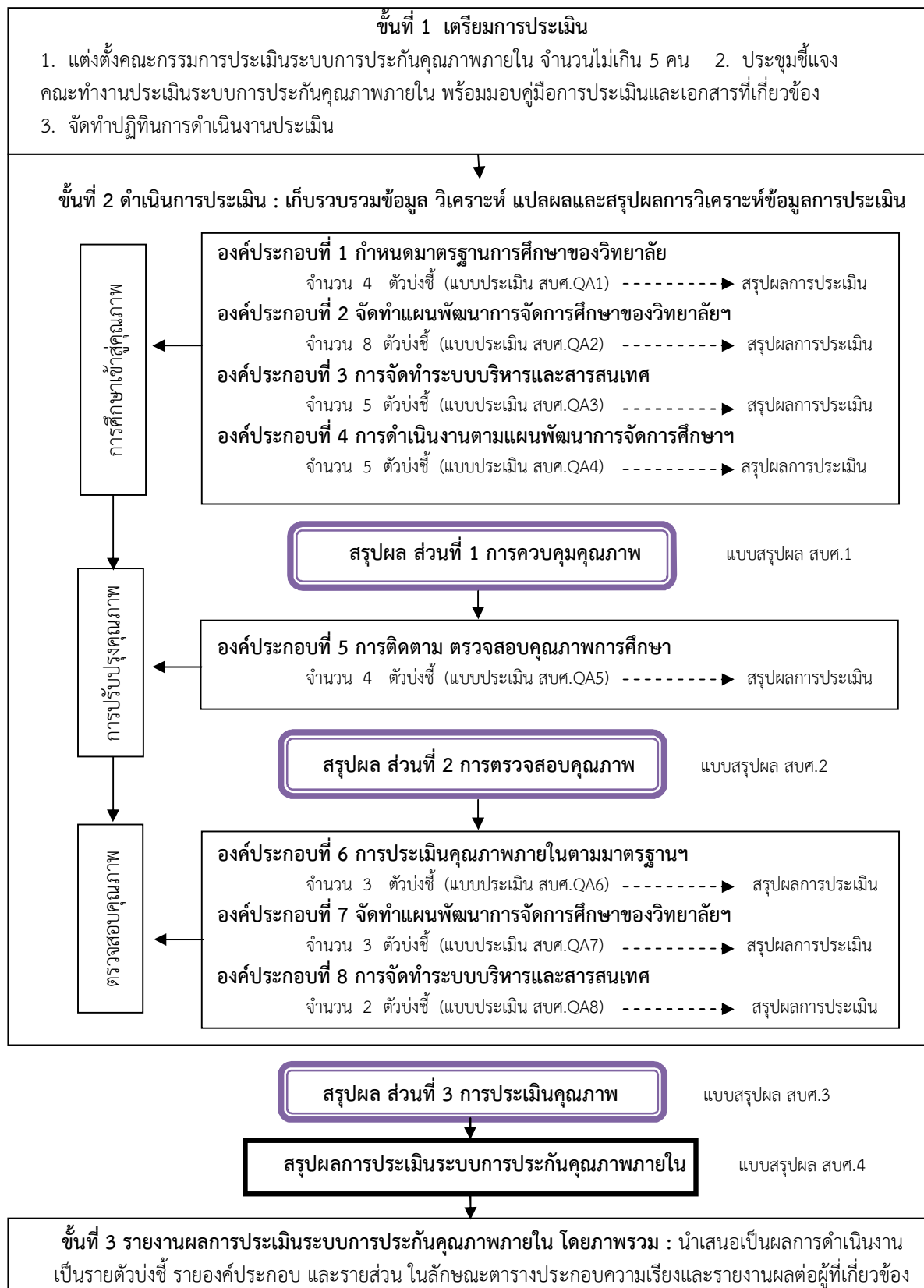
ส่วนที่ 3 องค์ประกอบที่ 6 – 8 การประเมินคุณภาพ

ส่วนที่ 4 องค์ประกอบที่ 1 – 8 ของระบบการประกันคุณภาพภายใน

3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบ และรายละเอียด กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เพื่อสรุปผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ องค์ประกอบ และรายละเอียด ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และดำเนินการปรับปรุงและประเมินซ้ำในกรณีผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

โดยมีวิธีการและขั้นตอนการประเมิน ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จากภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการประเมิน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินรูปแบบการ
ประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประชุมชี้แจงคณะทำงาน
ประเมิน พร้อมมอบคู่มือการประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดทำปฏิทินดำเนินงานประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการประเมิน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แปลผลและ
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรายตัวบ่งชี้ รายองค์ประกอบ และรายส่วน เพื่อนำผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และได้ดำเนินการดังนี้

การประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
วิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA1) 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพ
ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA2) 3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
(แบบประเมิน สบศ.QA3) 4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน
สบศ.QA4) 5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (แบบประเมิน สบศ.QA5) 6. จัดให้มี
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA6)
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (แบบประเมิน สบศ.QA7) 8. จัดให้มี
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง(แบบประเมิน สบศ.QA8)

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการประเมินแผนงานและโครงการในวิทยาลัยโดยภาพรวม
ประกอบด้วย การนำเสนอผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของวิทยาลัยเป็นรายตัวบ่งชี้ราย
องค์ประกอบ และรายส่วน ในลักษณะตารางประกอบความเรียง และรายงานผลต่อบุคลากรที่
เกี่ยวข้อง

วิธีการและขั้นตอนการประเมินดังกล่าว มีรายละเอียดในการดำเนินงานประเมินแต่ละ
องค์ประกอบ ปรากฏดังนี้

การประเมินองค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐาน และระบุตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานอย่างชัดเจน
2. มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวิทยาลัย มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์ประกอบระดับอุดมศึกษา
3. ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ตามโครงสร้าง วิสัยทัศน์ ปรัชญา ปณิธาน ของวิทยาลัยโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน สังคม
4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร โครงสร้างการบริหาร และการดำเนินงานตาม กระบวนการ PDCA

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร การดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ.QA1)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

**การประเมินองค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพ
ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย**

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการที่จำเป็นของวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงให้ครอบคลุมในการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัย ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา
4. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของวิทยาลัยและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งองค์กรหน่วยงาน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร โครงสร้างการบริหาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา และคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหาร แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
(แบบประเมิน สบศ.QA2)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์กรประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

การประเมินองค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. วิทยาลัยมีระบบบริหารโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย
2. มีการบริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์
4. มีการกระจายอำนาจ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
5. มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระบบครอบคลุม เพียงพอต่อการนำไปใช้ และเป็นปัจจุบัน สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร โครงสร้างการบริหาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการระบบบริหารและสารสนเทศ (แบบประเมิน สบศ. QA3)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การประเมินองค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการวางแผนในการดำเนินงานตามแผนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม
2. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบตามที่กำหนดไว้
3. มีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
4. มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
5. มีการวิเคราะห์ และมีรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร โครงสร้างการบริหาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรม และการดำเนินงานตามแผนพัฒนา

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ. QA4)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภตมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

การประเมินส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงานทั้ง 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

วิธีการประเมิน : นำผลการประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ

แหล่งข้อมูล : จากเครื่องมือประเมิน สบศ. QA 1-4

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบสรุปผลประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน

ของส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (แบบสรุปผล สบศ.1)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภตมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
 โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
4. สรุปผลการประเมิน ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ

การประเมินองค์ประกอบที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. มีการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. บุคลากรของวิทยาลัยมีส่วนในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
4. มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรฐานการเร่งรัด การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรม และการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (แบบประเมิน สบศ. QA5)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
 โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การประเมินส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน 1 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

วิธีการประเมิน : นำผลการประเมินขององค์ประกอบที่ 5

แหล่งข้อมูล : จากเครื่องมือประเมิน สบศ.QA5

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบสรุปผลประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน

ของส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (แบบสรุปผล สบศ.2)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
 โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
4. สรุปผลการประเมิน ส่วนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ

การประเมินองค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการประเมินคุณภาพภายใน
2. มีการกำหนดกรอบ เกณฑ์ และวิธีการประเมินที่ชัดเจน และครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพเชื่อถือได้
3. มีการประเมินคุณภาพโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย (แบบประเมิน สบศ. QA6)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด

2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา

3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ

4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

การประเมินองค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการวางแผนในการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ
2. มีการจัดทำรายงาน นำเสนอ และเผยแพร่ทุกปี
3. มีการนำเสนอข้อมูล และผลการประเมินอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปี/รายงานประเมินคุณภาพภายใน

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (แบบประเมิน สบศ. QA7)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด

2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินองค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการวิเคราะห์ผลการประเมินภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพและผลการประเมินอื่นๆ
2. มีการนำผลการวิเคราะห์ผลการประเมินภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนา

วิธีการประเมิน : สัมภาษณ์ สังเกต ตรวจสอบเอกสาร และการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

แหล่งข้อมูล : ผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และคณะครูที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง (แบบประเมิน สบศ.QA8)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด

2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และนำข้อมูลประกอบเพื่อสรุปผล ในส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ
4. สรุปผลการประเมิน องค์กรประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงานทั้ง 3 องค์กรประกอบ ดังนี้

1. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วิธีการประเมิน : นำผลการประเมินทั้ง 3 องค์กรประกอบ

แหล่งข้อมูล : จากเครื่องมือประเมิน สบศ. QA 6-8

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบสรุปผลประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน
ของส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ (แบบสรุปผล สบศ.3)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
4. สรุปผลการประเมิน ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพ

การประเมินสรุปผลการประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน

จุดประสงค์การประเมิน : เพื่อประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม

ตัวบ่งชี้การประเมิน : ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงานทั้ง 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วิธีการประเมิน : นำผลการประเมินทั้ง 8 องค์ประกอบ

แหล่งข้อมูล : จากเครื่องมือประเมิน สบศ. QA 1-8 และ สบศ.1-3

ผู้ประเมิน : คณะทำงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือการประเมิน : แบบสรุปผลประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยภาพรวม (แบบสรุปผล สบศ.4)

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ขั้นตอนการประเมิน :

1. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
2. วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายการประเมินในเครื่องมือ จากข้อมูลการประเมินของคณะทำงานประเมินทุกคน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา
3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4. สรุปผลการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยภาพรวม

แล้วดำเนินการสรุปโดยคณะประเมินระบบประกันคุณภาพ
รายงานผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม :
นำเสนอเป็นผลการดำเนินงาน เป็นรายตัวบ่งชี้ รายองค์ประกอบ และรายส่วน
ในลักษณะตารางประกอบความเรียงและรายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือการประเมินตามรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย
นาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย
(แบบประเมิน สบศ. QA1)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริง
ของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือน่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	กำหนดมาตรฐานและระบุตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของ มาตรฐานอย่างชัดเจน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาชัดเจนทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา					
2	การระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานการศึกษา ของวิทยาลัยชัดเจน ทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา					
3	การกำหนดวัดและประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาชัดเจน					
4	การกำหนดช่องทางการสื่อสารกับบุคคลที่มีส่วนได้ ส่วน เสียกับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยอย่างชัดเจน					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
5	มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของวิทยาลัยและมาตรฐานการศึกษาของ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการที่จำเป็น ของวิทยาลัย และเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวิทยาลัย					
6	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์					
7	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์					
8	การวิเคราะห์มาตรฐานของผู้เรียนตามหลักสูตร ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
9	การวิเคราะห์มาตรฐานของผู้เรียนตามหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา					
10	การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ					
11	ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ของวิทยาลัย ของสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ และมาตรฐานการศึกษาของระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานและระดับอุดมศึกษา					
12	ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ตาม โครงสร้าง วิสัยทัศน์ ปรัชญา ปณิธาน ของวิทยาลัยโดย คำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน สังคม การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตร สถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
13	การศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา					
14	การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น					
15	การสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ประกอบการ ท้องถิ่น					
16	ความครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน ผู้ประกอบการ ท้องถิ่น รวมถึง ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
17	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย การแต่งตั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และในส่วนอื่นๆ ของการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาของวิทยาลัย					
18	การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย จากผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการประจำวิทยาลัย ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์ ภูมิปัญญา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประกอบการ เป็นต้น					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 1 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัย
ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย**

(แบบประเมิน สบศ. QA2)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือน่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ศึกษา สภาพปัญหา และความต้องการที่จำเป็นของวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการของสถานศึกษา					
2	การสำรวจสภาพทั่วไปในด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาของวิทยาลัย					
3	การสำรวจความต้องการที่จะพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4	การศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นของวิทยาลัย					
5	การสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของวิทยาลัยตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
6	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม การกำหนดวิสัยทัศน์ ของวิทยาลัย มาจากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการที่จำเป็นของวิทยาลัย					
7	การกำหนดพันธกิจ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของวิทยาลัย					
8	การกำหนดเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับพันธกิจ และวิสัยทัศน์ของวิทยาลัย					
9	การกำหนดภาพความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย พันธกิจ และวิสัยทัศน์ของวิทยาลัย					
10	กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ การนำหลักวิชา ผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้มากำหนดวิธีการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
11	การกำหนดวิธีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทั้ง 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน					
12	การกำหนดวิธีการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทั้ง 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้					
13	กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ การสำรวจ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภายนอกด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
14	การจัดทำฐานข้อมูล หรือทะเบียนแหล่งเรียนรู้ภายนอก ด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม					
15	การระบุที่ตั้ง และแนวทางการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ ภายนอกชัดเจน					
16	การกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายนอกด้านวิชาการ ด้าน ศิลปวัฒนธรรม ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ตรงกับลักษณะของงานที่ดำเนินการ					
17	กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและ ผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่าง มีประสิทธิภาพ การกำหนดให้บุคลากรของวิทยาลัยรับผิดชอบการ ดำเนินงาน ตรงกับขีดความสามารถของบุคลากร					
18	การกำหนดให้ผู้เรียนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงาน พัฒนา ตามศักยภาพของผู้เรียน					
19	การกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคลากรของวิทยาลัยที่ รับผิดชอบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
20	การกำหนดบทบาท หน้าที่ของผู้เรียนที่รับผิดชอบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
21	กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งองค์กรหน่วยงาน ท้องถิ่น และ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งองค์กร หน่วยงาน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วน ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษา					
22	การกำหนดบทบาท หน้าที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้ง องค์กรหน่วยงาน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องใน การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
23	การกำหนดแนวทางในการให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งองค์กรหน่วยงาน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
24	กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การระบุแหล่งที่มาของงบประมาณและทรัพยากร					
25	การระบุประเภทของงบประมาณและทรัพยากร					
26	การระบุจำนวนงบประมาณและทรัพยากร					
27	การระบุรายละเอียดของการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างชัดเจน และคุ้มค่า					
28	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การสรุปผลการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการประจำปีในรอบปีที่ผ่านมา					
29	การปรับปรุง พัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีในรอบปีบนฐานของข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา					
30	การกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ครอบคลุมทุกงานทุกมาตรฐานของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกองค์ประกอบของระดับอุดมศึกษา					
31	การระบุรายละเอียดแผน/โครงการ/กิจกรรม มีการระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ของวิทยาลัยที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งระยะเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน					
32	คณะกรรมการประจำวิทยาลัย ได้พิจารณาเห็นชอบของแผนปฏิบัติการประจำปี					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 2 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารและสารสนเทศ
(แบบประเมิน สบศ.QA3)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือนำมาพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	วิทยาลัยมีระบบบริหารโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือ ผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย การนำแนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัย มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ครบวงจร					
2	การพัฒนาองค์กร และระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และบริบทของวิทยาลัย					
3	การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาวะเหตุการณ์ ของบริบทที่เปลี่ยนไป					
4	มีระบบและกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ					
5	มีการบริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และ คณะกรรมการในส่วนอื่น ๆ ที่ร่วมกันพัฒนาวิทยาลัย					
6	การกำหนดทิศทาง การบริหารวิทยาลัย (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์) โดยการมีความร่วมมือ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง					
7	การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีที่ผ่านมา ด้วยกระบวนการวิเคราะห์ และการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบ ปีที่ผ่านมา					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
8	การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรที่สอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ					
9	การควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ พร้อมทั้งการนำผลการดำเนินการมาปรับปรุงการดำเนินงาน และปรับเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีถัดไป					
10	มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์ การจัดองค์กรการบริหาร ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างการบริหาร การกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน					
11	การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างของวิทยาลัย					
12	การบริหารด้วยระบบคุณภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา					
13	การพัฒนาระบบ และระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม					
14	มีการกระจายอำนาจ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของหน่วยงานตามโครงสร้างการบริหาร					
15	การมอบหมายการตัดสินใจ และความรับผิดชอบตามบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ					
16	การติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
17	การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจ และพัฒนาสมรรถนะบุคลากร					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระบบ ครอบคลุม เพียงพอต่อการนำไปใช้ และเป็นปัจจุบัน สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว การบริหารระบบสารสนเทศ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ ติดตาม การปรับปรุง และพัฒนา					
19	การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม และการสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง					
20	การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม งบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนต่างๆ เช่น ข้อมูลองค์กรชุมชน แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ที่เป็นระบบถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน					
21	การมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยงเข้าระบบเครือข่ายของหน่วยงานต้นสังกัดได้					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 3 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย
 (แบบประเมิน สบศ. QA4)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม
 น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือน่าพอใจ
 ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร
 มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี
 มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	มีการวางแผนในการดำเนินงานตามแผนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยมอบหมายให้บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานชัดเจน					
2	การกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
3	การประชุมคณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนดำเนินงาน					
4	การเตรียมความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่งบประมาณ ฯลฯ ก่อนดำเนินการ					
5	มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบตามที่กำหนดไว้ การดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินปฏิบัติงานในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา					
6	การดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ					
7	การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามบทบาท หน้าที่ ที่กำหนดอย่างเต็มศักยภาพ					
8	การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องตามบทบาท หน้าที่ ที่กำหนดอย่างเต็มตามศักยภาพ					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
9	มีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ การส่งเสริม สนับสนุนด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร เป็นต้น ตามความจำเป็น					
10	การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการ ดำเนินงาน					
11	การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
12	การนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตามมาปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					
13	มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผล การประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลชัดเจน					
14	การจัดทำเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานที่เชื่อถือได้ สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน					
15	การประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น และประเมินจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่ หลากหลาย					
16	การจัดเก็บ และรวบรวมข้อมูลการประเมินที่ครอบคลุมกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน					
17	การนำผลการประเมินในแต่ละระยะ มาปรับปรุงและ พัฒนาการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
18	มีการวิเคราะห์ และมีรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานต่อไป การศึกษา วิเคราะห์ผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และผล การประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
19	การสรุปผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง และชัดเจน					
20	การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง สามารถ แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์มาก น้อยเพียงใด และมีการสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรค และ จุดเด่นด้านต่างๆ อย่างไร					
21	การนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานต่อไป					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 4 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดให้มีการติดตาม

ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(แบบประเมิน สบศ.QA5)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือน่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ					
2	การกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ					
3	การกำหนดกรอบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ที่ครอบคลุมคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการศึกษา และ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ของวิทยาลัย					
4	การสร้างเครื่องมือที่เชื่อถือได้ สามารถใช้ตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานได้					
5	มีการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศในด้านต่างๆ อย่าง ต่อเนื่อง					
6	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพระหว่างดำเนินงาน					
7	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพหลังดำเนินงาน					
8	การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกปี					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
9	บุคลากรของวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของ บุคลากรในวิทยาลัย					
10	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของ นักเรียน					
11	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของ นักศึกษา					
12	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของ ผู้ปกครอง					
13	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบของชุมชน ท้องถิ่น					
14	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบของผู้ประกอบการ สถานประกอบการ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง					
15	มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การวิเคราะห์ผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ					
16	การจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ที่ชัดเจน					
17	การนำผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษามา กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพ					
18	การนำผลการติดตาม ตรวจสอบมากำหนดมาตรการในการ เร่งรัด และพัฒนาคุณภาพ					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 5 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

**แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย**

(แบบประเมิน สบศ.QA6)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริง
ของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือไม่น่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการประเมิน คุณภาพภายใน การแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย					
2	การกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในแต่ละ ด้านในการประเมินคุณภาพภายในชัดเจน					
3	การเตรียมข้อมูลด้านต่างๆ รวมถึงผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาในทุก ๆ ด้าน					
4	การเตรียมข้อมูลตามมาตรฐานการประเมินของระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน					
5	การเตรียมข้อมูลตามมาตรฐานการประเมินของ ระดับอุดมศึกษา					
6	มีการกำหนดกรอบ เกณฑ์ และวิธีการประเมินที่ชัดเจน และครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ การศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษาของ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7	การศึกษองคประกอบ ตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษา ของระดับอุดมศึกษา					
8	การกำหนดกรอบประเมินที่ครอบคลุมทุกมาตรฐาน ทุกตัวบ่งชี้ ของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9	การกำหนดกรอบประเมินที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ ทุกตัวบ่งชี้ ของระดับอุดมศึกษา					
10	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน สามารถประเมินได้ ชัดเจน ถูกต้อง ของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
11	การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน สามารถประเมินได้ ชัดเจน ถูกต้อง ของระดับอุดมศึกษา					
12	การกำหนดรูปแบบ และวิธีการประเมินที่ชัดเจนและ หลากหลาย					
13	การจัดทำเครื่องมือที่เชื่อถือได้ สามารถประเมินได้ มาตรฐานเดียวกัน					
14	มีการประเมินคุณภาพโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง					
	การมีส่วนร่วมในการประเมินของบุคลากรในวิทยาลัย					
	การมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง					
16	การรวบรวมและสรุปผลการประเมินที่บ่งบอกถึงขีด ความสามารถในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยได้อย่าง ชัดเจน					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 6 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

**แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับจัดทำรายงานประจำปี
ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
(แบบประเมิน สบศ. QA7)**

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริง
ของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือไม่น่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีการวางแผนในการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงประจำปีทั้ง 2 ระดับ คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา พร้อม ทั้งกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน					
2	การกำหนด และรูปแบบรายงานที่ครอบคลุมข้อมูลในด้าน ต่างๆ สามารถทำให้มองเห็นถึงผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างชัดเจน					
3	การจัดสรรหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานในการจัดทำรายงานประเมิน คุณภาพ					
4	การรวบรวมข้อมูล หลักฐานการดำเนิน รวมถึงผลการ ประเมินคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างครบถ้วน					
5	การรวบรวมข้อมูล หลักฐานการดำเนิน รวมถึงผลการ ประเมินคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา อย่างครบถ้วน					
6	มีการจัดทำรายงาน นำเสนอ และเผยแพร่ทุกปี การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัย และ ผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ ใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7	การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัย และ ผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ ใน ระดับอุดมศึกษา					
8	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน คุณภาพภายในวิทยาลัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบ ที่กำหนดไว้ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
9	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน คุณภาพภายในวิทยาลัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบ ที่กำหนดไว้ ในระดับอุดมศึกษา					
10	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมิน คุณภาพภายในวิทยาลัย ทุกปี					
11	การนำเสนอรายงานประจำปีฯ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และ เผยแพร่ต่อสาธารณชน					
12	มีการนำเสนอข้อมูล และผลการประเมินอย่างสมบูรณ์ ตามที่กำหนด ความถูกต้องในการนำเสนอข้อมูลด้านปริมาณ ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน					
13	ความถูกต้องในการนำเสนอข้อมูลด้านปริมาณ ในระดับอุดมศึกษา					
14	ความครอบคลุมในการนำเสนอข้อมูลด้านคุณภาพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
15	ความครอบคลุมในการนำเสนอข้อมูลด้านคุณภาพ ในระดับอุดมศึกษา					
16	การนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย ครอบคลุมทุกมาตรฐาน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
17	การนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ ในระดับอุดมศึกษา					
18	ความสมบูรณ์ ครบถ้วนของสาระสำคัญในแต่ละส่วน ใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
19	ความสมบูรณ์ ครบถ้วนของสาระสำคัญในแต่ละส่วน ใน ระดับอุดมศึกษา					
รวมความถี่ของระดับความเหมาะสม						

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 7 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานเกี่ยวกับจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง

(แบบประเมิน สบศ.QA8)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริง
ของการปฏิบัติ ของเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

น้อย หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย หรือน่าพอใจ

ปานกลาง หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานพอสมควร

มาก หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานอย่างดี

มากที่สุด หมายถึง มีความเหมาะสมในการดำเนินงานดีที่สุดในทุกกรณี

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินภายนอก ภายใน ผลการ ตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ การศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก อย่าง เป็นระบบ					
2	การศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย อย่างเป็นระบบ					
3	การศึกษา วิเคราะห์ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ					
4	การศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมินอื่นๆ อย่างเป็นระบบ					
5	มีการนำผลการวิเคราะห์ผลการประเมินภายใน ผลการ ตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ ไปใช้ใน การวางแผนพัฒนา การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาปรับปรุง พัฒนา แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน					
6	การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาปรับปรุง พัฒนา แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ในระดับอุดมศึกษา					
7	การนำผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย มาปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	รายการประเมิน	ความเหมาะสมในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8	การนำผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย มาปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับอุดมศึกษา					
9	การนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มาปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
10	การนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มาปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับอุดมศึกษา					
11	การนำผลการประเมินอื่นๆ มาปรับปรุง พัฒนาแผน คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน					
12	การนำผลการประเมินอื่นๆ มาปรับปรุง พัฒนาแผน คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับอุดมศึกษา					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 8 ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบสรุปผล ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ

(แบบสรุปผล สบศ.1)

คำชี้แจง ให้นำข้อมูลของ แบบประเมิน สบศ.QA1-4 กรอกข้อมูลแล้วหาค่าเฉลี่ยพร้อมแปลผล ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน : กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1		
แบบประเมิน สบศ.QA2		
แบบประเมิน สบศ.QA3		
แบบประเมิน สบศ.QA4		
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน		

ข้อเสนอแนะ.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน

ส่วนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสรุปผล ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ

(แบบสรุปผล สบศ.3)

คำชี้แจง ให้นำข้อมูลของ แบบประเมิน สบศ.QA6-8 กรอกข้อมูลแล้วหาค่าเฉลี่ยพร้อมแปลผล ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA6		
แบบประเมิน สบศ.QA7		
แบบประเมิน สบศ.QA8		
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน		

ข้อเสนอแนะ.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....

.....

สรุปผลการประเมิน

ส่วนที่ 3 การประเมินคุณภาพ ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสรุปผล การประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน (โดยภาพรวม)

(แบบสรุปผล สบศ.4)

คำชี้แจง ให้นำข้อมูลของ แบบประเมิน สบศ.QA1-8 กรอกข้อมูลแล้วหาค่าเฉลี่ยพร้อมแปลผล ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ผ่านการประเมินความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) จากการประเมินตามเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

แบบประเมิน	ผลการประเมินโดยเฉลี่ย	แปลความหมายความเหมาะสม
แบบประเมิน สบศ.QA1		
แบบประเมิน สบศ.QA2		
แบบประเมิน สบศ.QA3		
แบบประเมิน สบศ.QA4		
แบบประเมิน สบศ.QA5		
แบบประเมิน สบศ.QA6		
แบบประเมิน สบศ.QA7		
แบบประเมิน สบศ.QA8		
ค่าเฉลี่ยของการประเมิน		

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จุดที่ควรพัฒนา.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สรุปผลการประเมิน
การประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน (โดยภาพรวม) ได้ค่าเฉลี่ย.....สรุปผล.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

คำอธิบายในองค์ประกอบที่ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

อ้างอิงตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในคู่มือนี้ได้นำมาหล่อหลอมให้เข้ากับบริบทของวิทยาลัย ซึ่งได้ดำเนินการ 8 ข้อ ดังนี้ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย 5) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 6) จัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 7) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีคำอธิบายในแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 กำหนดมาตรฐาน และระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานอย่างชัดเจน

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดมาตรฐาน และระบุตัวบ่งชี้ที่เป็นองค์ประกอบของ มาตรฐานชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลตามตัวบ่งชี้มาตรฐาน และองค์ประกอบ ของทั้ง 2 ระดับ พร้อมทั้งสามารถสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้

1.2 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวิทยาลัย และ มาตรฐานการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวิทยาลัย และ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ตามหลักการ มีการศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการนำสภาพปัจจุบัน ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและบริบทของวิทยาลัยมาสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของ วิทยาลัย

1.3 ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ที่ครอบคลุมสาระ การเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งมีการคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ทั้ง 2 ระดับ มีการวิเคราะห์หลักสูตร สาระ ศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ เป็นตัวกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของวิทยาลัย

1.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของวิทยาลัย

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการ ดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัด

การศึกษาของวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย คณะกรรมการประจำวิทยาลัย ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิตามมหาวิทยาลัย ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ใกล้เคียง เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการสำรวจสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยอย่างครบถ้วน มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น พร้อมทั้งมีการนำข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดที่ต้องการพัฒนาและจุดที่ควรส่งเสริม

2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและภาพความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมาจากการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา

2.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.4 กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ ศิลปวัฒนธรรม

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการสำรวจ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภายนอกด้านวิชาการ มีการจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ภายนอกโดยระบุที่ตั้ง และแนวทางการสนับสนุนชัดเจน พร้อมทั้งมีการกำหนดแหล่งเรียนรู้ภายนอกที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตรงกับลักษณะของงานที่ดำเนินการ

2.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานชัดเจน โดยกำหนดให้บุคลากรของวิทยาลัย และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ตรงกับความสามารถของบุคคล ซึ่งทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการเปิดโอกาสให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ และทรัพยากรชัดเจน มีการระบุประเภทของงบประมาณและทรัพยากร มีการระบุจำนวนงบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานชัดเจน พร้อมทั้งมีการระบุรายละเอียดการใช้งบประมาณและทรัพยากรชัดเจนและคุ้มค่า

2.8 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานของแผน/โครงการ/กิจกรรมในรอบปีที่ผ่านมา มีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ครอบคลุมกับงานในทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีรายละเอียดของแผนปฏิบัติการประจำปีชัดเจน และได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

3.1 วิทยาลัยมีระบบบริหารโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีระบบบริหารจัดการโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัย โดยใช้เทคนิคการบริหาร และการจัดการให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ เช่น การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลลัพธ์ (TQM) เป็นต้น มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของบริบทที่เปลี่ยนไป มีระบบและกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติงานชัดเจน

3.2 มีการบริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการบริหารจัดการ ซึ่งมีคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่มาจากตัวแทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยที่แท้จริง ตามที่กฎหมายกำหนด บุคลากร ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในแต่ละขั้นตอน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมกำกับติดตาม ให้การสนับสนุน แนะนำ ส่งเสริมกิจการของสถานศึกษา และร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินการ มีการควบคุม ประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการพัฒนาต่อไป

3.3 มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดองค์กรตามโครงสร้างการบริหารที่สอดคล้องกับกฎระเบียบว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในวิทยาลัย ตามที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนด มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบและมาตรฐานของหน่วยงานที่ชัดเจน มีคำสั่งมอบหมายงาน การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และทบทวน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับทิศทางการบริหารวิทยาลัย

3.4 มีการกระจายอำนาจ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดขอบเขต บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และมาตรฐานการปฏิบัติของหน่วยงานตามโครงสร้างการบริหาร มีการมอบหมายการตัดสินใจ และความรับผิดชอบตามบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต

บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจ และพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร

3.5 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระบบ ครอบคลุม เพียงต่อการนำไปใช้ และเป็นปัจจุบัน สามารถสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีโครงสร้าง กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศ มีการจัดบุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โปรแกรม และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม และสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นระบบ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร บริหารงานทั่วไป และด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ เช่น ข้อมูลองค์กร ชุมชน แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ระบบสารสนเทศของวิทยาลัยสามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสะดวกรวดเร็วในการนำมาใช้การบริหารและการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

4.1 มีการวางแผนในการดำเนินงานตามแผนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานชัดเจน มีการประชุมผู้รับผิดชอบ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ งบประมาณ ฯลฯ

4.2 มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบตามที่กำหนดไว้

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ คณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามบทบาท หน้าที่ อย่างเต็มศักยภาพ

4.3 มีการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการต่างๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีระบบการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานชัดเจน เพื่อเร่งรัดและพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

4.4 มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการประเมินผล โดยคณะผู้บริหาร คณะกรรมการประจำวิทยาลัย บุคลากรในวิทยาลัย ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง กับวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำเครื่องมือการประเมินที่เชื่อถือได้ และวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

4.5 มีการวิเคราะห์และรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมทั้งนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานต่อไป

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการวิเคราะห์ ผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล อย่างเป็นระบบ มีการสรุปผลในภาพรวมของการดำเนินงาน มีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน

โดยการรายงานให้เห็นถึงผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด และมีการสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรค และจุดเด่นด้านต่างๆ ชัดเจน พร้อมทั้งมีการนำผลการประเมินไปพิจารณาในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

องค์ประกอบที่ 5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5.1 มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ มีการกำหนดกรอบการติดตาม ตรวจสอบ พร้อมทั้งการสร้างเครื่องมือที่เชื่อถือได้ ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย รวมถึงเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของวิทยาลัยด้วย

5.2 มีการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่ต่อเนื่อง มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพทุกปี มีการติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ทั้งระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน

5.3 บุคลากรของวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดให้บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น สถานประกอบการ ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

5.4 มีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่าง ชัดเจน ครอบคลุมถึงผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการวิเคราะห์ผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งมีการนำผลมากำหนดมาตรการในการเร่งรัด พัฒนาคุณภาพต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย

6.1 มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการประเมินคุณภาพภายใน

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของวิทยาลัย และสถาบัน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบในแต่ละด้านในกระบวนการประเมินชัดเจน และจัดเตรียมข้อมูลด้านต่าง ๆ รวมถึงผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา ในทุก ๆ ด้าน อย่างละเอียด ชัดเจน

6.2 มีการกำหนดกรอบ เกณฑ์ และวิธีการประเมินที่ชัดเจน และครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือ การประเมินที่มีคุณภาพเชื่อถือได้

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย เพื่อกำหนดกรอบการประเมินให้ชัดเจน และครอบคลุมทุกมาตรฐาน ทุกตัวบ่งชี้ ของระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินได้

อย่างถูกต้อง และตรงกับความต้องการที่จะประเมิน และมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการประเมินที่หลากหลาย ชัดเจน พร้อมทั้งมีการจัดทำเครื่องมือการประเมินตามกรอบ เกณฑ์ และรูปแบบ วิธีการประเมินชัดเจนและเชื่อถือได้

6.3 มีการประเมินคุณภาพโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดให้บุคลากรภายใน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประกอบการ เป็นต้น มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายใน มีการรวบรวมผลการประเมิน และสรุปผลการประเมินอย่างชัดเจน ทำให้สามารถมองเห็นถึงขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของวิทยาลัย ว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยหรือไม่

องค์ประกอบที่ 7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

7.1 มีการวางแผนในการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานชัดเจน โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบชัดเจน มีการกำหนดกรอบ รูปแบบการรายงานชัดเจนและครอบคลุม มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการจัดทำรายงานอย่างสมบูรณ์ พร้อมใช้งาน

7.2 มีการจัดทำรายงาน นำเสนอ และเผยแพร่ทุกปี

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน โดยการนำเสนอข้อมูลด้านต่างๆ ของวิทยาลัย ผลการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัย และผลการประเมินคุณภาพภายในประจำปีของวิทยาลัย มีการรายงานที่ครอบคลุมทุกมาตรฐาน ทดด้วงชี้ของมาตรฐานการศึกษา ทั้ง 2 ระดับ คือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา ของวิทยาลัย มีการนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชนทุกปี

7.3 มีการนำเสนอข้อมูล และผลการประเมินอย่างสมบูรณ์ ตามที่กำหนด

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ที่นำเสนอข้อมูลของวิทยาลัยทั้งปริมาณ และคุณภาพชัดเจน โดยมีการนำเสนอสาระสำคัญทั้ง 4 ส่วน ตามรูปแบบที่กำหนดของวิทยาลัยและของสถาบัน โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัย คณะ นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติบัตร ชื่อเสียง ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และจุดเด่นของวิทยาลัย เป็นต้น 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และเกณฑ์ที่คาดหวังตามตัวบ่งชี้มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย เป็นต้น 3) ผลการดำเนินการจัดการศึกษา โดยนำเสนอผลการพัฒนาตามตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย พร้อมทั้งสรุปผลการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยตามตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยทั้ง 2 ระดับ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้ โดยสรุปเป็นภาพรวมในแต่ละด้าน ตามที่วิทยาลัยและสถาบัน กำหนดชัดเจน มีข้อเสนอแนะ สรุปจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาอย่างชัดเจน พร้อมทั้งเสนอทิศทางการพัฒนาในอนาคตด้วย

องค์ประกอบที่ 8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1 มีการวิเคราะห์ผลการประเมินภายนอก ภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ

คำอธิบาย : วิทยาลัยมีการศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนตามหลักการ

8.2 มีการนำผลการวิเคราะห์ผลการประเมินภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการประเมินอื่นๆ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนา

คำอธิบาย : สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาและผลการประเมินอื่นๆ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ ทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

**วิธีการใช้รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์
สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์**

ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลาดำเนินงาน
1. วางแผนและการเตรียมการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1.1 แต่งตั้งและประชุมชี้แจงคณะทำงานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.2 ทบทวนระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.3 ทบทวนรูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และเครื่องมือการประเมินที่กำหนดให้ 1.4 วางแผนการประเมินและกำหนดปฏิทินงานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1.5 เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 5 ท่าน (ผ่านการอบรมให้ความรู้และปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในของสถาบันและหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ) 2. รายงานการประเมินตนเอง SAR ของวิทยาลัยและส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. รูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 4. เครื่องมือประเมินตามรูปแบบ	1. มีคณะทำงานประเมินเป็นการเฉพาะและการมอบหมายหน้าที่ 2. มีปฏิทินการปฏิบัติงานประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1 สัปดาห์ โดยประมาณ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลาดำเนินงาน
2. ดำเนินการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามขั้นตอนและวิธีการประเมินในรูปแบบการประเมินที่กำหนดและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน	2.1 ประสานงานกับคณะทำงานประเมินและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานประเมิน 2.2 ประเมินตามองค์ประกอบดังนี้ 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัย 5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย 7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	เครื่องมือประเมินตามวิธีการประเมินและการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามระบุในคู่มือการประเมิน	ผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามขั้นตอนและวิธีการประเมินในรูปแบบการประเมิน	3-4 สัปดาห์ โดยประมาณ
3. วิเคราะห์แปลผล สรุปผล และรายงานผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	3.1 ดำเนินการวิเคราะห์ แปลผล ข้อมูลการประเมิน 3.2 ดำเนินการสรุปผลการประเมินรายด้าน 3.3 ดำเนินการรายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	เอกสารคู่มือการประเมินและแบบฟอร์มสำหรับการวิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและรายงานผลการประเมิน	สรุปและรายงานผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1-2 สัปดาห์

คุณสมบัติของผู้ประเมิน

การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างสร้างสรรค์เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญหรือคุณวุฒิ พร้อมทั้งบุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมของผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงกำหนดคุณสมบัติผู้ประเมินภายนอก ดังนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ เป็นข้าราชการในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และมีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมาย หลักการ แนวทางการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายในของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

3. มีความรู้และทักษะด้านการประเมิน (การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุป และให้ข้อเสนอแนะ และการเขียนรายงาน) ตลอดจนมีทักษะในการสื่อสารด้วยวาจา และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ รอบคอบและสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. มีบุคลิกภาพสุภาพเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา เป็นกัลยาณมิตร มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความสามารถในการประสานงาน

5. มีความรู้ความเข้าใจในบริบทวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และเข้าใจการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ในภาควิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชานาฏศิลป์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ รวมทั้งโครงสร้างหลักสูตรของการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา

คุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะของผู้ประเมินสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เพิ่มเติมกับผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน ตลอดจนผู้บริหาร ต่างมีความมุ่งหวัง ให้การจัดการศึกษามีระบบการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้มีตระหนักเสมอว่า “ ผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ” ที่ต้องอาศัยบุคลากร มีอาชีพที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ ทำงานอย่างทุ่มเท เสียสละ อุทิศตนเพื่อการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน อย่างเต็มที่ จึงกำหนดคุณสมบัติของผู้ประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังต่อไปนี้

1. มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในคู่มือการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเบื้องต้น
2. ผ่านการอบรมการประเมินคุณภาพภายใน ระดับขั้นพื้นฐาน หรือระดับอุดมศึกษา จากสถาบันหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรอง
3. มีผู้รับรองที่เป็นผู้ประเมินเป็นยอมรับของสถาบัน หรือของวิทยาลัย
4. มีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของครู นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมทั้งบริบทและสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ทั้งการสอนในรายวิชาพื้นฐาน และวิชาเพิ่มเติม

5. มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานขององค์กร และสามารถสื่อ หรือโน้มน้าว ให้บุคลากรในองค์กร สามารถดำเนินการพัฒนาตนเองตามคำชี้แนะ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. ไม่มีประวัติละทิ้งหน้าที่ /ละทิ้งความรับผิดชอบในการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
7. สามารถประเมินคุณภาพในทุกด้านและมีความเชี่ยวชาญชำนาญในการประเมินอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ
8. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง พร้อมจะปฏิบัติหน้าที่การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้อย่างเต็มความสามารถ
9. มีจริยธรรม คุณธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประเมิน ผู้ประเมินควรมีความเป็นกลางไม่ลำเอียง และมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีการรายงานผลการประเมินตามความเป็นจริง และไม่ยอมให้มีอิทธิพลใดเบี่ยงเบนผลการประเมินให้ผิดไปจากความจริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553
- กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์และคณะ. ดัชนีบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม : รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สแควร์ปรี๊นท์ 93 จำกัด.2548
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554). 2552
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. มาตรฐานการศึกษาของชาติ.กรุงเทพฯ : หจก. สหายบล็อกและการพิมพ์. 2548
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : นุชา การพิมพ์ .2553
- _____. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : นุชาการพิมพ์ .2553

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/ ๐ ๖๖๒๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๖๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.วดาภรณ์ พูลผลอำนวย

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโครต นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ สิริสุทธิ)
รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๑๗๒๒๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.จำเริญรัตน์ จิตจิรจรรย์

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโครต นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ สิริสุทธิ)
รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๑๓๒๒๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชนัย วรรณลี

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโครต นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศร ๐๕๓๐.๕(๑)/ ๐๕๒๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโครต นิติระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชิริสุทธิ)
รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร ๖๐๖๕, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕
 ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑) / ๑๗๒๕๕ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔
 เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนงการ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชิริสุทธิ์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๖๐๒๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการบริหารงาน จิตบรรเจิดศักดิ์

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้อนุมัติให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่า จะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๒๐๒๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการอุทยานา วิริยะประสิทธิ์

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้อนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่ง ว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๖๐๒๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.เกษมา ประสงค์เจริญ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้อนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวีต เอราวรรณ)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๖๐๒๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๘ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองผู้อำนวยการรักษา ข้าราชการ

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้อนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๖๐๒๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองผู้อำนวยการเพ็ญจันทร์ เด่นยุคต์

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกู และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านได้อนุเคราะห์ให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๕(๑)/๑๐๔๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

ด้วย นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ ดร.นุชนา เหลืองอังกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตจากหน่วยงานของท่านได้อนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ สินธุโคตร เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ขอ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๓๑๗๕

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายกิตติศักดิ์ สีนุโคตร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	อำเภอมะนัง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 8/4 ถนนสนามบิน ตำบลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมะนัง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ตำแหน่ง	ครู
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ถนนสนามบิน ตำบลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมะนัง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2543	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ในโครงการเร่งรัดพัฒนามัธยมศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ของประเทศ (รพค.) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2546	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2556	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม